

ጥላላ ገላጋይ

ጥላላ ገላጋይ

ሐሰተኛው ለገሰ

ሐሰተኛው ለገሰ
1199047 ሠገዕ

ጽ/ቤ ፳፻፲፱

ዓለማዊ ገላጋይ

ከሰተኛው
11 ነገሮች ሠገዖ

ጽሕፈት 4.ኛ

©የደራሲው መብት በሕግ የተጠበቀ ነው።

All rights reserved.

ሐምሌ ፳፻፲፪ ዓ.ም አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ

የመጀመርያ ሀትመት ሐምሌ ፳፻፲፪ ዓ.ም

2^ኛ ሀትመት ሐምሌ ፳፻፲፪ ዓ.ም

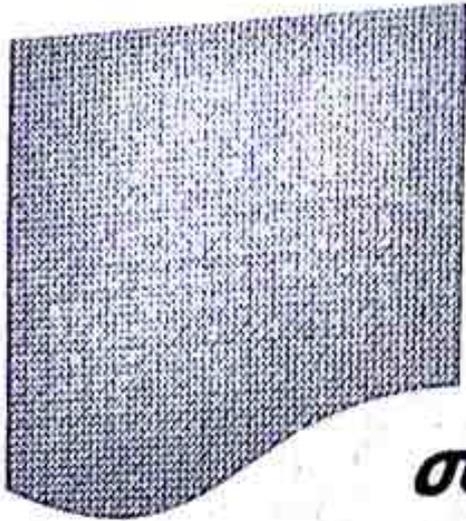

ማረፊያ

እጅ እግር በሌለው፣ ቅጥ አንባፋ በጠፋ የድህነት ህይወት ውስጥ
ሙልቅቅንና ድልቅቅን አሳይተው ለሳይገኝ አያቴ ለወ/ሮ በቀለች
ገ/ማርያም፤ ውለታዎ ከኔ በሻገር ላሉ አንባቢዎች ሁሉ ተርፏልና
እነሆ ስለእኔ ለባጀ ቀልብዎ የመታሰቢያ ማረፊያዎ!

ብሬክ ኦንቲ

ወደ ቅንብረት ሰዎች

ሐሰተኛነት

መታሰቢያነቱ

ለደራሲና ጋዜጠኛ ዓለማየሁ ገላጋይ

(1960-1999)

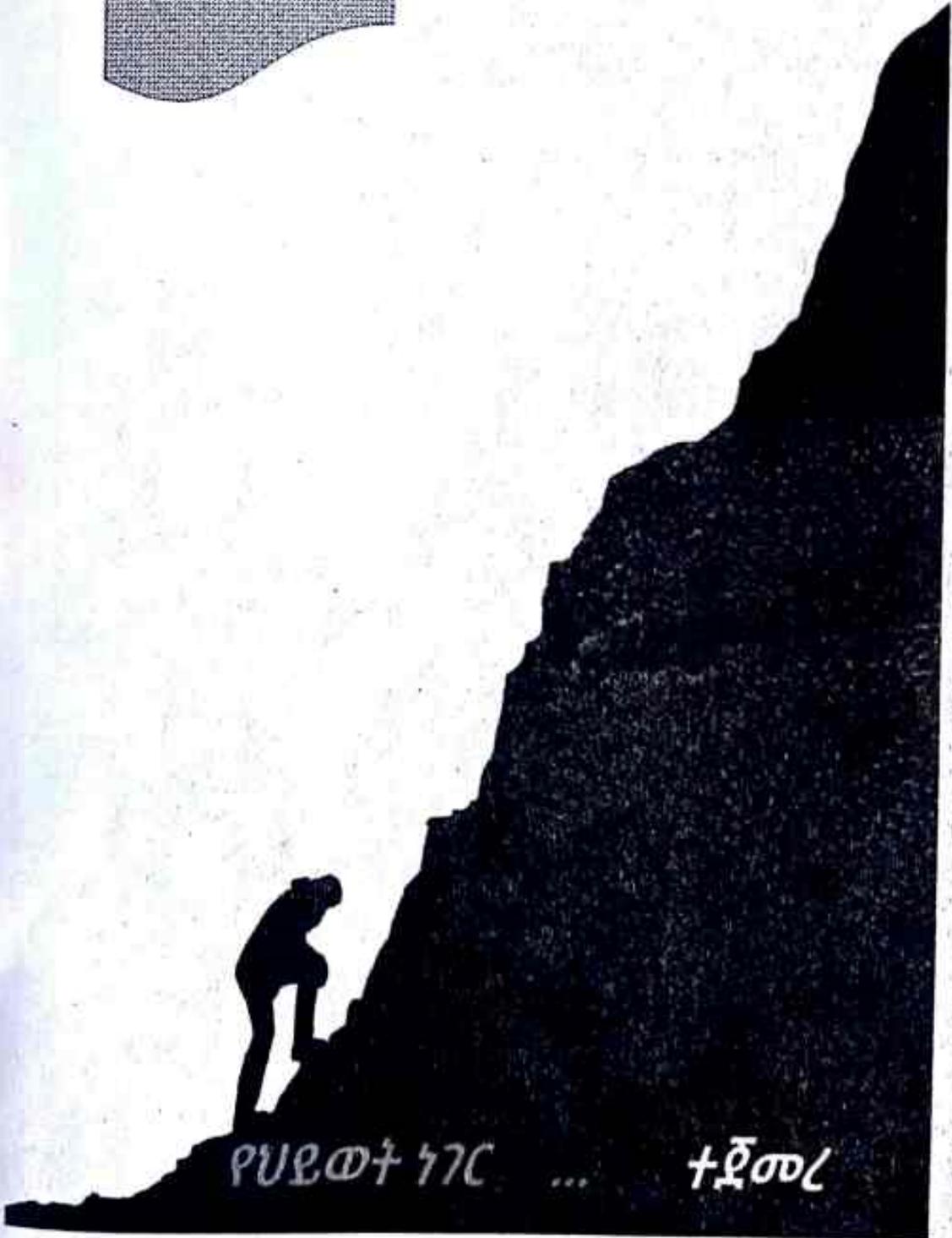
ከዘጠና ሰባት ግርግር በኋላ በኢትዮጵያ ጋዜጠኞች ላይ የወረደውን ዋዕይ መዓልቱን፣ ቁር ስለቱን፣ ደግሞ መንግሥቱን፣ ፀብኦ ህዝብ ደህንነቱን. . . መታገስ ቢሳነው በግዛ እጁ ከህይወት ወደ ጥት አፈገፈገ። ይህ ክፍል መታሰቢያው ይሆንለት ዘንድ ቅርበታችን ግድ አለኝ። አሌክሳን ነፍሱን በሰላም ትረፍ!!!

(አልአዛር ቢዘን)

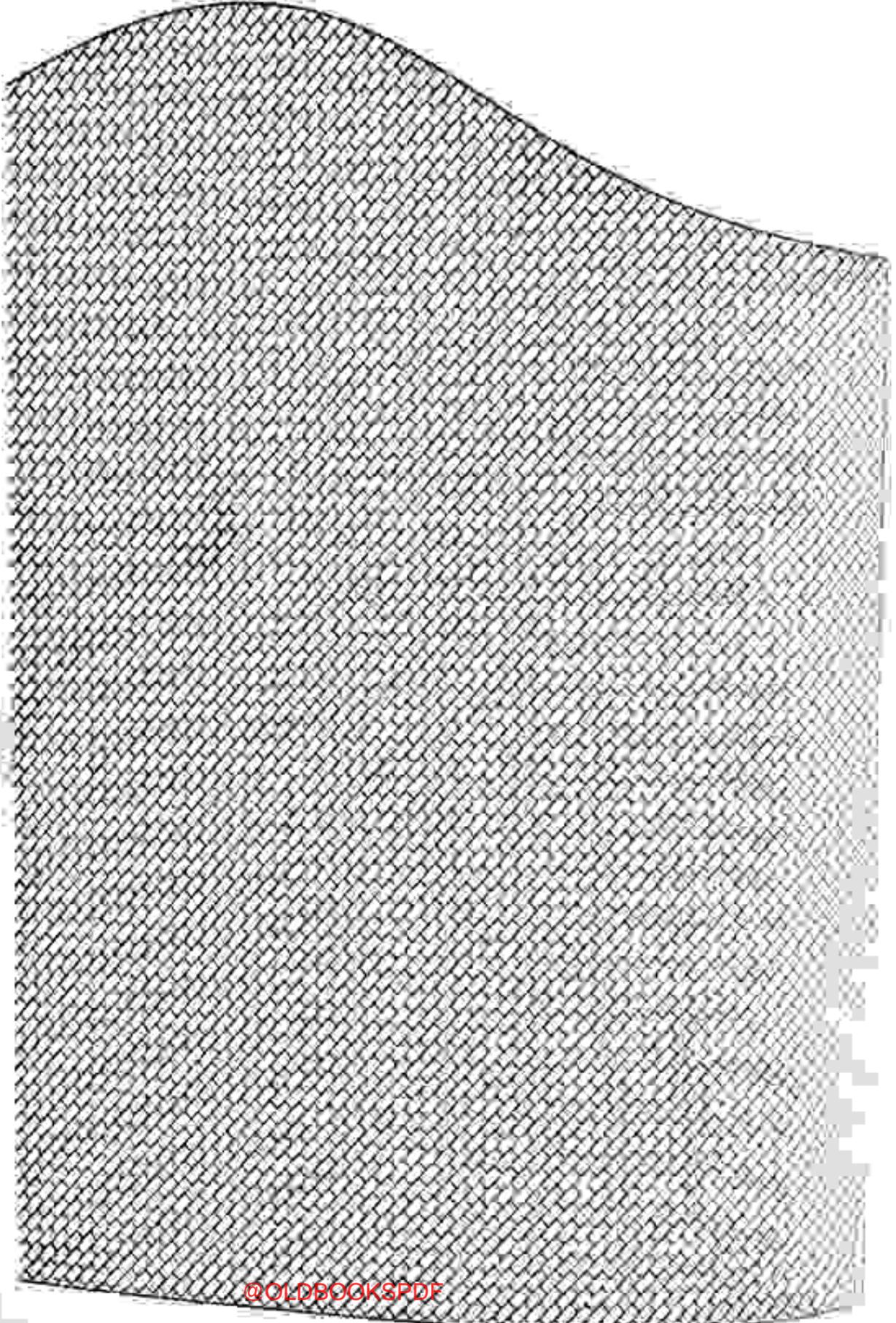
ጥቅም ላይ የዋለው

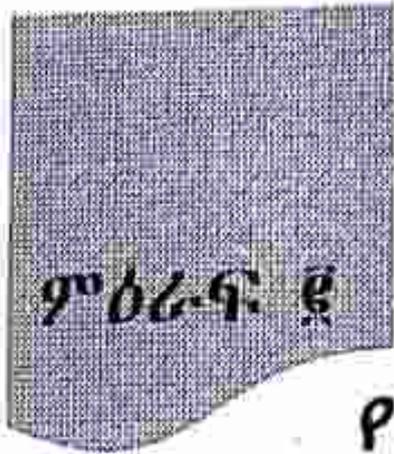
ጥቅም

ደንበኞች

የህይወት ጎረቤት ... ተጀመረ

፪ ነገረ ጊዜ

የንሰሃ - ነገር

ህይወት ሲኖሩዎት ቁልቁለት፣ ሲያምሰሰሱት አቀበት እንደሆነች የተረዳነው እኔና ጠቢብ ሰለሞን ብቻ ነን!!

"...የሰው ልጅ በከንቱ ተፈጥሯልና፣ ከተፈጠረም በኋላ እንዳልተፈጠረ ሆኗልና... በአፍንጫችን ያለ ትንፋሻችንም እንደጠሰ ነውና... ሰውነታችን እንደምጣድ ብልጭልጭታ ናትና..." ይላል ጠቢብ።

...እና?

...በከንቱ ከተፈጠርኩ፣ ከመፈጠሪያ በኋላ እንዳልተፈጠረ ከሆንኩ... ከአፍንጫዬም ያለ ትንፋሼ እንደ ጠሰ ከሆነ... ሰውነቱ እንደምጣድ ብልጭታም ካጠረ... ስለምን የህይወትን ማጋጣነት ታገስኩ? እንደምን የርኩሰቷን ሰቀቀን በማገልገል እንደተማሽ እንደበት ቆጥሬ በብሉኩ ግርዶሽ ታጠንኩ?...

...የተፈጠርነው በግደሊሽነት፣ በእዝህላልነት እና በማን አለብኝነት ተራድኦ እንደሆነ መቀበል ነፍስን እንደሻህላ የሚበላ እውነት ነው። አንጋዳነት የእዘመኛው ፈጣሪ ብቸኛ ውርሳችን አይደለምን? የነፍሳችን ደጃፍ ዘርማንዘሩን በከፊ ወሰላታ ተክል የተወረረች ናት። የማናውቀው ስለከፋት የተፈጠረ ፅፅ ከሆነ። ሦከና አቃቅማ፣ ደንደርና አሜኪላ፣ ኮሽሽላና ዶቢ፣ ቀርቀም፣ ቁልት፣ መቅመቆና እንብእይ፣ ሣማና ኩርንችት፣ አቃቅማና አምጃ... መኖሪያችን በጠማማ አፀድ የተዋጠች ሥርቻ ናት...

...የሥርቻ ውስጥ ከሱት ህይወት ነኝ። አምኜ መዳረሻ፣ ከጆ መነሻ ያጣሁ ንጡል...። ፈጣሪ እርን ያሉ መጥፎ ፈቃዱን ይክዳሉ። ከሱትነታቸውን የተቀበሉ ምንምነት ላይ ይወድቃሉ። አማካኝ ላይ መገኘት በሰው ከንቱነት ለሚያምን የመወላወል አረፍት ማጣትን ያስከትላል። ባለትኔው ዊትማን እንዳለው ነው። "Be it life or death, we seek only reality" ህይወት ሆነ ሞት ሰእኔ ምኔም አይደለም።

ብቻ አውነታው ምንድነው? የሚለው ነው ጥያቄው። ከ"እንዲሁም ለሌሎች ምሁራን" ይበልጥ "የሰው ልጅ ምሁራን" የሚለው ተስፋ መቀረጥ ይቻላል ይህ ዘላለማዊ ለዘቅት ነው። ለዝንት አለም ሲወደቁ መኖር የዚህ ዘመን ፍርሻ ሆኗል።

የንውዘት ጥሻዬን ፈራሁት፤ የሚያናጥበኝ ሐሳብ ለማግኘት ወደ ድንጌ መጽሐፍ መደርደሪያዬ ማተርኩ። ሽንጠ መልካምቱን መጽሐፍት ብቻ ካለሁበት ሆኜ ርዕሳቸውን ለማንበብ ቻልኩ። የመጀመሪያው ተተናኮለኝ። "IDIOTS" እሰሳሁን ለሳይሁበት የህላብ መናወዝ ምላሽ መሰለኝ። ደደብኩትን ያልተቀበለ ለደደባች የተዘጋጁ መጽሐፍ ይገባል? ቀጣዩ "What Good is God?" እንዲሁም ከመጥፎነት የተነጠለ ጥሩነት ይኖረዋል? ይህንን የማይመስል መገሻ ለማረጋገጥ የሚጻጸር ደራሲ የላፈው ነው። ግማሽ ደርጌ እንዳቸግኩት ትዝ አለኝ። "Before the Beginning" መጽሐፍ የምንገኝት "ቅዱስ" መገዝዛ ነው። ዘፍጥረት አለው። ከቀስሰሁለት ወደ ሀይወት እንዴት ሽግግር እንደተካሄደ በማተት መላምቱን የዕውቀት ረድፍ ውስጥ ለመዘተት ይሞራል። ሳይንስ ከተጨማሪነት ወደ ምናባዊነት አፈግፍንል። በአጭሩ ልዕላይ ሆኗል የሚያስብል ደረጃ ላይ ነው።

"መጽሐፍትህን ንገረኝ ማንነትህን ልገነዘብ" የሚል ተገቢ ቢቀርቡበኝ መልሱ እንደ አዳግ "እራቁቱን ስለሆነኩ ፈራሁ ተሸሽገሁም" ይሆን ነበር።

"ዕራቁትህን እንደሆንህ ማን ነገረህ?"

"ከእኔ ጋር እንደሆነ የፈተድኩላቸው መጻሕፍት ከልግነት ሀፍረት እንዳለበት ገለጸልኝ። ማፈርና መሸሸግ ለው የመሆኑ ተቀጥላዎቻ ሆኑ።"

አፍራላሁ፣ አሸሽጋለሁ። በይበልጥ በአጥቂነት ትመደህ ተማሪዎችን ለማሳወቅ እፈታቸው ሰቅም፤ እድገት ማፈር፣ መደበኛ ይከፈላች ነበር። ማስተማር የምታውቀውን የመጠየቅ መታዘብ አለባች። "What is Philosophy?" ትላለህ ትገኛለህ ለጥቅም ማለት እንደዘራሀበት ሁሉ በፈጣሪነት መታዘብ። ተማሪው ሲገኝ በሽግግር ፈገግታ ታሸማቅታለህ። የተማሪውን ስንፍና አግላህ ለረድታህ ታስባለህ። የተማሪና የአስተማሪ ጉዳይ የረድፍ ሰልፍ ሆኖ መምህር ከሆነክ ተማሪህን አንብቦህ ለትሰጠው ብቻ እንደሚጠየቅ ታደርገዋለህ። ሁሉም እጅግ የሰለፋለህ...

እንደ ቀን ከዚህ ሀፍረተቤስ መምህርነት ቆርጫ ሸሸሁ። ሌሚስተሩን እንደጨረስኩ የተማሪዎቹን ውጤት ለጥሬ ጠፋሁ። በዚያ ሰዎን እንደ ባዕድ ፊት ደጃፊን ገፋ አድርጎ ቤቴ ገባ። ደነገጥኩ።

"What's wrong?" አለኝ የፍልስፍና ዲፓርትመንት ሀላፊው ዶክተር አሮን ነበር።

"ሰለቸኝ" አልኩት፤ በእሱ አስተያየት ሰጪነት በትርፍ ሰዓት መምህር ሆኜ ስለተቀጠርኩ ስለቆ ቢያንስ እሱን ማማከር እንደነበረብኝ አስቤ ተፀፀትኩ።

"ምን ነው የሰለቸህ?" ከገዝጓዜ ፊት ለፊት ያለ አልጋዬ ጫፍ ላይ ተቀመጠ። ሁልጊዜም የመልኩ እና የአማርኛ ዘዬው አልገጣጠም እያለኝ የጆሮዬና የአይኔን ቅንጅት እጠራጠራለሁ። ፈረንጅ ነው። ንግግሩ የጠራ ጎንደሬ፤

"ቢሮክራሲው"

"የምን ቢሮክራሲ?"

"በትርፍ ጊዜ መምህራን ላይ የተጣለው ገደብ። ከፍያው በየሌሚስተር መጨረሻ መሆኑ፤ ለእኛ ብቻ ቢሮ መከልከል፤ ተማሪ የምናማከረው ከመደበኛ መምህሮች ሲተርፍ መሆኑ..."

አውነት ይህ ነበር ከዚያ ግቢ ብር አድርጎ ያጠፋኝ? እራሴን ጠየኩ።

"ከደሞዛችን ላይ ሰላሳ ከመቶ መቆረጡ"

ትክ ብሎ አየኝ፤ በድምዳሜዬ እንዳፍር ፈልጎ ይሆን? ጠባብ አፋ ያለአባቱ ጥይት እንዳጎረሰ ጠበንጃ የሚተፋውን አረር መሰል አማርኛ በእርግጠኝነት ጠበኩ። እንደሱ ሰው ሁሉ ለሙያው ሁለመናውን እንዲሰጥ ይጠብቃል። ለበጎ አድራጎት የቀረበ ህይወት እንዲኖረው ይሻል። በጉዳት ውስጥም ቢሆን ለሀገር መኖርን መፅናኛ ያደርጋል...

...እና...

"ትክክል እንዳልሆነ ይሰማኛል። ግን የኒቨርሊቲው ይህንን መተዳደሪያ አድርጎ አፅድቋል። ከነባሮቹ ደብተሮች መካከል

የመምህርነት ክብርና ጥቅሙን ለማስጠበቅ የተበተበው የተንኮላ ህገ
ይመስለኛል። ግን ምን ይሁን? እነሱ ስለገፈተሩ ምላሽ መገናኘት
መሆን አለበት? አገርስ? ወገንስ? ሙያስ?... ህገርና ወገን የማይወክል
ሉላጅ ፀጉሩን ገለጥያለ እናቱን ለመሸፈን በመዳፍ አስተኛው።

“ደክተር...” ስል

“ደክተሩን ተወው፣ እርን ይበቃል።”

ሁልጊዜም ወቃሽ ፊት አለው? ወይስ ምንድነው?
የተንግሥቱ ለሌሎች እይታ ከመነፅሩ ጀርባ ተወሽቃ ስትታይ ለትዝብት
ያቆቁበት ትመስላለች። ለነገሩ ቢወቅስም፣ ቢታዘብም ለዚች ህገ
ካለው ፍቅር አንጻር የሚያንስበት ሰው አይደለም።

“ዛሬ ልንገርህና ለመጀመሪያ ጊዜ በሀሳብ አንተን ያስተዋወቅኝ
ፈጣሪ ነበሱን በቀኝ ያኑራትና ጠናጋሻው ነበር። ያኔ ይነግረኝ ከነበረው
ነገር በመነሳት ለትርፍ ጊዜ መምህርነት recommend አደረጉህ።
አሁን ደግሞ ትክክለኛ ምርጫህ መምህርነቱን መተው ከሆነ ባንተ
lifestyle ውስጥ ገብቶ የመዘገረቅ mandate እንደሌለኝ እንዘገባለሁ።
ይሁንና አንተን ከሚያስወቅሱህ ነገሮች አራቅ”

“እንዴት ያሉ ነገሮች?”

“ቅሬታ ያላቸው ተማሪዎች በራንክ አሰጣጥህ ላይ
አመልክተዋል”

“ታዲያ ለፊደላት ፊር ወጤቱን አስረክቤለሁኩ”

“ቢሆንም በግንባር ቀርቦህ...”

መጀመሪያ ጠናጋሻውን ፈጣሪ ነፍሱን በቀኝ እንዲያኖራት ስሜን
ድንገተኛ ደራሽ ሳቅ ተናንቆኝ ነበር። አሁን ደግሞ በግንባር ቀርቦህ
ሲለኝ መቋቋም ተስኖኝ ሳቅሁ... በጥያቄ መልክ አሆኝ።

“ይቅርታ አድርግልኝና ለማርኛህ...”

አልጋው ላይ ቆይተን ገብሎ ፀጉሩን ለተራቆተ እናቱ አለበለ፤

“ይቅርታ...”

“ግዴለም፣ ግዴለም፣ የጥንቱ አማርኛ ይማርክኛል። እዘውትሬ ነባሮቹን የታሪክ ሥራዎች የማነበው ገለጻቸውን የራሴ ለማድረግ ነበር። በአንተ ትችት መሰረት ጥረቴ ሳይዘልኝ የቀረ አይመስለኝም።”

“ይዞልሃል እንጂ”

ተሳሳቅን፤

“ሌላ ደግሞ...” ብሎ አንጠልጥሎ ተወው።

“ሌላ ምን?”

“የኢትዮጵያን ነባር አውቀቶች በአለማቀፉ የፍልሥናና ሥልጣት ውስጥ አስገብቶ የመተንተንና “አርካኪቭ” የማዘጋጀት ህልም እንደነበረህ ስትናገር ነበር። እኔም ላንተ ቃል ባልገባም በውስጤ በዚህ ትልቅ ሥራ ውስጥ ሙሉ ተሳትፎ እንደማድረግ ደምድሜ ነበር። እንዴት ልታደርግ ነው?”

“እሱን ለመሥራት የግድ እዛ ግቢ ውስጥ...”

“ሳይሆን...”

“እህስ?”

“መረጃውን! I mean ቤተ መጻሕፍቱን ለመጠቀም... ለነገሩ እሱም ቢሆን ከውጭ ሆነህ...”

ደክተር አሮን እኔን ለማግባባት ከሞከረበት ዕለት አንስቶ ብዙም በመምህርነት አልቆየም። ለቅቆ በደፈናው “ሌላ ጠቃሚ ሥራ የምሰራው አለኝ” አለኝና ወደ እንግሊዝ መመላለስ ጀመረ። ለረድኤት ድርጅቶች ፈንድ የማፈላለግ ሥራ ቀጠለ። ዘወትር በሰንደን ጎዳናዎች ላይ፣ በፎቅ ጫካዎች ተውጠ፣ ለለዘብተኛ አላፊ አግዳሚ ባርኔጣውን አውልቆ ለኢትዮጵያና ለኢትዮጵያውያን ምዕዋት ሲጠይቅ ይታየኛል።

“ከእኔ ጋር አትሠራም?” ሲለኝ

በልመና የተገኘውን መቀራመት ስለመሰለኝ ይቅርብኝ አልኩት።

“በአንተ Lifestyle ውስጥ ገብቶ የመዘባረቅ mandate የለኝም” ብሎ ሳይከራከረኝ ቀረ።

አሁኔን አሰብሁ...

...ከጉዝገቤ ተንኳትቼ መጽሐፍ መደርደሪያውን ቀረብኩ ከአጫጭርና ከቀጫጭኖቹ መጽሐፍት መካከል ጥቂት አመጫዎችን አገኘሁ። "What life should mean to you" የሚል ተጋፋጭ ርዕስ ያላትን መጽሐፍ ዶክተር አሮን ነበር ያመጣልኝ። ገና ርዕሷን ስመለከት ከዶክተር አሮን እንዲደርሰኝ የተፈለገ የሐበሻ ሽሙጥ ያለባት ስለመሰለኝ ያኔውኑ ጥንቅቅ አድርጌ አነብብኳት። መጽሐፏ ልብ ድፍን ግን ኮስማና ጀግና ትመሰላለች። መዘዝኳት።

አውነት! ህይወት ለኔ ምን ማለት ናት?...

...ህይወት ከከንቱ ውልደት ወደከንቱ ሞት የመጓዝ ከንቱ መናወዝ አይደለምን? ስል ለራሴ ምላሽ ሰጠሁ።

የመጽሐፉ ደራሲ ዶክተር አልፍሬድ አድለር ማንኛውንም ሰው 'የህይወት ፍቺው ምንድነው?' ብለን ብንጠይቅ ምላሽ የለውም ብሎ ይምድሟል። የሰው ልጅ በተናጠል ያለበት ደካማነት ወደ ጋርሞሽ ስለሚገፋው ለብቻው ያለውን የመኖር ግብ ልብ እንዳይለው ተደርጓል።

የሰው ልጅ በተናጠል ለመኖር ስለማይችል ጥሞናውን በጫጫታ፣ ቁምነገሩን በጫዋታ እያደበሰበሰ ተላላ ህይወት ያስተናግዳል። ሳይኖር ይሞታል፤ ይህ ተፈጣሪን ብቻ ሳይሆን ፈጣሪንም ኪሳራ ውስጥ የሚከት ጉዳይ ነው። በምፅአት ቀን።

"እንደምን ኖረህ መጣህ?" ይለኛል ፈጣሪ፤

"እንደምን እንደኖርኩ አንጃ" አለዋለሁ።

በመክሰፍ ተፀፅቶ እግዚአብሔር ያለቅላል። ስላከሰርኩት አሁን እኔም አለቅላለሁ። አንላቀላለን።

የመጨረሻው መላቀስ ይሆናል።

አውራ ዶር ሲጮኽ ተሰማኝ። መለስ ብዬ ያልተሸገረ ይህን ማተርኩ፤ ጥላንጭል አይታይም። የትኛውን ጎህ መቅደድ አውራ ዶርው ጮኸ? እንደሆነ ህይወት ግራ የተጋባና በሐላብ የሚመስል አውራዶር ብትት እንዳለ በግምት መንጋቱን አወጀ።

አውራ ዶሮው ዳግም ጮኸ፤ ዳግም ተሳሳተ? በስህተት ውስጥ መመሳለስ የፍጥረት ሁሉ ዕጣ-ፈንታ ሳይሆን አይቀርም። የፍጥረት ሁሉ ስህተት የተፈጥሮን ብሉም የፈጣሪን አለመሟላትና ፍፁምና ማጣት የሚያመለክት አይሆንም? ሠሪው በተሠሪው ውስጥ አይደለምን? "ታላቁ ተጠራጣሪ" በመባል የሚታወቀው Robert Ingersoll ምን ሲል ተናገረ? "An honest God is the noblest work of man" ሳቱ አመለጠኝ። ፈጣሪ ይህንን የተፈጣሪ ድምዳሜ ሲሰማ አይስቅ ይሆን?

"ምን ምን አልክ አንተ?" ብሏል እግዚአብሔር ይህን ንግግር አሳማሪው አሜሪካዊ ወደ እርሱ የሄደ ዕለት።

Ingersoll እየተልጥሰጥሰ ዝም፤

"እይ!ህ አልተቀየምኩም፤ ካንተ ልሰማው ፈልጌ ነው"

Ingersoll ይበረታታል

"እህ? ምን ምን አልክ?"

"ሁንኛው አምላክ የሰው ልጅ አስደናቂ ፈጠራ ውጤት ነው ነበር ያልኩት።"

እግዚአብሔር ሣቀ፤ ሣቁን መንበረ ፀባዖት መሸከም ተሳናት፤ ወደ እዮር ወርዳ የካህናት ሠማይን የይቅርታ መዝሙር አደናቀፈች። ወደ ምድር መጥታ የሚያስካካ መብረቅ ሆነች፤ ብዙ ሰው ላይ ባረቀች። ሰዎች ያደረገቸውን ድንጋጌ መቋቋም ሳይሆንላቸው ቀረ...።

አውራ ዶሮው ስህተቱን ለማስተባበል ሳይሆን አይቀርም ዳግም ጮኸ። ዛሬ እንደ ጴጥሮስ ጌታውን ሦስት ጊዜ የሚክድ ሰው ሳይኖር አይቀርም። መቼም እኔ አልሆንም፤ ብሆንስ? ከጉዳቱ ጥቅሙ ጎልቶ ታየኝ፤ ጴጥሮስ እንደትንቢቱ ሦስቱ ክዶ ካጠናቀቀ በኋላ ያወረደው የንሰሃ እንባ ነፍሱን አላነፃችለትም? ሌላ ሰው አላደረገችውም? ያቺን የንሰሃ እንባ ከእኔ ጭምር ይሄ ዓለም ተነፍጓል፤ ሦስት፤ ሠላሳሶስት ጊዜ ጌታውን ቢክድም እረፍት የምትሰጠውን የንሰሃ እንባ አጥቶ ትብዝብዝ ሆኗል።

መጽሐፏን ወደቦታዋ መልሼ ወደጉዝገዜ ተንኳተትኩ። አልጋ ቢኖርም ሰፍራበት አላውቅም። የቤት ዕቃዎቼ ለረጅም ጊዜ እንደ

እይነት ቦታ የሚቀመጡ አንድ እይነት ናቸው። ቤት ስቀያይር እንዲን የሰቃዎቻችን መቀመጫ አፋርሼ አላውቅም። ታዲያ ብዙ ጊዜ ከውስጥ ሃሳቤ ወይም ከእንትልፊ ስነታ የት ሠፈር የተከራየሁት፣ የትኛው ቤቱ ውስጥ እንዳለሁ ማወቅ ይሳነኛል።

ዛሬም እራሴን ፈተንኩ። አውራጃው ጊዜ እንዲ ቦታ አልሳተም፤ አኒስ? የእውነት ጠፋኝ። የትኛውም ቤቱ ከየትኛውም መኖሪያዬ ልዩ ቅርፅና ድባብ የለውም። ስናገረው ለእኔም ውሸት እየመሰሰኝ ነው፤ ግን እውነት ነው፤ ያለሁበት ጠፋኝ!! ይህንን ለረጅም ጊዜ አድርጌዋለሁ፤ የምኖርበት ቤት ውስጥ ሆኜ የምኖርበትን ቦታ አላውቅም። ካደኩበት ሠፈር እንስቼ ከተከራየሁ ወር ሳልሞላ የለቀቅሁትን ሁሉ ደረደርኩ...

...ጠረታ ድልድይ? ሠባራ ባቡር? ጣሊያን ሠፈር? ገዳም ሠፈር? አባቶራን? ጨውተራ? ጠላፊ ሠፈር? ዘበኛ ሠፈር? ቋሚ ሠፈር? ቁስ ሠፈር? ጠበንጃ ያዥ ሠፈር? ጅሩ ሠፈር? ደጃችውቤ? ሠንጋ ተራ? በግተራ?...

ከራሴ ጋር እልህ ተጋባሁ። በተዋረድ የተከራየሁባቸውን ሠፈሮች ደርድራ የመጨረሻው ላይ ለመድረስ መከራ አደረኩ፤ ከንቱ ሆነብኝ። በመጨረሻ ስለተሸነፍኩ ያልተሸጎረ ደጃፊን ከፍቼ ከቤቱ ወጣሁ። ወዲያው ቦታዋን ለየጎት-ቅንብሊት። በጨለማ ቱቢት ተደቡና ቀረበችልኝ።

ቅንብሊት ከሚቹ ቀበና ወንዝ ጎን በቁመቷ ሃ ብላ ተኝታለች። የቀበና ቢስ ገላ ሽታው ይጋረፋል። ቀደም ሲል ቀበና በሀይወት ላለ የልጆች የደስታ ምንጭ ነበር አለ። ይዋኛሉ፤ እንቁራሪትና የእንቁራሪት ዓሃ ያጠምዳሉ፤ በፈጠረው ልምላሜ ሥር ከቢራቢሮና ከጥንዚዛ ጋር ይባረራሉ። ዛሬ ቀበና መካነ መቃብሩን በውስጡ እስካውኖ በቁም እንደፈረሰ ገላ ገና ሰገና ከሩቅ በመጥፎ ሽታ ይጋረፋል። ይህን ለቅንብሊት እንደተረት ዓለም ፍቅረኛ አስከሬን ታቅፋ ለቀረችው።

ቅንብሊት ከቀበና ጋር የተዋደደችበት የእፍላ ዘመኗ መቶ አመትም የማይጠቅመው ነው አለ።

"የቀበናን ውኃ ቀዳነው በወንፊት

እንተ ነህ ወይ እኔ የከዳነው በሬት" እያለ የዘፈነው አዝማሪው የፍታሔ አዘሀ ግድም ከመምጣቱ በፊት በፊት፤ ደጃዝማች ቁንጉ የእኔ

ነህ እምዬ ምኒልክን ተከትለው ከቡልጋ አዲስ አበባ ሲመጡ እምስት ወንድሞቻቸውን አስከትለው ቀበና ላይ ሰፈሩ። ወደ ቡልጋቸው ለመመለስ እንዳቆዩቆዩ ትድሚያ ድንኳን ነበር ያሰጣሉ፤ ጌላ ላይ መቃኛ ቤት አሰሩና ለጊዜው ተቀመጡ። ምኒልክን ደጅ ጠንተው "መሄዶ ነው" አሉ።

"ከት?" የምኒልክ ጥያቄ ነበር።

"እገራን! ቡልጋ"

"እይ ቁንጉ፣ እዛ ሌላ ጌታ አለህ ወይ?" ብለው ጃንሆይ የለበጣ ሳቁ።

ደጃዝማች ቁንጉ ቁርጣቸውን ሲያውቁ የቀበናን ጥግ-ጥግ ጎጆ አስታጠቁት። አስከ ጠንቋይ ማረፊያ ያለውን አቀበት በዓይነ ገመድ እየመተሩ ለወንድሞቻቸውና ለእገልጋዮቻቸው አከፋፈሉ።

ግራዝማች ዋለሉ፣ ቀኛዝማች ቆርቆ፣ አዛኸ ገብረየሥ ኩርፋ፣ በጅሮንድ ግፋወሰን ሹምዬ... ሁሉ ከነጭፍራዎቻቸው እዚህ ሠፈሩ። እካባቢው ሞቅ፣ ደመቅ ሲል ሠፈሩ በደጃዝማች ሥም "ቁንጌት" ተብሎ ነበር አሉ። ጃንሆይ ይህን ሲሰሙ አሁንም በለበጣ ስለሳቁ ደጃዝማች "ወዲያውም የመጣንበትን ቡልጋን ያስታውሳል ቅንብቢት በሉት" አሉ፤ በዚህ ፀና።

ውሽታሙ አውራጅ አልያዘለትም። ከእኔ በስተቀር በሠፈሩ የጎታ ሰው የለም። እንቅልፍ የላቸውም የሚባሉት ቤት አከራዬ እንኳን ሲያንከራፉ ይሰማል። እንዳንዴ ቀድመውኝ ከጭለማው ጋር እየተሟገቱ እደርስ ነበር። ሲያዩኝ አይነ ውኃቸውን ምን እንደሚነካባቸው እንጃ ያዩትን ተጠራጥረው ያጠራጥሩኛል።

"ምነው ልጅ፣ ፊትህ ልክ አይደለም፤ ተው-ተው እንጂ ለፊትህ አዘንለት" ይላሉ።

"ምነው? ፊቴ ምን ሆነ?"

"ሞላል ብሏል፣ አይታወቅህም?"

ያን ሰሞን ቢያንስ ለሁለትና ለሦስት ቀን ፊቴ ተሟሎ የማየው ሁሉ ይዛባብኛል። በእጅ ፊቴን ከመገካካት አልፎ መስታወት ተውሼ እየዋለሁ። አልተሟላልኩም፤ ግን ስላምንም።

“የልጅ ፊት እንደው ድንገት፣ ከመሬት ተነስቶ በእንደ ጎን ድልድል ብሎ እበጠ፣ ዋ-አቴ ያየሁት መከራ! በሰንት ስለት መሰለህ እንደተሟላለ ያልቀረው። ሰፊትህ እዘንሳት።”

በአሁኑ ጊዜ ለሞተ ልጆቹው የገቡለትን ስዕለት አሁንም አላቋረጡም። ልጅ በመሀል ከሞተ የስዕለት ውል አይፈርስም?

“ስለስለት ስለልደታማሪያም! ልደታማሪያም ስለታችሁን ትሰማላችሁ” አያሉ ደቂት ቃርመው ለቤተክርስቲያን አስቀዳጆች አነባበሮ ያደላሉ።

ኮንኳናዋ አሁንታቸው ብቻ ይቃወሟቸዋል። ዘወትር የሚፈለጉትን ጥጥ እርግፍ አድርገው ጥለው ጥፍጥሬ የገባበት በሚመስለው አፍንጫቸው ይንኮኮሳሉ። ፊት ሰፊ፣ ሆደ ሰፊ፣ ደረተ ሰፊ፣ እግረ ሰፊ ናቸው።

“የግራዝማች ዋለሉ ያለህ፤ ምን ሆነሻል? ባደለሽ ልጅሽን ባተረፈልሽ ነበር፣ በሞተ በሰንት አመቱ ስለት ታስገቢያለሽ? እረ ወዲያ!” ጥጣቸውን ያነሳሉ።

እንደ አባቴ ጥይት ጥፍጥሬዋን ሆንብለው በአፍንጫቸው ስበዋት ይሆን? ስርናቸው ውስጥ ተወትፋ የቀረችው?

አከራዩ ተነስተው ፊቱን እንዳያሟሉሉብኝ በመፍራት ተገላመጥኩ የሉም።

በፊራ ተባ ደጃፊን ለቅቄ የገብታ ድንበሩን ወዳስከበረው ግቢ ወጣሁ። ለጋ ጨረቃ በተሃ ብርሃኗን ትታለባለች። የቅንብሊት ጸገት ቲፍብሎ ሞልቶ ማንዠቅዠቅ የጀመረ የወተት ጮጮ መስሏል። ኮረታማ የመንገዶቹ ስብጥር የጨው ፈለግ የተዉ የደሃ እንግን ያስታውሳሉ። “በቅእንቅ” ድረስ ሁሉም ነገር እየተጭለመለመ ይታያል። ከዚያ ወዲያ ከልደታ ማሪያም እስከ “ጠንቋይ ማሪጌያ” ድረስ ያለው ጥርጊያ በእዘትትና በእረህ ተውጧል።

የቅንብሊትን ክፍልፍል ሥፍራ አሰያየም ሳስብ ህይወቴ ተረት ተረት የሆነ ይመስለኛል። ብቅ እንቅ... ድሬ... ልደታ... ጠንቋይ ማሪጌያ... ግራዝማች ለጋስ ሠፈር... ቀኛዝማች ቆርቆ ግቢ... ወሎ ሠፈር... ዋሻው ተከለጋይማኖት... አንቆርጫ... ደብረሣል ማካሌል... የካተራራ... የፍጥረት ህሉ መገኘት መዝገብ ወደሆነው ሰማይ እየተረቡ

መሄድ... ሄራን መላዕክት ለሰው ልጆች ሁሉ ምህረትና ደቅርታን ሲለምኑ ለማድመጥ ጆሮን እንደፈረሰ ኩቱ መፎገር... የምድር ባጥ...

...እዚያ ላይ አዲስ አበባ የፈላሽ መስፈሪያ ባዶስ መስላ ትታያለች።

ሲጃራ ሸተተኝ። ናትራ ናት። በሌሊት ትንባሆ የመለኮስ ሱስ ያለባት እርሷ ናት። እንዳንዴ የማይሸጎር ደጃፌን በሌሊት ገፋ አድርጋ "ሴሽ አለህ?" ትለኛለች።

"የምንሴሽ?"

"ሲጃራ"

"የለኝም" ካልኳት ከተስፋ መቁረጥ ጋር ትቀመጣለች።

"አለኝ" ካልኳት ተቀብላኝ ትሄዳለች። "የሞተ ግንድ ላይ ተቀምጣ፣ አንድ እግሯን አጥፋ ሌላውን ለምጣ፣ አይኗን እያጨነቀረች ትንባሆዋን ትለመጥጣለች። ከሄድኩባት ሲጋራ የያዘ እጇን አንስታ ጨረቃዋን ትጋብዘኛለች። እናቱ ስነጫነጭ "የማይናገረውን እንጀራ ብላ" እንደምትለኝ።

"የማትናገረውን ጨረቃ እይ"

በአፍንጫዬ ተመርቼ ሳላያት በፊት የጭስ ምራቱ ተቋረጠ። ቀን ከሆነ ደግሞ የሌሊት ልብሷን እንደለበሰች ነው። እግሯ እንደወይን ጠጅ የሰው ልጅ ደስ ያሰኛል።

"አልዩ"

"ወዩ ፈተናዬ" እላታለሁ።

"ለምን ፈተናዬ ትለኛለህ?"

"አንቺን ላለማስቀየም እንዴት እንደምፈተን ባየሽ። አሁን እያሰብኩ ድንገት ስታቋርጬኝ..."

"አንተም ሀሳብ አለብህ? እቤት እኔ ያለብኝ ሀሳብ? ከዚህ ቤት ይበልጣል።"

"ለምን ነበር የመጣሽው?" ንግግራን ማለዘብ እፈልጋለሁ። "አንድ ነገር ልትጠይቁኝ ነበር" ፀሐይ ከበስተጋላዋ ከደጃፋ ባሻገር ጠሬት ላይ ተነጥፋ ከስስ የሌሊት ልብሷ ጋር ትንቅንቅ ይዛለች።

"እ-አዎ! ቴፕ አለህ?"

"በዙ ጊዜ ጠይቀሽኝ የለኝም ብዬሽ ነበር"

የሌሊት ልብሷ ወገብ ላይ ባለ የላሰቲክ ሽብሽብ አጣብቆ የያዘችውን እሮጌ የቴፕ ካሴት ክር ታወጣለች።

"በዙዬን ላዳምጣት ነበር፣ ምናል ቴፕ ብትገዛ?"

"አሁን አልችልም! ወደፊት..." (እገዛለሁ እንዴ? እንጃ!)

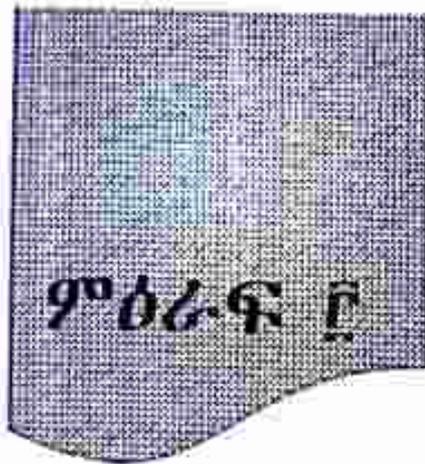
ትወጣለች።

የዞረበት አውራ ዶር ለአራተኛ ጊዜ ጮኸ። ለዚህ ዶር "ዶር ሳይጮህ" ማለት ስንት ሰዓት ነው? ከኮላው እንደተበላሸ የተፈጥሮ ሰዓት ፍጡርን ሁሉ የማሳሳት አቅም ሳይኖረው ይቀራል? ለስህተት ያለው ትጋት።

አምስተኛው የዶር ጩኸት ላይ እዚያ ወዲያ እንቅስቃሴ ያየሁ መሰለኝ። በሲጋራ ፈለግ ያላገኘኋትን ናትራን... አይደለችም፣ ቋነ ነው። እሮጌው ውሻ በዶርው ጩኸት ተታሉ ቀና አለ። ከውሻው ጋር በደንብ እንተዋወቃለን። ስለእርጅናው ተፈጥሮ በእኔ ውስጥ ርህራዔ እንዳላየችው ያወቀ ውሻ። ፊቱ ዙብዝቦ ቆዳው መንጋጭላው ላይ ቀልጦ ወርዷል። የአይነቱ ታችኛው አቃፊ ወደታች የዘነበ ነው። የፊት አግሮቹ ላይ በአገጩ ግርጌ አረፍ ሲል ያዘበዘበ ቆዳው ፊቱ ስር ይለበሰብና ቀሰሰተኛ ፈገግታ የከጀለው ይመስለኛል።

ገንዘብ የነበረኝ ጊዜ አልጨከንበትም ነበር። እንደቋነ ፀፕ ብሎ የተፈጥሮን ብያኔ መቀበል የሰው ልጅ ተነፍቷል። ከተፈጥሯችን ከውስጡ ተፈጥሮን ቀምሎ አውጥቶ ሰው ሠራሽ ምድረበዳንትን አስፍኗል። ተፈጥሮን የማያስጠጋ የተፈጥሮ ስኬት ሆነናል።

አሁሁሁሁ!! ደከመኝ፣ ከበላሁ ስንት ቀንና ስንት ለሊት ሆኑኝ?

ሳላም ላላ

"ሳላም ለድሃው አልአዛር" ፈዕጥ የማይዘጋ ደጃፊን ገፋ አደረገው "ሳላም ድሃው አልአዛር ለወደተብሽ የባለፈው ታዛ"

ደጃፊን ሲፋጭር የቆየው ሽባ ውርጭ ረድ ሠርዌን ታክኮ ቤቱን ናኘው።

የረድ ሠርዌን ሁኔታ ስመለከት ዓለም አንድ አስቃቂ ድራማ ፍፃሜ ላይ የደረሰች መሰለች። ቅዠት ሥጋ ለብሶ እንሆ እፊት ቆሟል። ለቀናት መቀመቅ ወርዶ ድንገት ጌታው ብቻ በሚያውቀው መጠራት አፈሩን አራገፎ የተከሰተ ሆኖ ተሰማኝ። ውርጭ የሞት መንፈስን ወክሎ ህይወትን ይፃረራል።

ከሠሌን የተሰራ አኩፋዳውን አውርዶ አልጋው ጫፍ ተቀመጠ። አፈር አፈር ሸተተኝ።

"የት ጠፋህ?" አልኩት

"የኔታን ወደ ብሔረ ብፁአን ሸኝቼ መጣሁ። ገዳም ስናቋርጥ ሌላ ገዳም፣ ገዳም አልፈን ሌላ ገዳም። አገራችን ገዳም ብቻ አይደለች እንዴት በጊላ የብሔረ ብፁአን መሳፈሪያ፣ ሰማይ የሚደርሰው ዛፍ መጥቶ እንደግመል ሲያጎነብሰላቸው አባቱ እንደቅዱስ ዞሊማስ ተፈናጠጡ፣ ዛፍ እራሱ ስለላ ዛፍ እያቀበለ፣ ከዛፍ ዛፍ እየተጋቡ ሲሄዱ እንደላንቲካ ተመለከትኩ። 'ኢይመውዎ ሰሚዕ ለርእይ' የተባለው ደረሰ። መስማት ማየትን አያሸንፈውም። አሁን ስንግርህ የቃዠሁ ያህል ነው።"

ከጉዝጓዜ ተነስቼ ከፍት የተተወውን ደጃፍ መለስ አደረኩት።

"ለማን ይነገራል? ቢነገርስ ይታመናል? አሆሆይ!"

ወደጉዝጓዜ ተመለስኩ። የሳሳቸውን ብርድልብስ ስቤ እግራን አለበስኩ። ረድ ሠርዌን ለሆሆይ ጠራው አገር ሄድኩ ከሚል ይልቅ

እንደ ለቤርን ምድር ተከፍታ ውጣኝ ነበር ቢል ባመንኩት ነበር።
ከመከላቱ የተነሣ ቸንቹ ለፍጥጧል። ዓይኖቹ ተሸሽገዋል።

"ይሄ፣ ያልከው ቦታ የት ነው?"

"የቱ?" እንደመባተት ብለ።

"እባትህን የሸነህበት"

እሱም ብሔረ ብፁአን ይሉታል እንዳንደች፣ ሀገረ ብፁአንም
የሚሉት ለሉ። እግዚአብሔር ካላቅናናልህ የማትሄድበት የፃድቃን፣
የሰማዕታት መኖሪያ ነው። እንግዲህ እግዚአብሔር ሲያብቃቃልህ ሁሉ
የተመቻቸ ይሆናል። እራዊቱ ገራም ሆነው ትፈናጠጣቸዋል፤ ማዕበሉ
የባህር ፈረስ ሆኖ ያደርሳሃል፤ መንገደው ብዙህ ነው።"

"እዚህ ምድር ላይ ነው?"

"ተደበቀ እንጂ አዎ፣ ከእምስቱ ዓለማተ መሬት ስንዱ ብሔረ
ብፁአን ነው። እንደገነት የተሸሸገ የፃድቃን መኖሪያ ነው። የሰው
ብልጠት ሆነ የሳይንስ ዕውቀት አይደርስበትም። እስካሁን ካለንበት
ወደብሔረ ብፁአን የሔዱት ሁለት ሰዎች ናቸው። ቅዱስ ዞሊማስ እና
ሐዋርያው ማቴዎስ ብቻ።"

ጠማማ ወንጀል መርማሪ ብሆን ኖሮ ረድ ሠርዌ አባቱን ገድሎ
ቀብሯቸዋል እል ነበር።

"ባለፈው ተጣልታችሁ ነበር"

ቀና ብሎ አየኝ። መመለስ የፈለገ አይመስልም።

"መተሃቸው ነበር" ምን አደረቀኝ? የአፊር አምድ መስሎ ቀና
ለለ። ልወነጅለው ነው እንዴ?

"በምን ታርቀሃቸው ሸኝኝ አሉህ?" ቤት የገባው ውርጭ ሲታገስ
የረድ ሠርዌ አፊር-አፊር መሸተት ገነነ።

"ሦስት ቀን፣ ሦስት ሴት ተከራክርን። እኔን በመምታትህ
ትከነናለህ አሉኝ። እኔ ምን ሲደረግ አልኩ። እክብር አባከው እመክ
የሚለውን ጨዋካ የማይስተውን የጨዋ ህግ ጥሰሃል አሉኝ።

"እኔ የመንፈስ እንጂ የሥጋ ብቻ ልጅዎ አይደለሁም" አልኩ።

"ቢሆንስ? ትቀጣለህ አሉኝ።

ሊቁ "ወጭንዎ ውስተ ኅድዳት' አላለም?

"ቢባልላ..."

"በዕድሜ ብዛት ገደፉ፤ እንኳን በተዓቅቦ ሊጸኑ፤ በጥምጥምዎ ማማር፤ በእንበለ ክብር ማለሉ 'ማዕረግ ሉዓላዊ' እና 'ማዕረግ ታሕታዊ' ተሳትዎ እንደ እዲስ ደብተራ ሁሉን አክብሩኝ አሉ።

"እናሳ ያልከው ቢሆን እንኳ ረቂቅ ፀሐይ ከሚሆን ከጌታ ብርሃን ፀጋን እነፈጋለሁ እንጂ በወለድሁት አዳኛለሁ? አባትነቴንስ እገፈፋለሁ?..."

"...ተከራክርን፤ ተከራክርን፤ ተከራክርን... ምኑ ቅጡ፤ መጽሐፍ ሁሉ ተዘረጋ... በመጨረሻ እቡን ኢየሱስ ሞክላ ላይ ረጋ።"

"እንዴት?" ክቀልቡ መሆኑም አጠራጠረኝ።

"እቡን ኢየሱስ ሞክላ እቡን ተከለላይማኖትን 'ልጅ ስትሆን አባት ሁነኝ' ብለዋል። ጠቀስኩ። ለኔና ለየኔታ መለኮት ያወረደው መገላገያ ሆነን። ከሦስት ቀን በኋላ የነታ ዝም አሉ። አርምሞአቸው አስፈሪ ነበር። ቆይተው ከተግላስ ማንብነብ ጀመሩ።

" "

ወእንተስለ ዘትቤ ዘንተ ትብልበር ስከ ኅስማተ ብዙኃተ
ወእመ ኢወደሱከ ትትመዓዕ ወታንጎረጉር
እያእመርከኑ አፍቁር ከመ አንተ ትትዋነደ
በእንተ ግብር ዘእይደሉ ደትዋነዩ ባቲ
ወባሕቱ ንሕነስ ናሴስል ውዳሴያተ እም
ካልኣኒነ በጸሕቅ ወትጋህ እንዝ ንፈቅድ ፍድፋዴሃ
ወእኮ በጸሊእ ወደጎኖ ኪያሃ
እላ ፈቂደነ ሐታቱሃ
ወኹሉ ግዕዝነ ዘሀሉነ ባቲ ለንዲወ ክብር
ወእኮ ለአድምዖ ጸድቅ
ወበእንተ ዝንቱ እስመኮሉ ግብርነ ከንቱ ውእቱ
ወእልቦቱ ረባሕ
... "

በረጅሙ ተነፈሰ፤ ከአፍጋንስታን የአፈር ብናኝ አየሩን ሲናኝ ያየው መሰለኝ። አጠገቡ ያኖራትን አኩፋዳ በመሃል እጁ አየዳሰላት ቆየ።

"እናም ባርከኝና ልሂድ አሉኝ።" ብሎ ድንገት እንገደው ተዘረገ። ሲያለቅስ ቸንቹ የበለጠ ፈጠጠ።

መንፈሴ ተንቆራጠጠ፤ የምሰው ጠፋኝ።

"እግዚሃር በዕድሜ የባረከት. . . ስል አቋረጠኝ።

"ያንን ሁሉ ዘመን ብኖርበት ያንተን ያህል አላወከብት። ይልቅህ ባርከኝ፤ ልጄ ስትሆን አባት ሁነኝ ጉልበትህን አትንፈገኝ፤ መተናነሱን ተቀበለኝና ባርከኝ አሉኝ። ማሸነፍ ውስጥ መሸነፍ፤ መሸነፍ ውስጥ ማሸነፍ እንዳለ ያኔ ገባኝ። የትኛውም የድል በዓል ጀርባው የሸንፈት ንክኪ አለው።"

ለመጀመሪያ ጊዜ ረድ ሠርዌ ሲያለቅስ አየሁት። ድርቅ ድርቅርቅ ካለው የአብደት ንክኪ ይበልጥ ልብ የሚሸነትረው እንገደው ሲወርድ ማየት እንደሆነ አወቅሁ።

"እና ጉልበትህን. . . ." ስል...

በፍ ተበርግዶ ናትራ ገባኝ።

"ሴሽ የላችሁም?"

ለወትሮው ቢሆን ረድ ሠርዌ "አቤት! ሥምሽን እንዴት ቻልሽው?" ይላት ነበር።

"አይከብድም!..."

"አይከብድም?" በሽሙጥ

"አዎ! ሲጠፋኝ ዞር አልበታለሁ፤ አመዘገብታለሁ፤ አተዋወቅታለሁ... በቃ! ምን ይከብዳል?"

"ምንም! ለማያውቅ ምን ይከብዳል? ዕዳው ሲያውቅ ላንቺ በም ያደረገው እንጂ..."

"ሴሽ የላችሁም?" ደግሞ ጠየቀች። ለአለባበሷ ቅጥ እንደሌላት ባወቅም የዛሬው ባለፈ። እጭር ርዝ ቀለም ያለው ስስ የሌሊት ቀሜስ ጠቷ መካከል የእበባ ሽብሽብ ሆኖ ቀሜጭን አጥፋቶች እየተዘለገለጉ በመውረድ ጭኗ ጋ እድርሰው ይቆማሉ።

"ዛሬ ደሞ በቀን ልታጨሸነው?" አልኳት።

"እይ ለሌሊቱ ነው። ሰሞኑን ጨረቃ መሉ ናት። እሷን እያየሁ ሲጋራ ሳጨስ ልዩ ስሜት ይሰጠኛል። ሌላ ጊዜኮ አላጨሰም።"

"እኔ የለኝም" ተነታርኬ፣ ተነታርኬ የለኝም ማለቴ ከነከነኝ

"የቆሉ መምህርስ?"

አይባልም ብላትም ስላልሰማችኝ ትቻታለሁ። "የቆሉ ተማሪ ይባል የለ? የቆሉ ተማሪውን የሚያስተምረውስ?" አውነቷንኮ ነው።

ረድ ሠርዌ የሰሌን እኩፋዳውን ፈታትሾ አንዱት የተጣጠፈችና በርጥበት የራሳች ብር አውጥቶ ሰጣት።

"ናይስ" ብላ ሄደች። ለጥቂት ጊዜ የሌሊት ልብሷ ቀለም ከእኛ ጋር ቆየ፤ በውስጡ ዋኝን። ቀለሙ ጋብ ሲል የረድ ሠርዌ አፈር እፍንጫችን ላይ መደነሱ ተገለጠልን።

"ዝየንዳማቱ ችምቻሚ ሰብስቤአለሁ። ወዲያውም ቡራኬ ነው።" እኩፋዳውን ከፈተ።

ችምቻሚ ሲል ችምቻም ብሎ የበቀለ አንዳች የገዳም ውስጥ ምግብ ጠበኩ። ብድግ ብሎ የእኩፋዳው እፍ እፊቴ አቀረበው። እጅን ሰድጆ የማላየውን ነካሁ። እንደቁጠማ የተቸመቸመ ሳይሆን ጥራጥሬ ነገር ሆኖ አገኘሁት። ለምርምር ያህል ቆነጠርኩ።

"ይሄማ ቆሉና ንፍር እይደለም እንዴ? ስሙን ስትለውጠው..."

"ችምቻሚ ታዲያ ምንድነው? ጥሬ እንደልብ ከተበላ ሥሙ ነው፤ ይልቅ በደንብ ዝገን።"

ዘገንኩ፣ ከፋኛ እርቦኝ ነበር። ያለሀፍረት አፈ ውስጥ ሞጀርኩት። ጥርሴ እንደ እግር ይደነቃቀፍ ጀመር። እንዲሁም ባቂላ፣ እንግርግርብ ሽንብራ፣ የለዘዘ የሰነፍ ቆሉ፣ የአተር ንፍር፣ ተፈልፍሉ

በጸጸው የተቀላ በቀሎ እሸት... በረሃብ ጊዜ የሚገኘውም ምንግብ መጣጥ ብዙ የመብላት የተፈጥሮ ግፊት እንደሆነ ገባኝ።

እኩፋዳውን አቀረበልኝ አፈሰኩ...

አቀረበልኝ...

...አፈሰኩ።

ለመብላት ባሳየሁት ስስት ሰው መሆኔ አልሰማኝ አለ። ዕውቀትና ህይወት ለየቅል ናቸው። ሰው እና እንስሳት የሚለዩበትን ነጥቦች በዝርዝር ማተት እንዲፈልግና ትምህርት ዘርፍ ነበር። እንስሳት ተጥተኛ የተፈጥሮ ጥገኞች ሲሆኑ የሰው ልጅ ግን ከተፈጥሮ ተገኝቶ ተፈጥሮን የራሱ ግኝት ለማድረግ የሚጥር እንግዳ ፍጡር ነው። ተፈጥሮ እንደ ረድ ሠርዌ አባት 'ልጅ ስትሆን አባት ሁነኝ' ብላ የሰውን ልጅ ጉልበት በፈቃዷ ስማለች እያልኩ አስተምራክለሁ። የሰማሁ ሁኔታዬ ቀድሞ ቢደርስብኝ ኖሮ ይህንን አስተምህሮ አፈን ሞልቼ ለተማሪዎች አቀብል ነበር? የሰው ልጅ የኑሮ አቅድ ከተፈጥሮ እጅ ወጥቶ በራሱ በሰው ብቻ የሚመራ ነፃ ነው? የሰው ልጅ ፈጠርኩት የሚለው የመኖር ዋስትና ተፈጥሮ ለእንስሳት ከሰጠችው የመላ ምግብነት አስተዳደር የተለየ አስተማማኝነት አለው? ካለው እንኳ የቀሩት ሁሉ ለምን ተራብን? ሰው ያመረተው ይቅር፣ ተፈጥሮ በጥሬው የቸረችኝ ፍንታችን የት ደረሰ? . . .

አቀረበልኝ . . .

...አለማፈስ አልቻልኩም። እጄን እስከ እኩፋዳው ግርጌ ያረሰ በመስደድ የችምቻሚውን መጠን ለመለካት ሞክርኩ። በረሃብ መተግበት ያስከተለው ሥጋት፣ ስስት፣ ቅቅት... እንደሆነ አላጣሁትም ግን ግፊቱ ከራሴ የተደበቀ ሆኖ አስቸገረኝ።

ረሃቡ ጋብ ሲልልኝ ሰው መሆኔ ተመሰሰልኝ። ረድ ሠርዌ እየበሰ እንዳልሆነ እየሁ። ቸንቹ ከከንፈሩ ዘልቆ እስኪታይ አልተራብምን? ያንን የመብላት የተፈጥሮ ግፊት እንዴት ተቋቋመው? የሚባል ለመምሰል እንድ ፍሬ ባቲላ አውጥቶ አፋ ውስጥ ያንገዋልላል።

ዝም አልኩ፤ በዝምታዬ ውስጥ ስንቀዋለል በረድ ሠርዌ ተገኘሁ... እኩፋዳውን ገፋ አደረገው።

“...ከሚሆኑ ጠብ ዘዳግ አምላክነት ከርግ ይላውራ ለጥበብ እግዚአብሔር ልዑል አምን ነፍስኩ።” ይለዋል ማር ይስሃቅ።

የበለጠ ፈገግ ሲል ቸንቹ ፈጠጠ፤

“እግዚአብሔር የሰውን ልጅ ማስራብ እንደ ዘዬ ይዞታል። እርሷም መመገብ የሐልፎ ያጠያቂ መተሰቀሻ ነው ተብሎ አረገቷል። ጥጋብ ከእግዚአብሔር የምትገኝን ጥበብ ከሰውነትህ ይሰውራታል ይላሉ አባቶች።”

የምሰው ጠፋኝ! በእስላሌ ታዘበኝ? ወይንስ የተፈጥሮን ምስጢር ገለጠልኝ?

“ጠዘዶረቅር ለሥጋው አይረከብ ጸጋው ለእግዚአብሔር፣ ይልብሃል ማር ይስሃቅ። ሰውነቱን የሚወድ ሰው ጸጋ እግዚአብሔርን አያገኝምና ማለቱ ነው።”

የምግብ አጠቅን የምንክደበት መጽናኛ መሆን አለበት። የችምቻሚው ትሪት በየጥርሱ መካከል ተሰገሰገን ነፃነት አልሰማህ አለኝ። ረድ ሠርዌ ሥጋው የደከመ ነፍሱ የታከተ ይመስላል። አገሩ ወደታች እንደተገጠለጠለ በገንጋይም አለ። ጥቂት ቆይቶ የሰሌን አኩፋዳውን ላብ አድርጎ ተንተራሰው። ትንሽ ቆይቶ አገሩን ከነጫማው ወደ ከልጋው ላይ አውጥቶ ከቤት ውልቅ አልኩ። ከፍልጥ ለጥሩ ላይ ስንጥር ለመሰንጠር አይኔን አንቀዋለልኩ። ፍልጡ ተንጋይ ወደቀ መገላገያውን ይታብላል። አሻራ! ዝናብና ፀሐይ ተፈራርቀበት የአድፍ ብልክ ደርጋል። ስንጥሮቹን ሁለት ጊዜ ገልፍፈው የተሻለ ገፁ ለማግኘት ሞክርኩ። ሆኖ ቅሬታ ማለማት ይምሯል። አኩፋዳ የተላቀሰውን ሆኖ አንድ ያደርገዋል? በዚህ ላይ ሆኖ የሰመደውን ረሃብ ማስታመም ሳላናጥበው የቀረሁ አይመስለኝም። ረሃብ ድንገላ ፈረሰ ነው! ከገራኸው እንዳለኝህ ታሰግረዋለህ። በረሃብ የተጣላሁትን ጻለም አሁን ይቅርታ ጠይቁ መታረቅ አለኝ።

ጊዜው ተሰካት ይመስላል። ቅንብቢት ድስት ተራ መስላለች። ብዙ አዳዳሪ ቤቶች ተራራዎቿን እየወረሩ ነው። ነገ የልደታ ካልሆነም የተክልዬ ኩባሪ በእል እንዳለ በታታሪ ለማኞች በታ መያዝ አጠቅሁ። እዚህ አገር ሰራተኛው ሳይሆን ለማኝ ነው ትቶ። ጸክ በሁለት የኒብጢዎች መካከል ተኝቷል። በቀሰሰታ ቀና ብሎ አይቆኝ መልሶ አግሮቹ ላይ አገጠኝ አሰደገፈ። ፊቱ ዘብዝቦ ቆዳው መንጋጭላው ላይ ቀለጦ ወረደ። የትዝብት ፈገግታ የየሁበት መሰለኝ።

እርግፍ እድርጌ ጥርስ መጎርጎሪያዬን ጣልኩ። ጥዬው በመብላቴ ተሀፀጥኩ? ጥሬ ከብስል ለመብላት የተፈጠረው ሰው ነው። ለመብላት ያልተዘጋጀንበት ነገር የለም ማለት ይቻላል። ጥራጥሬ፣ ቅጠላቅጠል፣ ፍራፍሬ፣ ሥጋ፣ እንቁላል፣ ወተት፣ ማር፣ ጣዝማ፣ የሚበረውን፣ የሚዋኘውን፣ የሚሸከረከረውን፣ ሥራ ሥሩን፣ እህሉን...

ለመሆኑ

"ምድርን መሏት" ነው የተባለው ወይስ "ምድርን ብሏት?" የሰው ልጅ ምድርን ብቻ ሳይሆን ሰማየ ሰማያቱንና ዕድቁን በሚበላ መልካም ነገር እየሞላ ያልማል። ከህይወት እስከ ሞት፣ እንደገና እስከወዲያኛው ህይወት መብላት።

ጸክ ድንገት ብድግ ብሎ ወደ እኔ እቅጣጫ ለመምጣት መሽመድመድ ጀመረ። ሲወቅሰኝ? እንደ በወል ያለየሁት ዕለት "ጸክ እባላለሁ" ብሎ የተዋወቀኝ ይመስለኛል። ድምፁ እንደ ቢቢ ጃንስ የጎረጎጠ፣ የብሉዝ መብቃ መዘፈኛ አይነት ነው።

ጥላ ፊልጎ ኖሮ አንዲት ሰንሰል ስር ጭንቅላቱን ብቻ ወሸቀ። ጀርባው ለዘመናት የተጠበጠበ ከበሮ ይመስል ፀጉሩ ረገፏል። ሰው ቢሆን ስንቱን ባማረረ ነበር። ፈጣሪውን፣ ጡረታ ድርጅቱን፣ ልጆቹን፣ የልጅ ልጆቹን፣ ሚስቱን፣ ዘመድ አዝማዱን... የሰው ልጅ ብቻ ነው መጥፎ ዕጣፈንታውን ሌሎች እንዲጋሩት የሚሻ....

"ምነው ልጅ" አሉኝ እከራዬ ከበስተኋላ መጥተው ምነው፣ እረ ፊትህ ልክ አይደለም፣ እዘንለት እንጂ" ስለት መሰብሰቢያ ቀረጢት አጣጥፈው በጉያቸው ይዘዋል። ለወትሮው የማይዘትን በትር ከፊታቸው አስቀድመው የሚረገጡትን ይጠቁማሉ...

እንግዲህ ሰሞኑን ፊቱ የተሟላለ እየመሰለኝ ልሰቃይ ነው። በመስታወት አይቼ እንኳን አላምንም።

"ደግሞ ሥራ ፈተሃል፣ ምን ይሁን ብለህ ነው በወር ሁለቱ ቤት ኪራይ የምትከፍለው? ተው፣ እንተ ልጅ ተው ለኪሲህ እዘንለት። የችግር ቀን ይመጣል፣ ዋ-አቴ!!" ሄዱ።

ማን መጥቶ የቤት ኪራዩን ሰጥቷቸው ይሆን? ዶክተር አርን? ረድ ሠርዌ? ወይስ?...

"ድሃው አልአዛር ተኛህ?" አለኝ ለሦስተኛ ጊዜ ቀስቅሶኝ።

"አዎ" ስለው

"ትኝት፣ ትኝት?"

"አዎ" ለመነጫነጭ እየከጀለኝ።

"ተኛ"

ማታ ያንን ችምቻሚ ችምቻሚ በሆድ ቁርጠት ልሞት ነው። የአከራዬ እህት በጥጥ ፍሬ በተደፈነ አፍንጫቸው እየተኮናኮነ ግማሽ ስኒ አረቁ ሰጡኝ። ሆዴን በጉልበቴ ጨብጬ እንደያገዘኩ የሞት ያህል ተኛሁ። ከሙታን መካከል የጠራኝ ረድ ሠርዌ ነበር።

"ድሃው አልአዛር ተኛህ?"

"አዎ"

"ትኝት? ትኝት?" ቸንቹ አይኔ ላይ ተጋረጠ

"አዎ"

"ሃደን ደሞዛችንን እማንጠይቅ?"

"እሺ"

እግዚአብሔር አሰርቦ ከሚያፈላስፍ አጥግቦ ማስተኛት አይሻለውም ናሯል? በተራብኩበት ሌሊቶች አብጠለጠልኩት፤ በመጥገቤ እግዚአብሔር ዛሬን ከጉትጎታዬ አፎይ ብሎ አላደረገም? ታዲያ...

የጥጋብ ሀመም ከሆነው እንቅልፍ በግድ ተፈውሼ ፊትን ሲገባ ውሃውጋ ሄጄ ታጠብኩ። አከራዬ በስለት የሰበሰቡትን ደቂቅ ወደ እነባበሮንት ቀይረው ከቤት ወጡ። ገና በቅጡ አልነጋም ናሯል። የአከራዬ እህት ከጃክ ጋር እየተጣሉ ብቅ አሉ።

“የግራዝማች ዋለሉ ያለህ፤ አንት ቱሊያም ደጃፊ ላይ ትዘፈዝፈው?”

ጃክ ምን በልቶ የሰው ደጃፍ አበላሽ? አንደ አኔ ጥራጥራ ኝምቻሚ መብላት ጀምሮ ይሆን?...

ከረድ ሠርዌ ጋር ተያይዘን ወጣን

“ሠላም ለኪ ቅንብቢት” አለ ረድ ሠርዌ ምእመኑ ተቸምቸዋ የሚተምበትን አቀበት እየተመለከተ።

“ቅንብቢት የየካተራራ ቤተ መምህራን ናት። ዐመፀኛ፣ ወንጀለኛ፣ ነፍሰገዳይ፣ ቀማኛ... ሁሉ የፍርድ ቀን ከመምጣቱ በፊት በደልኩኝ፣ ማረኝ ብሎ የሚማጠንበት፣ መማጠኛ ቤት እንድትሆን ለቅንብቢት ተሰጥቷል። ሠላም ለኪ ለመምህራን ቅንብቢት!”

ህዝቡ በለማኞች ታሊም ውስጥ ሲተም አረፋ የደፈቀ ተሰስተኛ ደራሽ ይመስላል። ቀጥብሎ ወደላይ የሚምዘዝዘን አቀበት። ብቅ አንቅ ላይ ፋታ ወስዶ ዳግም ወደ ሰማዩ ሰማያት ለመድረስ ይፋጭራል።

ረድ ሠርዌ በቅንብቢት እንደተመሰጠ ነው።

የሚታወቀው ዳገት ምናልባትም ከማይታወቀው አቀበት ጋር የሚገጥምበት አንድ ነጥብ ሳይኖር አይቀርም። ይህ የሚታወቀው ዓለም፣ ከማይታወቀው ዓለም ጋር ገጥሞ ገዞ ወደ ሰማዩ ሰማያት ይሆን ይሆናል። ጀርመናዊው ካንት በሰው ልጅ አቅም ማወቅ የሚችላቸው እና ማወቅ የማይችላው ሁለት ዓለማት አሉ ያለው ቅንብቢት ላይ ይሰራ ይሆናል። ማወቅ የምንችለው በጊዜና በቦታ የተወሰኑትን ብቻ ነው። እኔን፣ ረድ ሠርዌን፣ ጃክን፣ ናትራን፣ አከራዬን፣ እህታቸውን፣ የጋዜጣውን ባለቤት....

...ደምዝ ይሰጠን ይሆን? ረድ ሠርዌ ምን ታይቶ ዛሬ እንጠይቀው አለ? ከከለከለን ቆይቶ የለም?

“ስለልደታማሪያም” አለች እንደ ፍቁርወልዳ ልጇን የታቀፈች ሴት

“ለካ ባይጤን አልያዝኩትም” አለ ረድ ሠርዌ ከሀሳቡ ብትት ብሎ “ምንድነው አሱ?”

“ችምቻሚ የያዝኩበትን”

“አኩፋ-ዳህን?”

“አኩፋ-ዳ አይደለም ባይጥ ነው የሚባል፤ እዚያ ውስጥ ጥቂት ሳንቲሞች ነበሩ”

ከችምቻሚው ጋር በልቻቸው ይሆን?

“ስለልደታማሪያም”

“ልደታ ትስጥልኝ፣ ልደታ ትስጥልኝ” እያለ ያልለመኑትንም አካተተና “ለእመ ብክ ሀብ ወለ እሙ አልብክ ኅሊ” ትኩር ብዬ ሳየው “ካለህ ስጥ፣ ከሌለህ እዘን ይላል ወልደህይወት እንፍራንዛዊ። አላነበብከውም?”

“አንብቤዋለሁ፣ በአማርኛ እንደውም ኮርስ ሰጥቼዋለሁ” ኮከበዕባህ ትምህርት ቤት እስከንደርስ ምዕመኑ እንቅፋት ሆኖን መጨዋወት ሳንችል ቀረን። በይበልጥ ረድ ሠርዌ ትከሻው በምዕመኑ ትከሻ እየተነገለ ነበር የሚሄደው።

ከበስተኋላዬ ስሜን የሰማሁ መሰለኝ። መለስ ብዬ ስመለከት ምዕመኑ ጀርባውን ሰጥቶኝ እየተመመ ነው። የኔብጤዎቹ ብቻ ፊታቸው ወደ ምዕመኑ መምጫ የዞረ ነው። ጆሮዬን ተጠራጥራ መንገዴን ስይዝ ተደገመ።

“ታለ፣ ታለ፣ ታለዬ”

አሁን አልተጠራጠርኩም። ይሁንና ረድ ሠርዌ ጨዋታ ጀምሮ ቀልቤን ሳበው። ግን በዚህ ሥም ቅንብቢት ውስጥ የሚጠራኝ ማነው?

“አየህልኝ የቅንብቢት ደጃፍ?” አለ።

"ትምህርት ቤት እኮ ነው።"

"መኝ አጣሁት፣ ስያሜው ትልቅ ምስጢር ይዟል። ከከበ ጸባሕ ዛያደድል ውስተ ገጸ ሰማይ ትብሏለህ። ከመምገንን ቅንብሊት ጋር ይናበባል።"

ግዕዝ ማስተርነም ሰልጅቶኝ ዝም አልኩ። ለመሆኑ በግዕዝ ያልተባለ ነገር ምንድነው? ረድ ሠርዋ ፊት ለፊቱ እየተራመደ ጨዋታውን ወደኋላ ይልክ ጀመር።

"ታዲያ ምን ይሆናል ያ መናጢ መጥቶ ድንኳን ይጥልበታል።"

"የቱ መናጢ?"

"ሐሰተኛው መሢህ"

"እዚህ ቅንብሊት?"

"አዎ፣ በወርቅ የተዘመዘመ ድንኳኑን ይተክላል። የድንኳኑ ተራዳና ካሰማው ወርቅ ነው አሉ። እሱ ግን ጉፍሜ ነው። ቁመቱ መላላ፣ እንገተ ሰላላ፣ ጭንቅላተ ሞላላ፣ ቀኝ አይነት የተከላሸት፣ ግራ አይነት የተቅላላች።"

ሱሪው እላዩ ላይ ይወናወናል። የእኔስ እንዴት ሆኖ ይሆን? የረድ ሠርዋ ትውፊታዊ አረማመድ ከአካሉ ጋር ከስቶና ማመቻ ሳይጠፋ አልቀረም። ከተክሌ አቋቋም የተቀዳው አረማመድ ለመክራ ህዜ አይሆንም ማለት ነው?

"ሲቁን ሁሉ እንደቦሩ ሜዳ ማን ያክራክረው? የየራሱን? የማለለበትን ብቻ ሳይመረምር ታቅፎ ቀርቷል። የኔታን ጨምሮ እንዳንደች እንገተ ሰላላው፣ ጭንቅላተ ሞላላው፣ ቁመቱ መላላው የእኛ ሳይሆን የእስራኤሉ ሐሰተኛ መሢህ ነው ይላሉ። ሐሰል ተራራ ላይ ከሴቲቱ እንደሚወለድ ትንቢት አለ። "እኔ እምላክ ነኝ" አያለ፣ በብዙ ተለምዶ ብዙዎችን አስቶ ከርሱ ወገን ይደባልቃቸዋል ይላል፤ መታገን ያስነሳ ዘንድ ሥልጣን ይሰጠዋል። ራዕዩ ሳቤላ ላይ ይህ ሁሉ ተነግሯል። አየሩሳሌም ይደርሳል፣ ከደብረ ጸዮን በታች ተራዳ ድንኳን ይተክላል የሚል አለ። ታዲያ ምን ይሆንልሃል እኔ በአይኔ በብረቱ ቅንብሊት ውስጥ እይቼዋለሁ። ብቻ ገና የወርቅ ድንኳኑን የተከለ አይመስለኝም። ፈልጎ ለጥጥራለሁና።"

ብዬ፣ ብዬ የሐሰተኛው መሲህ ተጎራባች ልሆን? ቡና ልጠራራ? በርበሬ ቅመስ ልባባል?... ቅድም በልጅነት ሰሜ ድምፁን አቅጥኖ የጠራኝ እሱ ይሆን እንዴ? መቃለድ ልንጀምር?....

የሐንስ አፈወርቅ "ወበሙሂ ካዕበ ያድኅኖሙ ለእልክቱ" የሚለውን ጥቅስ ትኩረት ሰጥቶበታል። ጌታ አህዛብን ከእስራኤል ጋር እንደሚያድናቸው ተስፋ ሲያደርግ ነው። ታዲያ ምን ይሁን ጥቅሷ በተለይ ለኢትዮጵያ ብዙ የተሳተ መንገድ ከፈተች።"

ጨዋታው እንዲቀጥል ባልፈለገም "እንዴት?" ለማለት ተገደድኩ

"እንድምታው ብዙህ ነዋ! እንዳንድ ሊቆች ጌታ እስራኤልን ካዳነ በኋላ ወደኛ እንደሚመጣ ነገረን ይላሉ። አየደለም፣ እስራኤልን እንዳዳነ እንዲሁ ያድናል ማለቱ ነው የሚሉ ተነስተዋል። ሦስተኞቹ ግን ምሳሌሆሙ ለእርሳቸው (ከእስራኤል) ጋራ አህዛብን ያድናቸዋል እያለ ነው ሲሉ ይፈታሉ"

"ታዲያ እንዴት ለኢትዮጵያ የተሳተ መንገድ ሆነ?"

"አየህ፣ እስራኤልን ካዳነ በኋላ ለእኛ ዳግም ይወለዳል በሚል ሐበሻውን ኢየሱስ ይጠብቃሉ። እስራኤልን እንዳዳነ ከእኛ ተወልዶ አዲስ መታደግ ይታደገናል ሲሉ ነው እውነት አላቸው መሰል..."

ምግብ በማጣት ሳይሆን ይሄን በማምሰልሰል ከሰውነት ተራ የወጣ መሰለኝ። ምዕመኑ ተቃለው መንገዱ ነፃ ስለወጣ በመካከላችን ክፍተት ተፈጥሯል። እስፋልቱን ሲሻገር ጨዋታውን (ማስፈራራሪያውን ልበል እንጂ) ጋብ አድርጎ መልሶ ካቆመበት ይቀጥላል።

"...ሐበሻው ኢየሱስ ካንድም ሁለት ሦስቱ መጥቶ እንደነበር ታሪክ ያወሳል። ይሄንን አለቃ ተክለኢየሱስ ዋቅጅራ እና አቶ ተክለጻድቅ መኩሪያ ዕፈውታል። ቤተክንት ሐሰተኛ መሲህ እንደሆኑ ከመጥቀስ ውጭ መነሻ ምንጩን አዳፍናለች።"

የሚያስበው ከመስላቱ የተነሳ አይኑን ጨፍኖ የሚሄድ መስለኝ ተጠጋሁት። ዓይኖቹ የተጨፈኑ ያህል ቦገዘው ወደውስጣቸው በማተኮር ላይ ናቸው። ጨዋታውን ስለፈራሁት የማይያያዝ ጥያቄ አቀረብኩለት።

"ደምዘኝ የሚሰጠን ይመስልሃል?"

"አይመስለኝም"

"ታዲያ እዚህ ድረስ ለምን ለፋን?"

"ደጅ ማስጠናቱን ወደታል"

"እና?"

"ደጅ እንጥናለታ"

ምን የሚሉት መሰጠት ነው? ቀጣሪያችን ደምዘ መክፈል ያቆመው ከግርግሩ በፊት ነበር። ተሰብስበን አማካኝ፣ ቀጣሪያችን ሀሜት አልፏል... ተሰብስበን በግልፅ አወገዝነው፣ ቀጣሪያችን ውግዘት አልበገረውም... እየተንጠረበበ "ገንዘብ የለም" ይላል።

ሥራ ግን ነበር! ለፀጥተኛው የረሃብ ዕልቂት ታጩን። ሳንበላ ለምናልባቱ ሥራ ሄድን! ሳንበላ ሰራን፣ ሳንበላ ወደየመጠለያችን ተመለስን።

"ትንሽ ታገሱ" ይላል በመብል እርካታ ቀፈቱን እያሻሻ። ከዕልቂቱ ጥቂት ቀደም ብሎ ቀጣሪያችን የራሱን መፍትሔ ይዞ መጣ።

"ሒዳና ከወፍጮ ቤት ያሻችሁን እህል አስር አስር ኪሎ" ውሰዱ። ከደምዘችሁ ይቆረጣል" አሮን

እኔ አሻፈረኝ አልኩ። ረድ ሠርዌ ግን እህሉን ለመውሰድ ሲሰለፍ የግዴን ተራዩን ያገኩ።

ወፍጮ ቤቱ የወንድሙ ነው ይባላል እንጂ የጋዜጣችን ሥራ አስኪያጅ እንደሆነ ማንም ያውቃል። ያደገው ትንሽ የገጠር መንደር ውስጥ ነው (ሰሜን ዘንጋሁት) የተማረው በከፍተኛ ድህነት እንደነበር ሲናገር አኩባሪው ነበር።

"የመንደሩን አህያ ሁሉ አሰባስብና በላምንት አንድ ቀን የነዋሪውን ሁሉ እህል ወስጄ እስፈጫለሁ። አስር አመት ስመላለስ አንድ አህያ ጠፍቶብኝ እያውቅም።"

ቀፈቱን በጥንቅቅ ፍተሳ ያሻሻል

"እንዳንዴ የወፍጮ ቤቱ መዛኝ በከፋት ወረሩዬን ያዘገይብኛል። ከሩቅ እንደመጣሁ እያወቀ፣ አሁኖቼን ጅብ እንዲበላብኝ። እኔ ግን..."

የሰው ሁሉ ጦርሜዳ ይለያያል። የአለቃችን ጀግንነት ወፍጮ ቤት ውስጥ ተከናውኗል። የትኛውንም ድል ከአሁያ መንጻጻት ስኬት እያስበልጥም። ጋዜጣው አገር አቀፍ እውቅና አትርፋለች። ለእሱ ምኑም አይደለም። እሳታሚ ድርጅቱ ብዙ ትርፍ ያጋብሳል፤ ለእሱ የወፍጮ ሚዛን ሥር ከመንደር እናቶች መቀነት ተፈትቶ ከሚከናወነው ክፍያ በላይ አይደለም።

"እኔ ትምህርቱን ለመቀጠል ወደ አዲስ አበባ ስመጣ የነበረ ለቅሶሳ የሞትኩ ያህል ደረት ተመታልኝ። ማን አሁያችንን ይንዳልን? ማን አሁላችንን ያስፈጭልን?... ተባለ። ምኑ ቅጡ።"

የሆድ ምርመራውን በመዳፋ አከናወነ።

"አይዟችሁ፣ ወንድሜ እኔን ተክቶ ይሰራል አልኳቸው። ማን እንደ አንተ አሉኝ..."

አለቃችን መኪና ሲነዳ ቅድሚያ የሚሰጠው ለአሁያ ነጂ ብቻ ነው። ጀብዷቸውን ሲናገር የአገር መከላከል ተልዕኮ ይሰጠዋል።

"ስንቱን አቀበት፣ ስንቱን ቁልቁለት ከጅብ ጋር አንገት ላንገት ተናንቆ፣ የተረበሹትን አሁኖች አረጋግቶ፣ ጭነታቸው ሲያጋድል... እኔ ብሆን ለአገር መሪነት የምመርጠው አሁያ ነጂ ነው።"

ወፍጮ ቤት ተራችንን ጠብቀን የመረጥነውን አሁል አስመዘንን፤ እኔ ምስር ስመርጥ የአለቃችን ወንድም የአለቃችንን ዐይን ዐይን እያየ "ምስር ከሆነ ኪሉው ይቀንሳል" አለ።

"ይሁን፣ ይቀንስ"

"ሰባት ኪሉ ብቻ?"

"ይሁን"

ወስጄ ለአከራዬ አሁት ሰጠኳቸው። አንድ ቀን ምስር ወጥ፣ ሁለተኛ ቀን ስንዴ ቅልቅል የምስር ንፍሮ አብልተው በሦስተኛው ራት ነሱኝ።

“የግራዝማች ዋለሉ ያለህ እኔን ቀላቢው ማድረግ ነው?”

. . .

ቀጥታ ወፍሬ ቤቱ ወደሚገኝበት ይብሳ ሀንፃ ሃድን። “የገት ክላሽ ሰፈር ይባል እንደነበር ተነግሮኛል። የጥይት ቀለህ እረር እህተሞህ እርሳስ ይከደን ነበር። ወፍሬ ቤቱ በር ላይ የአለቃችን መኪና ቀማለች። ወፍሬ ቤቱን ከሩቅ ሲያዩት አቧራ የጠጣ ካዚ ባርኔጣ ይመስላል። ደጅ ላይ ብዙ ሴቶች ተኮልኩለዋል። ታዛው ሥር ጭነታቸውን ያራገፉ ለሆዮች ይታያሉ። እንዳንዶቹ አግራቸውን ተሰንክሰው በመዝለል ይራመዳሉ።

ሦሥቱ የሥራ ባልደረቦቹ የበገና አውታር መስለው እንደቆሙ ወደ ወፍሬ ቤቱ ያያሉ። እንደእኛ ለደጅ ጥናት መጥተው መሆን አለበት። ታሪካችን መናቸፍና መብለጥለጥ የበዛበት ቢሆንም ሳያቸው ደስ የሚል ስሜት ዳለሰኝ።

“ሙሴ ሰላም ነው?”

“ዮሐንስ እንዴት ነው?”

“ስምዖን ኬረክ” እያልኩ ሰላምታዬን አዳረስኳቸው። አነሱ ግን ሠላምታቸውን ገርገብ አደረጉትና ወደ ወፍሬ ቤት ትኩረታቸው ተመለሱ። አያወሩም ግን ተጠጋግተዋል። ቆይቶ ሲገባኝ ግን ረድ ሠርዋን ይገዢ በመሄዴ ደስ አልተሰኝም ነበር። ሦስቱንም በሽሙጣዊ ክርክሮችና በለበጣ ቅፅል ስሞች መግቢያ ያላጣቸዋል።

“ሙሴ ፀሊም” ይለዋል። ሽሙጡን ለእኔ ብቻ ይነግረኛል። ሙሴ ፀሊም በግብፅ ውስጥ በውንበድና ይኖር የነበረ አባት ነው። ሙሴ እይት ደፍርሶ ስሞታ ለእኔ ያቀርባል።

“ሙሴ ፀሊም እይበለኝ?”

“መጥፎ ነው እንዴ?” አለዋለሁ።

“እኔ ምን አውቁ ከአፋኝትና ከሠርዋ አፍ መርዝ እንጂ ሌላ ምን ይገኛል?”

ሙሴ ፀሊም ሰውን ሁሉ በእስቀያሚ እንስሳት የመመሰል ልምድ አለው። እንዱን እባብ፣ ለሰውን ጊንጥ፣ እሰሰት፣ አርጃኖ፣ ገበሉ...

እያለ ሰይሞ ጨርሷል። አንዳንዴ ታዲያ የቆየ መጻሕፍት ላይ የአስፈሪ አንስሳት አዲስ ስም ሲያገኝ ኩተት እያለ መጥቶ ትከሻዬን ይካኝና ያስነብበኛል።

"መረጃው ትባላለች አሉ። እንደተኩላና እንደ ነቦር ያለች ነጣቂ፣ ጠጉረ ልም ናት ይሏታል አለቃ ኪዳነወልድ ከፍሉ። ቁርጥ ስምዎንን። ይሄ መረጃታ!"

ቢሮአችንን መካነ አንስሳት አስመስሎት ነበር። የብዙ አስፈሪና አስቀያሚ አንስሳት መጠለያ።

አንድ ቀን አኔን ማማከፍ ሲበዛብኝ "አኔስ ምንድነኝ?" ስል ጠየኩት።

"አንተ ላጽቂት ነህ"

"እሱ ደሞ ምንድነው?"

"በእግሩና በልቡ የሚሂድ እንሸላሊት አይነት ይሉታል አለቃ፣ እንደ እፋኝት ጉዳት የለህም። ግን አረጣጠርህ ለዓይን ያስሀይፋል።"

ሳቅሁ

"ታዲያ ለምን ትፈታተንኛለህ?" ብሎ ተለየኝ።

ረድ ሠርዌ ሦስቱን ባልደረቦቻችንን ያያቸውም አይመስል። ወደ ወፍሮው ቤት አጨንቁሯል። የዶቂት ብናኝ ናኝቷል። ከዓይን ይልቅ ጆሮና እፍንጫ ያለውን ከነውን ለመረዳት ያገለግላሉ። "እውጡጡ..." የሚል የሞተር ጨከት ጆሮን ያውቃል። እህል ሳይሆን የተካካኝ ነፍስ የሚያሻምድ የገሃነም ወፍሮ ይመስላል። ደግነቱ ለፍንጫ ይሂን አይተበለውም። እህል፣ በርበሬ፣ ሽር፣ ቅመም፣ ገሾ... ተደበላልቆ ለጥርቶ ማሸተትን ያደባለቃል።

ስምዎን ዘለምድ ወደኛ ሲጠቁም እየሁት። ለረጅም ጊዜ በጋዜጣ ላይ በመቆየቱ ከረድ ሠርዌ የተሰጠው ቅፅል ስም ነው። ሶሪያ ውስጥ በአንድ የድንጋይ አምድ ላይ አርባ ዓመታት የኖሩ አባት ናቸው። "ጋዜጣም የማስቆም የማያስተኛ የድንጋይ አምድ ነው" አለኝ ረድ ሠርዌ። ስምዎን ሽበት የበዛበት ሉጫ ፀጉሩን ልፍጭጭ አድርጎ አስተኝቶታል። ሉረውን እስከ ጡቱ መዳረሻ ድረስ ከፍ አድርጎ

ይታጠቃል። ሙሴ ፀሊም ተነጥሏቸው ወደኛ ጥቂት ተጠጉዩ በእጁ ጠቀሰኝ።

"ማን ነግሯችሁ መጣችሁ?" አለኝ

"ማንም አልነገረንም"

"እንደ ገበሎ ካብሰካብ እየተሾሰከሰካችሁ ትሰሙን ነበር ታዲያ? እሺ እንተ እንኳን መጣህ እፋኝቱን ለምን ይዘኸው መጣህ?"

"እሱምኮ ደሞዡን አላገኘም።" በፊትም የሙሴ ፀሊም አፍንጫው እንደዚህ ሹልና ረጅም ነበር እንዴ? እንደግንደ ቆርቆር ከአይን አፍንጫው ቀድሞ የሚደርስ ይመስላል።

"ያ-አርጃኖ የሆነ የጋዜጣው ባለቤት እሱን መበቀል ስለሚረዱት ነው እኛን ሁሉ የሚያጠቃን። ከአርጃኖ መጸሀፍቱ በሚሰበሰበው ፀረ አህያ ገድል ልቡን አቃጥሎት እንደነበር አታውቅም። አርጃኖው ለኔ ለራሴ ሠርዌን አህያ ምን አደረገች? ብሎኛል"

"ቆይ እንተ ግን "ላኛ" ታክሲ አለኝ ትል የለም እንዴ? ለምንድነው የማትተው?"

"በኖረኝስ? ላጽቂት ብር ሜዳ ላይ ይተዋል?"

ዝም አልኩት

"ደሞ እንደባቶሎ እሽት ከነገሰሰው ጠብሰህ ነው እንዴ ያመጣኸው?" በሰው አፈጣጠር እስከገረም ድረስ ልውጥውጥ አልኩ።

"በዚህ ሰዓት የሚያሳማው መከላከል መጥቆር ሳይሆን እንደ ማድቤት ሴት ማነጥነጥ ነው" አልኩት ግልፍ ብሎኝ።

የሙሴ ፀሊም አፍንጫ እየተመዘዘ ዓይኔ ስር ደረሰ።

"እንዝዝ ነገር ነህ" አለኝ።

"እንዝዝ ምን አይነት እንስሳ ይሆን?"

አፍንጫው እንደ ጀልባ ሽራ የአቅጣጫ መለዋወጫ መሣሪያው ሳይሆን አይቀርም። ተመናጭር ሲዞር በአፍንጫው የተቀበረው ስዮር ሲናወጥ የተሸከመው የዶቂት ብናኝ ተረበሸ።

ወደ ረድ ሠርዋ ስመሰሰ ወፍጮ ቤቱ ላይ እንዳተኮረ ነበር። አውሎ ነፋስ ያግለበለበው የመሰሰ ዶቂት ይበናል። ለፀጉራቸው ብቻ የሚጨነቁ ሴቶች ሻሻቸውን ቆልለው፣ በላ ፊታቸውን አስቀድመው ይወጣሉ። ሻኛ የመሰሰች የእህል ቋጠሮ ጀርባቸው ላይ አብጣ ትታያለች። ለእንድ ቤተሰብ የእንድ ቀን ፍጆታ ሳይሆን አይቀርም። የመከራ ጊዜው ያለፈ ቢመስልም በየሰዉ ልብ ውስጥ የተወው ቅሪት ዘልአለማዊ ሥጋት ሰንቅሮ ትቷል። ሰው ሥጉ ፍጡር መሆኑን የሚገልፀው እንዲህ ያለ ቀን ነው። የመከራ ጊዜ ፍላጎት አዘቅት ነው። ቁስ በንክምር፣ በንቆልል ዓይኖችን አይጠግብም። አንዳንድ ሴቶች እነሱ የማይችሉትን አስፈጭተው በሚችለው አሸከመው እየተገላመጡ ይቀድማሉ። ምናልባት ዓይን ውስጥ እንዳይገቡ ይሆናል። ከሸከሙ በጥቂት ምዕራፍ ይርቃሉ። እነዚህ ሴቶች ያልተረዱት ቢኖር ያሸከሙት ሰው ከዘረፋ ውጭ ምንም ተስፋ ከሌላቸው ወገን መሆኑን ነው። ነገሩ ጻግም ካገረሸና የከተማው አቅርቦት ድንጋይ ብቻ ከሆነ ድንጋዩን ጨብጠው እህሉ የገባበትን ቤት የሚከቡ ድሆች ይመጣሉ። አግባብሻች ያግባባሉት መጥፊያቸው ይሆናል።

"እንዴት ዋላችሁ?" አለ ዘግይቶ የመጣው የናኤል። ረድ ሠርዋ "አፈ ትጉሃን" ይለዋል። የጋዜጣችን መዝናኛ አምድ አዘጋጅ ነው።

"እንዴት ዋላችሁ፣

"ደሞዝ ያልተከፈላችሁ፣

"በረሃብ ትሞታላችሁ፣

"ግን

"ዕድቅን ታገኛላችሁ"

ቡልቅ ያለ ሳቅ። "አፈ ትጉሃን" አልኩት ቀደም ባለው ንጉሣውያን ዘመን ቢሆን ከቁመቱ ማጠር ጋር የአንዱ ራስ አጨዋች ይሆን ነበር።

"ታሰሰ ሆይ" አለኝ። አብረን ስለተማርን ግቢ በወጣልኝ የግሪክ ፈላስፋ ስም ነው የሚጠራኝ።

"ታለስ ሆይ

"ፍልስፍናህ ከሰማየ ሰማያት ደርሶልሃል

"ምን እንዲደረግልህ ትሻለህ ተብላሃል

"ደቁት ይሰፈርልህ?

"ወይስ በተስፋ ትመለሳለህ?

"ካልሆነም ወፍጮ ቤት ትሰራለህ?"

እንደወትሮው ለመሳቅ ብዙ ጋጅም አልሆነልኝም። የኖሌል ምስጢር ያውቃል፤ እንደውም የአለቃችንን የሀይወት ታሪክ እየላፈ ነው ተብሏል። በቀልድ መካከል እውነት ያቀብላል። እና ይህ የወፍጮ ቤት ቁራኛ እኛን የወፍጮ ቤት ሠራተኛ ሊያደርገን ከጅሏል?

ብስጭት እንደቀለጠ መዳብ ከልቤ ወደ እንጅቱ ተንጠባጠበ። ረድ ሠርዌን መለስ ብዬ አየሁት። እንደ ጃክ የተፈጥሮ ብያሌን በወጥታ የተቀበለ ይመስላል። ስንመጣ የነበረው መደመም አሁን የለም። ትካዜው እንደ መርግ ይጫናል።

በደቁት ጭጋ የተዋጠው የኖሌል ቅንጣቶቹ የእህል ብናኝኝ የፊቱን ምህዋር የሚሸከረከሩ መለሰኝ።

"ቡ-ጊዜ ለኩሱ" አለ። ለመጀመሪያ ጊዜ ኩልል ያለች ሀዘን በጭጋማ ፊቱ ላይ ያየሁ መለሰኝ። አይኑ ሳይሆን መንፈሱ አልቅሏል። አፈትጉሃን የኖሌልን በዚህ መልኩ የተረዳሁት ዛሬ ስለሆነ ይሆናል። ወይም እኔ ስላዘነኩ መሳቂያ ምክንያትን የሻረው መንፈሱ እውነታውን ገልብጦብኝ ይሆናል። ሰው ጥንቡን በጣለበት፣ መቅሰፍት ይሁን ጥይት በሚያፏጭበት በጦርነት ሲቀልድ እንጂ ሲያዘን ማሰብ አዳጋች ነበር። ዛሬ ግን...

የተጠራራን ይመስል ወፍጮ ቤቱ ደጃፍ ላይ ተጠራቀምን። ሁላችንም ፊት ላይ በከፉ ቀን ባደ እጅ መቅረታችን የፈጠረብን ሥጋት ይነበባል። ደስ የማይል ስሜት ሰፈነብኝ። የአንዱ መኖር ሌላውን ያወከው ሆኖ ተሰማኝ። ከመኖር ፍላጎት የመነጨ ጠላትነት እንደ ውሃ ከመሬት ፈልቋል። ሳይደራረሱ፣ ሳይነባበሩ አንዱ ሌላውን ተጭኖታል። የሚያወዳድራቸው ነገር ሳይኖር በንዕስር ልባቸው ጠፍቷል። መንገድ

ላይ ላይበቅሉ እንቅፋት የሆኑ ብዙዎች ናቸው። ከሆነብን ይልቅ ሊሆንብን የተዘጋጀው እጅግ ከብዶ እንበጠኝ።

የቀድሞ የጋዜጣ ባለቤት፣ አሁን የእህል ቤት ጌታ ወጥቶ ሆዱን አሻሽብን። የሚመለከተው ግን ከኛ በስተጀርባ ወዳለው መንገድ ነው። ስዞር ፀሐፊው ስትመጣ እየጎት። ፈርዶበት ይወዳታል። ቤቷ ቅርብ ስለሆነ መሰብሰባችንን ስታይ ላለመታማት የመጣች ሆኖ ተሰማኝ። በደህናው ጊዜ ረድ ሠርዌ "እግር ወከናፍር" የሚል ያለበት የሽሙጥ ቅኔ መወደስ ያከታትልላት ነበር። ውበቷ ከመልካ ሳይሆን ከተክለ-ባቷ የመነጨ ነው። አጭር ቀሚስ ለብሳ ከወገብ በታች በዋለ ውበቷ ስትታይ ከበስተጎላዋ የተገኘ ወንድ እርሱ ቀኑ የደረሰ የልብ ድካም ስለባ ነው። አንድ ቀን እኔና አፈትጉሃን የናኤል ይሄ "አደጋ" ደርሶብናል። እጅግ ያስገረመኝ የየናኤል ሁኔታ ነበር። ጀስሙ እንደሸረሪት ድር ከወገቧ በታች ተጭኖበት የተጠመደ ልቡ ሲጎተት እኔ አባተትኩት።

"ምን-አፈትጉሃን?"

እንደምንም ቀልቡን ሰበሰቦ "ባልዞርሽ ገድላኝ ነበር" አለ።

ከት ብዬ ሳቅሁ። ባልዞርሽ ከመሸማቀቅ ጋር ዞራ እየችን። የረድ ሠርዌ "እግርና ከናፍር" ታውሶኝ የበለጠ ሳቅሁ። እግዚአብሔር እንደ ጊዜና እንደ እውነት ሁሉ ውበትንም የተገላቢጠሽ ያደርጋል። ለዓይን የሚቀርበው ፊት ነው ባት? ፊትን አከፍቶ እግርን ማሳመሩ ተገልብጣ እግሯን እያላየች እንድትሄድላት ነበር?

ያም ሆነ ይህ አፈትጉሃን ያወጣላት የሽሙጥ ስም ተዛምቶ ፀናላት "ባልዞርሽ፣ ባልዞርሽ" ትባላለች።

ከዚያች ቅዕበት በጎላ "ባልዞርሽ" እኔና አፈትጉሃንን ጠምዳ ያዘኝ። አፈትጉሃን ይሄንን ሊሰማ

"ምን ቀረብን ዘወር እንልላታለን፣ ከባቷ እንጂ ከፊቷ ምን አርን?" ሲል ደገማት።

የወፍጮ ቤቱ ጌታ ባልዞርሽን በእይኑ፣ በእጁ ሆዱን እያሸሸ፡-

"ጊዜው ከፋ ነው፣ ምን ላድርጋችሁ? ሳላስብ ቀርቼ እይደለም። ቢችግረኝ ወንድሜን ለምኝ እዚች ወፍጮ ቤት ውስጥ በታ

እንዲፈልግላችሁ እድርጌለሁ። ሪፖርተሮች ደቂት ለደንበኛ አድራሽ፣
ከፍተኛ ሪፖርተሮች አስፈጻሚ፣ ምክትል አዘጋጆች አሁል ነፊ፣ አዘጋጆች
በባለቤቱ ረዳትነት፣ የምክትል መዛኝነት ቦታ ተዘጋጅተዋል።
ማንኛችሁ ናችሁ በዕድሉ የምትጠቀሙ?

ሀጥ አልን፤ ወፍጮው ብቻ ያገላል፤ ዱቄቱ ብቻ ይበናል።

"እኔ" አለ አንድ ድምፅ። ሁሉም ድምፅ ወደመጣበት አቅጣጫ
ዘሩ። እኔ ብቻ ድምፅ የማን እንደሆነ አውቄ ወደታች ሰመጥኩ።

የወፍጮው ቤት ጌታ ባልዘርሽን እያየ ተንጠበረረ፤ "ማነው?"

"እኔ"

"ሠርዌ?"

"አቤት"

"ሪፖርተር ነበርክ?"

"አዘጋጅ ነበርኩ ጌታዬ" አለ።

ልቤ የሆነ ረገረገ ውስጥ ስትሰጥም ይታወቀኛል።

"ታዲያ ከእኔ ጋር አንስማማ፣ እንዴት መዛኝ ትሆናለህ? ባይሆን
ትንሽ ፈቀቅ ብለህ አሁል ታበጥራለህ"

በእጁ ሆዱን፣ በእይኑ "ባልዘርሽን" አሻሽ። ባልዘርሽ የሌት
ብሽሽት እንደሸተተው አሁያ ከንፈሯን ሽልቅቃ አፍንጫዋን አለበለች።
ሁሉም ነገር አሰጠላኝ...።

፳፯

ዳ.ላ.ግ.ፊ.ፊ.ፊ.ፊ

በወፍራሙ ቤት ህዋ ውስጥ፣ በብናኝ ዓለማት ዑደት፣ በመላላብና በመገልታተር ሥርዓት፣ ቁብ በሌለው አስፈጻሚ ያልተፈለገን ውጤቶች ነን። ምድርና የሥርዓት አጋሮቿ ከእነዚያ ህልቆ መሳፍርት ከሌላቸው የብናኝ ቅንጣቶች ጥቂቶቹ ናቸው። የየራሳቸው ንብርብር ያላቸው ቅንጣቶች፣ የእየር ጥንቅር ያላቸው ቅንጣቶች፣ የእየር ንብረት ዞኖች ያላቸው ቅንጣቶች፣ የራሳቸው መንቀጥቀጥና እሳተ ገምራ ያላቸው ቅንጣቶች፣ የህይወት ክፍፍልና አስረጫጫት ያላቸው ቅንጣቶች... ከነጥላኒታችን ፈረስ እፍንጫ ውስጥ ብንገባ ያስነጥሰው ይሆን? አስፈጻሚ ግንባር ላይ ስንት ቅንጣቶች በላብ ሟሙ? ስንት ብናኞች የእይት ሽፋሽፍት ላይ ሰፈሩ? ከነጥላኒታችን በአስፈጻሚ ላብ የምንሟሟው መቼ ይሆን? ብናኝ፣ ከብናኝም ቅንጣቱ የደቁት ቃርጫያ እይደሉምን? እንዴት ያለ አፈታሪክ የቅንጣት ባለቤት ፈጠረ? ምን ያህል ብናንስ ነው ይቺ ቅንጣት ዓለም እንዲህ ገዝፋ የምትታየን?

የናትራ ሲጋራ ቤት ድረስ መጥቶ ጎበኘኝ። ተከትሎ ዝናብ አብሳሪ መብረቅ ባልተገጠመው የደጃፊ ከንፈር አልፎ ወለሉ ላይ ተጥመሰመሰ። ከደንባራው አውራጃ ይልቅ የናትራ ሲጋራ የጊዜ መሰፈፊያ መለኮቲ ሆኖ ይሰማኛል።

እኩሰ ሌሊት ሆነ

የናትራ ሲጋራ የሚለፍፈው ጊዜን ብቻ እይደለም። ሥፍራንም ጭምር ነው። ያለሁት ቅንብረት እንደሆነ ጥምልምሉ የናትራ ጭስ በእፍንጫዬ ሰርጎ ይጠቁመኛል።

የረድ ሠርጭ ባይጥ (እኩሰ) እንደተንተራሳት ሆና ተጠፍጥፋ ተተምጣለች። ምናልባትም ለሃያ አራት ሰዓት ምናምንት ያልተመሰከ ቢሆንም፣ ያለባለቤቷ ፈቃድ ችምቻሚ መዘገን ነውር ሆኖብኝ አባይጣ ጋር እየተፋጠጥኩ አለሁ።

የመብረቁን መብሰጭጭ ተከትሎ ጉብዝና በተሰማው መድኃኒት
አግባብ ጭክብ ነፍሴ ተመነጠቀች፤ ከረሃብ ጋር መኖር ብርቋ ሆኖ...
አንኳን ባይጥ እኛ... አንኳን እኛ ጥላኔ፤... አንኳን ጥላኔ፤ ሆኖውም
ያልተፈለገ "የአሰፈጭው" ውጤት አይደለምን?

እጅን ሰድጄ ችምቻሚ ዘገንኩ። ባይጡን እንደነበረ ለማስተኛት
ጭንቅላቱን አስሰራሁ። እጅ ሾልኮ የገባበት ከፍተት በመጠኑ
የእኩፋዳውን ሆድ በአየር ነፍቶታል። በግራ እጅ ጠፍጥፊ እንደነበር
አስተኛሁት። ያፈሰኩትን ችምቻሚ ወደ አፈ ከማድረግ በፊት ደጃፊ
እየተሸከረመመ ተከፍቶ "ጃክ" ዘባዘቦ ፊቱን ወደውስጥ ሰደደ፤ ገባ
ከበሩ ፈቀት ብሎ የፊት እግሮቹ ላይ አገጨን አስደግፎ ተኛ። ጃክን
ስመሰከት ተፈጥሮ ሰመመን ውስጥ ትገባብኛለች። የተፈጥሮ ሰመመን
እንደልጃገረድ ንውዘት ኃይል እና ውበት ሆኖ አለማውቁ ይቆላል።

ችምቻሚ ቃምኩ። እንዴት ያለ የመብላት ግፊት ነው ውስጣችን
ያለ? በንፍሮና ቆሎ እየተደነቃቀፍኩ ሳንክ "ጃክ" ቀና ብሎ አየኝ።
ከጉዝጓዜ ተነስቼ ፊቱ ላይ ጥቂት ጥሬዎች አኖርኩለት። አሽትቶ
ተወው፤ ሳይርበው ቀርቶ ሳይሆን ተፈጥሯዊ ረድፉን ላለመልቀት
ባለበት የመቆየት ውሳኔው ሆኖ ስለተሰማኝ እራሴን ከአርሱ አሳንሼ
ለማየት ተገደድኩ።

ንፋስ የተላቀለው ካፊያ በሩን መነዘነዝ ጀመረ። ጃክ ከደጃፉ
ግድም ፈቀት ብሎ በድብደባ የነተበ ከበሮ የመሰለ ጀርባውን ለእኔ
ሰጠኝ። ደጃፉን ከውስጥ ልቀረቅር ሳስብ ናትራ የሲጋራ ጭስ ሽታውን
አስቀድማ ገባች። ጃክና ናትራ በቤቱ ላይ የዘናብ ሌሊት ፈቃድ
ለራሳቸው ሰጥተዋል። አይበርዳትም?

"እንዴ ይህ ውሻ?" ሁሉም የምትገረምበት ነገር "የውሻ ቤት
አደረከው?" የማትዘነጋው አስተያየት።

በእጭር የሌሊት ልብስ ናት። እግሯ እንደወይን ጠጅ የሰው ልብ
ደስ ያሰኛል። ድሆች ድህነታቸውን እንዲረሱ ሊለጣቸው የታዘዘው
ወይን ጠጅ

- "አልዩ"
- "ወዬ ፈተናዬ"
- "ቀን የት ሂድክ?"

"መስሪያ ቤት" ሥራ ያለኝ ለማስመስል? ችምቻሚ ቃምኩ።

"ሦስት ሰዎች ፈልገውህ ነበር"

"እነማን?" በችምቻሚ መደነቃቀፌን ገታ አደረኩ።

"አንዱ..." አልፋ አልጋዬ ላይ ተቀመጠች። የተንጠለጠለ ውብ አግሯ... "አንዱ ፈረንጅ ነው"

'ዶክተር አሮን'

ሁለተኛውስ? እግዜሩስ? እግር ላይ ይሄን ያህል ጊዜ ማጥፋት?

"እያወክ አትጠይቀኝ"

እያወኩ "አላወኩም" አልኳት። ውበቷ ልጅነቷ

"ያቺ አብራህ የምታስተምር የነበረችው፤ 'መኪና መልክሽ?' ምነው እንኳን መራቱን ስትረገጥ የምትጠየፈው? ወንድ ፈልጋ የመጣች የማትመስለው..."

"በቃ አውቂታለሁ" ነፀብራቅ ነች። ረዳት ፕሮፌሰር ነፀብራቅ። አብረን ስንማር ተጣልተን፤ አብረን ስናስተምር ታረቅን።

"ምን አለች?" ሲጋራዋ የት አድፍጦ ለአፍንጫዬ ብቅ አለ?

"እሷ ደሞ ምን ትላለች? ፈልጋህ የመጣች ሳይሆን ፈልገሃት የሄድክ ታስመስላለች። ውይ! ውይ!..."

ልታዘንብባት ሲሆን አቋረጥኳት።

"ሦስተኛው ማነው?" ልቤ በጣም መታ፤ ለምን? እሁቶቼ? ቢሆኑስ? እናቴ? . . .

"ሦስተኛዋማ ጉድህን ይዛልህ ከች!" የመብከንክን ሳቅ፤ ምናባቷ ያብክክናታል?

"የምን ጉድ?" ድንገት ሲፈን አይኔ ላይ ድቅን አለች። ከአስር አመት በፊት እንደሆነችው ሆና። አበባ የተነሰነለበት ቀሚስ ለብሳ፤ አበባ የሆነ ፈገግታ ለግሳ...

"አላውቅም አንዳትል? የኔ ቢጤ መሰለችኝ። ልጅ አገላ ስትንከረፈፍ መጣች። አልአዛር አላለችም በሌላ ስም ነው የጠራችሁ። አላውቀውም ስላት እዚህ ቤት ያለው አትላኝም?"

"ማንኛ አለች" ችምቻሚውን ለልቤ ያቃምኩት ይመስል ልቤ ተደንቃቀፈብኝ። ጉዝጓዜ ላይ ተንቆራጠጥኩ። እስከትንግረኝ አልፎ ዘመናት እየተንቀራፈፉ አለፉ።

"ሊሊ"

እ?

"የለማኝ ሊሊ አለው እንዴ?"

ጠዋት "ታለ" የሚል ጥሪ የሰማሁት ከእሷ ነው? ለማኝ ሆነች? አሁንም ወንድሚን ታዝላለች? ወይስ ልጅ ወልዳለች? ለምንደነው ሀዘን እየተጎተተ የሚከተለኝ? የሠባራ ባቡር ሠባራ ዕድል!

"እረ ቆይ መልዕክትም ትታለች" ብላ ወደቤቷ ሄደች። የሚያምር እግሯ አስጠላኝ። ብርድ ጠብስቆ በጣላት።

የምን መልዕክት? የምን? የምን?...

...ናትራ መልእክት ያለችውን ይዛ መጣች። በወጉ የተጣጠራ ወረቀት ነው። ናትራ መልእክቷን አድርጎ በዝናብ እንደራሰች አልጋ ላይ ተቀመጠች።

"ይቺ ዕዋ ከእኔ ትለፍ፣ ይቺ መራር ዕዋ"

ወረቀቱ ከባድ ነገር ተጠቅልሎበታል። ሊሊ ዝርዝር ሳንቲም አሟልታ በድምሩ አስር ብር በወረቀት ደብዳቤ ጠቅልላ አስቀምጣልኝ ኖሯል። ደብዳቤውን ላነበው ሞክርኩ። ለእረብኛ ዕሁፍ የሚቀርብ የተያያዘ የቀለም ሽንተረር ነው። እንደ ጅራት ያለ ነገርም አለው። ከአየር ላይ ፎቶ ግራፍ የተነሳ የአባይ ሽለቆን ይመስላል። የልቧን ላይ ውጣውረድ፣ እዘቅት ሽንተረር፣ ተረተርና ሽለቆ ይሆን የሳለችልኝ። የዕሁፍ ጥበብ ተልዕኮውን ያልተማረችው ሊሊ ከገለፀችልኝ የተሻለ ግብ ይኖረው ይሆን?

"ይቺ መራር ፅዋ ከእኔ ትለፍ" ስላለ ማን ዕጣፈንታውን ላያስተናግድ ተሻገረ? የላንቲም እና የወረቀት ችንካሮቼን ልቤ ላይ ቀብቅቤ...

* * *

የሊሊ ፅሁፍ ላይ ለሰባ-ሰባተኛ ጊዜ አፈጠጥኩ። እንደካርታ ሸንተረር፣ ተረተር፣ ሰርጥ፣ ስርጓጉጥ፣ ጅረት፣ የተሰበረ መሬት፣ ሸለቆ... የሚመስል ነገር ይታያል። ምን እያሰበች እነዚህን ምስሎች እንዳለፈረች የገባኝ መሰለኝ። እንደጥንታዊ ግብፆች፣ ሱሜሪያን፣ እሻንቲዎች... ስሜቷን ያለውካይ ፊደል በጥሬው ያሰፈረችው መሰለኝ። ሸንተረርና ተረተር የልቧ ነው፣ ሰርጥ ስርጓጉጡ ህይወቷ ነው፣ እንደሸለቆ ውኃ በማይገኝ አጣብቂኝ ውስጥ የሚፈሰው ዕጣፈንታዋ ነው።

...ደጃፊ ተቆርቆረ። በሩን እንደዘጋ ልበኛ ተነስቼ ከፈትኩ። እነ አማራት ሦስት የረገቡ የበገና አውታሮች መስለው መስመራቸውን ላይጠብቁ ገቡ። ቀዳሚው ሙሴ ጸሊም ሲሆን ተከታዩ ስምዖን ዘለምድ ነው። የሐንስ ሐዲር አገጩን ታስሮ የተጎተተ መስሎ ገባ።

"ዛሬ የት ተገኛችሁ?" ወደጉዝጓዜ ተመልኼ። የረድ ሠርዋን የውርደት አዘቅት መውረጃ ሠልስት ለመድረስ የመጡ ሆኖ ተሰማኝ።

ሙሴ ጸሊም የያዛትን አነስተኛ መጽሐፍ ግራ እጁ ላይ እየፀፋ "ምን እባክህ አምባሊዎች ጋዜጠኛ ይረዳሉ ብለውን በከንቱ ለፍተን መምጣታችን ነው።"

የሐንስ ሐዲር እና ስምዖን ዘለምድ መንገር ያልፈለጉት ምስጢራቸው ስለነበር የተሸማቀቁ መሰለኝ።

"ቁጭ በሉለ" ብዬ አልጋውን አመለከትኩ። ሙሴ ፀሊም አኩፋዳውን በትዝብት እይቶ ወዲያ አለውና ተቀመጠ። ተጠጋግተው ተቀመጡ። የሐንስ ሐዲር እንደውሻ ሲቀመጥ ይረዝማል መሰል አማራት ትክክል የተቃኘ የበገና አውታሮች ሆኑ። ስምዖን ዘለምድ የሱሪ ኪሱን ለመፈተሽ ቀኝ እግሩን ሲዘረጋ የሚማው ሶል ፊቱ ላይ ተደቀነ። ሶሉ ፈንጣጣ የወጋው ይመስላል። እንደ ረድ ሠርዋ ችምቻሚ በሚያደገቃቅፍ ኮረኮንች ላይ ሲሄድ እንደኖረ ይመስከራል።

ስምዖን እንደ ወደጎን የረዘመ ወረቀት ከኪሱ አውጥቶ ሰጠኝ።

"ምንድነው?" እየተቀበልኩ

"ጥቅስ ነው" ስምዖን ዘአምድ የሚታመንበት እንደ ጉዳይ የጥቅስ መጽሐፍ እንጂ ሌላ አለማንበብ ነው። የሚዕፈው መጣጥፍ በጥቅስ የተሞላ ነው። እነብዙት። "I hope for nothing, I fear nothing, I am free" ይላል።

"ምንድነው?"

"የታላቅ አምላክ - የለሽ ሰው ጥቅስ ነው። መቃብሩ ላይ የሰፈረለት ግሪካዊ ደራሲ ነው። ስሙ ጥቅስ ሥር አለ፤ እየው።

"Nikos kazantzakis"

እዎ ስሙ ስለማይያዝልኝ ነው፤ ከሞት ባሻገር ተስፋ መጣልና በፍርሃት መርበድበድ ነፃ እንዳንወጣ አደረጉን።" እንዳንደ ጥቅስ ብቻ ስለሚያነብ ተናጋሪውን ወንዱን ሴት አድርጎ ይጠቅሳል። አልነገርኩትም እንጂ ደራሲውን አውቀዋለሁ። አምላክ የለሽ አይደለም። እንደውም ገዳም ገብቶ እንደነበር እንደ ቦታ እንብቤያለሁ። ይሄንን ብነግረው ስምዖን ዘአምድ ይከፋዋል። እሱ የሚፈልገው ሰው ያላገኘው ጥቅስ አሱ ዘንድ እንዳለ እንዲመሰክርለት።

"ይገርማል" አልኩና ጥቅሱን አቀበልኩት

በደስታ ቆነጥነጥ ብሎ "ወረቀት ስጠኝ ልገልብጥልህ" አለኝ

"ባጎላ"

"አየህ ተስፋ ማድረግና በፍርሃት መሸበር በሰው አቅም የማይዘለሉ የሀይወትና የሞት ዙሪያ ሽምጥ አጥሮች ናቸው"

ምን ማለቱ ይሆን?

"...ሰው ሆኖ የተፈጠረ ከእነዚህ አያመልጥም። አምላክ የለሽም ቢሆን..."

"የመፃኅት ጥቅስ"

"መፃኅት አትበለኝ ብዬሃለሁ"

በፀብ እማሪት ሲፈርስ ነው። ሠለስቱ የበገና አውታሮች ቅኝታቸውን ሊሰቱ?

"የያዝከው መጽሐፍ ምንድነው?" ስል መሴ ፀሊምን ጠየኩት።

"አንተ ያዋስክኝ ነው። "The plague" የአልበር ካሚዩ በጣም ወድጀዋለሁ። ብታምንም ባታምንም ለአራተኛ ጊዜ እየደገምኩት ነው።

እኔ ደግሞ አስጠይፎኝ አልጨረስኩትም። የአይጥ መእት ከተማ ሲወር፣ የአይጥ ደራሽ የሰውን ልጅ ሲያጥለቀልቅ፣ ተስቦ ሲናኝ። ትክ ብዩ አየሁት። በእባብ ተከብብኩ፣ ጊንጥ መሀል ቆምኩ ብሎ የማማረፍን ያህል ንቁ እና እራሱን ጠባቂ መንፈስ የለውም። ይሁንና ያንቀላፉ ሩሀ ሲባትት የእባቡንና የጊንጡን ሥራ የሚያቀላጥፈው እራሱ ነው።

"በትክክል የመጣችሁት ለምንድነው?" ምን አበሳጫኝ? ተያዩ።

"በእርግጥ የመጣነው ኢምባሲዎችን እንዲረዱን ጠይቀን ስንመለስ ነው። ለዚህ ያዘጋጀነው በጀት የለንም አሉ።" ብዙም ንግግር የማያበዛው የዮሐንስ ሐፂር ነበር።

"እና?" የሀገር ጭምር ውርደት መስሎ ታየኝ።

"እ-ና ዶክተር አሮን እንዲያናገርልን ከጋዜጠኛው ተወካለን ነው።"

"አንተ አውቶብስተራ "ላዳ" ታክሲ አለኝ ምናምን ትል የለም?"

"ቢኖረኝስ? ላጽቂት! ያ ሌላ፣ ይሄ ሌላ..."

ፀጥታ ሰፈነ። ፀጥታ ስድ ድምፅን ከማሳጣት ውጭ እራሱን የሚገልፅበት ተጨባጭ ህልውና እንደሌለው የገባኝ መሰለኝ። የመሴ ፀሊም አፍንጫ እየተመዘዘ አይኔ ስር የተደቀነ መሰለ። ግንደ ቆርቆር ነገር።

"ሌሽ አላችሁ?" 'ቴፕ አላችሁ?' ትላለች መስሎኝ። ድንገት ቤቱ በሮዝ ቀለም ተሞላ። የመሴ ፀሊም አፍንጫ ወደ አፎቱ ገብቶ ዓይኖቹ ተመዘዙ።

"እሴ፣ ከማታው ብር፣ ከዛ እንኳን..."

"ውሰጅ" አልኳት ከማውራቷ በፊት።

ወደሼልፉ አምርታ ከተቀመጠበት ከነወረቀቱ አነሳችው
"ወረቀቱን አስቀምጫው" አልኳት።

ሦስቱ የበገና አውታሮች በተመሳሳይ የያሬድ ዝማሜ ላይ ያሉ መሰሉ። የናትራ አጭር የሌሊት ልብስ እንኳን እንንብሳ...

"ትንሽ አትቆይም?" ሙሴ ፀሊም ደፍሮ ናትራን ጋበዘ።
ሳትግደረደር

"አሺ!" ጉዝጓዙን ተጋራችኝ ስድስት ዓይኖች ተዘረገፉት።
ሰብሳቢ ያጣ ጭኗን...

"አንተም ጋዜጠኛ ነህ?"

"አዎ"

"አንተም?"

"አዎ ግን የምተዳደርበት 'ላዳ' ታክሲ አለኝ።"

(እቤት! ይሄ "ላዳ" እዳው)

"አንተም?"

"አዎ"

ሦስት "አዎ" ሰብስባ ምን ልታደርገው ነው? ግራ ጎኔን ሞቶኝ።
ተራቁታም ትሞቃለች።

"እኔ ናትራ እባላለሁ! አንተስ? አንተስ? አንተስ?"

ሦስት ስም ሰብስባ...

"የአልዩ ባለቤት ነኝ" አለች ጎኔ ተሸጉጣ።

አይናቸው እንደ ዔሊ ወደ ድንጋዩ ተላበ።

"ውሽቴን ነው እኔ የማፈቅረው አለኝ፤ ጨረቃን እና ብዙዬን
አስታቅፎ 'ጥፊ' ያለኝ።" ዘወር ብዬ አየኋት። ብሮቹን ወደ ያዘችበት
እጇ አቀረቀረች ሲያዝን ደስ የሚል ሰው አለ? ፊቷን ማዘን ነበር
የጎደለው?

"አንድ ትምህርት ቤት መሆን አንችልም ትምህርትሽን አቋርጫ
ወይ እኔ ማስተማር ላቋርጥ አለ። እኔ አቋርጣለሁ አልኩት"

እኔም እስከዛሬ ያልሰማሁት ታሪክ ሆነብኝ።

"እማረብሽ ሲሉ እንዳልሰማህ እስከመለስ ድረስ አለ። ፍቅር በዛብኝ ይላል፤ በዚህ ከቀጠልኩ እሞታለሁ ይላል፤"

ዛር ነው'ዴ ያፈቀረችውጥሩ ነገር ስታገኝ የማያስወድደው?

"እኔና አልአዛር፤ ሁለት በፍቅር የተጎዳን፤ ጎን ለጎን ጎጂችን ውስጥ ከፍቅር ለማገገም የምንጥር ወፎች ነን። አይደል?"

ይሄ የአሷ ውልድ ሀሳብ አይደለም። ያየ፤ ያሰላሰለና ያነፃፀረ እንዲሁም በዚህ መልክ የገለፀ ሌላ ነፍስ ነው።

ናትራ ከጉዝጓዙ ተነስታ እጇ ላይ ታንቀረቅብ ከነበረው ገንዘብ የሆነ ያህሉን የሊሊ ደብዳቤ ላይ ቀንሳ ወጣች "የሮዝ ቀሚሷ ቅሪት ቀስ በቀስ ከቤት ውስጥ ወጥቶ ሄደ።

"ናትራ! ናትራ! ናትራ!" የሚል ድምፅ ከወደውጭ ሰማሁ።

ሦስቱ አውታሮች ከርግበት አለም ባትተው ተመለሱ።

"ይኸው ዶክተር እርን መጣ" ሙሴ ፀሊም ተቁነጠነጠ። ለሌሎቹ ምን አገባን? ለኛ ይጠይቅልን፤ ለሦስታችን።" ወደ እኔ ዞረ "አልአዛር ላጽቂት፤ አንተ ትፈልጋለህ?"

"አልፈልግም፤ ሙሴ ፀሊም"

"እፋኝቱ ባወጣልኝ ሥም አትጥራኝ፤ ስትፈልግ የራስህን ስም ስጠኝ።"

"ቤቶች?" እርን

"ደጃች" ይባላል ብለኛል "ደጃች"

"ቤት ለእንቦላ"

"እሰሩ እንቦላ" ገባ "ለመጀመሪያ ጊዜ የሚገቡበት ቤት ነው 'ቤት ለእንቦላ' የሚባለው።"

"ጥሩ ምኞት ነው፤ ምናል ሁሌስ ቢባል? ለመሆኑ እንቦላ ምንድነው?" ሲል ጠየቀ

"ገዳ ገዳ"

ከት ብሎ ሳቀና "አይደለም፤ እንደሰማ ቢሆን እንተን ከብት እርባ
እየልኩህ ነው።"

"ታዲያ?"

"እንበሳ ልጅ ነው። ይሄ ቤት ልጅ ይወለድበት የሚል ምኞቱን
እየገለጸኩ ነው። ጤና ይስጥልኝ" አለ ወደ ሠልስቱ አውታር"ች ቤር

"ሠላም፤ ሃይ፤ ጤና ይስጥልኝ" አሉት።

"ከብሩ ይስፋ" እያለ መቀመጫ ቦታ ፈለገ። ስምዖን ዘአምድና
የሐንሰ ሐፃር ተነሱና እኔ ጎን ተቀመጡ የበገናው አውታር ፈረሰ።

"እግዚህር ይስጥልኝ" ተቀመጠ። "ሙሴ ደህና ነህ? እናንተስ
እንዴት ናችሁ?..."

እኔና እርን የምንጨባበጠው በእጅ ሳይሆን በተፍተላተላ ነገር
ነው። ፀጉሩን ከገራ ወደ ቀኝ አስተኝቶ መራቆት የጀመረ ለናቱን
አለበሰ፤ በተንጮሎሎች አይነ ከመነፅሩ ባሻገር አትኩር

"ሥራህ ከምን ደረሰ?"

እኔ ቤት ሰው ሲያይ ሆነ ብሎ ስለሥራ ይጠይቀኛል። የእኔን
ቤት እንዳይለምዱ በሥራ ስም እገራቸውን እንዳስይዝ አድል ሲሰጡኝ
ነው።

"ሃቱ ሥራ?" አውቁ፤ ለምን? እንጃ!

"የኢትዮጵያን ነባር ዕውቀቶች በአውሮፓው የፍልስፍና አውድ
እንባር ለማጥናት የተነጋገርነው።"

"በርሃን ሁን ሲል የሆነላት እግዚአብሔር ብቻ ነው።" አልኩት፤
የእውነት ተስፋ መቁረጥ ተሰምቶኝ።

"በገባለን ፀሐይን ያቆመም" አለ። እኛ የተፈጠርነው ጥረን፤ ግረን
ሰዋዊ ተአምራትን እንድናደርግ ነው።" ጨረር የሚተፋ ጨልጨል
ዓይኖቹን ፈራጎቻቸው።

"ለጥናቱ ፈንድ አስፈቅጅ ነው የመጣሁት። ትንሽ የድምፅ መቅረጫም አምጥቼልሃለሁ። ጥናቱን ብቻ እንድትሰራ፣ ጋዜጠኝነት ያንተ ቦታ አይደለም።"

በኢትዮጵያና በሕዝቦቿ ስም የተለመነ፣ የፎቅ ጫካ ውስጥ፣ በልመና ሀፍረት አቀርቅሮ የቆመ ሰው።

"ፈንድ አያስፈልገኝም።" ሙሴ ፀሊም ጣልቃ ገባ።

"እሱ ካልፈለገ እኔና አንተ ሆነን..."

"ይሄ ያንተና የእኔ ሥራ አይደለም፤ የእሱ ብቻ ነው።"

ሙሴ ፀሊም አልተሸማቀቀም እንደውም አፍንጫውን መዝዞ ወደ አሮን አዞረ።

"የትኛው ሀበሻ ነው እንደዚህ አይነት ትልቅ ጥናት የሰራው?" አሸጋጠጠ፣ ሲያሸጋግጥጥ አፍንጫው ተቀልብሶ አፋ ውስጥ ሊገባ የፈለገ መሰለ።

"ስለእኛ ፍልስፍና፣ ሥነዕሁፍ፣ ታሪክ፣ በል ሥነ ሰብ... በሙሉ ጥናቱ የባዕዳን አይደለም? በፍልስፍና እንኳን ዶክተር ሳምንር ለ"Ethiopian phylosopy" ባያጠናቅሩ ናሮ..."

እኔና አሮን ላይ ቀጥተኛ ጦርነት የክፈተ ሆኖ ተሰማኝ፤ አሮን ቀጥል በሚል አኳኋን ያዳምጠዋል።

"መዝገበ ቃላቱን ቢሰራ ሉዶልፍ ባዳው፣ ሥነ ዕሁፍን ቢተነትን ዠራርድ፣ ኬን... ሥነ ሰብ ላይ አዝረክርክን የተውነው ቢሰራ ማነው ያ፣ አምጡልኝ..." አፍንጫውን ወደ ስምዖን ዘለምድ ጠቆመ።

"ፕላጅዮር" አለለት

"እኔ ቁርጥ ይበል መግባት"

"መግባት አትበለኝ ብዬሃለሁ" አገተመተመ።

ላሳፍረው ፈልጎ "ፕላጅዮር ስለአማርኛ ደራሲዎች "Black Lion" የሚል መጽሐፍ ነው የባፈው። እንዴት ሥነ ሰብ ውስጥ ገባ?" ስል አፋጠጥኩት።

"ተወው ላጽቂት ሞልቪያር ሌላም መጽሐፍ አለው። 'Tradition and change in Ethiopia' የሚል። እሱን ሳያነቡ ማስተማር ቀርቶ መማር የሚከብድ ይመስለኛል።

ጥርሱን ነክሼ ዝም አልኩ።

"አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ከማለት አብሳላ ዩኒቨርሲቲ ቢባል ብድር መመለስ ይሆን ነበር። እንዳለ በእኛ ላይ ያጠነት የካናዳ ጄኔራል አይደሉም እንዴ? ፈረንጅ የማንጠቅስበት በእኛ ላይ የተሰራ ጥናት አለ? የለም!"

ናትራን ጠርቼ አይነን ካላስገለገልኩት የሚያቆም አይመስልም። እኔ የማውቀው ጉዳይ ሆኖ ሙሴ ፀሊም ሲያነሳው ለምን ተናደድኩ? ምንም ነገር ቢሆን እሱ ካነሳው ለመገጃነት ስለሚጠቀምበት?

"ሌላው ቀርቶ የጥበብ ሥራዎቻችን ባዕዶቹ ባይደባለቁበት የሚሰምር አልነበረም እያልኩ አስባለሁ። ደራሲዎቻችን፣ ገጣሚዎቻችን፣ ጋዜጠኞቻችን... ሁሉ በደም ግማሽ ባዕዶች ናቸው። በዓሉ፣ ከበደ ሚካኤል፣ ጳውሎስ፣ መስፍን፣ ተስፋዬ፣ ኃይሌ..." ሙሴ ፀሊም እንደ አባብ መንደፍ፣ እንደጊንጥ መመረዝ፣ እንደ አይጥ ሰው የሚወደውን ማበላሸት እንደ እንቁራሪት ማስፀየፍ... በህይወት ለመቆየት አስፈላጊው ይሆን?

"እንተንም መጥቀስ ይቻላል" ብሎት አረፈው። እንደጥንብ እንላ የዞረው፣ እንደ አባብ በደረቱ የተሳበው፣ እንደ አይጥ የተሸሎኮለከው እዚችጋ ለመድረስ ነበር?

የምለው ጠፋኝ ፀጥታ!

"ምሳ በልታችኋል፣ እኔ እርቦኛል..." አሮን ላይርበውም ይቻላል። ግን ሲጋብዝ እንኳን እንዳይሰማ አድርጎ ነዋ! የተሰማውን ለማጤን ዕድል ሳላገኝ ቀረሁ።

"ጥቅሱን ልገልብጥልሃ" አለኝ ስምዖን ዘለምድ

"ጥቅሳም! ጥቅስ ብቻ!" አልኩት በአይኔ።

ወለማዮህጋይ

...ከዚያ እስከዚህ ድረስ እቡይ ዘመን ተደንብቶብናል። እስማታዊ ዓለም ውስጥ፣ ተሳትፏችን እንደባህር ትል፣ ፈልቶ በቀዘቀዘ የድንጋይ ኩርፍርፍ ውስጥ፣ ፈሪልቡና አያስታመምን ሌላ ዘመን መጠበቅ ሆነ። ባለብዙ ደጃፍ ጉሮኖ በመፍጠር እራስን መታደጊያ የእይጥ ደመነፍስ እንኳ የሰንም...

...መነሻ ትናንታችንና መድረሻ ነገሎችን እንደ እትብታችን የተቀበረበት ጠፍቶን ዛሬዎችን ላይ መተራመስ የማይለወጥ ዕጣፈንታችን ሆኗል።

...የተበጠሰ ጣት እንደ እንሸላሊት መሸሸጊያ ሲያስሰ የመመልከት ያህል ህልውና ተአምር ናት። እንደገና ሌላ ጣት... ከጣት ላይ ሌላ ጣት፣... ጣት፣ ጣት፣ ጣት... ከምንጩ የተጨለፈ ሌላ ምንጭ... ነባሩን ምንጭ ያደበሰበሰ ሐሰተኛ ምንጭ በተተኪው ሌላ ምንጭ ይረሳላል።

በሀላብ ከየት ተነስቼ ምን ላይ እንደደረስኩ ጠፋኝ። ከቤቴ ወጣሁ፣ እንደ ዳዊት መዝሙር ትንቢት፣ ተግሣጽ፣ ተማዕናን... የሚዘክረውን የቅንብቢት መንገድ ተያያዝኩት። የከሰረ ቁጠማ ሻጭ አዝረክርኮ የተወው ጉዝንዝ በዝናብና በነፋስ ተጠርጎ እላለቀም። ጠጅሳር፣ አርቲ፣ ከሴ፣ እደስ... ይሸታል። ለተማጽኖ የተጠራች ነፍስ በሽታው ማልላ ለጽድቅ ሳይመስላት አይቀርም። የአቀባቱ ሁለተኛ ምዕራፍ ከጠንቋይ ማረፊያ አግባብብሶ ያመጣውን የባህር ዛፍ ዝንጣፊ ብቅ እንቅ ላይ ረብርቦታል። ጠንቋይ ማረፊያ ላይ አውሊያውን መዘየሪያ የሚያስቀምጡት ሳንቲም የሌላቸው የባህር ዛፍ ዝንጣፊ በትነው ስለሚያልፉ እላቂ ዝየራው ለብቅ እንቅም ይተርፋል። አንዳንድ ልጆች የአውሊያውን አስራት ብቅ እንቅ ላይ ይፈልጋሉ። በርጥበት በሰብሶ የተጣበቀ የብር ኖት በደለል ተተብሮ ያገኛል። በአይኔ እያሰሰኩ ብቅ እንቅን አለፍኩ።

“ሠላም ለኪ ቅንብርት፣ ሠላም ለኪ ለመምገን ቅንብርት!”

ሊሊ አይነህሊናዬ ላይ ተደቀነች። ስለምን ቅንብርትን መጥጥን አለች? አመፅተሰራባት እንጂ መች አመፀች? ወንጀል ተሰራባት እንጂ መች ተወነጀለች? ልጅነቷን ተቀማች እንጂ ማንን ነጠቀች?... በደልኩ ማረኝ የምትለው ለየትኛው ጥፋትዋ ነው?...

ድሬን አልፎ የልደታን አፀድ ታክኬ ቁልቁል አዲስ አበባን ለመመልከት ሞክርኩ። አይታው አይኔን አልጠቀመውም። ወደጠንቋይ ማረፊያ አቀቡቱን ተያያዝኩት። ጉልበቴ ብርክ-ብርክ ማለት ጀምሯል። ሁሉም ነገር ዕዋፊንታ ነው። ለራስህም ቢሆን የሰጠኸውን ያህል ነው የምትጠይቀው። ሆድን በእፍኝ ችምቻሚ ከደለሉት ጉልበት ዳገት ላይ መለገሙ ይቀራል?

ወሎ ሰፈር ከሩቅ ትታያለች። ማን እዚያ ደርሶ? ቢደረስስ ጠላው ያለዋጋ ይገኛል? በብላሽ ደጃፍ ቁጭ ተብሎ የአዝማሪ ግጥም ይደመጣል? የሰጠኸውን ያህል ነው የምትጠይቀው። መምህር ሳለሁ ይሄን ቦታ አዘወትረው ነበር። እንዳንዴ ለሃሳብ ማዳበሪያ የሚሆኑ ግጥሞችን ከአዝማሪዎቹ አገኝ ነበር።

- “ሆዴን ሳማከረው
- ልቤ ይላል ፈንጠር፤
- እራሴን በራሴ
- ጀመርኩኝ መጠርጠር!
- ጥርሴ ለምላሴ
- ቀኛ መልስ አይሰጠው፤
- ጊዜው ነው አየሩ
- የሚለዋወጠው?”

የህይወትን ወለፈንዲነት (Absurdity of life) ለማስተንተን ግጥሙ ልክክ ያለ ምላሴ ነበር። በአንድ ጣሳ ጠላ የገዛሁት ነባር ዕውቀት። ደክተር አሮን እንደሰራ ለሚፈልገው ጥናት አንዱ የሚተነተነው ይህ ግጥም ነው። ለመሆኑ ጥናቱን አሰራዋለሁ?

ሙሴ ፀሊም ዘእምድንና ሐዲርን አስከትሎ በመጣ ማግስት ደጃፌን ቆፈቆፈ። ስወጣ በክላሰር የተከተተ ወረቀት እያሳየኝ

"አልእዛር ላጽቲት"

"እነሆ ሙሴ ፀሊም" አልኩት ደጃፋን ይገፍ ሀላቡን አደናቅፎ ሲመለከተኝ ቆይቶ፡-

"ጥናቱን ጀምራለሁ፤ ለዶክተር አሮን ልሰጠው"

"መቻ ሥራው ተባልክ? ተብለሃል እንዴ?" ለዶክተር አሮን ቅፅል ሥም ሳያወጣ መቅረቱ እየገረመኝ።

"ጀምራለሁ፤ ጀምራለሁ"

"እሱ ያንተ ጉዳይ ነው"

"እስኪ እኔ ለፍቼ ፈንዱን እሱ ይበላው እንደሁ አየዋለሁ" ለፍንጫው አስግኝ አይኔ ውስጥ ሊገባ ይጣጣር ጀመር።

"ጉዛውን ነው የማደናቅፍበት፤ ይሄ ሲላ"

"እሁን ሂድ ከዚህ"

"እክሳለሁ፤ እክሳለሁ። የቅጂ መብቴንም አስከብራለሁ። እንተ ብትሆንም አትሰራውም።"

እንደ አይጥ የሰው ወዝ የነካካው ነገር እየፈለገ የሚቀረጣጥፍ ነፍስ አለው።

የጠንቋይ ማረፊያ ደረቅ ዛፍ በቅርበት ይታየኛል። ከመድረቁ የመንጣቱ ነገር መንፈሳዊ መልእክት ያለው ለመሆኑ በምስክርነት ይቆማል። ወሎ ሠፈር ጠላዩን ገርገጭ እያደረኩ ስለዛፉ ጠይቁ ነበር።

"መብረቅ ነው አስደንግጦት እንዲህ ሆኖ የቀረው። ቢመታውማ ይተረተር ነበር። እንዴ ሀይ! ሲለው ጊዜና እንደልብ በድንጋጤ ቀጥ ብሎ ቀረ።"

የሚደነግጥ ዛፍ?

"አይደለም" አለ ሌላ ጠላጠጪ ገፈቱን ከምላሱ ላይ እያፈናጠረ።

የመጀመሪያው ሰው እውነቱ ሊስተባበልበት ሲሆን ጊዜ ተቆጥቶ "ታዲያ?" ብሎ አፈጠጠ።

"የእውሊያውን አስራት እያነሱ ቢያስቸግሩት በንዴት እንዲህ ሆኖ ቀረ። ብንለማመን፣ ብንለማመን አልመለስ አለ።"

የሚናደድ ዛፍ?

ጠላው አሁን-አሁን ሲለኝ ገፈቱን በምላሴ አፈናጠርኩ።

ከላይ ሆኜ ሳያት አዲስ አበባ ላይ ሰለጠንኩ። ከተማው ለመታየት ከሚንጠራራው ይልቅ ለመደበቅ የሚሞክረው ሳይልቅ አይቀርም። እንደ እኔ የሰርንጉጥ ውስጥ አይጥ... ሩቅ የጣልኩትን ዓይኔን ሰበሰብኩ። ጠንቋይ ማረፊያ በመናፍስት ሀብረት ክብሩን የጠበቀና ፀጥታውን ያሰከነ የአትክልቶች ዙሪያ እቅፍ፣ ሞት እንደዚህ ፀጥታውን ያስከበረ የተክሎች ዘላለማዊ ሥፍራ እንደሆነ ተገዝተው ቢነግሩኝ የሞትን ዕዋ እንስጧቸው ለመጨለጥ ወደኋላ የምል አይመስለኝም።

"እንደምን ዋላችሁ?"

ደምዝ ያልተከፈላችሁ!

ለክልከሎላ ነገራችሁ?

ለጠቋር አለቀላችሁ?

ወይስ ደምቀለቡን ዳኝኝ አላችሁ?"

አይኔን ጨፈንኩ። ብቸኝነቱን ፈልገው አልነበር ወደ ጠንቋይ ማረፊያ ያሻቀብኩት? እና አፈትጉሃን የናኤል ሊመጣ ለምን ከእስር የተለቀቅሁ መሰለኝ? አይኔን እንደጨፈንኩ ቃል ሳልተነፍስ አፈትጉሃን ነገር እስኪያክል ጠበኩ።

"እውሊያ ልትለማመን መስሎን በፀጥታ ተከተልንህ" አለ። ዶክተር አሮን ነው።

ሦስተኛ ሰው ይኖራል? ማን? አሰብኩ፤ ምናልባት ናትራ... አሁንም አይኖቹን ሳልገልጹ!

"የደኑ ግርማ ሞገስ ብቻ ለእምልኮ ይጋብዛል። መቼም መናፍስቱ እዚህ ላይ የተሰተሉት ለተፈጥሮ ውበት ልዩ ፍቅር ቢናገሩት ይመስላል። በዚህ የተፈጥሮ ትንግርት ይዘን ብናምላቸው አይመስሉን ይሆን?"

እኛን ብቻ ለዳበሳ ሰድጆ ሌጣው አፈር ላይ ቁጭ አልኩ። ዶክተር አሮንን ማዳመጥ እንዲህ ዓይንን ጨፍኖ ነው።

"ጠቋር፣ ባደሰ፣ ብር አሮንጋ፣ ወርቁ፣ ዋስ አጋች፣ ጌታ ይቅጧቸው፣ ጢሞቲዎስ..."

"ይሄ ሁሉ ምንድነው?" አሮን ጠየቀ

"የዛር መንፈስ፣ ህብረት ያለው መንግሥት ስለመሰረቱ እንጂ የጥቅም ፍጅት ውስጥ መግባታቸውም አይቀርም ነበር። አይ ሰው! ከዛር ይነሱ?" አጠገቤ ሲቀመጥ "እከከከ..." አለ።

"የናኤል ሰምቼው የማላውቅ ሥም ነው፣ ቅዱስ ነው፣ ሰማዕት ውስጥ ይካተታል? ወይስ እዚህ ግድም ከመናፍስቱ ጋር እሱም አርስት አለው?...?" ስል ዶክተር አሮን ከትብሉ ሳቀ።

"ስም የመጨረሻው 'ኤል' ከሆነ ከመላእክቱ ወገን መሆኑ ይታወቃል" አለ የናኤል። በክርክሩ የበላይነት እየተሰማው።

"እንደ ሳፕናኤል?" አልኩት

"አዎ፣ እሱም ወደቀ እንጂ መልእክ ነበረ! ያውም ሊቀ መላእክት" ደምፁን አኮሳትሮ ወገኑን ቀጠለ።

"አባቱ በህልማቸው ወንድ ልጅ ትወልዳለህ፣ ስሙንም የናኤል ትሰጥለህ የሚል መልእክት ይደርሳቸዋል። አባቱ ሊቅ ቢሆኑም የሥሙን ፍቺ እስካሁን አልደረሱብትም። እንዳንዴ አመሌ ግራ ሆኖ ሲያስቸግራቸው 'ያ በህልሜ ያየሁት ሰው ሳፕናኤል ይሆን እንዴ?' ይላሉ።

"እኛም እንጠራጠራለን" ዛሬ በነገር ሰነፈልኝ። ዶክተር አሮን ዝም ብሎ ፀገሩን ወደጎን እያስተኛ ይስቃል።

"ይልቅ አጣ ክፍልህ የሆነውን ዛር ሰይተህ ነው እዚህ የመጣኸው?" ሲል ጠየቀኝ።

“የምን ዕጣ ክፍል?”

“የዛሬን ሁሉ ሥም ዓፍና ዕጣ እውጣ። ያለ ዕጣ ክፍልህ ሂደህ እንዳየጣፋህ። አለንገርማ ካልጠፋ ቦታ ዛጮቹን አልተጎራበትክም።”

የረድ ሠርዌ ሀሰተኛ ነበይ ትዝ አለኝ። የቱጋ ይህን የወርቅ ድንኳኑን የሚጥለው? ለረጅም ሰዓት ዝም ተባባልን። አርምም... አላዛር ዘአርምም! ረድ ሠርዌ። እንደ የሌፍ ለወፍጮ ቤት ባርነት ሸጫው የመጣሁ ያህል እየተሰማኝ ነው። ከሱ የተሻለ ክብርና ለማራጭ ያለኝ ይመስል ስለምን በኩሊነት ሳልቀጠር ቀረሁ? ቁጭት እንደሻህላ ልቤን በሳው።

“እንዴት አርቦኛል” ስለ ዶክተር አሮን።

መጋበዝ ፈልጎል ማለት ነው። ትዝ ሲለኝ ልቤ ወደ ወሎ ሠፈር ተነጠቀ።

“ከጠላ ጋር ከከ ወጥ የሚሸጥበት፣ እዚያ መንገድን ተከትሎ የተመሰረቱ ቤቶች ውስጥ አለ። ወሎ ሠፈር ይባላል...” ተናገራ የጨረሰኩ አልመስል አለኝ።

“ጥሩ እንሂድ! ቁዘማው በቂያችን ነው። አርምም ሲለመድ ሰብ ከጋይ ይጠነክራል።” አለ። መልኩና ንግግሩ አልገጥም ስላለኝ አይኔን ጨፍኜ አደመጥኩት።

“የእነ እንቱኔ በረከት ያለበት ሳይሆን አይቀርም” ብሎ የናሌል ቀደመ። ከቁመቱ ማጠር ጋር ዓይነሥውር የሚመራ ሕፃን ልጅ መሰለ። አረማመዱ እግሩን በረጅሙ ይለቅና በተረከዙ መራት ወግቶ በመቀጠል መዳፉን ያሳርፋል። ምድር ከበሮ ብትሆን የናሌል እንዴ ሲራመድ ሁለቴ ትሮህ ነበር ስል አሰብኩ። በተረከዙ እየጠቆመ በመዳፉ ይፀፋታል። ቋ-ድም! ቋ-ድም! ቋ-ድም....

“ይኸውልህ፣ የናሌል እንድ ለአማርኛ ሥነ ዕውቀት እንግዳ የሆነ ልቦለድ ፅፎ አስነበበኝ። ከፍፃሜ ወደ ጅምር የጎልቶሽ የሚተርከ። ልብ ሰተላውን ገድሎ በምናውቀው አዕመታሪክ ውስጥ ሲተርከ ማቋረጥ የማይቻል መሆኑ አስደምሞኛል። ላይ ላዩን ለሚጋልብ እንባቢ ሣቶ፣ ሥላቅ ይመስላል። እንዴት ስለ የታሪክ ልባስ መገሸሰጥ ለቻለ እዚያ ውስጥ እንደበረዶ ትዝቃዜ ያስተኛው መፍሰስ የተሳነው ሀዘን አለ።

እሱ እንተ እንድታነበሉት ፈልጎ ነበር። እኔ ግን አሁን ትልቅ ሥራ አለበት፤ ከታተመ በኋላ ያነበዋል አልኩት፤ ትክክል ነኝ?"

ጎን-ሰጎን የማያኳኳን ቀጭን የእግር መንገድ ይዘን እየተጓዝን... እንደ አይነ ሥውር በዮናኤል እየተመራን።

"ሙሴ ፀሊም እየሰራሁ ነው ብሎ የሆኑ ወረቀቶች ይዞ መጥቶ ነበር" ምን እንደተሰማው ለማወቅ ዘወር ብዬ እየሁት ባዕድ መልኩ በንዴት አልተለዋወጠም። በባህር ጥልቀት ላይ መሰረቱን የጣለ ሰብዕና በሚገነፍል ደራሽ ወንዝ ይደራርላል?

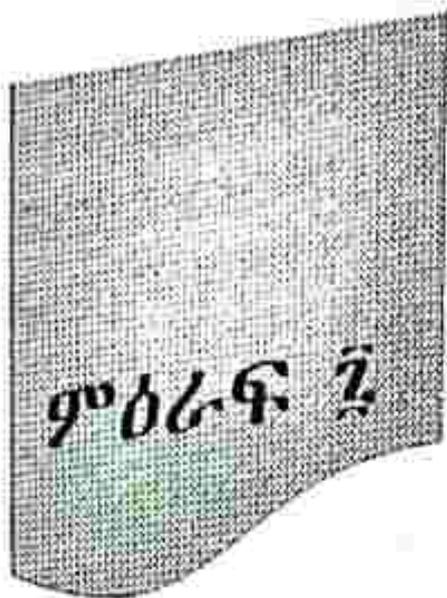
"ተገናኝተናል፤ ጨርሰናል"

ተለማመጠው? በገንዘብ ደለሰው? ወይስ...? እኔ እንደ ዶክተር እርን ጥልቀት ያለው መሠረት ላይ አልቆምኩም፤ ትንሽ ሲነኩኝ ቢል አላለሁ።

"በእሱ ሰውዬ ስንቴ እንደተሸማቀቅሁ፤ ሁለተኛ አትምጣ አለዋለሁ ግን..."

"የልቦለድ ደራሲ ነህ፤ ፀባይ ለፀባይ የማትገባባውንም ማጤን ግድህ ነው። እንኳን ቤትህ ድረስ መጥቶ ቀርቶ ያለበት ድረስ ሄደህ ማግኘት ይገባሃል። ደግሞምኮ የትኛውም ሰው እሱነቱን የሚቀበለው ወድዶ አይደለም። እንዳንዱ እስኪለበር ድረስ ተጠምዝዞ የሆነውን እንዲሆን ይገደዳል። ማንኛችንም አናብዛው እንጂ መምጣታችን ጠቀሜታ አለው።"

ከኋላ የሚከተል መምህር፤ ከፊት የሚቀድም ደቀመዝሙር፤ ሁኔታው ሁሉ የተምታታ ሆኖ ተሰማኝ። በፀጥታ ውስጥ ወሬች ይዘምራሉ። ነፋስ እንደጫጨቶቻቸው ከአፋቸው እየተመገበ ዝማሬአቸውን ለአዲስ አበቤዎች አቆልቁሎ ይበትነዋል። ነፋሱ ሌላም ተሸከሟል የከከ ወጥና የዘመራ ለጋ ሽታ...

ሐሰተኝነት

የናኤል መጽሐፍ መደርደሪያው ሥር ቁጭ ብሎ ያነሳል ፡
መሰረ ይከታል። አንዳንድን መጽሐፍ በእጁ መዝና የሚያስቀምጠው
ያህል ይፈጥንበታል። አንዳንድ ላይ ደግሞ የጀርባውን ዕሑፍ፣
መግቢያውን፣ ማውጫውንና የኋላ ገፅ ማመላከቻውን ሁሉ ያነብና
አጠገቡ ያስቀምጣል።

ዶክተር አሮን ብዙ ብር አውጥቶ እየደለደለ ለናትራ ይሰጣታል።
“ፓስታ፣ ሽንኩርት፣ ኮንሰርቫ”

“ኮንሰርቫ ምንድነው?” ለመጀመሪያ ጊዜ ሽቲ ለብሳ ማየቱ ነው።
የሽቲውን ጎንና ጎን የውስጥ ሱሪዋ ውስጥ ከትታ ቀልጠፍ ያለ አለባበስ
እንዲሆን አድርጋዋለች፤ አግሯ...

“የቆርቆሮ ቲማትም”

“ቲማቲም እረክሷል፣ ገዢዬ እከትፈዋለሁ”

“ጥሩ፣ ዘይት...”

“ዘይት በዚህ ሁሉ ብር?”

“አዎ፣ ለሌላ ጊዜም ይሆናችኋል፣ ዳቦ፣ ሙዝ፣ ሲጋራ ደግሞ
በዚህ። ጫቱን እኛ እንገዛለን”

እንዲህ ያለ አውን ቀርቶ ህልም ካየሁ ቆይቻለሁ። ናትራ
ህልሜን ለማሟላት ወጥታ ሄደች። ዶክተር አሮንም አውልቆ አልጋ
ላይ የጣለውን ጃኬት ለብሶ “መጣሁ” አለ።

“የት?” ደግሶ ሊጠፋ መሰለኝ

"እዚኛ ቅርብ! ሞት የሌለበት" እያለ አርጌ ቀልድ ቀልዶ ወጣ።
የናዚልን መረበሽ ስላላሰኘኝ እኔም ከደጃፍ ፈተት ብዬ ቆምኩ።

"ሃገራዊማች ዋለሉ ያለህ! እንተ ቱሊያም ያንተን ምናምን ጠራጊ
አደረከኝ?" ጥፍጥሬ በተቀበቀበበት አፍንጫ ተነጫነጩ።

"እማማ ድንቁ-እ-ብርቁ---ስንቁ---" ሁሉም ሰማቸው
አይያዝልኝም።

"ምነው?" አሉ ቆጣ ብለው ምስር ቀትሉ የምላቸው መስጋቸው
ይሆን? ጥፍጥሬያቸውን ሊያፈናጥሩ ተዘጋጁ? መፍተላቸውን ገታ
አደረጉ።

"ጃክ ጌታ አለው? ማለቱ ነበረው?"

"ነበረው እንጂ፤ እንዴት ያለ ከጌታም ጌታ። ጥልያን ነበር።
ጥልያን አባቱን ደጅ ሊጠና ሲመጣ ጃክ መኪና ውስጥ ከጌላ ጉብ ብሎ
የሰው ልጅ ይመስል ነበር። በጌላ ነገር ተገለበጠና አባቱ የጥልያን ደጅ
ጠኝ ሆኑ። ጥልያን መቼም ስሙ ነው ጥልያን። ቁርጥ አበሻ።
ሲተርት፤ ለአዝማሪ ግጥም ሲሰጥ፤ የዘወትር ፀሎት ሲደግም... ምን
ቅጡ። እንዲህ እንዳተ ጓደኛ!

"ግራዝማች ዋለሉ ይቺን ልጅዎን..."

"ምንትሆን?" አባቱ ያፈጣሉ

"ባላገባ ኖሮ ሽማግሌ አልከቦት ነበር"

"ድመት መንከሳ አመሊን አትረሳ አሉ፤ ለአባት እንዲህ ይባላል?
ፈረንጅነትህ አለቅ ብሎህ እንጂ--- አሆህይ!"

"ያኔም ጥፍጥሬ ነበርዎት? ማለቱ ጥጥ ይፈትሉ ነበር?" ምን
እያሰብኩ ዘባረኩ?

"ያኔማ እመቤት ነኝ፤ ይልቅ ጨዋታውን ልጨርስልህ"
እንዝርታቸውን አገልግላቸው ላይ ጣል አደረጉና ተጠሉ።

"ያን ጥሊያን እድዋ ላይ አባቱ ነበሩ የማረኩት! አጤ ምኒልክ
ፊት እጁን ይዘው ቀርበው ምህረት አሰጡት። ኖረ፤ ኖረና ማይጨው

ላይ ደሞ እሱ አባቴን ማረካቸው። ጅነራል ናዚ ፊት አቅርቦ በተራው ለአባቴ ምህረት አሰጣቸው።

"የጣሊያኑን ሥም ያስታውሳሉ?"

"የግራዝማች ዋለሉ ያለህ! ሙሴ ቀስተኛ ነዋ። በኋላ ድልም አድርገው አላርፍ አለ። መኳንንቱን ሁሉ ከየተደበቀበት አየጠቁሙ ያስለቅም ጀመር። አባቴ 'ምነው ይሄን ከማይ ሞቺ ባረፍኩ ኖሮ!' እያሉ ሲቆጩ፣ አንድ ቀን እድል ገጠማቸው።"

"እንዴት ያለ እድል?"

"በጠዋት አቤት መጥቶ እኔን ካሸከረመመኝ በኋላ አባቴን ደጃፍ አስጠርቶ 'ግራዝማች ዋለሉ ታላቁ የኢጣሊያ መንግሥት ላንተ ምህረት ሲያደርግ በእፀፋው ደግሞ አንዳንድ..."

"ምን ደኑ?" አሉ አባቴ ታክተው

"ደጃዝማች ገረሱ ዱኪ ለኢታሊያ መንግሥት እንዲገባ ለማግባባት እኔ ተመርጫለሁና እንድታገናኝ። ለወትሮው 'አንቱ' ነገር የሚላቸው።"

"ምን ገደኝ? ያለበት ከታወቀ ይገባህ እሄዳለሁ።"

"ቅድሚያ ላንተ ሄደህ አመቻች"

"ጥሩ"

"ሄዱና ቁጭታቸውን የሚወጡበትን ለደጃዝማች ገረሁ መካከሩና ይዘውት ሲሄዱ መጡ። ማታ ስንቁ ካልመጣሁ አንቺ ወደቡልጋ ሂጂ። እህትሽን ጨምረሽ እንዳሉትም ሙሴ ቀስተኛን በገረሱ ዱኪ አሰቅለው አርበኞችን ተቀላቀሉ። ታዲያ ጥሊያኑ ሲሰቀል ሲል ይሄን ውሻ አደራ አለ። 'ስሙ እንዳይቀየርብኝ' ማለቱን እንደሙት ታል ይዘው ለእኔ አስተላለፉ።"

"እንዴ ጃክ ታዲያ ስንት አመቱ ነው?"

"ብዙ ነው" @OLDBOOKSPDF

"ውሻኮ ቢበዛ ሃያ እምስት አመት ቢኖር ነው" እንደ ሆሜር ትርክት እንደ አዲሴ ውሻ ጃክም የማይሰፈር ዕድሜ ሰጥቶት ይሆናል።

"እሃ-እሃ-እሃ... ይሄ ቱሊያሙ የዋናው ጃክ ልጅ ነው። ግዝት ሆኖብኝ እሱንም ጃክ አልኩት።"

"ዳግማዊ ጃክ መሆኑ ነው። ፍዝዝ ቅዝዝ እንዳለ በብሉዝ አዘፋፈን ስልት ሊነግረኝ ይፈልግ የነበረው ታሪኩ ይሄ ይሆን? አከራዬ ከወደ "ብቅ እንቅ" ሲመጡ አየኋቸው። ፊትን እንዳያሟሉብኝ ተሸቀዳድሜ ወደ ውስጥ ስገባ...

"የውሻ መዋዕለ ዜና ልትዕፍ ነው?" አለ አፈትጉሃን የናኤል ከሚያገላብጣቸው መጸሐፍት ላይ ቀና ሳይል።

"አይሻልም?"

"ከምን?"

...ዝም...

ማቀ። "በወፍራሜ ቤት ተጀምሮ በወፍራሜ ቤት የተጠናቀቀ ገድል ልዕፍ እንደሆን እንተም ሰማህ? እናም አመንካቸው?" መጸሐፍቱን አገላበጠ፣ አገላበጠ፣ አገላበጠ - እና

"ውሸት ነው። ልቦለድ እየጻፍኩ ነው ላለማለት የነገርኳቸውን ይዘው ነው።" መጫሚያው በፊትም እንዲህ ትልቅ ነበር? ወይስ እኔም እንደአከራዬ ነገሮችን አሟልዬ ማየት ጀመርኩ?

"በኢየሱስ ላይ የሆነ ነገር ለመጻፍ ያሉበክ ትመስላለህ" አለኝና አጠገቡ ያነባበራቸውን መጸሐፍት ዳሰሰ።

"እንዴት?" አልኩ ጉዝጓዜ ላይ እየተቀመጥኩ

"የመጸሐፍ ስብስቦች ውስጥ ከኢየሱስ ጋር የተያያዙ ጥናቶች ይበዛሉ።" አግሩን በተረከዙ ተከሉ የጫማውን አፍንጫ ወደጣሪያ ስለጠቆመበት የመጫሚያው ቁመት ከትከሻው ጋር ተነፃፃሪ ሆኖ ታየኝ።

"ኢየሱስ አንድ ተመራጭ የንባብ ዘርፍ አኮ ነው። ከእምነት ባሻገር።"

"እንዴት?"

ሰዎች ለእኔ ሲያብራሩ እንጂ እኔ ለእነሱ መግለጫ ስሰጥ ይህ የማይል ስሜት ይቆነጥጠኛል።

"በማገበራዊ ጥናት፣ በሥነ ልቦና፣ በታሪክ፣ በሥነ ሰብ በፖለቲካ፣ በኢኮኖሚ... በሁሉም ዘርፍ ያሉ ምሁራን ኢየሱስን መሻሻ አድርገው የሚሉት እንድ ትልቅ ነገር አላጡም። ኢየሱስ እምላክነቱ የሚታየኝ ምቶ በመነሳቱ ሳይሆን ለሁሉም ዲሲፕሊን የሁልገዜ ጭብጥ መሆን መቻሉን ስመለከት ነው።"

"ለምሳሌ?" ትኩሻ ለትኩሻ የገጠመ የእግሩን መዳኛ ወደመራት አወረደና ወደእኔ ዞረ።

"ለምሳሌ" ሲባል ሻምበል ጠናጋሻው ትዝ ይለኛል። መምህርነቱ ተፅዕኖ አድርጎብኝ ለምሳሌ ስል እገኛለሁ ይል ነበር።

"እሱ መካከል ላይ ያለው መጽሐፍ፣ አ-አዎ፣ ከፍ እሱ፣ "Jesus in contemporary scholarship" ይላል። ከአርባ በላይ ምሁራን፣ በተለያዩ ዲሲፕሊን፣ ኢየሱስን ርዕስ አድርገው ዕራዋል። የቅርብ አስተምህሮዎች ሳይቀሩ እንደ ሥነ-ልቦና ዘርፎች እንደ የገረመኝን ልንገርህ።"

"ጥሩ" እንደጠናጋሻው፣ አጋጣሚ ይሆን?

"በኢየሱስ ዘመን ማህበራዊ ተዋረዱ ሦስት ክፍሎች ላይ መሠረት ያደረገ ነበር። የመጀመሪያው የገዢው መደብ አባሎችን ሮማውያንን የበላይ አድርጎ ይነሳል። ቀጥሎ ከእስራኤላውያን የተመረጡ እንደ እምነት አባቶችና ቀራጮች ያሉ ቦታ ይሰጣቸዋል። አንጠራው ግብር ከፋይ በሥነ-ልቦና ተቀይዶ፣ የቦታችንን እምነት እንዲቀመጥ የተደረገው ነው። "አባት" የሚባሉት እነዚህ የእምነት አባቶችና ቀራጮች ናቸው።"

"ስለዚህ..." ናትራ በር ላይ ከወዲያ ወዲህ ትላለች። የሽቲዋ ወጋገን የቤቱ ብርሃን ላይ ተፅዕኖውን ያሳርፍና መልሶ ይጠፋል። ቀልቤን ንግግራ ላይ አድርጌ ተጠልኩ።

"ስለዚህ ኢየሱስ ያሰበውን ለውጥ ለማምጣት የታችኛውን ማህበረሰብ ከሥነ-ልቦና ዘቅጠት ማውጣት ነበረበት። ስለዚህ፣ በብዙ

ጫና እንገቱን የደፋውን እንጠራ ይሁዲ ከአሰራራል ጨቋኞች ብቻ ሳይሆን ከገዢዎቹ ሮማውያን በላይ ነኝ እንዲል የሚያሰኘውን እንዳች ዋስትና መስጠት ነጠረበት ስለዚህ..." ሳሱተምርም "ስለዚህ" የሚል ቃል አበዛ ይሆን?

"ቀጥል"

"ስለዚህ" (ወይዛሬ) "ኢየሱስ እንደ ዘዴ ተግባር ላይ አዋለ። እሱም ጥምቀት ነው። እንደ ይሁዲ ሲጠመቅ ቀጥታ ከአባቶች እና ከሮማ ገዢዎች አልፎ የእግዚአብሔርን መንግሥት የሚወርስ ቀጥተኛ ተጠሪ ይሆናል። እንጠራው ይሁዲ ከካህናት አሳቶችና ከአይሁድ ታላላቅ ሰዎች ብቻ ሳይሆን ከመጨረሻ የበላዮቹ ሮማውያንም በሥነልቦና ደርጅቶ ይገኛል። በዚህም ላይ "ከሰማይ አባታችሁ በቀር ማንንም 'አባት' አትባሉ" ሲል የሥነልቦና ውጤታቸው በምድር ተግባር ላይ የሚውልበትን የአመፅ መነሻ ሰጥቷቸዋል።"

"ጥሩ፣ እኔ ደግሞ ያነበብኩት ሮማውያን ለራሳቸው የገዢነት ሥነ-ልቦና ኢየሱስን በንጉሥ ቆስጠንጢኖስ በኩል እንዴት እንደተጠቀሙበት ነው። ያም ሆነ ይህ እንዳልከው ኢየሱስ ከብዙ አቅጣጫ ሲታይ ትክክል የሚሆን አስደናቂነት አለው።"

ናትራ ገባች። ሦስት ዳካዎችን ይዛለች። ቦታ እያየች ደረደረች። ዶክተር አሮንና ናትራ መንደርተኛውን ሁሉ የሚያስጠራ ዝግጅት ላይ ያሉ መሰለኝ። የመጀመሪያው የፓስታ ድግስ ሳይሆን አይቀርም። አፈትጉሃን የናኤል እንዴን ዳካ ስቦ በመቀመጥ የመጽሐፍ ምርመራውን ቀጠለበት።

እኔ በናትራ ወጋገን ውስጥ እየዋኘሁ እግሯን እንደወቅት ሲመጣና ሲሄድ የተለያዩ ሰሜት እየፈጠረብኝ ጉዝጓዜ ላይ ቆየሁ።

ዶክተር አሮን የጫት ነዶ አሸከሞ መጣ።

"አልጋው ላይ አድርገው" አለ። የረድ ሠርዌ ባይጥ ትቷት እንደሂደ አስመስዬ እራስጌ አስተኝቻታለሁ። የጫቱ ቀንበጥ በክፊል ሸፍኗት እያሙለቀች የምትመለከት መሰለች። ከባይጣ ጋር ምስጢር አላኝና! ሰው የመሆን ድክመት የተገለጠበት ምስጢር።

"እስኪ ጥምቀትን ከእኛ አንገር እየው? የበላይነትን የምናረጋግጥበት ነው? ወይስ?"

ይከተር እርን ከደረሰበት ጨዋታ ለመቋደስ ጆሮውን እንደ እጅ ሰደደ። ሮልጫላ አይነን አስከተለ።

ዝም፣ ፀጥ ተባለ።

“ስለምን እየተጨዋዎታችሁ ነበር?” እንዲን ዱካ ስቦ ተቀመጠ።

“ስለ ኢየሱስ”

“ምን አላችሁ ብዬ አላስደግማችሁም። ግን ሁሌም የሚገርመኝን ልንገራችሁ። የእኛ ኢየሱስ ዓለም ከሚያውቀው ኢየሱስ ሁሉ የሚለይ ይመስለኛል። አዲስኪዳን ላይ ያለው ኢየሱስ አምላክነቱ እንዳይገለጥበት የሚሽኮረመም ነው። የእኛ ግን ከልጅነቱ ጀምሮ ብዙ ተአምራትን አያደረገ መለኮታዊ ኃይሉን እየገለጠ የኖረ ነው። የእስራኤል ልጆች አምላክነቱን እንዲቀበሉ አብርሃምን፣ ሙሴን፣ ይስሃቅን... ሁሉ አስነስቶ ለምስክርነት የሚያስቀርብ ነው።”

ቆም አድርጎ በመደመም ቆየና...

“በተለይ ልጅ ሆኖ የሚያሳየው የጨዋታ ዝንባሌ የእኛን ኢየሱስ የሚላዋል። በፀሐይ ጨረር ላይ ሽረር እያለ በመንሸራተት ይጫወታል፣ ጭቃ አቡክቶ የወፍ ቅርፅ ይሰጠውና እፍ ሲልበት ነፍስ ዘርቶ ይበራል። እናቱን እንጨት በመልቀም ይረዳል። ለእናቱ ስሞታ ይመጣበታል። እንዳንዴም የጓደኞቹ እናቶች ይመቱታል። የአዲስኪዳን ኢየሱስ ልጅነትን አያውቃትም። ያሳዝነኛል። የትልቅ ሰው ተልዕኮ የተሸከመ፣ እንደ ዕድሜው እንዳይሆን የተከለከለ አይነት ነው።”

ጥቃቅን አይነን ከሰደደበት እየመለሰ

“በተለይ የሥነ ፅሁፍ ሰው ተአምረ ኢየሱስን ጨምሮ ሌሎች ገድሎችን ማንበብ ግዴታው መሆን አለበት።”

ዛሬ ፊቱና ንግግሩ እጅግም ሳይራራቱብኝ ቀሩ። ፀሐይ ስለመታወ ይሆን? አይነ ሥር ያለው ቆዳው ፍም መሰሉ ተልቷል።

ናትራ ተጨማሪ ዳካሞችን ይዞ መጣች።

“ናትራ ይሄ ቤት የሴት ሽርተድ ይጎድለው ነበር። ምናል ለሁልጊዜው እዚህ ቁጭ ብለሽ ቤታችንን ብታሟረሙቁ?” ብሎ ፀገሩን ወደእናቱ መልሶ አሳቸ።

ፈገገ ብላ ወጣች። የውስጥ ሱሪዋ ውስጥ የተውተፈው ሽቲዋ ሌላም ተልዕኮ እንዳለው ደጃፍ ላይ ስትደርስ የገባኝ መሰለኝ።ምን?...

የናሌል አፈትጉሃን "The last temptation of christ" የሚል መጽሐፍ ይዞ ፊቱን ሙሉ ለሙሉ ወደኛ መለሰ።

ናትራ ፓስታውን አቀረበች። ማባያው የበለለ እትክልት መሆኑ ልዩ አድርጎታል። በፀጥታ ተመግበን። ስናበቃ ደክተር አርን አጭር ንግግር አደረገ።

"አረጅም ጊዜ ሳሰብበት ቆይቻለሁ"

"ፓስታ ድግሱን?" ስል አሰብኩ።

"የጥበብ ሥራዎች በጥበበኛው ዋስትና ማጣት ዋጋቸው ሆነዋል። በተለይ ግጥም እንደውዳቂ ነገር ለመታየት በማዘቅዘቅ ላይ ይገኛል። ልቦለድ ተረካቢ የማጣት አደጋ ላይ ነው። አጭር ልቦለድ በወግ እየተተካ ጨርሶ ጠፍቷል ማለት ይቻላል። ስለዚህ እንድ የጥበብ ማዕከል የሚሆን መሰባሰቢያ ቢጤ እንደሚያስፈልገን ዘወትር ከሐሳቤ ሳላጠፋው ቆይቻለሁ። አሁን ጊዜው የደረሰ ይመስለኛል። ከቻልን በቅርብ ጊዜ ውስጥ እንድ ትልቅ ቤት ገዝተን ሰርቪስ ቤቶች ያሉት። ተጨማሪ ክፍሎች እንገነባና ትልቁ ቤት ይከራያል። ኪራዩ እዚያ ለሚቀመጡ የጥበብ ሰዎች እንዳንድ ወጪ ይውላል። ስንፈልግ ብቻ ወይይት እናደርጋለን። በተረፈ ሌላ የኑሮ ግዴታዎቻችን ብዙም ሳይጫጫንን ለጥበብ ብቻ የምንኖርበት ማዕከል ይሆናል ብዬ አስባለሁ። ወደ እንግሊዝ ደርሼ ስመለስ ይሄንን የመፈፀም ህልም አለኝ።"

ፀጥ! በእርግጥም ፀጥታ በባለጌ ድምፆች አለመኖር ህልወን እውን ያደርጋል።

ናትራ የተበላበትን ሰብስባ የተፈላ ቡና ማቀራረብ ስትጀምር ጠቀስኳት። ወደ ጉዝጓዜ ቀርባ ጆሮዋን ሰጠችኝ።

"ትንሽ የተረፈ ብር አለ?"

"አለ፣ ምንው?"

"ለጃክ ቅንጥብጣቢ ሥጋ..."

"ለጃክ?"

"አዎ"

"ጣሊያን ጃክን ፓስታ ይበላል፤ አሰጠዋለሁ" ሄደች።

ጃክ ፓስታ በሽካና በማንኪያ እየጠቀለለ ሲበላ አሰቢ ፈገግ አልኩ። ከጨምዳዳ ፊቱ በተጨማሪ በሽካው ሠላምታ እየሰጠኝ።

ጫት ከቃምኩ ስለቆየሁ ምርቃናውን የማልችለው ሆነ። ሙቀት ብቻ ሳይሆን ውዝግቡና ንውዘቱ የማይጨበጥ ዓለም ውስጥ ወርውሮኝ አደርኩ። እንቅልፍ ሸለብም ሳያደርገኝ ብርሃን ተበሰረ። ደጃፌ ሲቆረቆር ከንውዘት ላልወጣ ያለሁበትን ለማጣራት ሞክርኩ። የጫት ገራባ ተከምሯል፤ የረድ ሠርዌ ባይጥ አድፍጧል።

ቅንብቢት...

...ዳግም ደጃፌ ተቆረቆረ፤

"ይግቡ"

"ከፈተዋ" ናትራ ናት

ምን ሆኔ ደጃፌን ከውስጥ ሸጎርኩት? ለመነሳት ተፍጨረጨርኩ። ሰውነቴ በሙቀት ነውጥ ውስጥ ነው። ልቤ ግን ዝሏል። እንደምንም ተነሳሁ። ትናንት የተቃመ ጫት ገረባ ተዝረከርኳል።

"በርሽን ስትቀረቅሪ ያቺ ወንድ ፈልጋ የመጣች የማትመስለው፤ እሷ መጥታ መስሎኝ ነበር።"

ዝም! የሌሊት ልብሷን አቅብጣ እንደለበሰች ነው። አግሯ...

"አንተ፤ ለጃክ ፓስታ ሰጪው አላልክኝም? ፓስታውን ውጦ ውጦ ምን ቢያደርግ ጥሩ ነው? የጣሊያን ነገር"

"ምን አደረገ?"

"ሌት ተከትሎ ወደ ብቅ እንቅ። ከወንዶቹ ጋር እየተደባደበ ነው አሉ። ወይ ጥጋብ ወይ ጥጋብ ብቻ ወንዶቹ እንዳይገድሉት። የሱ

ሲገርመኝ እንተም በርህን ከውስጥ አልቆለፍክም? ኸረረረረ...

ቀና ብዬ አየኋት። እግሯ ከሚለቅብኝ ሽብር ይሻላል።

"ሲጋራ ተውሽ?"

"ዛሬ ሌሊት ጨረቃ አልነበረችም። እንተጋ ልገባ ስምክር በፍ ተቀርቅሯል። ጨረቃ ስለሌለች አቅፍ አድርጌህ እተኛ ነበር።"

"እንደጃክ አንቺም ፓስታ በላሻ?" ካልኩ በኋላ ቀልዴ መራር እንደሆነ ገባኝ። የፊቷን ባላውቅም እግሮቿ አኩርራዋል።

ናትራ... ይቅርታ... ናትራ... ይቅርታ... ልቤ ተንደፋደፈ። ረድ ሠርዌ ይሄንን ይሆን ጥጋብ ጸጋ እግዚአብሔርን ይገፋል ያለው?

"ይቅርታ" አልኩ፤ በልቤ የሞላውን በአፊ ቀነሰኩ።

ምላሽ ሳትሰጠኝ አልፋ አልጋው ላይ ተቀመጠች። የበለጠ ያኮረፉ እግሮቿ በፊቱ ትይዩ ዋሉ፤ እግር ያኮርፋል?

"መምህራ ነበር፤፤ ስለኮከቦች ብዙ ነገሮች ይነግረን ነበር። እንደውም እንኳን ስለአንዲት ኢትዮጵያዊ፣ ኮከብ የሆነች ተርኮልናል።"

"አንድሮሜዳ?"

"አዎ፣ መሰለኝ ስሟ እንደሉ ነገር ነው። ተቀራረብን፤ ከትምህርት ቤት ውጭም እንገናኝ ነበር። እየወደድኩት ስሄድ ችግሪን ነገርኩት።"

"ምን ነበር ችግርሽ?" የቸኮልኩ መሰለኝ።

ዝም አለች፤ እኔም የማልችለው እግሯን ተጋፍጬ ዝም አልኩ።

"ሽንቱ ድንገት ያመልጠኝ ነበር። ሌሊት ተኝቼ እንዳንዴ በተን የተቀመጥኩበት። እና ስነግረው ከጨረቃ ጋር እንደሚገናኝ ተረክልኝ። ከመጽሐፍ ላይ አሳየኝ። በጣም ትልቅ መጽሐፍ ነው። ጨረቃ ይልና ሽንትን ጭርቅ፣ ጭርቅ ማድረግ ወይም እንደ ጨረቃ መድመቅ፣ በአይኔ እንብቤአለሁ። ከዚያ ለጨረቃ ንገሪያት። ሙሉ ስትሆን፤ ይቆምልሻል አለኝ።"

“እሺ’ አልኩት”

“እንደውም የመጀመሪያውን ሥነ-ሥርዓት አብረን እናደርገዋለን”
አለኝ።

“ባጣም የተቸገርኩበት ነገር ስለነበር አላንገራገርኩም። የመጀመሪያ ቀን ከአዲስ አበባ ይዞኝ መጥቶ አልጋ የተከራየንበት ፊት ለፊት ውቅያኖስ አጠገብ...”

“ውቅያኖስ?”

“አዎ”

“ሐይቅ ማለትሽ ነው?”

“ሁለቱም ውኃ አይደለም? እና ጨረቃን እያየን፤ እሱ ሲጋራ እያጨሰ ቸግራን እራሴ እንድንግራት አደረገ። የዛን ቀን ሌሊት ሳልሸና ቀረሁ። ደገምን! እንዴት እንደሆነ እንጃ የዛን ሌሊት ሽንቴ ሲያመልጠኝ ነታሁ።

“ለጨረቃ ከልብሽ ስላልነገርሻት ነው አለኝ። በሽንት የራስ ጭኔን ሳመልኝ። ሦስተኛው ቀን ላይ ለጨረቃ እያለተስኩ ነገርኳት። ቆመ! ቆመ! ቆመ። ወደአዲስ አበባ ተመለስን። በወሩ ማርገዜን አወቅሁ።”

ልብን ዘጭ የሚያደርግ ድንገተኛ ሆነብኝ።

“ጨረቃን አስታቅፎ ጥፊ አለኝ። ቸክ ስልበት ቸግርሽ የሥነ-ልቦና ነበር። በጨረቃ ሰበብ ድነሻል። እኔን ተይኝ፤ ካልሆነ እኔ ማስተማራን ትቺ አጠፋለሁ አለኝ። ባላገኘውም ወደማላውቀው አካባቢ ከሚጠፋብኝ፤ አዚያው አለ ለማለት እኔ መማራን አቆምኩ።”

“ልጅሽስ?”

“አልወለድኩትም”

ቀና ብዬ አየኋት። በተራዋ እግሮቼን አየኝ።

“ሦስት ቀን ሦስት ሌሊት ብቻ ከአጻኝ ጋር ነበርኩ። ዘልአለም መመለክ ሲያንሰው አይደል? እቤት የነበረብኝ ሀፍረት? እንዴት ነበር የምሽማቀቀው?... እንኳን ያልወለድኩትን የወለድኩትንስ ብለዋለት?...”

ደንገጥኩ።

“ልጃቸውን የሚሰጠው ነበሩ ለይደል?”

“አዎ” የሞት ሞቱን። “ሞሉክ የሚባል ጣዖት ነበር። ሆኖ ምድጃ ነው፤ ሀብት ለማግኘት የበኩር ልጅ ምድጃው ላይ ይጣላል” ወደየት ሄድን? እንዴት የሚያስጠላ ርዕሰ ጉዳይ ውስጥ ነገን?

“ወደ ጨረቃ የሚኬደው እንዴት ነው?”

“ምንው?”

“ብሄድና ሰንደል አጭሺላት፤ ሴሽ ለኩሺላት ብመጣ እያልኩ አስባለሁ።”

ደሞ ልታሰብኝ?

ናትራ ተነስታ ገረባዎቹን መሰብሰብ ጀመረች። አጭር የሌሊት ልብሷ ወለላ ማር የመሰለ ጭኗን ለጉብኝት ያቀርባል። እንደወትሮው ደስ አላሰኘኝም። ፍላጎታችን ያለው ምናችን ላይ ነው? የምታሰበውን ስለነገረችኝ ለምን ዝግትግት አልኩ? ሽንገላ አፈልግ ነበር?

የፍቅር ሾተላይ አለብኝ። ፍቅር ሲታሰብ የሚያጨነግፍ ሥራይ። በዚህ ሰዓት ከናትራ ጋር መሆን ለሁለታችንም የነፍስ ህመም መድሀኒት አልነበረም? የታራካ መሰልቸት ውስጥ እራስንና አምላክን እየወቀሱ፤ የሚሆን የማይሆነውን እያሰቡ፤ እጅ እግርን ታስሮ እየሟሙ ማለቅ ዕጣራንታዩ ይሆን? ለእራሴ መሆን ተስኖኝ በአይነ ጥላ እየሞላልኩ በከንቱነት የሀይወት መንገድ ዳር መቅረት የተፈጠርኩበት ግብ ይሆን? የምባለው ማጣት ነበረብኝ? መጠለያዬን መመፅወት የነፍስ ደዌ አይደለም?

ናትራ ገረባውን ሰብስባ ወጣች። ሽርጉዷን ጠላሁት። ሴቶች የእኔ የመሆናቸው እድል እየሰፋ ሲሄድ፤ ለእነሱ ያለኝ ስሜት እየጠበበ ይመጣል? ይሄንን ደዌ እንደ ናትራ ጨረቃ በማምለክ እውጣው ይሆን? ለጨረቃ ሲጋራ በማጨሰ...

ናትራ ቤቱን በሮዝ ቀለም ሞላችው። በር ላይ ቆማለች። ባለችበት ስትቆይ ቀና ብዬ እየጎት። ከንፈሯን የጣለችው መሰለኝ። ሌላ ቀለም

ከበስተጋላዋ ተደረገ። የመጣችውን አፍንጫዬ አውቋታል። ናትራ የንጥር ሽቶውን ስም ይዛዋለች። ነፁብራቅ ተክሎዋለች።

ናትራ ገሸሽ ብላ ደጃፍን ለቀቀችላት። ሌላ ቀለም ተተካካ። ደማቅ ሠማያዊ ቤቱን ሞላው። በቀለም ብቻ ሳይሆን በውበት፣ በሽቱ፣ በሴትነት ለዛ፣ በአለባበስ ጥንቃቄ... ናትራን ጋረደችት። አፍንጫዋን ለቅላ ደስ የማይል ጠረን እንደደረሳት አሳወቀች። ዓይኖቿ መካከል ቋጥራ የሚታየው ሁሉ ትክክል አለመሆኑን ጠቆመች።

"በልደትዬ እንደጣ፣ እንሂድ" አለችኝ።

"የት?" አያወቅሁ

"እኔ ቤት፣ የምትሠራልኝ እንተን የሚመለከት የጥናት ማመላከቻ አለ።"

"የምን ጥናት ማመላከቻ?" ከስር ሆኜ ወደላይ ስመለከታት የግሪክ ከተሞች መግቢያ በራቸው ላይ የሚያቆሙትን የአምላክ ሐውልት መስላ ገዘፈችብኝ። ባህሪዎም የቁጡ አምላክ ነው።

"ፍትህ ሚኒስቴር ለሲምፖዚየም የሚሆን ጥናት እንዲሰራለት በጀት መድቦ ወደኛ ላከ። ልደትዬን እንዲሁ ርዕስ እንተ ልትሰራው የምትችለው ስለሆነ እኔ ተቀበልኩት።"

ነፁብራቅን ትቼ ገሸሽ እንዳለች የቀረችውን ናትራን አየኋት። ነፁብራቅ ዘወር ብላ ከላይ እስከታች እንደሙዝ ልጣ።

"እንዴ፣ ትንሽ ደቂቃ፣ የሥራ ጉዳይ ስላለን... ትወጫልን?" ድምፀቷ ግን ትህትናን አልተላበሰም።

የናትራ ሮዝ ቀለም ጨርሶ ከቤቱ ተወገደ። በእኔና በነፁብራቅ መካከል ያለው ግንኙነት እንደ 'ሥራ ጉዳይ' የሚቆጠር አይነት ነው። አንድ ቀን እኔን እንደምትፈልግ ነግራኝ አታውቅም። የሌለ ፕሮጀክት ነድፋ፣ እኔ የምሰራው አስመስላ ወደቤቷ ትወስደኛለች። ሥራውን ስጠይቅ "ይደርሳል" አያለች ታቆየኛለች። የሆነች ዘመናዊ ሴት ባላባት ነገር ትሆንብኛለች። በሚበላ፣ በሚጠጣ... አንዳንዴ በሚለበስ ወደእሷ ደረጃ ከፍ ያደረገችኝ ይመስላታል። የበቃት ሲመስላት በፊት እንደማይመጥነኝ ወደነገረችኝ ህይወቴ መልሳኝ ትሂዳለች። በተለይ

ማስተማሪያ ካቆምኩ ወዲህ እንዲሁ ሲሆን ነው የቆየው። የባላባቷ የጭን ገረድ(እሽከር ይባላል?) ሆኛለሁ መሰል...

"በልደትዬ ከዚህ ቤት እንወጣ! የማትሰራውም ከሆነ እመልሰሃለሁ።" ብላ ወደአልጋዬ አይኗ ተሰክቶ ቀረ። አኩፋዬውን እንዳየች ገብቶኛል።

"መለመን ጀመርክ እንዴ?" ዝም አልኳት። ስድቧን ለመርላት የሥራው ማስተዋወቂያ ፕሮፖዛል አይነህሊናዬ ላይ ደቀንኩት

- የሥራው አይነት "ፍቅር መሰል"

- ሥራው የሚያካትታቸው ግብአቶች መብላት፣ መጠጣት፣ መጸሕፍት ማገላበጥ፣ የሀሳብ ውይይት ማካሄድ፣ መካከል ላይ ጥንቃቄ የበዛበት መሳሳም፣ ወሲብ መፈፀም።

- ሥራው የማያካትታቸው ነገሮች፣ አብሮ ማደር፣ ጠዋት የፍቅረኛ መልክ ማሳየት፣ የፍቅር አፈፃፀም አንስቶ መቀላለድ፣ ጓደኞቿ ሲመጡ ድምፅ ማሰማት፣ መኖርን መግለፅ።

"አልወጣም" አልኳት። አስቂኝ መንቀራጠጥ እየሁባት። መንቀራጠጡ ውስጥ አይኗና ከንፈሯ አሉበት። ከንዴት ይልቅ መገረም ያዘነበለበት። ቆይታ መገረሟን ንዴት እየተካው ሲሄድ በግልፅ እየሁ።

"ለምን በልደትዬ? ላንተ አስቤ፣ ማለቴ ባንተ ተማምኜ ጥናቱን ስለተቀበልኩ እኔን ጉድ ልታደርገኝ? ልታሳፍረኝ? እንዲህማ አታደርግም" የቤቱን ዙሪያ በፍጥነት ስትቃኝ የሚወረወር ዕቃ የምትፈልግ መሰለኝ። ንዴት፣ ሰማያዊ ልብሷን ሆነች።

"የጀመርኩት ሥራ አለ፣ አልሄድም" ንዴቷ ሲቀጥል ማየት ፈለኩ። ቀጥሎ፣ ቀጥሎ... እንደ ደረቅ ቁጥቋጦ በፀሐይ ቃጠሎ ቢል ብሎ እንደሚነደው ትሆናለች? ከዚያ የንዴት አሳቷን እዚህ ቤት ተቀብሎ የሚነድ ነገር አለ? እኔ...

"ገባኝ! ልደትዬን ገባኝ" የምትፀየፈው አልጋዬ ጫፍ ተቀመጠች፣ ተነሳች...

"ምንድነው የገባሽ?" እንዲህ እንኳ ሰሜት የታከለበት ፀብ እካሂደን አናውቅም። እሷ ሰማጥቃት ይሉኝታ የላትም፤ እኔ አፀፋ ለመመለስ ወኔ የለኝም። እንዲሁ ፊትና ጌላ ስንሄድ ስንት እመት ሆነን?

"በጥናት አታሳብ! እንደ አይጥ ጉሮኖ ውስጥ ተቀምጠህ የትናንሽ ሴቶችን ህይወት መቅና ትነሳለህ። እሱ ነው ያንተ ጥናት!"

ዝም አልኩ፤ ከማላውቀው "እውነቱ" ጋር የተጋፈጥኩ መሰልኩ።

"ልደትዬን፤ ብታውቀው የሚያሳፍር ነው።"

ያፈርኩ መሰልኩ። ደማቅ ሰማያዊ ቀለም የምን ምልክት ነው? የእውነት? የወቀሳ? የመግዛት? የባላባት?... የምን? ሮዝ ቀለም በየግድግዳው ሽንቁር ያጮልቃል።

"ልትወነጅይኝ ነው? ይህ የታየሽ እንቢ ስል ነው?" የግሪክ አምላክ ቁመናዋ የተጋነነው አረጅም ሰማያዊ ጥልፍልፍ ጫማ ስላደረገች መሆኑን ልብ አልኩ።

"በልደትዬ" አልጋ ላይ ቁጭ አለች፤ ተነሳች "መንገድ ዘግቼ ነው መኪና ያቆምኩት፤ አትቀልድ" እንዴ ተከላትሮ ከድንጋይ የተቀረፀ አምላክ ይለማመጣል? እንደዚህ ተአምር"

"ተናገርኩ"

"ትለምነኛለች ብለህ ከሆነ..."

"አይደለም፤ አለመፈለግ ነው" የሆነ ነገር ሲፈርስ ያየሁ መሰለኝ። የጣዎት አምሳያነቷ ይሆን?

"ምን እገኘህ፤ በልደትዬ?"

"ምን ስላጣሁ ነበር ስትጎትቺኝ እጎተት የነበረው? ማብላት ማጠጣትሽን፤ ሸሽገሽ ማስቀመጥሽን ለኔ እንደዋልሸው ውለታ ቆጥረሽ ነው? ያ- እንዳንዴ..."

"ቦቃ፤ በልደታ"

"በጭን ገረድነቱ ኩራት የሚሰማኝ ይመስልኛል?"

ዓይኗም፣ ከንፈሯም መንቀሻቸውን ለደቂቃዎች ገታ። ንግግርም ማረፊያ ስለ ብልት አለው። ለማንኳረፍና ለመንደፋደፍ አድል የማይሰጥ። እንዲህ ያሉ ንግግሮች ንትርክ ያሳጥራሉ፣ ነገሮች መሆን ወደሚገባቸው በፍጥነት እንዲያመሩ ያደርጋሉ። እርግጥ ቅስም ይሰብራሉ።

“በሰው ድክመት መጠቀም እንዳንቺ ካለ ሰው የሚጠበቅ አይደለም። በጥናት አታሳቢ፣ እንደ ፒኮክ የተብረቀረቀ ነገር እያሳየሽ የድሆችን ተስፋ መቅኖ መንሳት አይሰለችም?” ሆን ብዬ የአራሷን ስልት ተጠቀምኩ። ነገር ሲበዛባት ምን እንስታ ትወረውርብኝ ይሆን? መጽሐፍ? ይሁን፣ አኩፋዳ? ይሁን፣ ዱካ? ሸሸሸ...

ነፋስ እንደበዛባት ደመና የናኘችው ቀለም ከቤት ውስጥ ሲገፈፍ ታየኝ። ምናልባት መኪና ያቆመችበትን ትታ ወደብቅ እንቅ ትሄድ ይሆናል፤ ድሬን አልፋ፣ ልደታን ሳትሳለም ጠንቋይ ማረፊያ ስትደርስ የባለአውሊያዎች ድቤ ያነቃት ይሆናል። ለመሆኑ ስንት ሴቶች በእንዲህ ያለ ተስፋ መቁረጥ ቤቴንና ህይወቴን ለቅቀው ሄዱ? ቤቴንና ህይወቴን ባዶ አድርጎ ለማቆየት የስንት ሴት እንባ ጭዳ ሆኖ ፈለሰ?

ገጽ 79

ገጽ 79

"ሠላም ለአልአዛር ከሞት ለተነሣው፤ በጭማሪ ህይወት አርባ አመት ለኖረው"

"አልአዛር ከሞት በኋላ አርባ ዓመት ኖሯል?"

"ታዲያስ፣ ያውም በምድር በረከት፣ በቤተክነት ሹመት፣ በሌሊት ስቃይነት..."

ዓይኖቹ ጎድጉደዋል፤ ቸንቸ ፈጣል፣ ከላይ እስከታች ደቂት ለብሷል። ከይብሳ ህንጻ እንስቶ እስከ ቅንብቢት የወፍጮ ቤቱን መለያ ገዋን ለብሷል።

"ዓይኔህ ልሃድ ብዬ መጣሁ"

ማን ነበር መጠየቅ ያለበት? አርሱ? እኔ? በደቂት ተወርሶ ከካኪ ጨርቅ የተሰፋ እሻንጉሊት መስሷል። ከፉ ቀን በመሸሽ የተሸሸጉ ዓይኖቹ ጭራቸውን የደቂት ብናኝ ወርሷቸዋል።

"አረ ባይጤም ለካ አለች" ከራሱን እንስቶ ውስጧን ፈተሻና ችምቻሚ ዘገነ።

ሰው የመሆን ሀፍረት ነካካኝ። መዘገኔን፣ መቃሚን፣ ባይጣን መልሼ እየር የሞላው ሆጂን ማስተንፈሴን እንዴት መናዘዝ ይቻል ይሆን? ከነ ኃጢአቱ ቤተመቅደስ የገባሁ ያህል ተሰማኝ። ኑዛዜ ሸክም መሆኑን ተረዳሁ።

"ይኸውልህ ጌታ ያለቀሰ እንድ ጊዜ ብቻ ነው። አርሱም አልአዛርን ይወደው ስለነበር መሞቱን ሲሰማ አለቀሰ። ይኸውልህ ሞት ሲታሰብኝ የጌታ የትንሳኤ መሸጋገሪያ መሆኑ አያፀናናኝም። ጌታ በማልቀሱ እንዳች ጥርጣራ ልቤ ላይ ይቀበቀባል። ሞት ምን ቢመስል ነው ጌታ ስለወዳጁ ሞት ማልቀሱን አላለሁ።"

@OLDBOOKSPDF

ጥሬ ያፈሰ አጁን ከእምብርቱ እንገር ብዙም ሳያርቅ እንዳንደ ፍሬ በተመሳሳይ ፍጥነት ወደአፉ ይወረውራል። ከመዳፉ ልሳን የሚወረወሩት ፍሬዎች እንደ አመሽሽ አሞሮች ተሰልፈው ወደአፉ ይገባሉ። እንዲ እንኳ ከቸንቹ ጋር ተጋጭታ አትወድቅም።

"መቀናጣት ነው እንጂ ችምቻሚ ዝም ብሎ መቸርፈስ ነው ወጉ። በገፍ ይቀርባል በገፍ ይቸረፈሳል።"

ረድ ሠርቁ ከእንግዲህ መቼም ቸርፍሶ እንደማይበላ የሆነ ነገር ነገረኝ። እንድ ቀን ጠኔ አስኪጥለው ድረስ ከአህል ጋር እንደተናናቀ ለመቀጠል ሳይወስን አልቀረም።

"ከሀዲስ ኪዳን ላይ ተቆርጠው የወጡ፣ የሙት ባህር ጥቅልል መዛግብቶች ውስጥ የተገኘ ተብሎ ማንበቤ ትዝ ይለኛል።"

"ምኑን" ወደ አፉ ተከታትለው የሚበሩ ድንቢጦች የሚመስሉ ጥሬዎች ቆም አሉ።

"እንዴ የአላዛር ጉዳይ ነው። ከሙታን ለይቶ ካስነሳው በኋላ አልአዛር እጅግም ደስተኛ አልነበረም አሉ። እንድ ቀን ኢየሱስ በጋለሞቶች ደጅ ሲያልፍ አልአዛር ወይንጠጅ ጠግቦ ከዚያ ሲወጣ አገኘው።

"አልአዛር ሆይ በመጨረሻው ሰዓት ለአህዛብ ሁሉ መሠናክያ ምክንያታቸው ትሆን ዘንድ ወደድክን? ስለምን እንዲህ አደረክ?" ሲል ኢየሱስ ይጠይቀዋል።

አልአዛርም በሰካር ንውዘት ውስጥ ሆኖ እንዲህ አለው

"ለረጅም ዘመን ህግን ጠብቂ ባንተ ተወዳጅ እስከመሆን ደርሻ ነበር። በኃጥአን ከመከበብ የሚመጡ ግፊቶችን ለመቋቋም ጥርሱን ነክሼ ቆይቻለሁ። አሁን ግን በደህና ያለፍኩትን የሀይወት ጉዞ በትንሣኤ መልሰህ ጨመርክብኝ። አልቻልኩም፣ ተሸነፍኩ። መሸነፌንም በፀጋ ተቀበልኩ። ከዚህ በኋላ ባንተ መንገድ ላይ እኔ አልገኝምና አትፈልገኝ።"

"ኢየሱስ የሚለው ስላጣ ወደ ተራራ ወጥቶ ወደአባቱ ፀለየ።" ይላል የሙትባህሩ ሰነድ።

ፀጥታ፣ ባለጊ ድምፅ መልሶ እስኪሆን በጊዜአዊነት ሥልጣኑን ተቆጣጠረ። ረድ ሠርዌ የመጻፉን ችምቻሚ አንድ ሁለቱን ጥሬ ለቅቆ አፋ ውስጥ ከከተተ በኋላ የቀረውን ወደባይጣ መለሰ።

“የውሻርንብር ዘመን ነው። የዕምነት ደላላው በዝቷል። እርኩርሴምቶን በዋሾ ወርቅ የሚለውጥበትን ዘመን። የኅብረወርቅ ድንጊያው የቱ ነው? የእኛ ወይስ የእነሱ? አለየም። የገበያ ቱምታ ላይ ነን። የሚለየው ሁሉም የያዘውን ይዞ ቤቱ ሲገባ ነው።”

ፀጥታ... ባይጡን በጣቱ እየከረከረ ተከዘ።

“መንታ ወንድም እንደነበረኝ ነግሬህ ነበር?”

“ትዝ አይለኝም፣ ብቻ አንድ ጊዜ እናት እንዳለህና አባትህ...”

“አዎ፣ እናቱ እሱን ነጥላ ይዛው ሄዳ ነበር። ከትናንት በስትዚያ ወፍሮቤት መጣ”

“ወንድምህ? አሰይ!”

“ልነግርህ አይደል። የእኔ አምላያ ነው። አብሮት የነበረው ሰው ያ ባለፈ ጊዜ የነገርኩህ?”

“የቱ?” ልቤ መታ

“ትንቢት ይቀደሞ ለነገር እንዳለ ትንቢቱ እየተፈፀመ ነው። ሰውየው ጭንቅላተ ሞላላ፣ አንገተ ሰላላ፣ ቁመተ መላላ፣ አንድ አይነት የከሰመች፣ ሌላይቱ አይነት የተቅላላች ናት። ቁርጥ ሐሰተኛ መሲሁን። ስደነግጥ በግዕዝ ተናገረኝ።”

“ምን ብሎ?”

“ቦ እለ ተሐርዶ እመ ኮርሠ እሞሙ”

“ምን ማለቱ ነው?”

“አንተ ግን ምናል ግዕዝ ብትማር? አማርኛ ለግዕዝ ማመሳከሪያነት ይሰንፋል። 'በእናታቸው ማህፀን ጀምሮ የተመረጡ እሱ' ነው ያለው።”

"ከዚያስ?" ለምን ደነገጥኩ?

"ቀለበቱን እንድላለም ግራ እጁን ሰደደልኝ። ኢጲስቆጶስ መሆኑ ነው። አሻራረኝ አልኩ። ወንድሜ ጣልቃ ገባ፤ ምን ሲታሰብ አልኩ። በመጨረሻ ከእርሱ ልሰማው ብዬ 'ለመሆኑ እንቱማነዎት? ስምዎስ ማን ይባላል?' ስል ጠየኩ።

"ኖላዊ' አለኝ። ከትብዬ ሳቅሁ፤ የማስበውን የመረዳት ኃይል ሳይኖረው አልቀረም" በዛች በተቅላላች አንድ አይነት የሽሙጥ መልስ ሳቀ።

"ተግባርን፤ ከእኔ ይቅር ብዬ አልተውኩትም ነገርኩት። 'እቀትሎ ለኖላዊ ወይዘረው አባግሲሁ' ይልብዎታል። ትንቢት ነው። ድርጊትን ትንቢት ይቀድመዋል።"

ግዕዝ ማስተርጎሜ እየከበደኝ ግን ደግሞ ዝም ማለት እያቃተኝ ጠየቅሁት በዓይኑ ብቻ ገሰዎኝ።

"እረኛውን እገድለዋለሁ፤ በጎቹም ይበተናሉ' ለማለት ነው። ኖላዊ የሚል ሥም ይዞ የመጣው ኢየሱስ እንደ እረኛ ስለሚቆጠር 'እረኛ ነኝ' ለማለት ነበር። እኔ ግን ስሙን ወደፍካሬ ኢየሱስ መራሁበት"

"በመጨረሻ እንዴት ተለያያችሁ?"

"በመጨረሻማ፤ 'እንተ የተወለድከው ለእኔ፤ እኔ የመጣሁት ላንተ ነው' አለኝ። 'ቦ እሰ ተሐርዶ እመ ከርሠ እሞሙ፤ ቦ እሰ ተሐርዶ... ቦ እሰ...' እያለ ወንድሜን አስከትሎ ሄደ። አልባሌ መስለዋል። አባቴ ወደ ብሔረ ብጹአን የሸሹት፤ እኔ የመታጋቸው ሁሉ የመጨረሻው መግቢያ ነው። የመጨረሻው፤ የመጨረሻው፤ የመጨረሻው..."

ቃላት ሲደጋገሙና ሲነባበሩ ስለምን ኃይል ነጥሮ ይወጣል? ረድ ሠርዋ አመድ በጋረደው ጠርሙስ ውስጥ የተቀመጠ መሰለኝ። ምንድነው ቤቱ ድረስ ይዞብኝ የመጣው ሽብር? ስል እራሴን ጠየኩ። በእርግጥ ይቺ ብናኝ ዓለም ገዢና ባለቤት አላት? የብናኝ እምንት ቅንጣት እኛ፤ ከተሸገጥንበት የድንጋይ ኩርፍርፍ ድረስ መጥቶ ሰብሮ የሚያወጣን፤ አውጥቶ የሚቆጥረን ፈጣሪ አሮን? እኛን ከቁብ ቆጥሮ

እንተ ገሃነም ግባ፣ እንተ ገነት እያለ የሚደለድል ከሆነ በእርግጥ እርሱ ታላቅ ነው?

"...የመጨረሻው፣ የመጨረሻው፣ የመጨረሻው፣ የመጨረሻው... ስለምን እኔን? ስለምን እኔን አሳልፈህ ሰጠህ? ስለምንስ ዕጣፈንታዬን ከእዚህ ጋር አስተሳሰርህ? እስትንፋስህ በእኔ አልሰረፀምን? እናቱን ስለእናትህ አይተህ ልትምረኝ አይገባምን?...
ተነሣ፣ እንደመንፈስ ሰተተተ... እያለ ከቤት ሲወጣ እንዲህ እያለ ነበር።

"ልቦን ጉዳይ ፍጥር ሊተ እግዚአ

መንፈስ ርቱዕ ሐድስ ውስተ ክርስቶስ

አትግድፈኒ እመቅደመ ገጽከ

እልኩ። ክፉው ትንቢት ከፀሎቱ በላይ አይደለምን? ማንድክም አለኝ? ትንቢትን ድርጊት እንጂ ምህረት ይከተለዋል? ከኖረ፣ ከተብላላ ትንቢት ይልቅ ድንገት የገነፈለ ቁጣ አይሻልምን? ትንቢትህን በቁጣ ቀይርልኝ" ግትር ብሎ ቆመ። ያልበሰለ የሲሚንቶ ሀውልት ይመስላል። ፀሎቱን በአማርኛ ቀጠለው።

"እቤቱ ጉዳይ ልብን ፍጠርልኝ፣

"የቀናውንም መንፈስ በውስጤ አድስ

"ከፊትህ አትጣለኝ፣ ከፊትህ አትጣለኝ፣ ከፊትህ አትጣለኝ፣ ከፊትህ፣ ከፊትህ..." ወጣ። አከታትሎ ውሻ ጮኸ። 'ጃክ?' በዱላ እንደተጠለዘ ምንጣፍ ቡን የሚል ድምጽ አሰማ። እውነትም የአገሩን ፓስታ መብላቱ አወበራው? ወይስ ረድ ሠርዌን የተከተለው ለሱ ብቻ ታየው?...

...እኔም 'ከፊትህ አትጣለኝ' ማለት አሰኘኝ።

ልቤ በሀሳብ ስፊት ደግግሞሽ የክር ትብትብ ኳስ ሳይመስል አይቀርም። የሚገላግለኝ ፍለጋ ነፍሴ ኡኡኡ... ብላ ጮኸች። ፈጣሪ ካለ የተፈጣሪ ዕጣ-ፈንታ ከሸክላ ሥራ አንድ መሆን ነበረበት? ከንጉስ ፊት በክብር ተሸልሞ የሚቀመጥ ዕዋ ሆነ፤ ለወጥ መቀቀያ እሳት ላይ የሚወዘት ቶፋነት የሸክላ ሠሪው ውሳኔ እንደሆነ፤ እንዲሁ ታላቅ በተባለው ፈጣሪ ዘንድ መተግበር ነበረበት? እዚህ ውስጥ ምን ታላቅነት አለ?...

ኡ! ኡ! ኡ!...

...እኛ እርሱን በመፍጠራችን ልንፀፀት ይገባል። ከዚህ የተሻለ፣ ያስቀመጥንበትን ቦታ የሚመጥን እግዚአብሔር መፍጠር ይገባን ነበር። የአጥቢያ ዳኛ ይመስል የሐጢያት መዝገብ አገላብጦ 'አንተ ለእሳት'፣ 'አንተኛው ለገነት' ብሎ መፍረድን እንኳን ታላቁ ፈጣሪን እኔን ይመጥናል? ይሄንን ታላቅነት እኔ አፈልገዋለሁ?...

ኡ! ኡ! ኡ!...

...እንደተባለው እግዚአብሔር የለም! ወይም እግዚአብሔር ሞቷል! የእኛ የመፍጠር አቅም ሆነ የማሰብ አድማስ ትክክለኛውን ፈጣሪ አይሸከመውም። መፍጠር ህልውናው የሆነ አምላክ ቁጭ ብለው ጥንት በፈጠራቸው ላይ ለመፍረድ መከዳ አያሞቅም። ሌላ ይፈጥራል... ሌላ... ሌላ... አንዴ ከፈጠራቸው ጋር ጉዳይ የለውም። ምስጋና ለማትረፍ የሚፈጥር የፈጣሪነት ሚና ሊኖረው አይችልም።

ኡ! ኡ! ኡ!...

...እሁን የጮኸው ነፍሴ ሳይሆን ደጃፊ ነው። ማን ከፈተው? ዘወር ብዬ እየሁ። ጃክ ነበር፣ የዚያ መስሎች ከቀልቤ ለመሆን ሞክርኩ። አልዘነበም። ጃክ መቀናጣት ጀምሯል። ለዝናብ የፈቀደኩለትን መብት

ወደ ቋሚ ደባልነት ለመቀየር ያለበ ይመስላል። የፊት እግሩን እንጥፎ ዘባዘቦ ፊቱን አሳረፈ። የሚዘንብ ፊት፣ ዓይኖቹ ባዘበዘበ ቅንድቡ እየተሸፈኑ ነው። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ሞት ይቅርታ ካላደረገለት ዓይኖቹ በቅንድቦቹ ተጋርደው ምርኮዝ እየጠቆመ መሄዱ አይቀርም።

...ደጃፊ ኩሉታውን ሲያሰማ ናትራ መስላኝ ነበር። ዛሬ ቀን ናትራን ለመንኳት፣ እኔጋ እደሪ አልኳት።

“ጨረቃ መሱ ናት” አለችኝ።

ናትራን መጥኝ አልኩ። ትናንሽ ጉዳዮች ላይ ማሰብ ናፈቀኝ። የሚያስጨንቅ በስሜት የተሞላ፣ በአንዱ ንግግሯ በቀደደችው መንገድ ልታመልጥ ስትል ቀድሜ መሸጋገሪያ ድልድይዋን መስበር።

“በእናትሽ ብዬ አውቅ ነበር? እንጃ! ግን አልኩ።

“እንቢ”

“በቃ?”

“በቃ!”

አበቃ፣ ከማያልቅ እግዚአብሔር ጋር መጨረሻ የሌለው የሀላብ ህዋ ውስጥ ድብብቆሽ ሲጫወቱ ጭንቅላት ማፈንዳት ዕጣ-ፈንታዬ መሆኑን አረጋገጥኩ።

ለመጀመሪያ ጊዜ የቤቱን መብራት አጠፋሁ። ጨለማ የህዋ እምሳያ ወንድም ነው። እንደብርሃን ቀሊል አይደለም። ናትራ በእንቢታዋ የፀናችው እንደጭለማ ግርማ ሞገሴ ሳይገለጥ በመቆየቱ ነበር። በመጨረሻ እንደብርሃን ቀሊል፣ ፍላጎት የማልሸሽግ ሆኜ ተገኘሁ። የትኛውን ምስጢር ለማሰስ ከእኔ ጋር ትደር? እምቢ ስባል እግር ላይ ተደፍቼ ለመለመን ወደጎሳ አልልም።

“አውነትም የስርቻ ውስጥ አይጥ ነኝ። የትናንሽ ሴቶችን ህይወት መቅኖ ለመንሳት የተፈጠርኩ”

“ንኝ?”

“አዎ!”

"ነኝ?"

"አዎ!"

"ምናገባኝ?"

"እንዴት?"

"እንዲህ አድርጎ የፈጠረኝ ይዘንበት"

ላብድ ይሆን እንዴት? የሌለ ድምፅ ከየት መጣ? ለንትርኩ ምላሽ ስለጥ ድምፅ አውጥቼ ይሆን? እንዲያ ከሆነማ...

...እንቅልፍ መሰል መናወዝ እንዴት ጣለኝ? ደጃፊ ሲከፈት ማስካካት የጀመረው ከየትኛው ጋለሞታ ተምሮት ነው? ከጃክ ቀድሞ ደጃፊ ሊያረጅ? የተኛሁበት አይኔን ሳልገልጥ የሚገባውን ወይም አድር የሚወጣውን ጃክ ለማወቅ ጣርኩ። ቤቴን የገነነ የሴት ጠረን የሞላው መሰለኝ። በናትራ ላይ የጀመርኩት መቃባዝ የፈጠረው መናወዝ መሰሎኝ አደፈጥኩ።

"መብራቱን አብራ እስኪ" የሴት ድምፅ። ከማበዴ በፊት ለይስሃት መድሀን የተላከው ነጭ በግ። ይሄን ካደረገማ አምላኬ እሰ ማለት ነው? መከዳ እያሞቀ ለእያንዳንዱ ነፍስ መቃባዝ ማመልከቻ ላይ ይመራል። በጠየቁት መሰረት ይፈጸምላቸዋል (እንቱ ሊለኝ?)

መብራት አበራሁ። ነፀብራቅ ማንፀባረቁን ትታ እንደደበዘዘኝ ፤ ለዘብተኛ ብርሃን ትረጫለች። ንጥር ሽቶዋን ምን ዋጠው? ከመልመዴ ብዛት ነፀብራቅ ንጥርሽቶዋን የምትቀባው ሳይሆን ከላጊ ጋር የምታመነጨው እስኪመሰለኝ ድርሶ አልነበር? ይሰበር ይመስል የነበረው ግትርነት የትገባ?

"ለምን የመጣሁ ይመስልሃል?"

ዝም፣ ሰክራለች

"ለምን የጠጣሁ ይመስልሃል?"

ዝም፣ አዎ ሰክራለች

"አንተ ያሰብክኝን አይነት ሰው እንዳልሆንኩ እንድታውቅ።"

"እንዴት መጣሽ? ማለቱ መኪናሽስ? እኔ ከማን ጋር መጣሽ?"

"ከጓደኞቼ ጋር፤ መኪናዎን ይዘው ተመለሱ"

"የት እንደምትሄጃ አውቀዋል?"

"ነገርኳቸው ልደትዬን ነገርኳቸው"

"ምን ብለሽ?"

"ታለን ታውቁታላችሁ? ግቢ እያለን የተጣላነው? እሱ ጋ ነው የምሄደው"

"ንጂ?"

"እውነት ስላቸው ወይኔ ጉዳ እያሉ አሸካኩ። "ዞረሽ፣ ዞረሽ እዚያው?" አሉ። በልደትዬ እቤት የተሰማኝ ማነስ?"

"ማነስ ከተሰማሽ መቅረት"

የጠገብ ቦርሳዎን ወረወረች። ያልበላ ሆዴ ላይ አረፈ። ሊያስቃስተኝ?

"ጓደኞቻሽ ከሄዱ ታዲያ..."

"እዚህ እድራለሁ። ልደትዬን እድሌ ጥሩ ነው። ሌላ ሌት ውሻ ትኖራለች ብዬ ነበር፤ ብትኖርስ? እኔ እዚያ ከሰማኝ አቁማዳህ ጋር አተኛ ነበራ፤ አንተ ከውሻህ ጋር።"

ዞራ ጃክን አየችው። ቀልቧን አልወደደውም መሰል እንደቅጠል የከሸለለ ጆርውን ለማቆም ያልወሰውሳል።

"ና-ውጣ!" በሩን ከፍታ።

(እ! እ! የዛሬዋ ደም) የሚል ይመስላል ወገቡን እያጥመለመለ።

"ና ውጣኮ"

(ቀስ በያ፣ ወገቤ መያዙን አታይም?) ከመውጣቱ በፊት እኔን ባዘበዘበ ፊቱ አየኝ። የትዝብት አመለካከት የላኩበኝ ይመስላል። "ፍቅር

ያዘኝ ብለህ ከቤት ልታስባርር? እኔም ትናንትና እንዲህ አድርጎኝ ነበር" የሚል።

ምንም አላልኩለትም።

"የምን ጉድ ነህ ግን ለራስህ የሚገባህን ክብር ለምን አትሰጥም?"

"በዛሬ ሁኔታችን መመከር ያለብሽ እንቺ ነሽ።" የደበዘዘ ኮትና አጭር ቀሚስ ለብላሎች ልብሷን ሳይ ቡና በወተት አማረኝ። ከጠጣሁ ስንት ጊዜ?

"አውነቱን እኮ ነው። ከማንም የተሻለ ዕውቀት አለህ፣ ከማንም የሚበልጥ! ዛሬ ልመስከርልህ... ግን...

ዝም፣ ብቃረናት ልትቧጭረኝ፣ ልትነካክሰኝ ለንደኞቿ ምላ የመጣች ይመስላል። ከወገቧ በታች ጠንካራና የተስተካከለ ቁመና አላት። ስታወራ የምታንቆለጻጸላቸው ከንፈሮቿ ምን ውስጥ ተወሽቁ?

"መለመን ጀመርክ?" ወደ አልጋው ተጠግታ ባይጧን በንቀት አያየች።

"አስቤ፣ ተዘጋጅቼ ነበር"

"እና?"

"እንደ አውርአሞራ ቤቴ ድረስ እያመጣልኝ አያየሽ?"

"ምን ለማለት ነው?" ድርቅርቅ ያለ ቁጣዋ የት ሄደ? "እኔን ቤትህ ድረስ አመጣልህ?"

ዝም-ፀባ ባያስፈራም፤

"እስኪ በልደትዬ ይሁንብህ ይሄንን ህይወት ለመምረጥ ያስቻለህ ምንድነው? ምክንያት አለህ?" አልጋ ላይ ቁጭ አለች።

"እስኪ እንቺ የምትኖሪውን በምን ምክንያት እንደመረጥሽ መጀመሪያ ንገሪኝ።"

"Sociatic Dialogue በሎጂክ ልትከራከረኝ ነው? እሱን እዚህ ላይ አርሳውና..." የሚለውን ቆይቶ "ምን ነበር እናወራ የነበረው?"

"እኔ እንጂ" አልኳት በትከሻዬ። የእግራችን አውራጣት ተረከህ ላይ እያሰደገፈች ጫማዋን አሰፈንጥራ አወለቀች።

"ወይ ልደትዬ ምን ነበር በእናትህ?"

ኸረ ነፀብራቅ! ዛሬ ቁጭ አህቴን! ረቂቅን።

"በቃ ተኚ፣ ነገ እናወራለን"

"አንተ እትተኛም? በልደትዬ"

"አተኛለሁ፣ ብቻ አንቺ..."

"ይሄንን ተንተርሼ? የሰራ briefcase? ጠዋት ስራ ስትሄድ ጭንቅላቴን አመናጭቀህ..."

አለመጠጣት ነበር የሚጎድላት? ሰው እንዳትሆን ያገዳት? ቆይ ጨዋታ ልጩምርላት...

"አንድ ነገር ልንገርሽ?" አልኳት።

"በልደትዬ፣ ንገረኝ፣ ንገረኝ..."

"በፊት ሥጋ፣ አጥንት፣ ደም ያለሽ አይመስለኝም" ነበር።

"What does it mean? ማለቴ..."

"በቃ Mechanical woman አይነት። ብዙ ብለን፣ የተወታተበ ኬብል፣ ጀርባሽ ላይ RS Number 2348 የሚል ነገር የተፃፈብሽ።"

"አንዴ፣ ኸረ ቆይ... እኔ..."

"አዎ Input — output — COHRKC 010272 ሴራያል፣ ሞድ፣ DC 48V... ምናምን"

ሳቀች፣ ያልተቆጠበ ላቅ። ስትጨርስ ኢንፎቴ የት ነው?"

በአይኔ አቅጣጫውን ጠቆምኳት

"እናትን፣ አውትፑቴስ?"

ጠቆምኳት "አሳመምከኝ" እያለች ሳቀች "ይሄን ያህል?" ሳቀች።

"ግን እኮ ሰው ሁሉ Mechanical ነው።"

"በ Mechanical philosophy ማለት-ሽ ነው?"

"እዎ፣ በእርግጥም ደሞ ይመስላል። የተወታተበውን ከብል በደም ሥር መስለው፣ ልብ ደሞ ዲናሞ መሆኑ ነው። የመረጃ ቋቋን በአእምሮ፣ ደምን በኃይል..."

"ልደትዬን እንዳትጨምረበት"

ሳቀች፤

"እያስረገጥሽ ያለሽውኮ በቁስ አካል የሚያምኑ ፍልስፍናን ነው። ነፍስ፣ መንፈስ፣ ፈጣሪ፣ ተፈጣሪ፣ ኃይማኖት... ምናምን የሚባል ነገር የለም የሚሉ። ሰው እንደመኪና እንደ ጥግ እንደቆመ ዝግ ግብአተመሬቱን እንደሚፈፀም አይነት የሞተሮች መገጣጠም ውጤት ነው የሚሉ። አንቺ በዚህ ታምኛለሽ?"

"በፍፁም፣ የሰው ልጅ ከፍፁማዊው አውነት ሲርቅ የራሱን መጫወቻ ሃሳቦች እየገጣጠመ ለጊዜውም ቢሆን መፅናኛውን ያንጻል።"

"ፍፁማዊው አውነት ምንድነው?"

"ፍፁማዊው አውነትማ ፍፁማዊ ካልሆነው አውነት ባሻገር ያለ፣ የሁሉም ነገር ምንጭ፣ ጠፍቶህ ነው የምትጠይቀኝ በልደታ?"

"በነገራችን ላይ፣ እንደዛ ማሰብህ አይሚን "Mechanical woman የመሰልኩህ ህልምህ ቱፕ ስለሆነ ይሆናል፤ ደሞ እታም አያንጓህም። ይሁንና ሰው ተመኝተህ አታውቅም። ለቤትህ ሰው እርካሽ ነው። ገባህ? በቃ፣ ቆንጆ ሴት አስቀምጠህ ስለእንጉዳት አውትፑት ታወራለህ? ና ወይም ልምጣ?"

ይሄን ነበር የተመኝሁት? አንኳኳሁ ተከፈተልኝ፣ በመሻቱ አገኘሁ... ከዚህ በኋላ ያለው ትርፍ ጉዳይ ነው። ወደግድግዳ መግፋት ስላልቻልኩ አልፎታ ጥግ ያገዘኩ። በእንቅልፍ ልብ በሚመስል መንፈስ ዞራ አቅፋኝ።

"ዓለም ገፍቶሃል፤ የሚገባህ ቦታ ላይ አይደለህም፤ ሁልጊዜም ሰላንተ ሳስብ ልቤ ይደማል። እኔ ወዳለሁበት ልወስድህ እስባለሁ፤ ልደትዬን ግን እንተን የሚያዕናናህ ወዳለህበት ወርጄ እንደምትሆን ሆኜ መገኘቱ ሆነ። በእኔ ሰበብ እኔ ወዳለሁበት 'ፐሮፐር ላይፍ' ካልመጣህ ለዝንተ ዓለም እዚህ መቅረትህ ነው።"

ወደ ጡቷ አስጠግታ እናቴን ሳመኝ። የፀጉሬ ጫፍ የነርቼ ማጣቀሻ እንደሆነ ሁሉ መላ አካላቴ በሰሜት ረብሻ ውስጥ ሆነ። ማወናበጃ የሌለበት የሴት ጠረን ማግሰህ።

* * *

ጨለማ ያድበሰበሰውን ብርሃን ይገልፀዋል። የነፀብራቅን ሁኔታ እስካረጋግጥ በፀጥታ በጀርባዬ ተንጋለልኩ።

"Bathroom አለ?"

ዝም

"restroom? በልደትዬ"

ዝም፤ ተጀመረ፤ የሌለ እያወቁ መጠየቅ?

"ከነ ቅንቅኔ ወደቤቴ እንድሄድልህ ነው እዚህ እንዳድር የፈለከው?"

ዝም፤ ሁሉም ነገር ዋጋ አለው። ማታ ከተደሰትኩ ጠዋት አፀፋውን ቆጥራ መቀበል ይኖርብኛል።

እጁን ወደጎላ ሰድዳ እጅን ፈለገኝ። Bathroom እና Restroom ስለሌለ ልትቆነጥጠኝ? እንደተፈራው አይደለም፤ እጅን ስባ በወገቧ በኩል አሳልፋ እንዳቅፋት አደረገኝ።

"እንዴት ይሄን ያህል ዝቅ ማለት ይቻላል? እንዴት ሁሉን ነገር ትቶ ሀይወትን ባዶ በማድረግ ኑሮን መምራት ምርጫ ይሆናል? ቤትን ከፍት ትቶ እርኩሱን፤ ቅዱሱን ሳይመርጡ መጋበዝ ለሰው ልጅ ይቻላል?..."

እሷ ባየችን መንገድ እራሱን ከተቀበልኩ ሰራሴ ገድል መግጫ የማይቀር ነው። "ዜና ህይወቱ ወተጋድሎቱ እባ አልአዛር ዘእርምሞ" ሳቅሁ።

"እየሳቅህ ነው በልደትዬ" እጅን አመናጨቀች።

"ሳይሆን..."

"ሳይሆን ምን?"

"በቃ ሥራ ቆመ፤ ገቢ ታጣ፤ ድህነት ሰተት ብሎ ገባ። ከዚህ ውጪ ኑሮዬን በሌላ መንገድ ማየት የሚቻል አይመስለኝም።"

"የመረጥከውን እንጂ ያልመረጥከውን ህይወት እየኖርክ አይደለም"

"እንዴት?" እጅን ወደነበረበት ለመመለስ

"መጀመሪያ ጋዜጠኝነት ያንተ ቦታ አልነበረም። ጭንቅላትህክ ከዚያ በላይ ሊያሰራ የሚችል ነው። ሁለተኛ ቋሚ መምህርነት ተወዳድረህ መግባት ስትችል በኮንትራት የውርደት መምህርነትን መረጥክ። እሺ ይሁን፤ ለምን መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ውስጥ በደህና ደሞዝ አትቀጠርም? እኔም ብሆን ላገኛለሁ እችላለሁ።"

"እሱ የእኔ ቦታ አይደለም።"

"ለምን እንዳልሆነ አውቃለሁ ልደትዬን"

"ለምንድነው?"

"ፕሮቶኮል ግድ ስለሚል፤ ይህንን ዝቅታው የተረጋገጠ እኗር ስለማይፈቅድ"

ዝም፤ እውነትም ሊሆን ይችላል። ሱፍ ለብሼ፤ ከረቫት አሰፊ፤ ሽቶ ተርከፍክፊ፤ የብብት ጠረን ማጥፊያ ነፍቼ... በየቀኑ...።

"አይደል?"

"እየተጨቃጨቅን ነው? በፍፁማዊ እውነት ይገርሻለሁ ይህን ነገር ተይው።"

"የምን ፍፁማዊ እውነት?"

"ፍፁማዊ ካልሆነው እውነት ባሻገር ባለው ነዋ"

"መሾፋ ነው? አሹፍ፣ ልደትዬን አሹፍ" ከአልጋው ላይ እግሯን እውርዳ ጀርባዋን ሰጠችኝ። መሄዷን እኔም ፈቅጄዋለሁ።

"ኡሁሁሁ፣ የሚበላ ነገር የለም?"

"አለ፣ አኩፋዳው ውስጥ፣ ችምቻሚ ይባላል" ለሌላ ጭቅጭቅ አራሴን አሳልፌ መስጠቴ ገባኝ። ቶሎ ብዬ እኗን ያዝኩት።

"በቃ! በቃ! በቃ!..." እኗን አስለቅቃ

"ለምን ያቺ ልጅ ቁርስ አትሰራልንም?"

ዝም

"እንቁላል መጥበስ አትችል ይሆን?"

ዝም፤ የእህቶቼ ወንድም ነኝ። የዚህ ትርጉም አይጠፋኝም። ነፀብራቅ ናትራን በእኔ ጠርጥራታለች፤ ደረጃዋን ዝቅ ማድረግ ፈልጋለች፤

"እንዳትንገላታብህ ነው?"

"እዚህ ምንም አይነት ምግብ ማብሰል አይቻልም። ዕቃም ማብሰያም የለም። ስትሄጂ እውጭ ትበያለሽ"

በፀጥታ ልብሷን ለባበሰች። አለባበሷ ላይ ኩርፊያ አለበት። ከቧንቧ በጠርመሱ የፊት መታጠቢያ ይገጫት መጣሁ። ሁኔታዋ ከኩርፊያ ወደ ሽሙጥ ተሸጋገረ። ለጥቂት ጊዜ ከቤት ወጥቼ ደጃፍ ላይ ቆምኩላት። ናትራም ጃክም አለመኖራቸው አስደሰተኝ። ቦርሳዋን ይዞ ወጣች ፤ በመጠኑ ተኳኳላለች

"ልሽኝሽ? ትፈልጊያለሽ?" አብሬአት እንዲት ምዕራፍ ተገገጠ እንደማላውቅ ትዝ አለኝ።

"እሺ" ትልቅ ለውጥ፣ በብርሃን ያልጠበኩት ለውጥ፤ ቦርሳዋን ስትፈትሽ የሀፍረት መሸፈኛ መስለኝ ነበር።

"መኪናዬን እምጥታችሁ ትምህርት ቤቱ ጋ አቁሙልኝ ብዬ ነበር"

"ቁልፉስ?"

"ትርፍ አለኝ፤ ከቤት ይገዜ ወጥቻለሁ።"

በሽመጥ ፈገግ ስል

"እዎ፤ ከቀን ጀምሮ ተዘጋጅቼበት ነው የወጣሁት፤ ጉረኝ፤ ልደትዬን ጉረኝ ነህ። የምትሄድበት ካለህ ላድርስህ" አሰብኩበት፤ እዎ...

"ይብላ ህንፃ አድርጌኝ"

"የት ነው?"

"አሳይሻለሁ"

አሳየኋት፤ ልወርድ ስል ሽሚዜን ጎተት አድርጋ ጥቂት ብሮች ኪሴ ውስጥ ወሸቀችልኝና

"ሌላ ብር የለማኝ ኮሮጃህ ውስጥ ከትቼልሃለሁ። ከቻልክ፤ በእናትህ ቻል፤ ልብስ ግዛ፤ ጥሩ፤ ጥሩ... ወደድክም ጠላህም እንደ የማውቀው ግብረ ሠናይ ድርጅት አለ፤ እዛ ሄደን ሥራ ትጀምራለህ። አወድሃለሁ፤ በጣም!" ፊቷን መለሰች። አይኖቿ እንባ ያቀረፉ መሰለች።

ረድ ሠርዌ ስለአባቱ እንዳለው ነው። ማሸነፍ ውስጥ መሸነፍ፤ መሸነፍ ውስጥ ማሸነፍ እንዳለ እኔም ገባኝ። የትኛውም የድል በአል ጀርባው የሸንፈት ንክኪ አለው።

መኪናዋን በአይኔ ሸኝቼ ወደ ወፍሮሌ ቤት አመራሁ። ዛሬ ጭንቅላቱ ውስጥ የምከተው ትዕይንት ለዘልአለሙ አብሮኝ መዝለቅ እንደሚችል ሳስብ ፈራሁ። ረድ ሠርዌ ደቁት ተሸክሞ፤ ወይ በሰፊ ወንፊት እህል እየነፋ፤ ወይም እየፈጠጠ...

...ረድ ሠርዌ ወፍሮሌ ቤቱ ደጃፍ ላይ ሆኖ በትልቅ የጥላሰቲክ ሳፋ የሆነ ነገር እያጠበ ነበር። ሲያየኝ በድግ ብሎ የእጁን አረፋ ወደ ሳፋው አጋባ።

"ወውእቱ ገብረ በሀላዊሁ በዘያነጽህ ኃጢአተነ" የሚል ሲለርፅብኝ፣ አንተ ስትመጣ አንድ ሆነ። ልዑል እግዚአብሔር በኃጢአታችን በውኃ ጥምቀት እንዳነፃን የተነገረ ነው። እኔም እዚች ላፋ ላይ ያለውን የውኃ ክንውን እንደመዳኛዬ አየሁት።"

"እንዴት?"

"እንዴት ማለት ጥሩ፣ እንዴትማ..." ሲል የወፍጮ ቤቱ አለቃ ሆዱን እያሻሻ ወጣ።

"ቶሎ በል እንጂ፣ መለወጫ ካልሲ የለኝም ስልህ? እሺ ማለት ብቻውን ምን ይሰራል? ሠርቶ ማጥገብ አትችልምና" አለ። እኔን ድንገት ያየ መስሎ ነገር አከለ።

"አልአዛር፣ የወፍጮ ቤቱ ደንብ ነው። "ልጆቹ" በየተራ የእኔ የሆኑ ነገሮችን ያጥቡልኛል። ዛሬ ሠርዌ ተረኛ ነው።"

ነገር እጅ እጅ እንዳለ ምግብ ወደላይ ይላል? እኔን አለኝ። የረድ ሠርዌ ውርደቱ በዛ። ወደ ጥግ ሄጄ ለማስመለስ ሞክርኩ። ነገር እንጂ ሌላ ሆዴ ባለመኖሩ ልቤን ከፋኛ ለበቀኝ። ልቤን በጉሮሮዬ አስጎትቼ ሲበቃኝ ረድ ሠርዌን መለስ ብዬ ሳላይ ወደ መንገድ ገባሁ።

ሰው ከአፍኝት፣ ሰው ከሂንጥ፣ ሰው ከጥንብአንሳ፣ ሰው ከመሃደት፣ ሰው ከገበሳ፣ ሰው ከአርጃኖ፣ ሰው ከአንገዝ፣ ሰው ከገደብ... የሚለዩበት የተፈጥሮ መድልክ አለው? ከአይጥና ከጉርጥ የተሻለ ሐልዮት ለሰው ልጅ ስለተሰጠ በተፈጥሮ ዘንድ ልዩ ሥፍራ ተዘጋጅቶታል ለማለት ያስችላል? የግሪኩ አምላክ ፐርሚቲየስ ልላት እንስሳት፣ ጥፍር፣ ቀንድ፣ ከምቢ፣ ጥርስ፣ መንደፊያ፣ ጫንጫጫ፣ ጠዘራ፣ ሸሆና በመታደሉ ተቆጥቶ አይደለም ለሰው ልጅ እሳትና የእሳት መጠቀሚያ ሐልዮት የሰጠው? የሰው ልጅ ሐልዮት እራሳን ከመከላከያ ቀንድ እና ከንድ በምን ይለያል? ተፈጥሮ የሰው ልጅ እራሱን ከአጥፊዎች እየተከላከለ ዘሩን ከማስቀጠል ውጭ የምትፈልገበት ነገር አለ?...

...ለመሆኑ 'ክብር' የሚባለው ነገር የሰው ልጅ ጣጣ ከመሆን ያልፋል? የተከበረ ለመሆን አጠቃላይ የሰው ልጅ ጣጣ ከመሆን ያልፋል? የተከበረ ለመሆን አጠቃላይ የሰው ልጅ በልዕላ-ተፈጥሮ ካልተቀጣ ከየት አምጥቶ አስኬማ ደፋ? 'ለክብር ተፈጠርህ፣ ወድተህ ተገኘህ' ማለት አለማዊ ረድፍን ከማሳመር ውጭ ለተፈጥሮ ምኒ ነው? ሥነ-ምግባር፣ ትህትና፣ ግብረገብ፣ ሆደ ሀፊነት፣ ፍቅር፣ ታማኝነት... ሰውን በሰው ከማሸለም ውጭ ለተፈጥሮ ቁብ ይሰጣታል? የመኖር ግባችን ከመብላትና ከመብዳት አልፎ ይጓዛል? ዘርን መተካት፣ በሁሉም እንስሳት አትክልትም ጭምር የሚታይ ደመናፍሳዊ መፍጨርጨር አይደለም?...

...ንጉስ ዳዊት "ህግህም በልቤ ውስጥ ነው" ማለቱን መዝሙር ላይ ሰፍሮ ሰመለከት ተጥታ ከሰው ልጅ ዕጣ ፈንታ ጋር መላተሚን አስታውሳለሁ። እግዚአብሔር ተራ ካልኛን በስተቀር ህጉን በማያስተማምን የሰው ልጅ እፍ እና ዕህፈት ላይ አያደርግም። ከተፈጥሮ ጋር ተላውሶ፣ ከደምና ከሥጋ ጋር የተነበረ ህግ አለ፤ ስንደሉ ህጉ ላይ ስንደሉ። እንደሁኔታው እየተለዋወጠ የሚጠብቅና የሚላላ መተዳደሪያ ልቤ ላይ ተደርጎልኛል። እርሱም

በድንጋይ ፅላት ላይ ከሰፈረው ህግ በላይ ለሰው ልጅ በምድር መገኘት አስፈላጊ ነው።

ባይኖር ውስጥ ችምቻሚ አድርጎ እኔ በታማኝነት ብሞት ለተፈጥሮ ትርፍ ምንድርነው? በአርምም ቤቱን ዘግቼ ሴት ሳላስደርስ በብህትውና እና በድንገልና ባልፍ ለተፈጥሮ ኪሳራ ማስቆጠር አይሆንም? ከእኔ መብላት ሆነ ፍትወት ውጭ ተፈጥሮ እኔጋ ምን ተፈጥሯዊ ህግ አላት? ሲበዛብኝ! ኮ! ኮ! ኮ!... ማለት አለኝ።

ግን ሰው ወደ አያሱብም! ምንም እንኳን ግዳጅ ከምን እንደመነጨ ባይገባውም ማንቁርቱን ታንቆ ያስባል። የሚያስበው ነገር የመውረድና የመውጣት ለውጥ የለውም። ስለሚማ እሰበ ስለፈጣሪ ህልውና አውጠነጠነ ልዩነት አያመጣም። ግን ማሰብ የሰው ልጅ ሰው የመሆኑ ግዳጅ ነው።

መነሻዬ የረድ ሠርዌ ከክብር ወድቆ መገኘት ነው። የክብርን ጉዳይ ፈረንጅ እያጣቀሰኩ ክፍል ውስጥ ብዙ ጊዜ አነብንዬዋለሁ። ረድ ሠርዌ የእግር ሹራብ ሲያጥብ በማግኘቱ የተሰማኝን ያህል ክብር ተፈጥሮዬ ሆኗል ብዬ አስቤ አላውቅም። ለራሴም የክብር ልኬት ስላለቀመጥኩ ይሆናል! አንድ ነገር ክብራ ተነካ በሚል አተካራ ገጥሜ አላውቅም። ለእኔ የክብር መለኪያዬ ከረድ ሠርዌ ጋር ቀጥተኛ ግንኙነት ስላለው ይሆናል። ሁለት ጊዜም ክብራ የተነካ የመሰለኝ ረድ ሠርዌ የተዋረደ ሲመሰለኝ ነው።

የክብር ጉዳይ አዲስ ምርምርና አዲስ መዳረሻ ሳያስፈልገው አይቀርም። የወፍጮ ቤቱ ጌታ የረድ ሠርዌን የእግር ሹራብ ቢያጥብስ? የዓለም መጨረሻ የደረሰ የሚመስላቸው ሰዎች የሉም? ጀርመናዊው ፈላስፋ ካንት እንዳለው ሳይሆን አይቀርም። ክብር ግለሰቡ ለራሱ ከሚሰጠው ውስጣዊ ግምት ጋር ቀጥተኛ ግንኙነት ያለው ነገር ነው። ይሁንና ዘወትር ክብርን እያሰቡ መንቀሳቀስ በተለይ እራስን በሚፈልጉት አቅጣጫ ለመምራት የማያስችል እንቅፋት ነው ይላል ካንት። የክብር አድማስ እየሰፋ ሲሄድ መንቀሳቀሻ መስክ እየጠበበ መሄዱ እውነትነት ይኖረው ይሆን?

"እንደምን ዋላችሁ!"

ሰጠንቋይ ያለቀላችሁ።

እንባችሁ ከወፍጮ ቤት ይረሰላችሁ።

ሀቅሀን ውሰድና ገላግለን፤

ጠቋር ስንት ቀን እንቅልፍ ነላን፤

ተብላሃል!!”

ያለሁበትን ገረመምኩ፤ እቤቴ አልነበርኩ? ጠንቋይ ማረፊያ እንዴት ደረሰኩ? አዲስ አበባ በሦስቱም አቅጣጫ ምንጭሯን ጥላለች። የከፋት ነገር ያለ ይመስላል። የአፈትጉሃንን የድምፅ ቅላዬ ስለማ ረድ ሠርዌን ያጣቅስልኛል። የምፅፈው የሀይወት ገጠመኝን ባይሆንና ልቦለድ የምደርስ ቢሆን ኖሮ ረድ ሠርዌንና አፈትጉሃን የናኤልን እንደ መጽሐፍ ውስጥ እንደ ላይ ማካተት ብክነት እና ማደናገር ይሆን ነበር። ሀይወት ግን አትመርጥም። እንደውም ተመሳሳይነት ያላቸውን ሰዎች በተመሳሳይ ቦታ በማካተት ትታወቃለች።

አፈትጉሃን አጠገቤ ያለ ደንጋይ ላይ ተቀመጠ ባለፈው ያዋስኩትን መጽሐፍ ይዟል። ገፁን በአውራጣቱ እያበጠረ ወደ አዲስ አበባ ገፅታ ቁልቁል አተኮረ።

“እንዳንዴ ምንጣፍ ይዞ መጥቶ እዚህ ማደር አቤት አቡነ ዘርአብሩክ!። ዘልአለም እንዲህ ቁልቁል መመልከት የአምላክነት መታበይ ውስጥ ይከታል። ሲቀ መላእክት ሆኖ ቁልቁል እንዲህ ሲመለከት ሳይሆን አይቀርም እኔ ፈጣሪያችሁ ነኝ ያለው - ያ አህያ!”

የመጽሐፉ ርዕስ በጉልህ ታየኝ “The Last temptation of Christ” ይላል። Kazantzakis ደራሲው ነው።

“መጽሐፉ እንዴት ነው?”

“ሽጋ ነው”

“ስለደራሲው በጣም የተሰማኝን እንደ ነገር ላጫውትህ?”

“ሽጋ”

አዲስ አበባን በእንደ አይታ ውስጥ ጠቅልዬ ለመጉረስ እየጣርኩ።

“Kazantzakis በግልጽ አልጋ ላይ በፅኑ ሀመም ተይዞ ነው አለ። እግዚአብሔር ፊቱ የቆመ ያህል አይኑን እያንከራተተ ይለምኝ”

ነበር። 'አሰር አመት ብቻ! አሰር ዓመት ስጠኝና ውስጡ ያለውን ከሁሉ የላቀ መጽሐፍ ልገላገል። አሰር ዓመት' እያለ ይመጣን ነበር።"

"እና የጠየቀውን ሰጠው?"

"ልነግርህ አይደል፣ ሚስቱ ሐሊን ካዘነትኪስ በጥሩ ለገላሰዕ ገለፀችው። ባለቤቷ ውስጡ ካከማቸው ዕውቀት ውጭ ከታሰበ አጥንት በጆንያ ተጥልቶ ብቻ ነው። መልአክ ሞት ደግሞ ያንን ጆንያ መረከብ አልፈለገም። ሲሰራ ካሰበው ሥራ ጋር ወሰደው።"

"ያላዝናል"

"እኛ እንጂ የምናላዝነው" ተበላጫሁ እንዴ? "እስኪ የፃፋቸውን መጻሕፍት አሰባቸው? Zobra the Greek? Freedom or Death? Report to Greco?... ከእነዚህ ሁሉ የሚበልጥ መጽሐፍ ውስጡ አለ እያለ ነበርኩ። እሱ በፃፋቸው ምን ተጠቅሞ ነው ባልፃፋቸው የሚጎዳው? ተፈጥሮ በመክሊታቸው ያተረፉና መክሊቶቻቸውን የቀበሩ እያለች የተለያየ የሞት ክፍሎች የምታዘጋጅ ይመስልሃል? የሰው ልጅ ሥራ ምድር ላይ የሚካተት የምድር ላይ ጣጣ ብቻ ነው። የምድር ሥራ የሚሰፍርበት የሰማይ ቤት መዝገብ የለም። አፈራችን ቦንፍ እንዳልሆንን የምንሆን ቁራሽ የትቢያ ጥቢኛ ነን።"

ዘወር ብሎ አየኝ። ግራ መጋባት ፊቱ ላይ ይነበባል። የራሱን ችግር እግር ተወርቶ አሰር የሚይዝ አይነት ሰው ስለሆነ አብሮት ያለ ድንገት ሆድ ሲበሰው እና ሲገነፍል ይደናገጣል። እይታዬን መቋቋም ተስኖት ወደዚያ ትልቅ ጫማው ዓይኖቼን መለሰ።

"የሰው ልጅ ከፋት መጠን እንደሌለው የምትረዳው አግዚአብሔርን እንዴት አድርጎ እንደፈጠረው ስታስብ ነው። ሰማይ መቀመጫው፣ ምድር መረገጫው፣ ከዛስ? አምንት ጉዳዮችን ለማንም ሳይተው ኩላሊት እና ልብ የሚመረምር። ግዙፍ እንደጠፈር፣ ረቂቅ እንደ ጨረር... የት እንሂድ?"

አፈትጉሃን ለቅሶ ደራሽ መሠለ። ወደጎን የተንጣለሰች አዲስ አበባን እንደ እስክራን ዘርግተን የፍትሃት ለዛ ባለው ፅምና ተሞላን። ቀልዱን፣ ሳቁን፣ ለዛውን... መንጠቂ እንዳች ፀፀት ልቤ ላይ ተከለ።

"ኤሪክ ፍሮም ይመስለኛል፣ ጀርመናዊው የሥነ ልቦና ምሁር።" አለና ጥቂት አዘቅዝቆ ይዩ፣ ለዚህን ሳላጋባበት አልቀረሁም! "In the

nineteenth... እ... Century the problem is... እ... ፍ... the problem was that God is dead ይልቅ... In the twentieth century the problem is that man is dead." እየህ አሁን ፈጣሪው ቢሞት ተፈጣሪ ላይ ምንም የሚደርስ ሳንካ የለም። ነገር ግን በሰዎች ቢፈጠር እንኳ የተፈጠረበት ምክንያት ነበረው። ግን የእግዚአብሔር ሞት ስናውጅ መኖራችን ምክንያት አልባ ይሆንና ወደራሳችን በጠላትነት እንዞራለን። አሁን እንተ በነገርከኝ ላይ ተመስርቼ ላስብ የመጣልኝ ነው። ፍሬደሪክ ኒቼ 'እግዚአብሔር ሞቷል' ብሎ ሲያውጅ ከ Existentialism አንጻር ሌላ ፍቺ ይኖረው ይሆናል! የኔ ጉዳይ አይደለም።"

ሞት ያልሞተ የጠንቋይ ማረፊያ ዝግባ የራሱ መታሰቢያ ሆኖ በዘልአለም በሚመስል መንገድ ተገትሯል። መናፍቅቴ እስሩ ያሸበሽቡ ይሆን? ከእግዚአብሔር የተሻለ በአወሊያዎቹ ህልውና ለምን እርግጠኝነት ይለማኛል? ልጅ ሆኜ እናቴ ይዛኝ በመሄዷና በመዘየሬ? እናቴ አሁንም አዘያው ጠንቋዮቹ ሥር ስላለች? ወይስ?...

"ዛሬ ወፍሮሞ ቤት ሄጄ ነበር" አለኝ። ድምፁ ከአጭር ቁመት ከጠባብ ደረት የወጣ አይመስልም።

"ለህይወት ታሪኩ ነው?" ሆን ብዬ ከከተትኩት ሀዘን የተላቀቀ አይመስልም። አየት አድርጎኝ

"ረድ ሠርዋን አይቸዋለሁ። ሳናወራ ተግባብተናል። እንደሱ በጥልቀት ባይሆንም የአባቶችን አስተምህሮ በጥቂቱ አውቀዋለሁ። እካላቸውን ለመንፈሳቸው ለማስገዛት ሥጋቸውን እንደ አባያ በራ ይቀጠቅጡታል። በምና በፀሎት ብቻ ሳይሆን ክብር በመንሳት ጭምር ሥጋቸውን ያበላቁሉታል።"

ዘወር ብዬ እየሁት

"አዎ! ሥጋ የሚፈልገው አህል ውኃ ብቻ አይደለም። እንኩ እንክ መባልን የሥጋ ህይወት ከአህል ውኃ በላይ ይፈልገዋል። እፁብ፣ እፁብ መባል የጋጢያት ሁሉ ምንጭ ነው። ስለዚህ ዓድቃን አባቶች ማጎበራጭ ሥፍራቸውን ለመግለጽ ብዙ የውርደት ነገር ይሰራሉ። የነሆሉት ያበዱ በመንግሥት አራቁታቸውን አደባባይ ይወጣሉ።"

በረጅም መጫሚያው አፈር እየማሰ ጥቂት ቆይቶ ቀጠለ

"አባቶች የሚያዋርዳቸው ሰው ካገኙ እንደ ሰድቅ ይቆጥሩታል። መጀመሪያ ሲያዋርዳቸው መጥፎ ስሜት እንዳይለማቸው ማድረግ ነው። ሁለተኛ ደረጃ ከፍ ሲሉ ደግሞ፤ አዋራጁ ላይ የጠላት ስሜት እንዳይኖራቸው ማድረግ ነው። ሦስተኛው ለአዋራጁ ማዘንና መፀለይ። አፈቱ ተገኝቼ አሰናከልኩት ስለዚህ ይቅር በለው አያሱ እንግን ማፍሰስ።"

"ይሄማ" አልኩ ለመትከንከን እየከጀለኝ "ይሄማ የሥነ ልቡና ጣጣ ነው። Masochism እራስን ለስቃይ አሳልፎ መስጠት..."

"ይሆናል፤ ይህን የምትለው አንተ እንዲሁም መሰሉችህ ናቸው። ለእናንተ ልዩ የማሰቢያና የማሰላሰያ ቦታ መተው ተገቢነት አለው። ግን እንዳንተ ለማያስቡትስ?... ፈገግ አለና አካላቱን የማይመጥን መጫሚያ ለማየት ጭንቅላቱን ደፋ። በአውራጣቱ የሚያበጥረው የመጽሐፉ ገጾች እንደ ድንቢጥ ከንፍ አየር ሲቀዝፉ ይሰማል።"

"እንድ ጊዜ ሾልቴር 'እግዚአብሔር አለ?' ተብሎ ተጠየቀ። ወደጠያቂው ጆሮ ጠጋ ብሎ 'የለም' ሲል መለሰ። 'ግን ይህንን አገልጋዩ እንዳትሰማ ትናንሽ ቦታ ያሉ ትናንሽ ሰዎች የፈጣሪን አለመኖር ለራሳቸው ሲያውጁ ገሃነምን በመፍራት የታቀቡበትን መጥፎ ነገር ሁሉ ማድረግ ይጀምራሉ። እንደ ሾልቴር የእግዚአብሔርን አለመኖር በማውጣት ብቻ አካላቸውን አይመለሱም። ማህበራዊ ቀውስ! ምናልባትም የሰው ልጅ በምድር ላይ መኖር ያበቃ ይሆናል።"

"ዘም፣ ፀጥ፣ የዛፍ ሽውሽውታ እና ሽታ ብቻ አካባቢው ላይ ናኝ። በዛሬች መካከል እንዳንድ ነጠላ ያጣፉ ሴቶችና ጋቢ የደረቡ ወንዶች አቀበቱን ለማቆራረጥ እኛ ወዳለንበት መምጣት ጀመሩ። ዛሬ የተከለሱ የንግሥ ዋዜማ መሆኑ ነው። ቤተክርስቲያን ሲያስቀድሱ ለማደር እንጋሾቹን እያስቆሙ እግዚአብሔር የለም ወደየቤታችሁ ተመለሱ ቢባል?..."

"በወፍሎ ቤቱ ባለቤት ምሳሌ ልሰጥህ፤ ዛሬ ወፍሎ ቤቱ በር ላይ እገኝቶኝ ስላንተ አነሳብኝ። አቤትህ መጥቼ እንዳጣሁ ነገርኩት።"

"የት ሂደ? ሲል ጠየቀኝ

"እሱ መቻ ቤቱ ያድራል? ውሎና አዳፋ ጠንቋይ ቤት ነው። ደነገጠ! ወፍጫ ቤት ገባ! ተመልሶ ወጣ። 'እንዲህ አይነት ሰው አይመስልም' አለ።

"እዎ! ብቻ እንዲታወቅበት አይፈልግም። እኛ ሁሉ ተሰማምጠን ነው። ከሱ ጋር ፀብ የሚገጥም የለም።' አልኩት። በኋላ 'ደምዘን መጥቶ እንዲወስድ ንገረው' አለኝ። ለዚህ ሰው የእግዚአብሔርንና የእርኩስ መንፈስ አለመኖር ሲታወጅ አስበው..."

ዝም፣ ፀጥ...

"ለእንዳንድ ነገር ይሆንሃል...።

"አልፈልግም፣ በፊትም እሄድ የነበረው በሠርዌ ግፊት ነበር። የረድ ሠርዌን ሥም ማንሳት አፈን ይከብደው ጀምሯል። እራሱን ሳይሆን እኔን ያዋረደኝ ሆኖ እየተሰማኝ ይሆን?

የሚያበጥረውን መጽሐፍ አቀበለኝና ሳር መቀነጣጠብ ጀመረ። የምዕመኑ ቁጥር እየጨመረ ስለመጣ በታው ጭርታውን እየተነፈገ ሂደ።

"እንሂድ" አልኩ እየተነሳሁ። ቁመቱ ከክንዴ በመጠኑ ከፍ ይላል። ምድርን በተረከዙ እየወጋ፣ በመዳፉ እየፀፉ ይጓዛል። እንዴ ሲራመድ ምድር ሁለቱ ትጮሃለች። ፀጉሩ ጎንባላ ነው። ለአፍሮ የፀጉር አቆራረጥ የሚመች አይመስልም።

ተዳፋቱን ጨርሰን ብቅ እንቅ ስንደርስ ሥሜ ሲጠራ ሰማሁ።

"ታለ? ታለ? ታለ?..."

ቆም ብዬ አፈትጉሃን የናኢልን አየሁት። እሱም ሰምቷል፤ ቅገርት መሰል ህይወት እንጂ እንደጠረጠርኩት ህልም አይደለም። ለተክልዬ ንግሥ ገና በዋዜማው ወደተሰደሩት የኔብጤዎች መለሰብዬ አየሁ። እጅ አልተወለበለበልኝም። ድፍርስ ጎርፍ እንደተከናነበ ድንጋይ እድፍ ያለመጣቸው የኔብጤዎች ተሰድረዋል። እዚያ መካከል ልጅ ያዘለች እንዲት የጫጨች ሴት አድፍጣ አየሁ። ቀጥታ ወደሷ ሳመራ የየኔብጤዎቹ ተማዕኖ ጨመረ።

"ሊሊ?" ብድግ አለች፤ ቁጭ አለች። "ነይ" አደፈጠች "ሊሊ? ነይ" ተነሣች። ሁለት ጭንቅላት ክንብንብ ደባልቆት መንታ የግመል ሻኛ መሰሏል።

"ነይ"

"ቦታዬስ?" የተነፈሰ ድምፅ፤ ታለ እያለች ስትጣራ የነበረው ንታት የለም።

"ትመለሳለች፤ ጠብቁላት"

"የት ትወስዳት?" የትም ቦታ የሰብአዊ መብት ጥበቃ አለ።

"ትመጣለች" እጇን ከተሸሸገበት ጋቢ ውስጥ ፈልፍዬ ያዘኩት። እስካሁን ቀና ብላ አላየችኝም። አፈር-አፈር ትሸታለች።

የናኤል በትንግርት ያየኛል። እያጣደፍኩ ቁልቁላቱን ላንደረድራት መሞትና መኖሩ የማይለይ ወንድሚ ጭንቅላቱን ከጭንቅላቷ ላያጋጭ አይቀርም። የናኤል እርምጃውን ከኛ ጋር እያመጣጠነ ይከተለናል።

"ለምን? ለምን? ልመና ጀመርሽ?" ዝም አለች። ምን እንድትለኝ ፈልጌ ነው? ሀይወቴን ሐዘን ታከቷታል። ኑሮዬን የሞላው የሰው ልጅ ወድቀት ነው። ጠዙ የወድቀት ታሪኮች የእባጭ ኮረብታ ሠርተው የነፍሴን ጫንቃ ተጭነውታል። ሊሊ ከዚህ ውጭ ሌላ አማራጭ ነበራት? እስካሁን መልኳን አላየሁትም። የእሁን ቅርጹን ካለፈው ሁኔታዋ ጋር እያያያዘኩ ነጻይዋ እሷ መሆኗን አመንኩ።

ተረክ ጀመረች፤ በሚንዘጠዘጥ ድምፅ።

"በወር ሦስቱ እለምናለሁ። ልደትዬን፤ ከዛ ኪድዬን፤ ቀጥሎ ትከልዬን። እናቱ ስለምን የሰፈር ሰው እንዳያየኝ እዚህ አመጣችኝ።"

ይቺ ፅዋ ከእኔ ትለፍ፤ አልኩ። ዝርዝር አሟልታ በወረቀት ግራ የገዛው ደብዳቤ ጠቅልላ ያኖረችልኝን መልዕክት። በቀለም የነጠበ ሸንተረር፤ ጅረት፤ ጉድባ፤ ሰርጥ... እሁን የምትነግረኝን እያለበች የፃፈችልኝ የልብ ስሜት።

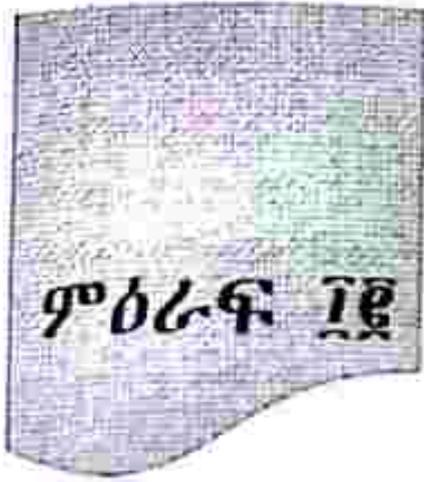
ይቺ ፅዋ ከእኔ ትለፍ።

የለም ያልኩት አምላክ ሰጊዜው ተከሰቶ መፍትሄውን በልቤ እንዲያኖር ተማፀንኩ። አለቀስኩ? እንጂ!

"ወደ ሠባራ ባቡር ስመለስ የምለብሰውን ለውጫ እንዴት እንደሚያምርብኝ። ቦብሊን ገበር ያለው ኪሮሽ ቅድ፣ አበባ ያለው ቀሚስ፣ አንድ ቀን እንደሱ ለብሼ አንተ ጋ እመጣለሁ።" የሚንዘጠዘጥ ድምፅ።

መፍትሔው ተገኘ። ልደትዬ፣ ነፀብራቅ ያኖረችልኝ ብር አኩፋዳ ውስጥ...

...መለስ ብዬ አፈትጉሃንን አየሁት። ቃል አልተነፈሰም እንጂ ቢያወራ የእሱም ድምፅ እንደ ሊሊ ሳይንዘጠዘጥ አይቀርም።

ወይን
ወይን

በረሃቡ ዘመን አጤ ምኒልክ ፊት አንዲት ጭርንቁስ ሴት ተረበች።

“ምን አደረገች?” ሲሉ ጃንሆይ ጠየቁ። ከላሾች አቤቱታቸውን አሰሙ።

“የአራሷን አስተምጣ የእኛን ሰባት ልጆች በላች”

አጤው ሴትየዋን ሲመለከቷት እንኳን ሰባት ልጆች ምናምኒት የተመሰች አትመስልም።

“ሀዘቤ እንዴት ተበድሏል?” ስሉ አጤው። “ለእኔ ስትሉ ማርልኝ”

ሰው መሆናችን፣ ተፈጥሯችን ነው የተበደለው። እግዚአብሔር ከመፍጠር እሽከርከራት አራሱን ለመገላገል ሲል መብላትና ፍትወትን በአፈጣጠራችን ላይ አተመ። ዕዳውን እኛ ላይ ጣለ። ምድርን አራሷን በራሷ አዙሪት ውስጥ በመከተቱ ከዕለት ዕለት፣ ብርሃንና ጨለማን ከማፈራረት እሽከርከራት አራሱን ነፃ አወጣ። መለኮታዊ የውኃ ክፍል ሆኖ በውኃ አጠት ተፈጥሮ ከምታተርብዘት ሮሮ አሁንም አራሱን ነፃ አወጣ። የአውቶማቲክ ዓለም ፈጣሪ ከተፈጣሪው ጋር ሊኖር አይችልም። አራሳችንን ለራሳችን ለመተው ሲል ብዙ ተጠቃል፤ ከዚያ በኋላ መከፋ ላይ ተተምጦ እኛን የሚቆጣጠርበት ምንም ፍላጎት ሊኖረው አይችልም።

“ሀዘቤ እንዴት ተበድሏል? ለእኔ ስትሉ ማርልኝ” የሚባል ከላሽ ማጣት የሰው ልጅን ዕጣ ፈንታ ያከፋዋል።

ናትራ ገባች። ጀበናና ማቶት ይዛለች። አስተምጣ ወጣች። የነጋ አልመሰለኝም ነበር። ማን ቡና አፍይ አላት? ዳገም መጥታ ስኒ ከነረከቡቱ አኖረች።

መቁጠር ጀመርኩ። ድርድሩ አደናጋሪ ነው። ወደላይ አፋቸውን የክፈቱ ስኒዎች። እኛ አከፋፈታቸው ለቁጥር ያደናግራል።

ናትራ ማንደጃ ይዛ መጣች። ፍጹ ፊቷን ስለገላመጠው ወደጊላ ለጠጥ ብላ፤ እጁን አስረዝማ አኖረችው።

"ምንድነው ጉዳ?" ነፀብራቅ መጥታ ካደረገች በጊላ ናትራ የድሮዋን አይደለችም።

"ያኛው፣ የቆሎ መምህሩ..."

"ሠርዌ?"

"አይ ያኛው የቆሎ መምህር፣ እሱ ቡና ጣጂና ጠብቂኝ ብሎ በር ሰጥቶኝ ሄደ። ትንሽ ጫት ገዝቶ አስቀምጧል።"

ያኛው የቆሎ መምህር አፈትጉሃን የናኢል መሆን አለበት። ዶክተር እሮን መስለኝ ነበር። እንኳን ምሳ፣ ቁርስ ሳይበላ ቡናና ጫት ምን አስፈለገው? ብረት ምጣድ አምጥታ የማንደጃው እሳት ላይ ጣደች። ውኃ ጨምራ ቡናውን እዚያው ላይ አጠበች።

እንደስኒዎቹ አንጋጥሞ አፈን ወደ ላይ የክፈትኩ ሆኖ ተሰማኝ። ሁሉም ነገር ከላይ ይወርዳል። እኔ እንደጫጨት በመዋጥ ብቻ አተባበራለሁ። እውነት ምንድነኝ? ይህንን ህይወት ያልፈለኩት ነው ብዬ ማማረር አችላለሁ? ምህረት መጠየቅ ያለብኝ ከራሴ ለራሴ ነው።

ቤቱ ተሟሟቀ። ቡናው ተጫጫሰ። ናትራ ቡናውን በር ላይ ስትወቅጥ ሰዎች መጡ። የቀደመው አፈትጉሃን ነበር፤ ያለውትሮ በር ላይ ጫማውን አውልቆ እንደገባ ጠቀሰኝ። የተከተሉትን ስመለከት ለምን እንደጠቀሰኝ ገባኝ። የወፍራ ቤቱ ባለቤት የጭን ገረዱን አስከትሎ ጫማውን አውልቆ ገባ። ባልዞርሽ በካኪ ወረቀት የተጠቀለለ ነገር ይዛለች። ፊቷን ሲያዩት፣ ያውም ከድንጋጤ ጋር ፈገግ ብላ። አህያ ስለመሰለች ይሆን የወፍራ ቤቱ ባለቤት የወደዳት? ጥቅልሉን ለእኔ ልትሰጥ ስትል አፈትጉሃን ከግላፂ ጋር ተቀብሎ ለናትራ ሰጣት።

የሆነ ነገር የገባኝ መሰለኝ።

"እባቱ ይቅር በለኝ፣ ሳላውቅ ተጋጫሁህ" አለ ሆዱን ማሻሻት ልምዱ አልነበር? "እጣንህን ቡናህንና ስንደልህን አግብቻለሁ። ቋንጥላህን ደግሞ አገባለሁ።" የእናቱ ልጅ ነኝ ገባኝ። ዝም አልኩ።

የተጠቀሰው ብር አውጥቶ ሊሰጠኝ ሲል አሁንም አፈትጉሃን ተቀብሎ ወደ ናትራ አሸጋገረ።

"አባቴ አትቆጣ! አባቴ አትቆጣ" እያለ ወጥቶ ከመኪና ውስጥ መሆን አለበት። ቀንበው የሚያምር አቅፍ ጫት ይዞ መጣ።

"መርቀኝ አባቴ"

ባልዞርሽ ፊት ለፊቴ ተቀምጣ ጥርጲን ገሽልጣለኝ! መላቅ ሳይሆን መደንገጥ። የምለው ሲጠፋኝ።

"ፈረሱ ይስገር እንጂ! ያለሰዓት ነው የመጣነው" አለ አፈትጉሃን የናኤል። የመገፋፋት ያህል እያቻኮለ ይዟቸው ባይወጣ ኖሮ ያስመለሰኝ የያኔው ስሜት መጥቶብኝ ነበር። "የሌሎቹንም ደምዝ ሥጥ" ሳልለው መሄዱ ቆይቶ ቆጫኝ። ባልዞርሽን ከበሱተጋላዋ መመልከት ልብን ደስ ያለኛል። እሷን ትተኃት ሃድ ባልኩትኖሮ! አንደአህያ እዚያ ጥግ አሰሬ አላድራት ነበር። ልሰቅ?

"ሽጋ አላደረኩም?" አለ የናኤል ሲመለስ። "እንግዲህ ካለልን ወፍጮ ቤቱ ገበያው ይደራና እኛም የዘላለም ተጠዋሪው እንሆናለን! የታባቱ!"

"ጫማ ሳታወልቅ?" አልኩ ከንድ ተኩል የእግሩን መዳፍ እያስታወሰኩ።

"እይዞህ አምልኮ የሚጀመረው እንዲህ ነው። ቀስ በቀስ እየበዛን! እየተባዘን እንሄድልሃለን።"

ምንጩ ያልገባኝ ፍርሃት ነካካኝ።

"የዛኛ ልሻር አምላክ ነው"

"የቷ?" በሚል አየሁት

"ንግድ የምትገርምረው"

ሲሊን ነው።

"በእጣኑ! በቡናውና በሰንደሉ ንግድን ገድ ትላለች። ወፍጮ ቤቱ ገበያው ደርቶ ያለላት እንደሆነ ሐሙስ፣ ሐሙስ እየመጣች ድርጎውን መውሰድ ነው።"

ፈገገ አልኩ። የተንኮል እንደሆነ ገብቶታል።

“ምን?” እንዳንዴ ሆነ ብሎ የሚያመጣው የገጠር የእነጋገር ዘዴ አለው።

“ላንተ ደሞ የያዘልህ እንደሆነ ባልዘርሽን..”

“እንተ እውነተኛው ባለውሊያ ነህና!”

ተሳሳቅን። ናትራ ምላ ለማዘጋጀት ተፍተፍ ማለት ጀመረች። ሽቲዋን ለውስጥ ሱሪዋ አጉርሳ የሴትነት ቅርጿን አጋኖታል። ቀኝ እግሯ ብቻ ባጠረው ሽቲ ተጋልጦ ያለ ተቀናቃኙ ውበቱን ይምነሽነሽበታል። ከቤት ወጣ ስትል ልብ ዋልሎ መምጨያ ጊዜዋን ይዋጃል... ስትመጣ...

“ሰው ይፈልግሃል” አለችኝ ናትራ ሰገገ ብላ።

“ማነው?”

“ኧረ ጉድ ነው፣ አሁን ምን የሚያስኮራ ነገር አለው?”

“ማንን ነው የምትይው?” አፈትጉሃን ቀና ብሎ አያት።

“ያኛው የቆሎ መምህሩ፣ ግባ ብለው አላቸውን ጥሪያቸው አልገባም አለ”

ረድ ሠርዌ... ረድ ሠርዌ... እሱም ተቀይሟል? በምን? ግን እኮ መቀየም የሚገባው እሱ ነበር። እንደ የሴፍ ለባርነት ተላልፎ ሲለጥ ዝም ብዬ ወደቤቱ ገባሁ...

...ስወጣ ደነገጥኩ። የረድ ሠርዌን አምሳል፣ በአለባበስ ዘምኖ ማዶ የግቢው ጉብታ ላይ ቆሟል። ከበስተጋላው ቁመተ መሳላው፣ ጭንቅላተ ሞላላው፣ አንገተ ሰላላው እንደ አይኑ የተኮላሸው፣ ሌላኛው የተቀላላው ደጀን መስሎ ተገትሯል።

“እንደምን አሉ መምህር” አለኝ የረድ ሠርዌ አምሳያ። መንፈሳዊ ቅኝ ሊገዛን ለመጣ የጨለማ ኮሎኒ በባንዳነት የሚያገለግል መስሎ ታየኝ።

"ሠላም ለእርስዎ ይሁን" ትንቢት የተነገረለት፤ የሰንትና ስንት ዘመን ጥበቃ ወደ ዕድሜ ድካምነት ያለወጠው ሰይጣን "እንቱ" ሊለኝ?

ላለፈውም፣ ላለውም፣ ለመጨረሻውም ትውልድ በምስክርነት ታጨሁ። ከዚህ ማፈገፈግ የታሪክ ተወቃሽነት እያስከትል ይሆን?

"ምን ነበር?" አልኩ እንዳላወቀ።

"እንደው መምጣታችንን እንዲያውቁት ነው። ተገናኝተናል።" አለ በአንድ አይነት እያየኝ። በቀይ ዓይን ስታይ የከሰል ፍም አመስል ይሆን?

"አልገባኝም"

"እዚያ ወዲያ፣ ከመንገዱ ባሻገር አምሳያ ወንድምዎ ቆሟል። ይዩት፣ ውኃ ሰማያዊ ሽሚዝ ለብሏል። ፎቶው እንደደረሰው ሰምተናል" በእርግጥ እንዳለው ሰው ቆሞ ይታየኛል። መልኩን አልለየሁትም እንደረድ ሠርዌ ተመሳሰሎው የሚያደናግር...

"ታዲያ?..."

"ከፊቀዱልን ሌላ ጊዜ ብንጫወት፤ ሰው ሁሉ ዕጣ-ፈንታውን ነው መኖር ያለበት።" ቀድሞ ምላላ እራሱን ታቦት እንደተሸከመ ሁሉ ቀስ ብሎ ወደጊላ አዞረው፣ የረድ ሠርዌ አምሳል ተከተለው፤ የእኔ አምሳል መንቀሳቀሳቸውን ሲመለከት የጀርመን፣ ሌጋሲዮንን አቅጣጫ ይዞ መጓዝ ጀመረ።

ምንድነው? ቢያወሩት "እብድ" የሚያሰኝ እንግዳ ህይወት እየኖርኩ እንደሆነ ተሰማኝ። ሐሰተኛው መሲህ ድንገት ጎንበስ ሲል አየሁት። እግራን እንጠራርቼ ስመለከት የጃክን ሹብሹብ፣ ማጅራት በአጫጭር ጣቶቹ እያሻሽ እንደሆነ አየሁ። የተገፉ፣ የተጣሉ፣ ዘመን የከዳቸውን ማስታወስ የቅዱስ እንጂ የእርኩስ ተግባር አይመስለኝም ነበር። እንደሽመል ቀጥብሎ የቀጠነ ገላውን ዘረጋግቶ ሽቅብ ሲሄድ ምላላ እራሱ ብቻ ገዝፎ ዓይን ይጠልፋል።

እርስቶትል እንደሚለው በሰው ልጅ ልምድ ላይ ያልተመረከዘ እራሱን በራሱ መንገድ የሚገልፅ "እውነት" ተፈጥሮ ውስጥ ተሸሽጎ አለ፤ ያንን እውነት ከተፈጥሮው የምንረዳው ከተፈጥሮው ውጭ በእኛ ልምድ ላይ የተመረከዘ ባህርይ ውስጥ መገኘት ሲችል ነው። እና

ምላሳው ተሟሎ እዚኛ ምድር ላይ የሚንከላወሰው በእኛ ልምድ ላይ የተመረከበ ግንዛቤ ሊፈጥርልን ስለሚች ይሆን?

"ታላ ምንው?" ናትራ፣ ይሄንን ስም የት አገኘችው?

"ምንም" በእግራ ቆንጥጭ የያዘኩትን ምድር አላልቼ ወደ ውስጥ ዘለቅሁ። ቤቱ ሴት የተንጎዳጎደበት ጠረን ይዟል "ምንው?" አፈትጉሃን መጽሐፍ መደርደሪያው ሥር ተኮማትሮ ተቀምጧል። በተረከቡ የቆመው መጫሚያው ሳይበልጠውም አልቀረ። እሱ ላይ ለመፈተሽ ፈለግሁ።

"እሁን ያስጠራኝ ማን እንደሆነ አውቀሃል?" ስል ጠየኩት ጉዝጓዜ ላይ አየተቀመጥኩ። የምላ ሽታ! ከቡና መንተክተክ ጋር! አባወራ ብቻ የሚያውቀው ጠረን።

"ሠርዌ አይደለም እንዴ?"

"አይደለም"

"ታዲያ"

"መንትያ ወንድሙ"

ግራ በመጋባት አየኝ

"አብሮት ማን እንዳለ ታውቃለህ?"

"ማን?" ናትራ እስክትወጣ ጠብቄ

"የእኔ መንትያ"

"ምንድነው የምትለው?"

"እኔ የሚገርመው ደግሞ ከእነሱ ጋር ሐሰተኛው መሲህ አብሯቸው ነበር።"

"በእቡነዘርአብሩክ!" ፊቱ ላይ ሣቅ እንደጭልፈት እያንገጠበ "እንዴት ያለ ነው? ለምን እኔን አላገናኘኸኝም?" ወደመጽሐፍ ማገላበጥ ተመለሰ።

"ቁመተ መላላ፣ እንገተ ሰላላ..."

ቀና አለ...

"ጭንቅላተ ሞላላ፣ አንድ አይነት የተከላሸች፣ ሌላይቱ የተቅላላች"

ፊቱ ላይ የሚያንገሩብበውን የሣቅ ጭልፊት፣ ከጥልቅ ነፍሱ የወጣ የድንጋይ ዓሣ አየር ላይ ሲውጠው አየሁ።

"እውነትህን ነው?"

"አዎ፣ ምነው?"

"ስለዚህ ሰው አባቴ ዘወትር ይነግሩኝ ነበር። ቁመናው አሁን እንደገለፀከው ነው። ካደኩ በኋላ ስጠይቃቸው መጽሐፍ ገልጠው አስነበቡኝ። አሁን እዚህ ነበር እያልኩኝ ነው?" ከቅምጡ ቀልጠፍ ብሎ ተነሳ፤

"አዎ" ፍርሃቱ እኔም ጋ ተጋባ።

"እዚህ ምን ፍለጋ መጣ?... " ወደ አልጋው አምርቶ ተቀመጠ። "በእርግጥም የዓለም ፍፃሜ፣ የፍርድ ቀን ደርሷል ማለት ነው? ግን እውነትህን ነው አልአዛር? ወይ ጉድ! ለምን የእኛን አካባቢ መረጠ? እኛም እግዚአብሔር የለም በሚል ማጣቀሻ መስጠት አብዝተን ነበር። ወዳጅ አገኘሁ መስሎት ይሆን?"

ዝም!

"ወይ ጉድ..."

ዝም!

"ወይ ጉድ... ለመሆኑ እንተ ወንድም ነበረህ እንዴ?"

"እኔ አላውቅም" ከአፈትጉሃን በላይ ሆዴ እየነዘነዘኝ ነው።
"ግን..."

"ግን ምን?"

"እንዲት ሴት እናትህ እኔ ነኝ ማለት ጀምራ..."

"ካደክ?"

"ካደክ"

"እሺ"

"እንደ ሰሞን ትረብሻኝ ነበር። በኋላ በአደጋ ሞታ ቤቷ ሲፈተሽ ከእሷ ጋር የተነሳሁት ፎቶ ተገኘ።"

"ምን እያልክ ነው?"

"እውነቱን ነው። አብሬአት ፎቶ አልተነሳሁም። ግን ቁርጥ እኔን ከመሰለ ወጣት ጋር ፎቶ አላት። በኋላ መንትያዬ መሆኑን ለመቀበል አዳግቶኝ የእሷም እናትነት ልቤ ላይ እንደተንገዋለለ አለ። ዛሬ አላዌ መሲሁ ይዘት መጣ። ለምን? የእኔም ሆነ የረድ ሠርዌ መንትያ ምን ይሰራለታል?"

ናትራ "ጉድ ጉዲን" አጠናቃ ለሁለታችንም ዝርግ ሰሃን አቀበለችን።

አፈትጉሃን ሳህኑ ላይ እንዳተኮረ፡-

"ለምን ፈልጎን ይሆን?" ሲል ቅዝዝባ ላለ መንገድ እራሱን ጠየቀ፤ ከርር ያለ ነገር ውስጥ መግባቱ ትክክል ቢሆንም ማለዘብ ፈለኩ።

"የአንተ ታውቋል፤ የእኛ ነው ግራ የሚያጋባው"

"እኔን ለምን?"

"ለዘኪዎስነት መሆኑ ግልጽ ነው።" ስል ሳቅሁ። እርሱ ግን አልሳቀም።

"አፈትጉሃን ዘኪዎስ" ጨመርኩለት። "የእርሶ ዕዳው ገብስ ነው። ዛፍ ላይ ወጥቶ ሐሰተኛው መሲህ ሲያልፍ ወደቤትዎ እንደሚጋበዝ ሆኖ መዘጋጀት።"

ዝም! ፀጥ! ጭር! ጭውውው....

ምዕራፍ ፲፫

የቁጣ ልጆች ነንና ሐሰተኛው መሲህ ወደኛ ቢመጣ አያስገርምም። በእኛ ላይ ማድረግ የሚገባውን ሁሉ በራሳችን ላይ አድርገን ጠብቀንዋል፤ እምነተ-ቢሶች፣ እምላክ-ቢሶች፣ ምግባራ-ቢሶች፣ ወዳጅ-ቢሶች... የካድኳቸው ሁሉ ፊት ላይ ተደቀኑ። ልቤ ሳይራራላቸው የሸሸጋቸው። ምናምኒት እንዳላደረጉልኝ ሁሉ ለአፍታ እንኳ ትውስታዬን የማያደናቅፋት...

...ሲፈን፣ እሁቶቼ፣ አባቴ፣ እናቴ፣ ለገነት፣ ጡረታ ድልድይ፣ ሰባራ ባቡር፣ ቸቸ እና የቸቸ እናት፣ ጠናጋሻው... ህይወቴ ቁጠ ቀዳዳ ታኒካ ነው፤ የከተቱበትን ሁሉ የሚያፈስ፣ ውሰታ እና አደራ የማያውቅ ለእኔ የሴጣን መልእክተኛ ሲያንሰኝ ነው። ቀድሜ ሰይጥኛለሁ። የሚሆነው ሁሉ ለመሆኑ ተመቻችቼ ጠብቄዋለሁ። ድኝ ከሚዘንብበት፣ የእሳት ማዕበል ከሚያጥለቀልቅበት የመናፍስት ፀብ ውስጥ ተሳፍራ ነፍሴ መቅኖ ብታጣ፣ ለዚህ ሁሉ እኔ ተመቻችቻለሁ። ሥሜ የሐንሰ ራዕይ ላይ ተጠቅሷል። እፈልገዋለሁ፣ ባይጠቀስ እንኳን ከጠቃሹ ችግር የተዘለሰ ነው።

ኦ! ኦ! ኦ! ኦ-ኦ-ኦ....

የማንነቴ አዘቅት ውጦኝ ሳይጠረቃ እያወቀ አፋን በሰፊው ከፈተ። ሰው የራሱ ማንነት ጭራቅ ይሆንበታል?

ደጃፊ መሰስ ብሎ ተከፈተ፤ እንደእኔ ግራ ተጋብቷል። እንዳንደ ሰቅቅ እያለ ይጮኻል። ጃክ ገብቶ አታጥ ጀርባውን ለእኔ ሰጠ። ከነጋ በጎላም፣ ዝናብ ሳይዘንብም፣ ምናልባትም ድሎት በመፈለግ እየገባ መጋደም ጀምሯል። ያ-ሐሰተኛ ነብይ በአጫጭር ጣቶቹ ጆሮዎቹን ሲዳሰስለት ምን ተሰምቶት ይሆን? ከአለም ጀምሮ እንስቶ የኖረ፣ እስከ ፍፃሜዋ ሲያደባ የጠበቀ አጫጭር ጣት ሲዳሰስ ምን ምን ይል ይሆን?

እኔ በእኔ ዝም ማለት አልተማመነም መሰል መሰስ እያሰ
በሽብሽቦ ፊቱ ይመለከተኛል። ወይስ የሚነግረኝና ከሐሰተኛው የሰማው
ይኖረው ይሆን? ...ቤቱን ሮዝ ቀለም ሞላው።

"እኔ? አላበዛኸውም አንተ ሰላቶ! ጭራሽ?"

ነፃነት ከመጣች በኋላ ብቻዬን ሆኜ ቤት ስትገባ የመጀመሪያ
ቀኗ ነው።

"በል! እንደ ዘመዶችህ በጦርና በጋሻ ሳናስወጣህ አውቀህ
ውልቅ!"

ከመኖር ብዛት ጣሊያንኛው ጠፍቶት አማርኛ ለምደል መሰል
መሰስ ብሎ ወጣ።

"ቤቱ እኮ ውሻ፣ ውሻ ይሸታል! ፀጉሩም ይበናል። ለምን ዝም
ትለዋለህ?"

ዝም

"ምን ልጠይቅህ ነበር የመጣሁት? እ-አዎ አ... ቴፕ አለህ?"
ከአጭር የሌሊት ልብሷ ውስጥ አንድ ካሌት ክር መዘዘች።

"የለኝም ብዬሽ ነበር" ትዝ ሲለኝ "ደሞዙስ?"

"እኔኮ ደሞዝ የለኝም" የታችኛው ከንፈሯን ጣል አደረገችው
የበለጠ ልጅ መሰለች።

"ማለቴ የኔ? ሰውየው የሰጠሽ?"

"እ-አዛ ሼልፉ ላይ! መጽሐፍ ውስጥ..."

"እስኪ አውጪው... ሄደሽ ቴፕ ግዢ"

"እ" የተወጋች መሰለች። የምክንያቷን ጎን የወጋሁት መሰለኝ።
ቴፑን እዚህ ቤት ለመምጣት ሰበብ አድርጋው ይሆን?

"ልትገዛ? ቴፕ? እሰማበታለሁ?"

"ላንቺ ነው" @OLDBOOKSPDF

"እ" ሌላ የጎን ውጋት፤ እንደ ንፅፅር ቢሆን ከጎኗ ደምና ውጋ ተቀላቅሎ መፍሰስ ነበረበት።

"በስንት? ማላቴ? ልሳምህ?... " ወደእኔና ወደብሩ ተመለከተች። እንደ ሦስቱ ወደዛ ወደዚህ ስትል የማር ወለላ የመሰለ ጭኗ ውን-ውን ከሚለው የሌሊት ልብሷ...

...እኔን መርጣ ሳመችኝ። ጉንጨ ላይ፣ በቀዝቃዛ ከንፈር። ቀፈፈኝ ከሰሜት የተፋታ ከንፈር፣ ለድርጎ፣ ለሽንገላ እንደሆነ አውቃለሁ። ሌተኛ አዳሪ ሞክራ የማላውቀው ለዚያ ነበር...

ብሩን አውጥታ ሳትቆጥር ግማሹን በእጇ ሠፍራ "ይሄ ይበቃል" አለች።

"ከዝገባ በኋላ የተረፈውን ትመልሻለሽ" አልኳት።

እንደ ቴፕ የተወታተበ ኬብል ያላት ነፀብራቅ...

ናትራ ብር ብላ ሄደች። ተመልሳ መጣች ጭንቅላቷን ብቻ ወደ ቤት ከትታ "እዚች ሾላ ገበያ ነው የምገዛው፣ ለመጣ ደም አስምሃለሁ!" አለችና ሄደች። በሌሊት ልብስ ልትሄድ? እሷ ምንም አይመስላትም። ፈገግ አልኩ።

ወደ አሪያዎቹ እንዲገቡ የተፈቀደላቸው እነዚያ ሁሉ አጋንንቶች እኔ ጭንቅላት ውስጥ ነበሩ። ናትራ ለጊዜውም ቢሆን የገላገለችኝ ለንት ያውጣ?

እኔ ግን ከናትራ የምፈልገው ምንድነው? እሷ እንደመሰላት በእሷ መሳም? አይደለም ናትራ በቴፕ ፍላጎት በኩል ውስጥ የከተተችው የሰው ልጅ ሁሉ ምኞት ናሙና ነው። ለእኔ ናትራ የቃበዘችበት የእንደ ሰውን አለመቻል የሚያመላክት አይደለም። በናሙናነት መቃብሷ ናሙና መቻል መኖሩን ማረጋገጥ ነው የእኔ ግብ።

ሰው በዳቦ ብቻ የማይኖር እንግዳ ፍጡር ነው። የጥበብ፣ የመመራመርና የእምነት ፍላጎቶቹ በህይወት ለመቆየት የሚያስፈልጉ መሠረታዊ እስከመሆን ደርሰዋል። ፍሊያዊው ደራሲ ፊዮዶር ደስተቮቭስኪ "...The secret of man's being is not only to live" ያለው ለዚህ ነው። "but to have something to live for" የሰው ልጅ መኖርን ብቻ በሌጣው አይሻም። የሚኖርለት የህይወት ፍቺ

ይፈልጋል! እንዲያ ካልሆነ በምድር ላይ ከመቆየት ይልቅ እራሱን በራሱ ቢያጠፋ ይመርጣል ይላል ደስተኞቻችን። እውነታን ብቻ አይደለም የምናብ ቅንብርንም እንሻለን። ከልብ ሰፊዎች የተገኘ ምናብ መሠረታዊ ፍላጎታችን እስከመሆን ደርሷል። ሙዚቃ... ድርሰት... ቲአትር... ጻንኪራ... ስብከት... ስዕል... የጥበብ ፍቅር ከራሱ ከሰው ልጅ ክብር እየላቀ የመጣበት ጊዜ ነው።

ፈላስፋው Nietzsche ቁጭ ብሎ ሲያለቅስ አሁኑ ኤልሳቤት ትደርሳለች።

"ምን ሆኑ?"

"ፈረንሳይ ውስጥ የጎጃና ላይ አመፅ ተነስቷል"

"እና?"

"እሳት እየተቀጣጠለ ነው አለ"

"እና? የምታውቀው ሰው እዚያ አለ? እርግጥ የሰው ልጅ ላይ የሞት እደጋ ሲያጋጥም ባያውቁትም ሀዘን መሰማቱ አይቀርም፣ ግን..."

"መች ለሰው ሆነና፣ ሉቭ ውስጥ እሳቱ ከተዳረሰ እነዛ እኔ የምወዳቸው ልዩ ስዕሎች ሁሉ መውደማቸው አይደል?" ሲል ለቅሶውን ቀጠለ። እንዲህ ሲሆን ቆይቷል፤ ወደፊትም እንዲሁ ይሆናል። የሰው ልጅ በገዛ እጁ ሥራ ዋጋው እያነሰ መሄዱ ዘልአሰማዊ እውነት ነው።

ምን ያህል እያሰብኩ እንደቆየሁ እንጂ! ናትራ በሮዝ ብርሃን ቤቱን ስትሞላው ተሻምቼ ፊቷ ላይ ሰፈርኩ። የገዛቸው ብርማ ቱፕሪክርደር ደረቷ ላይ ተለጥፎ ፊቷ ላይ አብረቅራቂ ብርሃን ሲረጭ አዲስ የተኮላች የብር ጣዖት መሰለች። ሠላም ለኪ ማለት አሰኘኝ። ከአጥንት ብል ለሚፈውሰው ሮዝ ብርሃንን አሰግጃለሁ፣ ልብ ለሚያራውጠው አፍላነትን እንበረከካለሁ... ከምን ለመሸሸግ እየሞከርኩ ነው? እራሴን ለመቆጣት ሞክርኩ።

"በሌሊት ልብስ ገበያ ሄድሽ?"

"ምናለበት?"

ዕውነት ምን ያህል ነው ያለበት? ዝም፤

"ታዲያ፣ አላሰኙል ብለውኝ መንገድ ላይ የቴፕን ማሸጊያ ገነጣጥዬ አየሁት። ሳምኩት፣ ና ደሞ አንተንም ልሳምህ"

እምቢ ማለት አልቻልኩም። በፀሐይ የተከነበበ ቀዝቃዛ ከንፈሯ ጉንጨ ላይ አፌን ተጠግቶ አረፈብኝ። ቀድሞ የነበረውን የሀይወት ትኩስ ደም ሁሉ ከውስጤ የሚመጥ የሞት ቅዝቃዜ።

"የታለ ሶኬቱ?... ይኸው! የታለ ካሴቱ?... ይኸው! የታለ የካሴት መጉረሻ? ...ይኸው! የታለ ድምፅ መጨመሪያው? ...ይኸው!...ታዲያ"

እንደ ኒች ከሰው ሞት በላይ የምታስብለት ሙዚቃ ዓለምን ለመናኘት ተፍጨረጨረ። ቴፕ አንድ አይና ይመስላል። አንድ ትልቅ ድምፅ ማጉያ በሰፊው ተበልጥጦ እኔ ላይ አፍጥጧል... ሐሰተኛውን ነብይ አስታወሰኝ...

...መቼም በሐሰተኛው ነብይ ላይ ትንቢት ጠቀስ ፕሮጀክት ሲነደፍ ዝርዝር ጥናቱ ላይ እኔ እና ረድ ሠርዌ ሳንጠቀስ አንቀርም። የት ቦታ እና መቼ ጊዜ ሐሰተኛው እኔ ደጅ ቆሞ እንደሚያስጠራኝ ሁሉ የዘልአለም መዝገቡ ላይ ቀድሞ ሠፍሯል... የሀሳቤን መዘወሪያ አሽከርካሪ ፊትን ወደአሁን ለመመለስ ታገልኩ።

ናትራ ዘፈኑን በዘፈቀደ ዳንኪራ አጅባለች። ስትሽከረከር የሌሊት ልብሷ ከብብቷ ጀምሮ ይነፋፋና ሮዝ ጃንጥላ ትመስላለች። አይኗን ጨፍና ትሾራለች። ናትራ ሳትሆን ተፈጥሮ ናት የምትፈነጥዘው አልኩ።

- ምንም አዲስ ነገር የለም
- ከቶ አልከፋም ግዴለም
- ጤና ሰጥቶኝ በሀይወቴ
- መኖርን ብቻ ነው ፍላጎቴ

ከቴፕ ጋር አካሏ በገመድ የተያያዘ ይመስል ዘፈኑ ሲያበቃ ዳንኪራ መሰል መሽከርካሯ ተገታ። የደስታ የመሰለኝ የናትራ መሽከርካሮ ለካ በለቅሶ የታጀበ ኖሯል። የአይኗ ሽፋሽፍት በእንባ ተጠባብቆ መጥታ እኔ ጉዝጓዝ ላይ ቁጭ አለች።

"የማነው ዘፈን?" አይቀ

“የብዙሮ” እንባዎ እንዳይታይ መሰለኝ ጭኔ ላይ ፊቷን ደፋች።
ከዘፈኑ አኩል እየዘፈነች እንደሆነ ጭኔ ላይ በሚንቀሳቀስ ከንፈሯ
አወኩ።

“በነፍስ በስጋዬ እያለሁ ባለም ላይ

ፈጣሪ አደራውን ሞተህ ባይኔ እንዳላይ”

ዝም! ሀዘን በብር የገዛሁ መሰለኝ። እንዲህ ስትሆን አይቼ
አላውቅማ። እውነትም ደግሞ የብዙሮ ዘፈኖች ሆድ የሚያባቡ ሆነው
አገኘኳቸው። ግጥሞቼን ሆን ብዬ ተከታተልኳቸው

“አልመለከትም ደስታና ጉዳቴን

እለውጠዋለሁ ስላንተ ሀይወቴን

ፍቅር ስለሆነ የቃኘው መንፈሴን

ካንተ የበለጠ አልወድም እራሴን!”

ናትራ ድንገት ከጭኔ ላይ ተነስታ በወፍራም እንባ የተጠባበቀ
አይኗን ደቀነችብኝ። አምበሬ ጭቃ ይሆን የምታነባው?

“ተበድያለሁ አይደል?”

“እ” አልኩ። ይሄ ፊደል ፍቺው ምን ይሆን? እዎ ተበድለሻል?
ወይስ...

“ተበድያለሁ! ካልፈለገኝ ለምን ደስ የሚል ጊዜ አብሮኝ አሳለፈ።
ዝም ብሎ ሀመሜን መፈወስ ይችል አልነበር? አሁንስ ከዚህኛው
ሀይወት! ተሸማቅቄ እቤት የምደበቀው ይሻለኝ ነበር።”

“እ” አልኩ! ይሄ ፊደል...

“ብዙሮ መቼም ሴት ናት! በፍቅር መበደሏ አይቀርም። የበደላት
ወንድ ከሌላ ሴት ጋር ሆኖ ዘፈኗን ሲሰማ እንዴት ያደርገው ይሆን?”

“እ”

"መቼም ሠላም ካንን ይገርመኛል፤ እንደዚህ እየወቀሰችው? እንደዚህ እንደምትወደው እየነገረው? እንደዚህ ሞትህን እያሰማኝ እያሰችው?..."

"እ" ሌላ ሰዓንኪራ የሚመች ዘፈን ጀመረ ናትራ ከጉዝዝዙ ላይ ተመንጭቃ ተነስታ መወዝወዝ ያዘች። ዳንሱ ዳንስ አይደለም። ዝም ብሎ መፈንጠዝ። መስክ ላይ የተለቀቀች ሮዝ ጠቦት መስላ ታየችኛ።

የትኛዋ የተውኳት ሴት በእኔ እንዲህ ሆና ይሆን? ሌላ የወቀላ ጎረምሳ የልቤን ደጃፍ ቆረቆረ። ሲፈን... ለገነት... ወደፊትስ? ነውቆት... ናትራ...

...ናትራ-፤ ውበቷ ጊዜ የሰጠው አፍላነቷ ነው። ፈጣሪዋ ብዙውን መጠብብ ያሳረፈው እግሯ ላይ ነው። እግር እንዲህ ያምራል? አበባዋን ንቆ ግንጃን ማሳመር በውበት የተገላበጠሽ አፍቃሪ ላይ መዘባበት አይሆንም?

መ-ዚቃው መፈንጠዙን አቁሞ በሌላ ደርባባ ዘፈን ሲተካ ናትራም የተረበሽ መንፈሷን አባብላ እያስተኛች አጠገቤ ተቀመጠች። ዓይኖቿ አብረቅርቀው ሲታዩ ከማሳዘን ይልቅ ደስ ያሰኛሉ። 'እግር ያስተፈስህ ልቡ-ሰብ! ዐይን ያስተፈስህ ልቡ ሰብ' ለምን አልተባለም? ድሃ ድህነቱን ይረሳ ዘንድ እግር እና ዓይን አቅርቡለት ቢባልስ?

ጭኔ ላይ በግራ ጆሮዋ ጋደም አለች። እኔና ናትራ ወዴት የምንሄድበትን ምን መሣፈሪያ እየጠበቅን ይሆን?

"ዘፋኝ መሆን የሚቻለው እንዴት ነው?" አለች፤ የድምጿ እርግብግቢት ጭኔ ላይ ይሰማኛል።

"ለምንሽ?"

"እንደብዙዬ ያንን የእኔን ጉድ መግቢያ መውጫያ ማሳጣት ለማረኝ። እርጭኛው ፊት፣ ሚስቱ ፊት፣ ልጆቹ ፊት፣ የልጅ ልጆቹ ፊት... አስከ ዕድሜ ፍፃሜው እያሳደድኩ መውቀስ። ለሌሎች የማይነገረውን ቁስል ልቦናው ላይ መትከል።"

እንደ እግዚአብሔር እርግማን ከዘር ወደ ዘር የሚተላለፍ ቁስል መትከል አትፈልግ ይሆን? ፍቅር ግን እንደሚባለው ንፁህ ነው? ተፈቃሪን ይሄን ያህል የጥላቻና የፍቅር ጉራማይሌ ላይ ከጣለ በእርግጥ

ፍቅር ቅዱስ ነው? ጎልዳፋዎን እስልቶ፣ ለጋዎን እግር ለጦር ሰልፍ ካወጣ በእርግጥ ፍቅር እርኩሰት አይደለም?...።

"እ?" አለችኝ

"እ" አልኳት ድዝዝዝ የሚል ነገር ጭኔን እየተሰማኝ

"ተበድያለሁ እኮ፣ አልተበደልኩም?"

"አይመስለኝም"

"እንዴት?"

"ማፍቀር እራሱ ጥቅም ነው። በማፍቀር መናወዝ መቼም የትም ከማይገኝ ስሜት ጋር ያስተዋውቃል። በእንጻፋ ደግሞ ማፍቀር አለመቻል ፀፀት ነው። በሰው ህይወት ውስጥ ጣልቃ ያስገባል። እንዳልሸው ዘፈን ኖረ አልኖረ የዘልአለም ወቀሳ ልቡ ላይ ተተክሏል።"

"እንተ እንደዚህ ነው የምታስበው?"

"አዎ"

"መቼም ወንድነህ፣ በፍቅር ሴት መበደልህ አይቀርም። የበደልካት ሴት ሳትዘፍን እስከ ህይወትህ ፍፃሜ እየተላደድክ፣ ለሌሎች የማትነግረው ቁስል በልቦናህ ላይ ተተክሎብሃል?"

"አዎ"

"እ?"

"አዎ!"

"እውነትህን ነው?" ተነሳች። የሚያብረቀቁ አይኖቿ ልቡን ደስ አሰኝት።

"አዎ..."

"ስሜ ማነው?"

"ሲፈን"

"እና? በደልካት? በፍቅር?"

"እዎ! ማርገዢን ስትነግረኝ እባረርኳት"

"እ?" እሁን ደሞ ይሄ ፊደል ውጋት ሆነ...

"እዎ! ዘልለሰም እየተመጣኩ እናራለሁ። ደጃፊን ለሁልጊዜው የማልዘጋው ለምን ይመስልሻል?"

"እኔጃ!"

"ደጃፍ ከፍቶ መጠበቅ የእሷ ፍቅር ጅምራ ስለነበር ነው። አጠባቂነት ነበር! በእኩል ሌሊት ትመጣና የቀዘቀዘ ልብሷን አስነክታኝ 'እየህ ለፍቅር የሆንኩትን' ትለኝ ነበር። ልብሷን አውልቃ በቀዝቃዛ ገላዎ ጀርባዬን ትታቀፈኝና 'እንተ ደሞ ይቺን ለፍቅር ትከፍላለህ አሙቀኝ!' ትለኝ ነበር። እሁንም ከሰንት ሰንት ዓመታት በኋላ የምትመጣ ይመስለኛል። ከሰንት-ሰንት፣ ሰንት-ሰንት ዓመታት በኋላም ደጃፊን ከፍቼ አጠባቂታለሁ።"

እንገድ ላይ ተጠምጥማ ፊቱን እንገቷ ውስጥ ከተተኛው። ለለቀሰኩ እንዴ? የእሷ ብቻ የሚመስላትን በወንዶች መካከል ለሲፊን እጋራ-ሁባት። ከእንግዲህ ናትራና ሲፊን ደባላሞች ናቸው። እንዲ ለላኛዋ ላይ የመፅናናት ፅጌ ይጣጣላሉ።

ቴፕሪከርደሩ እንደ ሐሰተኛው ነብይ በእንድ ዐይኑ ይመለከተናል። የዓድቃንን ትንቢት መሙላት ለሐሰተኛው ነብይ ሐሰተኝነት ማጠናከሪያ አይሆንም? ታዲያ ለምን ሆነ ብሎ ከትንቢቱ በተቃራኒ አይጓዝም? ጅል ነው? ለከላሾቹ ከሰ ሰኬት ታጥቆ ያገለግላል?...

ከነዝናዛ ሀሳብ ሽሽት ናትራን ሙጥኝ አልኩኝ። አስተቃቀፊ ሲጠብቅባት በግድ አላቅቃኝ አየኝኝ። ግንባራን ሳመችው። በፍም የተከበበ ቀዝቃዛ ከንፈር። በመሳሚ እንድትቀጥል አልፈለኩም ነበር። ጉንጭና ጉንጨን፣ እፍንጫዬን፣ ከንፈራን፣ እገጨን፣ እንገድን... እያገለበጠች ሳመች። የምሽሽው ሐሰተኛ መሲህ በቴፕሪከርደሩ በኩል አስታኮ በእንድ አይኑ ይመለከተናል።

"ለምን እንደሳምኩህ ታውቃለህ?" ዐይኖቿ መደራረቅ ጀምረዋል።

"አላወኩም"

"ባለፈው እንኳን ነይ ስትለኝ እምቢ አላወኩም? ለዚያ ነው"

ዝም! መላ ለካላቷ ግሎ ስለምን ከንፈርቿ ይቀዘቅዛሉ? ጉንጫ እንኳን ፍም እስኪመስል የጋለ ነው ታዲያ...

"ስሟ ደስ ይላል፤ ግን አይያዝም"

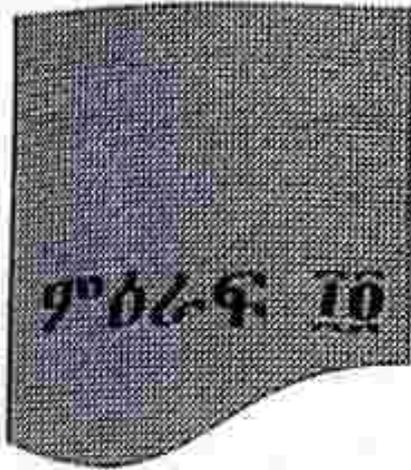
ዝም! ደግሞ ልትጠይቀኝ ስትል አፏን ያዝኩት። ቴፕሪከርደሩን ማፈር ቃጣኝ። የፊቴን አቅጣጫ ስቀይር፤ የረድ ሠርዌ ባይጥ አድፍጣ ታየኝ። ስለበላሁ ሳይሆን የሚበላ ነገር መግዛት እንደምቸል ስላረጋገጥኩ ረሃቤ ያን ያህል አልጨከነብኝም። መራቤ እንዳለነው።

"እስኪ ምሳ ሥሪ"

"ምን ልስራ"

"ምንም ስሪ፤ ግን እዚሁ ቤት፤" ናትራ ስትወጣ ሀሰተኛው ነብይ በቴፑ በኩል ጭንቅላቴ ላይ ጉብ ብሎ ያታክተኛል።

ሳኦል ከሰመዱትና ከተቆራኙት አጋንንት በዳዊት መዝሙር ዕረፍት እንዲያገኝ እንዲሁ እኔና ቤቴ በናትራ መፈንጨት ከሀሰተኛው ነብይ ንዝንዝ ፋታን እናገኛለን።

ዳግ ላላግባብ ገላጋይ

“ቤት ለእንቦላ”

ያሟረተብኝ መሰለኝ። ናትራ ከቀደም ፍቅረኛዋ መካድ የተነሳ ውስጧ የሰረገ ጅምሯን በእኔ ብቅ ማለት አነቃቅታ...

“እንቦላ አትፈልጉም? ቤቱ ላይ እንዲፈነጭ” ገባ! ፊቱ በፀሐይ ተጠብሷል። ፀጉሩን በግራ እጁ መልሶ አናቱን አለበለ። ሁኔታዬን ሲያይ ቆጠብ ብሎ ወደ መጽሐፍ መደርደሪያ ሄደ።

“ዛሬ ወደ ወፍጮ ቤቱ ሄደ ነበር” ብሎ የሚያስገርም ነገር እንደገጠመው እንዳውቅ የተነፈሰ ሳቅ አሰማኝ

“አለቃችሁ እንዳገኘኝ እንደአሁያ ዓድቅ የለም” አለኝ ‘እንዴት?’ አልኩት።

“ጭንቅላቷን ወደ መሬት አቀርቅራ፤ ጆሮዋን ለእግዚአብሔር ቀስራ፤ ሳትታበይ፤ በፈጣሪዋ ፊት ተናገላ...”

“እቋርጬ ‘ጥንቸልስ?’ ስል ጠየኩት። በጆሮ ከሆነ ሁለቱም አይተናነሱም በሚል።

“ጥንቸል እንደአሁያ ዓድቅ አይደለችም። ጆሮዋ ወደጎላ ነው። ከጆሮዋ እንዳትታማ ትሰጋለች።”

“ይሄ ሰውዬ ዋዛ አይደለም በሚል ‘ሰውስ?’ ስል ጠየኩት።

“ ‘የሰው ጆሮ ካየኸው ጥያቄ ምልክት ነው። ለዚህኮ ነው ሲጠይቅ ኖሮ ሲጠይቅ ሞቶ እንደገና ገነትን ከሀይወት በጎላ የሚጠይቀው...’ ግዴላህም ይሄንን ሰው ማዳመጥ ያስፈልጋል። ቢያንስ የሚኖረውን ሀይወት Justify ለማድረግ ይሞክራል። ጥሩ ገፀባህሪ

ይወጣዋል።" ጨዋታው ያላደረብኝን ስሜት ለመረዳት ዘወር ብሉ ገረመሙኝ።

ዝም፤ ዝም ውስጥ ስንት ጉድ አለ ግን? ዶ/ር አሮን እንዳንዴ የሚያወራው የተነገረውን ሳይሆን እንዲህ ቢሆን ያምራል ያለውን ነው። የወፍጮ ቤቱ ባለቤት በዚህ መልክ ነገሮችን ከተገነዘበ...

"ታለስ ምን ሆነሃል?"

"ደህና ነኝ" ጉዝጓዜ ላይ ተቁነጠነጥኩ።

"ደህናማ አይደለህም"

"ከራሴ ጋር እየተወቃቀስኩ"

"እሺ?" የመረጠውን አንድ መጽሐፍ ይዞ ወደ አልጋው አመራ። "በምን?" ተቀመጠ

"ሰውን እንደምሽግ መጠቀሜ ተገቢ አልነበረም። ግን አደረኩት ከፍርሃቱ የተነሳ።"

"ሰብአዊ ፍጡርን እንደምሽግ የሚጠቀሙ ፀፀት የሚሰማው ሰውነት የላቸውም። ለማንኛውም ንገረኝ የምን ፍርሃት ነው?"

"ሐሰተኛው ነብይ ደጃፌ ድረስ መጥቶ አስጠራኝ።" ቀና ብዬ አየሁት፤ ሊያምነኝ አይገባም።

"ለአንድ ደራሲ ከራሱ ከዋናው ሰይጣን ጋር መገናኘቱ ይጠቅመዋል። ብዙ ሊጠይቀው ይችላል። በማይረባ ምክንያት በፈጣሪው ላይ ማመፀ በራሱ ታላቅነቱን ይጻፈራል። እኛ ብንክድ እኛን ለመፍጠሩ ምንም ተጨባጭ ማስረጃ ባለመኖሩ ነው። እሱ ግን ሲፈጠር ጀምሮ ህልው ሆኖ ከፈጣሪው ጋር ነበር..."

ንግግሩን ከመልኩ ጋር መደባለቅ ተስኖኝ ዝም ብዬ አየዋለሁ።

"ሐሰተኛው ነብይስ? ሐሰተኝነቱ ቀድሞ ከታወቀ፤ ድል እንደሚሆን በትንቢት ከተነገረው ለምንድነው ይሄን ሁሉ ዘመን በተሰፋ የሚቆየው?"

ዝም፤ ዝም ውስጥ ብዙ አለ

"ምን አልከው? ምን መለሰላላ? ሐሰተኛ ነብይ መሆኑን እሱ ነገረህ ወይስ አንተ አወከው? እንዴት?" የያዛትን መጽሐፍ ባይጣህ ላይ አስቀመጠ።

"መጀመሪያ ስለሐሰተኛው ነብይ የሰማሁት ከረድ ሠርዌ ነው። መልኩን ልቅም አድርጎ ነገሮች ስለነበር ገና ላየው አወኩት።"

"ሠርዌ ለእንድ ትልቅ መንፈሳዊ ምስጢር እየተዘጋጀ ይመስለኛል። በራሱ መንገድ ትክክል ሊሆን ይችላል፤ ግን እውነቱን ወዳንተ ሲያጋባ መጠየቅ ያለባቸው ብዙ መፋለሶች ሳይኖሩ አይቀሩም። ዮናኤልም ተረብሾ አግኝቼዋለሁ። እሱ እንደሚለው የጥንት መጽሐፍት ላይ ስለሀሰተኛው ነብይ ትንቢት ተነግሮ ሰፍሯል። የትንቢት ነገር በቀጣይ ዘመን ከመፈፀሙ በፊት ብዙ መንፈሳዊ ሰዎች በራሳቸው፣ መመሪያውን ተከትለው ሊፈፀሙት ይነሳሳሉ። ምናልባት በዚህም ዘመን..."

ያስቀመጣትን መጽሐፍ አነሳ

"ምናልባትም በዚህ ዘመን ትንቢቱን ለመፈፀም የተነሳሱ ልቦናዎች ሊኖሩ ይችላሉ። በተለይ ወጣቱ የለውጥ እንቅስቃሴ አስነስቶ ሲከሸፍበትና ተስፋ መቁረጥ በነካካው ማግስት እንዲህ ወዳሉ መንፈሳዊ ጀብዳዎች ይላባሉ።"

ባዕድ ፀጉሩን ወደ እናቱ አስተኝቶ የያዛትን መጽሐፍ በዝምታ ያገላበጥ ጀመር።

"ምንም አይነት ትንቢት ጀብዳኞችን ከማነሳሳት ውጭ በራሱ ተፈጻሚነት የለውም እያልክ ነው? በዚህ ዘመን ተአምር መጠበቅስ አይቻልም?"

"የእኔን አስተያየት ነው የጠየክኝ?" ፀጉሩን ማስተኛቱን ረስቶ ዳግም ከግራ ወደቀኝ በእጁ ሞገቀ።

"አዎ"

"ትንቢት፣ ተአምር በሳይንስ በኩል ካልሆነ በእምነት በኩል ብዙ ጠብቀን አጥተናል። የእማልክቱ መኖሪያ ተብሎ የተሰየመው ሰማይ በሳይንስ ታሰሶ አስካሁን የህይወት ፍንጭ አልተገኘበትም። በብዙ ዓመተ ብርሃን መንዝ ስንቸል የተቀረውን የጠፈር ክፍል እናስሳለን።"

እስከዚያ ግን የትንቢት፣ የዳግም ምዕራብ፣ የዓለም ፍጻሜ፣ የሙታን መነሳት... ተለምር መዝገቡ ተዘግቶ ወደ መዝገብ ቤት ቤህ ይሸለዋል።"

"የልዕላ ተፈጥሮን መኖር በእኩል አሰላ ጠፈር ለጠፈር በመንከራተት ነው ምላሹ የሚገኘው?"

"ታዲያ?"

"የተፈጥሮ ሀብር በራሱ የልዕላ ተፈጥሮን መኖር አያረጋግጥም? ዓለም ላይ የተሰራ ነገር አለ! ያ የተሰራ ነገር ስለ ሰራው የሚጠቁመው እንዳት ዕውነት አይኖርም? የምክሼህን የቱርካዊውን የሃሩን ያህያ መጽሐፎች ያመጣህልኝኩ እንተ ነህ። የዓለምን የሀይወት ቅንብር እያዩ ፈጣሪ የላቸውም ከማለት በላይ ፍጥጥ ያለ ክህደት የለም ይላል። ገዙፎቹን ፍጡሮች ተውና ሊምንቶቹን ነፍሳት አጥና። ለምሳሌ ምስጥ፣ እንደ የምስጥ ሥርወ መንግሥት የራሱ መተዳደሪያ ደንብና የጉሮ ምድብ ተዋረድ አለው። ሠራተኛ መደብ ሲያንስ ሌላ ሥርወ መንግሥት አጥቅቶ የምስጥ ባሮችን በመፈንገል ለልጆች ምግብ፣ ለዕዳት፣ ለሥራየቤት... እየደለደለ ያሰራል። ለንግሥቷም ጠቡ ባሮች ይመደቡላታል። ዘፍሏን የሚያፀዱ ቁምር። እና? ...ይሄ በአጋጣሚዎች ስከትከት ማለት የተገኘ ውጤት ነው? ሠራማ አላቸው።"

"አሺ ልዕላተፈጥሮ በመኖሩ እንስማማ፣ ግን እንዴት? የት? ይገኛል? ለዚህ ዓለም ሰውና ለተቀረ ሥራው ግድ አለው? ወይስ ታላቁ ሰዓት ስሪ እንደሚያደርገው ሰዓቱ እራሱን በራሱ እንዲሰራ ከማድረግ ውጭ የት እንደደረሰ የማረጋገጥ ግድ የለበትም?"

"አለ! ግን በዓለምና በፍጡራኖቿ መካከል ምንም ጣልቃ ገብነት የለውም ማለት ያው 'የለም' ከማለት አኩል ነው።"

"ስለዚህ አለ፣ ዓለምንና እኛን ለዕጣ ፈንታችን አልተወገም ማለት ነው?"

"Man is a helpless toy in the hand of nature forces' እንደተባለው ነው። ዝናቡም፣ ፀሐይም፣ አባራውም፣ ነገሩም፣ ረሃቡም፣ ጥጋቡም፣ ብርዱም... ሲፈራረቅበት የኖረ፣ ማን እንደሰራው የማይታወቅ ምስኪን እሻንጉሊት።" አልኩ የማልገምገም ያህል።

"So, የእግዚአብሔር ጣልቃ ገበነት በቅጡ ሳይስተዋል ተቃዋሚው ሐሰተኛ መሲህ ከየት ይመጣል? መጀመሪያ ወደፊት የሚያሸከረከር መኖር አለበት የጎታችን ህልውና ለማረጋገጥ የደከተር አርን ጥሩ ባህርይ ሰው ከውስጡ ያለውን እቋምና ዕውቀት እንዲያወጣ ለማገዝ እንጂ በከርከር ለማሸነፍ ወደመነጋገር አይገባም።

"እውነት ለመናገር፣ ለሌላው ለማስረዳት በሚከብድ ለኳኒን የሆነ ነገር ተሰምቶኛል፤ ገብቶኛል ማለት ይቀላል ከፍልስፍና በላይ፤ ከዕውቀት በላይ፤ ከመረዳት በላይ፤ ከማውጣት በላይ።"

"እና ሐሰተኛው መሲህ ለመምጣቱ አርግጠኛ ነኝ እያልክኝ ነው?"

"አግኝተኸው ብትፈርድ ይሻላል"

"ጥሩ" ፀጉሩን ያስተኛ ሳይሆን ቁመቱን ከአናቱ በሲያፍ የከረከመ መስሎ "ታዲያ ሐሰተኛው መሲህን ማወቅ የሚያስጨንቅ ወይም የሚያስፈራ ነገር አለው?"

"ይረብሻል"

"ምን የሚረብሽ ነገር ተናገረህ?"

"ምንም፣ ግን ወደራስህ መጥፎ ድርጊቶች ተመልሰህ ማንነትህን እንድትከልስ ያስገድድሃል። ምክንያቱም የጨለማውን መንግሥት ሊያሰፍን የመጣ ሰው አንተን ሲመርጥህ ምን ያህል በኃጢያት የተጨማለኩ ነኝ የሚል ውርክብ ውስጥ ከራስህ ጋር ትገባለህ።"

"ስለዚህ ምን አደረክ? ማለቱ Human Shelter ስላልከው እንድትሰረዳኝ ነው።"

"ናትራ..." ንስሃ መግባት ኃጢያት ከመስራት በላይ ለምን ይከብዳል? በእምነት ብቻ ሳይሆን በሥነ ልቡናም ቢሆን

"እሺ?" የንስሃ አባቱ

"ቢቃ፣ መሸሸጊያ አደረግኩት፣ ከፍርሃቱ ተደበቅሁባት፤ የራስን መዳን ብቻ በማሰብ ሌላውን መሸሸጊያ ማድረግ ያው Human shelter አይደለም?"

"እንደገባኝ እሷም ሰው የሚያስፈልጋት ሰዓት ላይ ናት። የሆነ ግንኙነት መፍጠሩ ለእሷም ከሆነ ከባድ ስሜት እንደሚገለግለት አስባለሁ። ግንኙነታችሁን ወደላቀ ደረጃ ማሳደግ። አሁን ባለው መጣጣም ላይ የሚመሰረት ነው። "ለእንቦሳ" አሰምብቃት የአንድ ጣን ስህተት አይሆንም። እስኪ ስም ብለህ ያለህበትን ሁኔታ አጣጥመው፣ ምናልባት ወደሌላ የህይወት ዘዴ ይመራህ ይሆናል።"

ዝም፣ የናትራ ሮዝ ብርሃን የደጃፊን ተፈጥሯዊ ቀለም ቆይታታል። ሮዝ ደመና በደጃፊ ላይ ይሄዳል፣ ይመጣል። ምናልባትም ሥሚ ሲጠራ ሰምታ ወሬ ለመቃረም አያንገርበበች ይሆናል።

"ወደ ለንደን መመለሴ ነው። ብዙ የትብብር ፕሮጀክቶች ውድቅ ሆኑ። ያላዘናል፣ በተረጃ ሥም የድሉት ህይወት የሚቋምጥ ተራድኦ ድርጅት በዛ። ይቅርታ አድርገልኝና ሰብአዊነት ጠፋ። በዚህ ላይ በትርቡ የወጣው የተራድኦ ድርጅት መተዳደሪያ ደንብ ትልቅ ማነቆ ሆኗል። እግዚአብሔር የሰውን ዕጣ-ፊንታ ለሰው ለራሱ ትቶታል። ማዕበል ቢመታ፣ አላት ቢነሳብን፣ ተስቦ መግቢያ ቢያሳጣን፣ ቸንፊር ቢንሰራፋብን... ለሰው ደራሹ ሰው ብቻ ነው። ግን ሰውን ለሰው የመተውን ያህል አሰቃቂ የተፈጥሮ አደጋ በጭራሽ የሰም።"

ተስፋ የቆረጠ ይመስላል። በግራ እጅ የደረሰበትን ቁመት በሰያፍ ለኩቱ...

"አንተጋ የማስቀምጠው ዕቃ አለኝ። ባህሪህ ለዚህ አደራ ያበቃሃል። ብዙ ጊዜ እንዳየሁት ገንዘብ አንተ እጅ ላይ ኖሮ በአካባቢህ ያሉ ሰዎች ደግነትህን አትነፍጋቸውም። ከፊ ቢሆኑም ያንተን ልግሥና አያጡም። እንዲሞት የምትፈልገው ሰው ቢኖር እንኳን የሚቀምሰው ከሰጠኸውና ካዳንኸው በኋላ እራሱን ትገድለው እንደሆነ እንጂ ከደግነትህ ሳይቋደስ አይቀርም። ይቅርታ ይሂን የምለው አደራ ያኖርኩት ትክክለኛ ሰውጋ እንደሆነ እንድትረዳው ነው።"

ዶክተር ኦሮን እየገረጸ ያለው ከዚህ በፊት ያደረኩትን ሳይሆን ወደፊት ማድረግ የሚገባኝን እንደሆነ አድርጌ ወሰድኩት። ከአደራዬ ጠላትህም ቢሆን አቋድሰው ማለቱ ሳይሆን አይቀርም። እንዲህ አይነት መገላ ይከነክናል፣ ስሜቱ አመፀብኝ...

"አንተ ባልነበርክበት ጊዜ የሆነውን ልንገርህ። ምናልባት ከትክክለኛው ማንነቱ ጋር ያስተዋውቅህ ይሆናል"

ፀጉሩን ላገ፣ የጣለውን መጽሐፍ አነሳ፤

"እኔና ረድ ሠርዌ ቸገረን። ለነገሩ ጋዜጠኛ ሁሉ ነው የተቸገረው። የባሰባቸው ጋዜጠኞች 'አርዱን ቸገረን' አያሉ በየኤንባሲው ደጅ ጠኑ። ጋዜጠኛ ለመርዳት የያዘነው በጀት የለም ተባሉ አሉ።"

"...እና እኔና ረድ ሠርዌ ቸገር ለመቀነስ አዜች ቤት ውስጥ በደባልነት መኖር ጀመርን። ሁለት ቸግረኛ ሲተባበር ቸግር ይበዛል እንጂ አይቀንስም። ቸግር በዝቶ ቸጋር አስኪሆን ድረስ፤ ረሃብ እራሱ እኛን መጎትጎት አስኪቸከው ድረሱ..."

"...ሰው የመሆን መጥፎ ኃይል! በሰው ተፈጥሮ ላይ ያለው ስልጣን የሚረጋገጠው የመሠረታዊ ፍላጎት አጥረት በተፈጠረበት ሥፍራ ነው። ከተፈጥሮዬ ጋር ተዋወቅሁ። እፍኝ ቆሎ አገኘሁ። ከየት እንደሆነ እንጃ! የቡና ቁርስ ሲያሲዙኝ ያለይሉኝታ አፍሼ ይሆናል። ከመሬት ፈሰሰ ለቅጫም ሊሆን ይችላል፤... እና...ረድ ሠርዌ ቤት ውስጥ አለ። በረሃብ ለመመን ውስጥ የተኛ መስጊል፤ ማካፈል የሚሉት ጣጣ አለ፤ ሰው ማለት ይሄ ነው። ስቆረጥም ረድ ሠርዌ እንዳይሰማ በውኃ እያለዘበኩ ብቻዬን በልቼ ጨረሰኩ።"

አለቀሰኩ? እንጃ! አይኔን የሆነ ነገር ጋረደኝ።

"ከአስቀያሚው አውነት ጋር የተፋጠጥኩት የመጨረሻዎ ጥሬ ሰፊ ውስጥ ከጠፋች በኋላ ነው። ስብከነክን አደርኩ። ረድ ሠርዌ በማለዳ ታጣፊ አልጋውን ማጣጠፍ ጀመረ። ቆዳቆዳ የሚሸቱ ብራናዎቹን መሸከፍ ያዘ። እኔ ከንብንቤን መጥኝ አልኩ። ስለፈጣሪዬ ጥፋት እኔ አፈርኩለት። የት? እንዴት? ለምን?... ተፈጥራ ጥሬ ብርቅ ሆነብኝ? ከሰማይ ወፎች፣ ከአውር አሞሮች አንላለሁ?"

ዝም! ፀጥታ እንደመርግ ተጫነን...

"ረድ ሠርዌ እንደተከናከበኩ እንዲህ አለኝ። 'ይቅርታ አብረን መኖራችን ለፈጣሪም አልበጀው። ማታ ከደጀለላም ያመጣሁትን ቸምቻሚ እንዳትሰማ አድርጌ በውኃ እያማግሁ በላሁት። ለእንደኔ ያለሰው የሞት፣ ሞት ሞት ነው። ግና የሰይጣንን ፈተና ማለፍ ተሳነኝ' አለኝ።"

ጸክተር አሮን ካልጋው ተነሣ፤ ወደመጽሐፍቱ መደርደሪያ ለመራ፣ መነፅሩን አውልቆ በእጁ ያዘ። እንደ ጳጳስ ስቦ ጀርባውን ለእኔ

ሰጥቶ ተቀመጠ። ለማንበብ ከሆነ መነሳሩ አሰራላጊው አልነበረም?
ለማልቀስ ነው።

"ዛሬ እንድ የአማርኛ ሥነ ፅሁፍ ተስፋ የሆነ ትልቅ ሰው አማኝ

"ማንን?" እኔን ይሆን? በእርግጥም ይሄንን ልቡና ይገዢ
እንደቤተመቅደስ የነፃነት ኪነት ልቀላቀል አልቻልኩም።

"ዓለማየሁን።"

"ምን? ዓለማየሁ?"

"አዎ፣ ገላጋይ

"ምን ሆነ አልከኝ?" ከጉዝጓዜ ላይ ተነሳሁ።

"እራሱን አጠፋ፣ የእንተና የሠርዌን አይነት ብዙ ታሪክ ሳያላልፍ
አልቀረም። መቀጠል አልቻለም..."

ዝም! ሐዘን እንደ ተናደ ምርጊት ወደቀብን።

"ታዲያ ለፈጣሪያችንስ ቢሆን ከመኖሩ አለመኖሩ አይበጀውም?
ከእንዲህ ያለ የበከተ ታሪክ ጋር ከሚነካካ አለመኖሩ አይታደገውም?"

ገጽ ፩ ላይ ገጽ ፩

"እሰገድ ለኪ፣ እሰገድ ለኪ ቅንብሊት፣ እሰገድ ለኪ ቅንብሊት ቤተ መምህራን"

ሰሞኑን የተቀየሙት ጠፍቶ ሐዘን ተተካ። አልፈርስ ያለ የደቂት ትንሳ ይመስላል።

"እመፀኛ፣ ወንጀለኛ፣ ነፍሰ ገዳይ፣ ቀማኛ... ነኝና ሰላም ለኪ ቅንብሊት ቤተ መምህራን" ትንጥ የጭኝቅላት መሸፈኛ ኮፍያውን አወለቀ። በብብቱ የያዘውን የተጣጠረ ማዳበሪያ በር ስር አስቀምጦ ወጣ። ወዲያው መቡንን ጀመረ። የፀሐይ ጨረር በደቂት መራውጥ ሲረበሽ አየሁት።

"የግራዝማች ዋለሉ ያለህ፣ ምነው? ምነው? በናኝ ይወድልናል?" ወፍራም ፊት፣ ወፍራም ሆድ፣ ወፍራም ደረት ያላቸው የእኩራዩ አህት እንደሆኑ በአፍንጫቸው መኮናኮን አወቅሁ።

ረድ ሠርዌ ማራገፊያ ኮፍያውን በእጁ እንደያዘ ገባ። ግማሽ የደቂት ጭንቱን አራግፏል። ፊቱንም በኮፍያው ጠብጥቧል?...

"...ማየ ቀበና እንደጭፍራ ታዘ፣ ከሰውም ከከብቱም ሲሶ ሲሰውን በተሰቦ ያጠፋል። ቅንብሊትም ቀድሞ በአዳም ዘመን እንደተረገመች ሁና የዘሩባትን ዘር ቆርጥማ ያልዘሩባትን ሦከና አሜኪካ ታበቅላለች። ወዮለት ለዚያ ዘመን የቅንብሊት ሰው"

ደቂቱን ይዞ የት እንደሚቀመጥ ግራ ገባው። ቆይቶ ባለሦስት እገሯ ዲካ ላይ ተሰይሞ ወጉን ቀጠለ።

"እንግዲህ በቃኝ፣ የወፍራም ቤቱ ህማም በቂ እንደሆነ በህልሚ ተገለጠልኝ። ከመጡ ያንን ማዳበሪያ ስጥልኝ፣ አደራ በምድር አደራ በለማይ"

ፊደል ያላየሁት ፍርሃት የልቤ ላይ ስራይ እየሆነ ይመስለኛል። የማያስፈራ ንግግር ሁሉ አስበርግኝ ያልፋል። ልክ ካፍካ የተሰኘው ደራሲ እንደሚያስበው ያለ መጨበጫ የሌለው ቅገጥ እኩል እውነት ከፊት የተጋረጠ ይመስለኛል። ካፍካ በእንዲህ ያለ ህይወት ውስጥ አልፎ ላይሆን ይቀራል? ቅገጥ የሱ ብቻ ይመስል ያሽምነው ነው። ቅገጥ የሰው ልጅ ሁሉ የወረደ ዕውነት እንደሆነ አያስብም። አያሽምነም በፍርሃት ጨሌ ተፈላጊ ጥበብ ያስመስለዋል።

"ዶክተር አርን ብር አስቀምጦልሃል" አልኩት።

"እረ ድንቅ፣ እንዲያማ ከሆነ ጠንቋይ ማረፊያ ላይ ቤት እክራያለሁ። እዚያ ላይ ሠፍሮ ቁልቁል የሚማትር አላጋጭ መንፈስ አለ። ከሆነ ተለማምጫ ካልሆነ ለምጥጫ አደብ አሲዘዋለሁ። ለነገሩም የሐሰተኛ መሲሐ መንገድ ጠራጊ ነው አሉ። በስመ ክርስቲናው የሐንሰ ማሸፊ ነው፣ በምቱረክሳድ መሸፊ ነው። የሚያስቀድስ፣ ጋኔን እረ ሰለታትም ይቆማል አሉ። ሰልሎ ነው፣ ዘማዊ ቁስ ሲያጥነው የሚያክላላ..."

"ምሳ ተሰርቷል ይቅረብልህ?" ከዚህ በፊት እንዲያፍታታ፣ እንዲያብራራ አለምነው እንዳልነበር? አሁን ግን ሁሉን ትቶ ዝም ቢልልኝ መረጥኩ።

"የላመ፣ የጣመ ነው?"

"ፓስታ ነው"

"ፓስታ ሹታ? ይቅርብኝ! ባይጣ ችምቻሚ አላተረፈችም? አሉ ይሻለኛል።"

ከራስጌ እንደነበር አድርጌ ካስቀመጥኩበት፣ እንስቼ ሰጠሁት። እጁን ሰድዶ ችምቻሚ ዘግኛለሁ፣ ከጉልበቱ ብዙም ሳይርቅ እንዳንድ ጥራ አያስፈነጠረ አፋ ውስጥ መከተት ጀመረ። ቸንቹ ገጥጦ ታየኝ።

"እባ ጊዮርጊስ ዘ ጋስጫ በተጋደሉው ወራት የላመ፣ የጣመ ምግብ አቀረቡለት አሉ። ከምግቡ ጋር የመጣለትን ወይን ጠጅ አያላ መንፈሱን ከፋኛ ተፈታተነው። እናም ነፍሱን ሲገሥግት..."

"እነፍስዬ ከሙ ጎጃጃላ ጋር መበከሐሰ ትርጉህ"

ተርጉምልኝ እስክለው ጠብቆ ሲያጣ ተረጎመው።

“ነፍሴ ሆይ በዚህ ልትጠግቢ በወዲያኛው ልትራቢ ትወዳለሽን እላት።”

ብሩን ከጥራዙ ላይ በግምት መጥኜ ሰጠሁት። ‘ውጣልኝ’ ማለቴ ነው? ግን ምን እየሆንኩ ነው?

ዝቅ ባለድምፅ እንዲህ ብሎኝ ወጥቶ ሄደ።

“ሲሆን ከመንደርና ከሀገር ወጥቼ፣ ጎራ ዞሬ፣ በረሃ አቋርጫ፣ ዋዕይ መስልቱን፣ ቁር ሌሊቱን፣ ድምፀ አራዊቱን፣ ፀብዐ አጋንንቱን ታግሼ መንፈሳዊ ተጋድሎዬን ማካሄድ ነበረብኝ። ግና...” ወጣ።

እንደጎዳሁት ገባኝ፣ እሱም ከጎዳኋቸው፣ ውለታቸውን ከዘነጋሁት ከማላስታውላቸው ወገን ይሁን! ምን ማድረግ እችላለሁ?

ኦ! ኦ! ኦ! ኦ! ኦ!...

“ናትራ! ናትራ! ናትራ!... የትነሽ?” ከቤት ተፈንቅዬ ወጣሁ። ረድ ሠርዌ ዳገቱን በተጠራምተ እኳኋን ተያይዞት አየሁ። ጃክ ጥግ ይዞ፣ ከእግሩ ላይቀና ብሎ እኔና ረድ ሠርዌን እያፈራረቀ ያየናል። ዘባዘበ ፊቱ ከእግሩ ተርፎ መሬት ይልሳል-ቱሊያም!!

“ናትራ! ናትራ!...”

የሚገርመው ቤቷ የቱ እንደሆን አላውቅም። ከማን ጋር እንደምትኖር፣ ከእናቷ? ከእባቷ?... ተመልሼ ወደ ውስጥ ስዘልቅ ከበስተጋላየ...

“ያለ ተመልካች አገኘኋት፣ በፊት ቢሆን እንዲህ ያለ ድርጊት የግራዝማች ዋለሉ ያለህ! አድባሯ ደም ጠምቷታል ማለት ነበር።”

...ገባሁ! የማደርገው ነገር አጣሁ። እውነት ናትራን የምፈልጋት ከሲጣናዊ ሀሳብ ለመገላገል ብቻ ነው? ወይስ... ወደ መጽሐፍ መደርደሪያው ሄድኩ። ርዕሳቸውን እንኳ እንብቤ መምረጥ አልቻልኩም። እንዳመጣልኝ እጄን ሰድጄ ከበድ ያለ መጽሐፍ አነሳሁ። በገለልጥ መጽሐፍ ቅዱስ እንደሆነ ደመነፍሴ ነገረኝ። እኩሌታው ላይ ገምሼ የመጣልኝን ማንበብ ጀመርኩ።

"ምድርን በኃይሉ የፈጠረ፣ ዓለሙን በጥበቡ የመሰረተ፣ ሰማያትንም በማስተዋሉ የዘረጋ እርሱ ነው። ድምፁን ባሰማ ጊዜ ውሆች በሰማይ ይታወካሉ።... ነፋስንም ከቤተመዛግብቱ ያወጣል።"

እግዚአብሔር፣ ከሐሰተኛው መሲህ ጋር ሆነን እርሱን ነው የምንዋጋው? ለመሆኑ ከነፋስ በተጨማሪ በቤተመዛግብቱ ምን ምን ይኖሩት ይሆን? ኃይሉስ ምድርን ከመፍጠር ባሻገር ለምን ያገለግለው ይሆን?...

...እንቀፁን ለመድገም ሳስብ መጽሐፉን ገጥሜው ኖሮ የትኛው ገጽ ላይ እንዳንበብኩ ጠፋኝ። ስፈልግ ብዙ ቆየሁ። እንዴት አይነት ገለጻ ነው? እውነትም መለኮታዊ ተሳትፎ ይኖረው ይሆን እንዴት? ጥፍጥፍው ከአእምሮዬ ሳይጠፋ ቃላቶቹ ብን ብለው ጠፉ።

የተለየ ብርሃን ቤቴን ሲሞላው ቀና አልኩ። ነፁብራቅ መስላኝ ነበር። ናትራ ባልተለመደ አለባበስ ብቅ አለኝ። ገፅታዎ ተለየብኝ፣ ተኳኩላለኝ ልበል?

"ታለዩ" አለኝኝ

"ወዬ፣ ፈተናዬ" አልኳት መጽሐፍ ቅዱሱን እያስቀመጥኩ።

"እንደዚህ እያልክ መጥራት ትተህ አልነበር?"

"ዛሬ ቆንጆ ሆንሽብኛ" አንገት ላይ ሽብ የሚደረግ ሪሻን ያለው፣ አበባ የተፈነጣጠቀበት ስስ አላባሽ ከጉርድ ቀሚስ ጋር ከአፈረው እግራ በታች ሁለት ድንቢጥ የመሰሉ የእግር አውራ ጣቶች ከሽፍን ጫማ የአፍንጫ ቀዳዳ ብቅ ብለዋል።

"አምረሻል ፈተናዬ፣ የትሄደሽ ነው?"

"ልንገርህ አትቆጣም?"

"ለምን አቆጣለሁ?"

"ትምህርት ቤት"

"ልትመዘገቢ?"

"አዎ" ብላ በሹፈት ላቀች። እይኖቿ በጥቁር ክፈፍ ተከብበው ጎልተዋል። ተከላለች?

"ታዲያ?"

"እኮ ልመዘገብ! ከሁለት ዓመት በኋላ ፊት ለፊት ስንገናኝ። ደነገጠ! እንዳልከውም ሳይፀፀት አልቀረም። እኔ ለማግኘትም፣ ለማናገርም እንደድሮው አልተርበተበትኩም። እሱ ግን..."

ትክ ብዬ እየኋት ከአለባበሷ ጋር ትልቅ ሆናለች።

"የታባቱ!"

ዝም! ከመጽሐፍ መደርደሪያው አጠገብ ሸሸሁ። ቁመትም ጨምራለች። ከፍ ያለ ጫማ አድርጋለች ወይስ ምንድነው?

"ቤት ገብቼ ልብስ ቀይሬ መጣሁ"

"እይቻልም! እንደዚሁ!..." የምትመለስ አልመሰለኝም።

"አንተ ነበርክ የናፈክኝ! እሱን ትቼ ወዳንተ ብርርር"

"ታድዩ" አልኩ በሆዴ።

"አሁንምን ላድርግልሽ?"

"እ-የሚፈነዳ ነገር እንግዛ..."

"ምን?"

"አዎ" ከንፈሯም በመጠኑ ቀላልቷል።

"ለምናችን?" እያልኩ ጉዝጓዜ ላይ ተቀመጥኩ። ናትራም የተፈጥሮ አንዱ አካል ትሆን። የሚበጠብጠውን ማቅጠኛ። አጠገቤ መጥታ ተቀመጠች። ንጥር ሽቶ ሸተተኝ።

"ለማፈነዳት! እያፈነዳን ቀልባችንን እንግፈፍ"

በዕርግጥ ናትራ ላትሆን የሚፈነዳ ነገር ነበር ያስፈልገኝ የነበረው። እንዴት አላሰብኩትም?

“ምን እንግዛ?”

“የመኪና ጎማ፣ ዲ! ሲል... ግን በምን እናፈነዳለን?” ጆርጅን፣
አይኔን፣ አፍንጫዬን... በአዳዲስ ነገር ከበበችው።

“እ-ሺ ሽጉጥ የት ነው የሚሸጠው?”

“ሽጉጥ አይሸጥም”

“እ-ሺ ለፖሊስ ጉቦ ሰጥተን ጆርጆችን ላይ ይተኩሰው።”

ዝም ብዬ አየኋት።

“ጋግርቴን ስጠላው፣ እንተ ጋግርቴን ትወደዋለህ? መኪና
ገዝተን ጭሱን እያፈነን እናፈንዳው? ደሞ ገንዘባችን አይበቃም።”

እጅን ለድጀ ጉንጫን መዳፊ ላይ ሞላሁት። ወደትከሻዋ
ጭንቅላቷን ዘንበል አድርጋ እጅን ጠበቅ አደረገችው። ጨፍና
ስትገልፃቸው አይኖቿ አብረቀረቁ...

“ቆይ፣ ቆይ... መጣልኝ፣ ጠብቀኝ” ብላ ከንፈሬ ላይ ሳም
አድርጋኝ ሄደች። ቅዝቃዜው እንዳለነው። ፍጫዋ የአለባበሷን ደርባባነት
ገፈፈው። ስትመለስ በቀለም ተከባ ነበር። ፊኛዎች፣ እየነፋች ቤቱ
ውስጥ ትለቃቸው ነበር። ግማሽ ያህሎቹ እንደተንሳፈፉ እንዱን እንስታ
ሰጠችኝ።

“ከጀርባዬ አፈንዳብኝ”

“እ?”

“አዎ፣ ቀልቤ ግፍፍ ሲል አዲስ ልጅ አሆንልሃለሁ። ስደገግጥ
ልቤ ሲመታ፣ ሰውነቴ ሲሞቅ፣ የምሞት ይመስለኛል። ከዛ መኖር
እፈልግና... ሁለመናዬ ቅዝቅዝ ሲል ሞቼ የምኖር ይመስለኛል። ብዙ
ጊዜ ሞቼ ሲጋራ አጭሻለሁ። አላሳዝንም?”

ፊቷን መልሳ ከፊት ለፊቴ ተቀመጠች። ፀጉሯ ተተኩሷል። ይሄ
ሁሉ ዝግጅት ፍቅሯን ለመሸኘት ይሆን? ወይስ ያፈቀረችው
ያመለጠውን ልታሳየው?

“ባላ”

"አፈንዳ ካልሸኘ ቀስ ብዬ ቆይቼ..." ጻፈ ጥበቃዋን አጥፍቼ ገና ነው ስትል አፈንዳሁባት። ህይወት ድንገት ያላትን እንቅስቃሴ ሁሉ የገታች መሰለች። ቆይታ ካለቻት መሰል ስትዞር ፊቷ ቀልቷል። በሙቅ ከንፈር ሳመችኝ።

ናትራ? ናትራ? ናትራ?... የሚያለኝ መላም።

ተመንጭቃ ሄዳ የሚንሳፈሩትን ፊኛዎች እያወረደች ትረገጣቸው ጀመር። ቀን የደረሰ ፊኛ ጻፈ ይላል። ጊዜው ያልደረሰው ግን ከመሬት ጋር በጫማዋ ስትለትመው ተፈናጥሮ ብድግ ይላል። እንደልጅ ቦረቀች። ሲፈንዳ ጆሮዋን ይዛ ጥቂት ከድንጋጤ ጋር ትቆያለች።

"ያቺ ናትራ ናት? ፊኛ ገዝታ ስትገባ እይቻለሁ፣ የግራዝማች ወለሉ ያለህ፣ ምን ጠላት ገባ? ፈረንሳይ ረከሰባችሁ እንደው ወዲህ በሉት"

"አፍፍፍ... ጠንቋይ ማረፊያ ቤት በሰራን። የጠንቋዩን ቀልብ እየገፈፍን... ይረግሙን ይሆን?"

ሳልወድ በግድ ሳቅሁ፤

"የጠንቋይ እርግማን ምን ያደርገን ይሆን?" ቀልባችሁ ይገፈፍህ ስላሉን ቀልባችን ተገፍፎ... ቀልብ መገፈፍ ግን ምን ያደርጋል?"

ናትራን የምፈልጋት ለዚህ ነው። በእየር ላይ ስከንፍ ጠልፋ ታወርደኛለች። የጠፈርን ጉዳይ ወደ ሁለት ሰዎች ግንኙነት ዝቅ ታደርገዋለች። ትናንሽ ነገሮች ላይ መጣድ ልብን ደስ ያሰኛል።

እቅሬ ውስጥ ገብታ መፍለክለክ ጀመረች። የእኔ ማቀፍ ተመችቷት የሚያውቅ አይመስለኝም። አጀን ካቀፍኩበት አውርጄ ደሞ እሞክራታለሁ። እንደተጠመደች የጫካ እርግብ በሰው ሥር መሆኗ የሚሰማማት አይመስልም።

ከሞት የተረፉት ፊኛዎች በቀለማቸው ፋክክር ይዘዋል። ቀለም ከናትራ መላት ያድን ይመስል ከመቼው ከሞት ፍርሃት ወደ ህይወት ጭንቅ ተሸጋገሩ? ፈገግ ሥል።

"ታለዩ"

"ወይዩ ፈተናዩ"

"ፈተናዬ አትበለኝ"

"እሺ ፈተናዬ" በዚች ፉታ የምትፈጠርን የሴት ጥያቄ ስሽሽ ኖራለሁ። ምናልባትም የናትራ...

"ትወደኛለህ እንዴ?"

ይሄ የሴቶች ጥያቄ በአንድ መልስ የሚያበቃ አይደለም። ይበልጡን ለሌላ ጥያቄ ማመቻችያና ለቀጣዩ ምላሽ መፈናፈኛ ማሳጨያ እንጂ።

ዝም

"አትወደኝም?" ካልወደድክኝ ለምን አቀፍክኝ? ለምን ሽቶዬን ማግህ? ለምን ዓይኖቼን በዓይኖችህ አባባልክ? ለምን ፊኛ እናፈንዳ ስልህ እሺ አልክ?..."

...እነዚህን ሁሉ ምክንያቶች የመውደድ መግለጫያ አድርጋ ዝም ማለት ትችል አልነበር?

...ገን... አልወዳትም? አወዳታለሁ? ከአሷ ጋር ስሆን መደሰቱ ወደየት ያደላል? ጀርባዋን በመዳፊ ማሻሻት ጀመርኩ። የአላባሻ ልሰላሴ እጅን ተሰማኝ። ጨርቁ እየተንሸራተተ እጅ ከጀርባዋ ጋር መፍጠር የፈለገውን ሀብር ያከሸፈዋል። አሷም የጨርቁ ልሰላሴ ብቻ ሳይሰማት አይቀርም።

"ከበደህ አይደል? አወድሻለሁ፣ አጠላሻለሁ ማለት ከበደህ? አስጨነኩህ? ተወው አያወቅሁ ነው የጠየኩህ፣ እኔን የሚወደኝ የለም!"

"የምሆንልሽንና የማደርግልሽን ማየቱ አይበቃም? በፊት እንደዚህ ነበርኩ?" ይሄ ሁሉ ዋጋ እንደሌለው አውቃለሁ። እነሱ ቃል መቀበል አይሰለቻቸው፣ እኛ መካድ አይታከተን። እግዚአብሔር ወንድ መሆኑን ዘንግተው እንዴ በጨረቃው ሌላ ጊዜ በጨፈቃው ሲያምሱን ይኖራሉ።

"ልሂድ"

ቅጣት አንድ፣ ቅጣቱ ከጎዳኝ ቋሚ መቅጫ ይሆናል።

"ትሄጂ?" እንደሆነው። "ሂጂ"

"አላላይም!" ሌላ መቅጫ ፍለጋ።

"እሱ! ቁጥን አምጧል።..."

"አልፏልም!" እንደውም እሰብረዋለሁ..."

"ጥሩ" ጠናጋሻው እንዲህ እያለ ይህን እሁቱን ያደብናት የነበረው? እቅፌ ውስጥ ተፍተሉተሉት። ድርም እቅፋቱ አይመቻትም።

"እንዲህ የምትሆነው ትምህርት ቤት ስለላይኩ ነው?"

"አዎ" ለመገላገል። የፍቅር ግንኙነት ከሰሜት መለዋወጥ አልፎ በቃል-ምልልስ ሲተካ ይታከተኛል።

እቅፍ አድርጋ እንገቱ ላይ ሳመችኝ። ከንፈሯ ከመቼው ግሉ ከመቼው እንደሚቀዘቅዝ የእንገትጊዋ መቋጠሪያ መቀነት ደረቱ ላይ አርፎ ቆረቆረኝ። ስፈታው እጅን ያዘችኝ።

"ቆይ! በሩን ልዝጋው"

ይሄንን ከእውኔም ከሀልሚም አላሰብኩትም ነበር። ጭንቅላቷን አስገጋ ውጭውን ከማተረች በኋላ ደጃፉን ሸጉራው መጣች። ጫማዋን መቼ አውልቃው አጥራ አገኘኳት? ቁልቁል እያየችኝ ዝም ብላ ቆመች።

መቸኮሌን ልትሰልል ይሆን? ዝም!

ተንበርክክ የእንገትጊዋን ሪቫን እንድፈታ ጠጋ አለችልኝ። ምን የሚያስቸኩለኝ ነገር መጣ። አንዳች ነገር ይጉተጉተኝ ጀመር። ተፈጥሮ ተርቦ መብላት እና መሻት ኖሮ ማግኘት ላይ ነው የሰውን ልጅ ከነድክመቱ የምታገኘው። ጉርዲን ወደታች ስጎትት

"ትወደኛለህ?" አለችኝ

"ባጣም"

"እንዴት?"

"እንደዚህ! አሁን እንደምሆነው?"

ትንፋሽ የፀነሰ ላቅ። “ቆይ፣ ይሄን እንኳን አታውቅም?” የገርጃ ጎን ላይ፣ ሽንጧን ተንተርሶ ቁልቁል የወረደ ዚፕ ተረተረች።

እኔ የማውቀው የራሴ ዚፕ ያለበትን። ስከፍት እየተርበተበተች፣ የምትሆነው እያጣች...

“ወይኔ፣ ወይኔ ጉዴ፣ ወይኔ” አለች።

“ምነው?”

“ምንም”

“ይቅር?”

“አይ፣ አይቅር”

አቅፌ እስሬ ከተተካት። የውስጥ ሱሪዬን ዝቅ ላደርግ...

“ወይኔ፣ ወይኔ ጉዴ፣ ጉዴ...”

“ይቅር?”

“አይ”

እየላምኩ አለዘብኳት። ቆይቼ ሰውነቷ ሲላላ ወደጭና ስጠጋ...

“ወይኔ፣ ወይኔ... ጉዴ...ጉዴ...”

“ጩቤ፣ እሮንጋ፣ ሾተል፣ ጦር፣ ለበቅ... ያወጣሁ እስኪመስለኝ ድረስ። ጎን ደስ ይላል። እስሬ እየተቁነጠነጠች።

“ወይኔ፣ ወይኔ ጉዴ፣ ጉዴ፣ ጉዴ...”

“ይቅር?”

“አይቅር”

“ወይኔ!”

ጩቤ

"ወይኔ"

እርንጋ

"ጉዳ"

ጦር

"ጉዳ"

ለበቅ... ጥብቅ!... ስንጥቅ!... ጥንቅቅ::

"ጉ--ዳ!" ፊቷን ወደግድግዳው መልሳ ተኛች:: ወይም የተኛች መሰለች:: በመሆኛው ሰዓት የምንሆነው የማን ሀፍረት ነው? የጥድፊያችን ባለቤት እርሱ ማነው? ከዚህስ አትራፊው ክፍል የቱ ነው?

ትከሻዋን ስቤ ወደእኔ ላዞራት ሞከርኩ:: ከወገሷ በላይ ጥንከርከር አለችብኝ:: የራሷን ክንድ ላይ ተደፍታ ዝም:: ጥያቄዎቿስ?

"ታለዩ"

"ወዩ ፈተናዩ"

ተቃውሞዋን በረጅም ትንፋሽ ገልጻ

"ዓይንህን ጨፍንልኝ በእናትህ"

"ለምን? ሰርጥራይዝ ልታደርግኝ?"

"ኡፍ! ቀልድ አይደለም!"

"ኡ-ሺ፣ እሺ..."

"ጨፈንክ?"

"አዎ"

"ጥርጫለ?"

"ጥርጫለ"

ስትንቀሳቀስ ተሰማኝ። ከአጠገቤ ተነሳኝ። ደጃፉ ተከፈቱ፤
ወጣኝ፤ ሄደኝ።

ያስጨራሽኝን ዓይኔን እንደገልፀ ሳትፈቅድልኝ ሄደኝ። የውስጥ
ሱሪዬ ጠፋኝ። በተስፋ መቁረጥ ሱሪዬን በሌጣው ላደርግ ስል ሱሪዬ
ውስጥ የውስጥ ሱሪዬን አገኘሁት።

ዳግም ገጽ 13

የሰው ልጅ እንደሌሎቹ እንበላት ሁሉ ለተፈጥሮ የሚያስገባው እስራት ወሲብ እና ምግብ ነው። ስንጠግብና ስንረካ ተፈጥሮ ባለአዳኝነታችንን ከሥጋችን ላይ ታኅሣሎች። የሰውን ልጅ ሥርዓት መሠረት ያደረገው እምነት ደግሞ በልቶ መጥገብና ፍትወት ፈጠራ መርገብ ነፍስን እንደማያሳርፍ ይለፍፋል። የነፍሱን ማረፊያና አለማረፊያ ከእኔ በላይ ማን ያውቃል? ምክንያቱም ንጉሥ ጻዊት እንዳለው ህገህ በልቤ ውስጥ ነው።

ናትራ ሌሊት እጁን ብቻ ወደ ቤት ውስጥ አስገብታ የረድ ሠርዋ ጅንያ አጠገብ ቴፕሪከርዱን አስቀምጣ ሂደት። ቴፕሪከርደሩ በአንድ አይነት እያፈጠጠ ሲያስደነግጠኝ ተነስቼ ፊቱን ወደግድግዳ መልጼው ተቀመጥኩ። ለምን ቴፕሪከርደሩ አንድ ዓይን ብቻ ኖረው? ሐሰተኛ መሲሁስ? ሁለት ዓይን ቢሆን እዝማኖት ያጣቀሰ የዓይን ጨረፍን መቋቋም ስለማንችል ይሆን? የእንጉቱ መሰለል? የጭንቅላቱ መሟላል? የቁመቱ መንቀጥለል... ምልክትነቱ ምንድነው?

ትናንት የሐሰተኛው መሲህ ድንኳን ከምን እንደደረሰ ለማረጋገጥ ወደ ጠንቋይ ማረፊያ ሄደ ነበር። የሚያብረቀርቅ ነገር ባየሁ ቁጥር የድንኳኑ የወርቅ ጉልላት እየመሰለኝ ቆሞ እያልኩ ሳረጋገጥ ልደታን አልፎ ዙሪያ መንገዱን ቃኘሁ። ምንም የለም! ግን እንዳንድ ሴቶች "ኸረ ጉድ ነው?" አያሉ ወደ ጠንቋይ ማረፊያ ሲጓዙ ስላየሁ ተከተልኩ። መብረቅ ካሳረረው ዛፍ ጥቂት ፈቀቅ ብለው እንዲት ግድግዳ ያልተማረላት ሰቀላ እየሁ። እንዳንድ ለጾች ሰቀላውን ሳይጠጉ ሁለትም ሦስትም ሆነው ቆመዋል።

"ኸረ ጉድ ነው" ለጊዜው ያገኘሁት መረጃ ነው። ከእኔ ፈቀቅ ብለው የቅስና ገዋና በረጅሙ የለቀቁ ሰው እየሁ። የምንኩስና ቆብ ሆነ ጥምጥም ጭንቅላታቸው ላይ ስላልደፉ ለሜ ፀጉራቸው ያብረቀርቃል። ጠጋ ብዬ ጠየኳቸው።

"እባ! ምንድነው?"

"ምን?" በሞጭሚሜ አይናቸው መልክት አደረጉኝ።

"ሰው፣ ሰቀላው፣ ማለቱ ከተማው ላይ..."

"እስከ ምን ድንጋጌ?"

ለእንዲህ ያለ ድንገተኛ ጥያቄ አልደናገጥም። የዘውትር መልስ አለኝ።

"ጋዜጠኛ ነኝ"

"ጋዜጠኛ ከሆኑ ይኸውልዎ ምእመን ደጀ ሠላሙን ትቶ እዚህ ማንንገርብብ ከጀመረ ቀናት ተቆጠሩ?"

"ለምን?"

ሞጭሚሜ አይናቸውን በሰፊው አጀታቸው ደባብሰው

"እዚህ አንድ አባት፣ ምን እንደታያቸው አይታወቅም የኮሽሽላ ጎጆ ቀልሰው ዘግተው ተቀምጠዋል። እኔ እንደልደታ ገበዝነቱ ሄጄ ጠየኳቸው። ዝም ብሎ አንባቸው ይፈላል፣ ምን እናድርግልን? ብላቸው 'ሰወገቤ መታጠቂያ ሰንሰለት፣ ለጀርባዬ ካገኛችሁ አለብላቢት ፈልጉ' አሉን። አሉን ሰጥተን እያየናቸው ነው።"

"ከየት መጣሁ አሉ?"

"አዩ አሉን ማን ጠይቆ? አላቸውስ መቻ መልሰው? በአት ለመዝጋት ከፈለጉ ብዙ መቃብር ቤት እኛ ዘንድ አለ፤ ብቻ እምቢ አሉ። ያመጣንላቸውን ምግብም አይነኩም። አንዳንዴ ችምቻሜ ወዳፋቸው ይላሉ አሉ፤ ይሄንንም ሌላ ሰው ነው ያየው።"

"ጠንቋይ ማረፊያን ምን አስመረጣቸው?"

"እያወቅነው ይሄን እንጠይቃለን? ስሙን እራሱ ልብ ማለት ነው። እስኪይተው። ለእኛ ወደ ደጀ ሠላሙ ቢቀርቡልን ደግ ነበር። እምቢኝ አሉ፣ ቢቸግረኝ አላቸው በሰሩት የኮሽሽላ ጎጆ ላይ፣ በአናቱ ይሄንን የቆርቆሮ ሠቀላ አስበጀሁላቸው።"

"እንደው ምን አይነት ቁመና አላቸው?"

"ድቅቅ ያሉ ባህታዊ ናቸው። አዲስ የመካከሉ ደመወዳዊ። ለጀርባቸው መግረፊያ ለበቅ እንኳ አልያዙም፤ መሃርም የላቸው፤ መታጠቂያ ለንሰሰትም እኛ ነን የሰጠናቸው። ብቻ የታያቸውን ከመጠርጠር በላይ እርግጡን አልደረሰንበትም።" የጨቀየ አይናቸውን ወደሠቀላው ጣል አድርገው አጨነቁ።

ይሄ ሁሉ የትንቢቱ ልካል ነው? ከቤቱ መጥቼ ይህን እንደሰማና እንዳይ ከላይ ተዕፋል? ወደ ጠንቋይ ማረፊያ የመጣሁበት ምክንያት የእኔ አልነበረም? ትንቢት ይፈፀም ዘንድ የተከናወነ የልዕላ ተፈጥሮ ሴራ ነበር? ከዚህ በኋላ ወደምን እንደነጻ ይፈለግ ይሆን? መጽሐፍ አጣቅሼ እንዲህ ነው የማልልበት ውጥንቅጥ ውስጥ ምን ከተተኝ?...

...ለመሰናጃ ጥቂት ጊዜ ብቻ ያለኝ ሆኖ ተሰማኝ።

"...የማይገለጥ የተከደነ፣ የማይታወቅም፣ የተሰወረ ምንም የለም። ስለዚህ በጨለማ የምትናገሩት ሁሉ በብርሃን ይሰማል፤ በአልፍኝም ውስጥ በጆሮ የምትናገሩት በሰገነት ላይ ይሰጠዋል።" እንዳለ መሲሁ የልዕላ ኃይል ረቂቅነት በጭንቅላታችን ላይ ታንገጥባለች። ሌት ቀን አትልም፤ ሁሉም ንቁ ናት። እንግዲህ ከዚህ መሸሸጊያችን የት ናት? ወደኋላየ አየሁ፤ ምንም የለም። ወደጎን እና ጎን ተመለከትኩ ከየዛ ጫካ በስተቀር የሚታይ ነገር አጣሁ። እነዚህ ማጣቱ ውስጥ ግን እርሱ ተሸሸጎ አለ። ለምናልባቱ ወደሰማይ አየሁ። ዲያብሎስ ጥቂት ዘመን እንዳለው አውቆ በታላቅ ቁጣ ወደ እኛ ሲወርድ 'ሰማይና በውስጡ የምታድሩ ሆይ ደስ ይበላችሁ' መባሉ ተዕፋል። ግን ሰማይም ደስ ያለው አይመስልም። በውስጡ ያሉትም ቢያንስ በሰው ልጅ የማየት ችሎታ ውስጥ አልተከሰቱም። 'ለምድርና ለባህር ወዮላችሁ' ስለተባለ ሰማይና በውስጡ የሚያድሩ ስለምን ደስ ይላቸዋል? በሰው ላይ መስት ሲዘገብ ደስ መሰኘት የላድቅ ልብን ያመለክታል?

ሠፈራ ስደርስ ልቤ ናትራ... ናትራ... ናትራ... አለች። ናትራ ለካባቢው ላይ የለችም። ጃክ የናትራ የሆነውን ሁሉ ለመውረስ እንደፈለገ አይነት የሌሊት ሲጃራ ማጨሻ ግንዲ ሥር ተኝቷል። እርግጠኛ እየሆንኩ የመጣሁት ነገር አንድ ቀን ጃክ እኛ ፈትቶ በባለ-ዝ መዝፈኛ ድምፅ አብሮት ያረጀ ታሪክ እንደሚነገረኝ ነው።

"ይኸውልህ እንዲህ ሆነ..." ቢለኝ እደነግጣለሁ? ጃክን አይናገር አይጋገር ብሎ ስንቱ ፀያፍ ታሪኩን እፈቱ እየጣለ አለፈ? ምናልባትም የማይፈታ ማኅተም ያለው የመልክሉ መጽሐፍ የሚቀዳው እንደ ጃክ በየመንደሩ ልብ ከማይባሉ ታዛቢዎች ይሆን ይሆናል።

ወደ ቤቱ ልገባ ስል።

“ተወ አንተ ልጅ ተወ! ገንዘብም ጡር አለው፣ በወር አራት ጊዜ ቤት ኪራይ ይከፈላል?” አሉኝ። ዘወር ብዬ አየኋቸው።

“እስኪ ደሞ ለፊትህም አዘንላት...”

ትቻቸው ወደውስጥ ዘለቅሁ። አንድ ቀንም የቤቴን ደፍ አልፈው አያውቁም። እንደገባሁ ፊቴን የምመለከትበት ነገር መፈለግ ጀመርኩ። የፊቴ አንድ ወገን ድልድል ብሎ ያበጠ መሰለኝ። ምንም የሚያንፀባርቅ ዕቃ የለኝም። ቴፑ ብቻ ፊቴን ወደግድግዳ እንደመለሰ እያብረቀረቀ ተቀምጧል። አንስቼ በመስተዋቱ በኩል ፊቴን ለመመልከት ስሞክር አውስጦ ካሴቱ እንዳለ አየሁ። ወደ ሶኬቱ ወስጄ ክፈትኩት። የናትራ ብዙዬ በሚያስፈነጥዝ ዘፈኗ ተቀበለችኝ። እንደናትራ እያነባሁ መሸከርከር ለማረኝ። ናትራ ጠሷን ለእኔ ትታ ሄዳለች። ናፍቆት አፍተለተለኝ...

...እንግዲህ እንደናትራ የሌሊት ሲጃራ አጫሽ መሆኔ ነው። ጃክን ከገንዳ አካባቢ አባርሬ፣ ውርሴ የሆነውን ገንድ ተፈናጥጬ፣ ሲጃራዬን ለምጥጬ፣ ጋግርቷን ተጭኜ...

“ወይኔ፣ ወይኔ ጉዴ፣ ጉዴ...” ድግምት መደጋገም አይደለም? እኔም በሚደጋገሙ ሁለት ቃላት ተደገመብኝ መሰለኝ።

“ወይኔ” እና “ጉዴ”

“መቼም ወንድነኝና ሳልካድ አልቀርም” እላለሁ። የተካጄዎችን ጦስ ከሐኬዋን ዘር ወደ አዳም ዘር አዞራለሁ።

ማጫወቻው እንዴን ዘፈን ሲጨርስ መለስ ብዬ ተመለከትኩት። ዘመኑ የአንድ ዐይናዎች መሆን አለበት። በሥጋ ቴፕሪከርደሩ፣ በነፍስ ሐሰተኛው መሲህ። ኃይላቸው ተመጣጣኝ ሆኖብኛል። ናትራን ለመሸሽ ዘፈኑን አስቁሜ ወደ መጻሕፍት መደርደሪያዬ ኮተት ስል ሄድኩ። ረፍ ሠርዌ ስለቀድሞው ሐሰተኛ መሲህ የተፃፈ መኖሩን እንደነገረኝ ትዝ አለኝ። የአለቃ ተከለኪየሱስ ዋቅጅራ “የጎጃም ታሪክ” መጽሐፍ ቀድሞ ያነበብኩት ቢሆንም ረድ ሠርዌ የነገረኝን ልብአላልኩም ነጠር፣ ማፈላለግ ጀመርኩ። አንዳንዴ ፍለጋዬን የሚያደናቅፍ ውበት ያለው ትረካ ሳገኝ ሁለት ሦስት ገፅ እነባለሁ። በመጨረሻ በጥቂቱ የተፃፈውን የሐላጭ መሲህ ታሪክ አገኘሁት። አንዲህ ይላል።

“ደግሞ በአፄ ዘድንግል መንግሥት በአማራ በኩል ሐሳዊ መሲህ ተነሳ። እኔ ክርስቶስ ነኝ ብሎ እናቱም መርዓተ ወንጌል ተገባለች። ለዙ ሰው ይከተለው ነበር። 12 ሐዋርያት 72 ስርድረት (ደቀመዛሙርት) 36 እንስት መረጠ።

«ንጉሥ አፄ ዘድንግል በሰማ ጊዜ ጭፍራ ሰደደበት። አብረው የተሰበሰቡት ደቀ መዛሙርቱ ጭፍራውን ገዩ ጊዜ ተሰተኑ። ባቻ እርሱ ተያዙ። አሰረውም ለንጉሱ አመጡለት። ንጉሱ አፄ ዘድንግልም መረመረው። በምን ምክንያት ነው ክርስቶስ እኔንኝ ያልህ አለው። ሐሳዊ መሲህም “እምን ክርስቶስ እኔ ነኝ። ከድንግል ግርያም የተወለድሁ፣ የሞትኩ፣ የተነሳሁ፣ ወደሠማይ ያረግሁ። አሁንም ደግሞ ከቤተ እሕዛብ ከመርዓተ ወንጌል ተወለድሁ። ከቤተ እስራኤል ተወልዶ እኛን ገዕድ አደረገን አይበሉኝ ለዩ” አለው። ንጉሡም አፄ ዘድንግል ይህንን በሰማ ጊዜ ተደንቀ። እንደዚህም አለ። ‘ሰይጣን በሰው አያደረ ይጫወት በናል’ ብሎ አንገቱን በሰይፍ ከለለው። ራሳውን አሞራና ጅብ በላው። ደቀ መዛሙርቱ ግን ሞቱን በሰሙ ጊዜ ከየሸሹበት ተሰብስበው ይሰብኩና ያስተምሩ ጀመሩ። ከሙታን ተነሣ፣ እረገ አያሱ። ከዚህ በኋላ መሰዊያ ሠሩ፣ ቁርባንም አሳረጉ። ሥጋሁ ለክርስቶስ አምላክነት ዘንግሎ እመርዓተ ወንጌል እግዝአቲን ብለው አቀረቡ።»

እዚህ ትርክት ውስጥ የእኔን ሥፍራ ፈለኩ። እሥራ ሁለቱ ሐዋርያት ውስጥ? ሰባሁለቱ ስርድረት ውስጥ?... ከዚያስ የሐሳዊ መሲህ አመፅ በምድር፣ በእንደ ንጉስ ፊት የሚጠናቀቅ ነው? ወይስ እኔ እሱን እንደነበረው ሰማይ እንደመጸሐፍ ተጠቅሎ እስኪያልፍ፣ ተራሮችና ደሴቶችም ሁሉ ከስፍራቸው እስኪወሰዱ ድረስ ባለ የመጨረሻ ሠልፍ የሚለይለት ነው? ከአፋቸው እሳት፣ ዲን እና ጢስ ከሚያወጡ የሰማይ ሰራዊቶች ጋር ነው? ወይስ በሩብ ገፅ የሚጠናቀቀው የምድር አሉሽ አሉሽ?...

አ! አ! አ!...

...ናትራ! ናትራ! ናትራ። ነፍሴን አስጨነካት። አንገቱን በንጉሥ የተከሰለው ሐሰተኛ መሲህ ትንቢቱ ያጣቅሰው ነበር? ይህም

የተነገረለት ሐሰተኛ ባይሆንስ? የእኔ አስተዋፅኦ እስኪያዝ መከተል፣
ሲያዝ መሸሸና፣ እንገቱን ሲቆረጥ መሠዊያ አዘጋጅቶ አረገ እያሉ
ስጋወደሙ ማቅመስ ነው?... ዕጣ ፈንታዬ ያጨኝ ለዚህ ነው? ከሰው
ልጅ ታሪክ ሁሉ በአስፀያፊነቱ የሚመዘገብ ሁነት ውስጥ ተሳታፊ ሆኜ
መብንን? እንደትፋት፣ እንደሸንት የወደኩበትን ሥፍራ የማረከስና
የማስፀየፍ ሆኜ መቅረት፣ ከማደጌ በፊት፣ ከመወለዴ በፊት፣ ከመፀገሴ
በፊት የተደለደልኩበት የህይወት ትወና ይሄ ነው?

ሎ! ሎ! ሎ!...

...አእምሮዬን የሚያደነዝዝ ነገር ፈለኩ። ጫት፣ ጭስ፣ መጠጥ..
ሌላም። እንዳበደ ከቤት ወጣሁ። ብር እንዳልያዝኩ ሳስታውስ ተመልሼ
ዶክተር አሮን ካስቀመጠው ካርቱን ውስጥ ጥቂት ብሮች መዘዘኩ።
ካርቶኑ መጽሐፍም የተከተተበት ነው። መጻሕፍቶቹን ርዕሳቸውን
እንኳን ማየት አልፈለኩም። ዶክተር ካነበበ በኋላ ስለሚያመጣልኝ
በምርጫው ባልስማማ እንኳ በመጽሐፍቱ ጥሩነት እንድ ቀን ንባቤ
ተደናቅፎ አያውቅም።

የቀበናን ጫት ተራ ለማሰስ እንደወጣሁ ናትራን ከወደ ጀርመን
ድልድይ አቅጣጫ፣ በአላቻ መንገድ ስትሄድ አየኋት። አየሸሸኝኝ
እንደሆነ ቢገባኝም ተጣራሁ...

"ናትራ! ናትራ! ናትራ!..."

እግሯ ልቧን ተሸክሞ ሸመጠጠ - ለምን? ለምን? ለምን?...

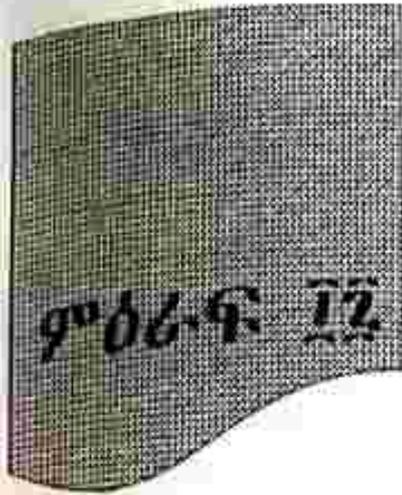
...የልቤ ጥያቄ እግራን ከሞት የምሸሸ ያህል አፈጠነው....

...ለምን? ለምን?... ለምን... ቀረብኳት... ደረስኩባት፤

ናትራ? ናትራ?...

"...ትልቅ ነህ፣ እንዳታየኝ ብዬህ ነበር። አሁንም አትሆኝ።"
አለኝኝ መንገድ መንገዱን አየተመለከተኝ።

እግራ የልቤን ያልተሟላ መልስ ይዞ ወደኋላው አቀና። ምን
ማለት ነው? ምን ማለት ነው? ምን ማለት ነው?

እኩለ ሌሊት የናትራ ሲጃራ የሸተተኝ መስሎኝ ወጣሁ። ግንዱ ላይ አልነበረችም። ለምርቃናው ሙቀት ነፋሻው አየር መድሀን ሆኖ አገኘሁት። አከራዬ ሞተሩ እንደደከመ መኪና አስር ጊዜ አራሳቸውን እየቆሰቆሱ የተቆራረጠ ማንኮራፋት ያሰማሉ።

የግቢው ድንበር ላይ እንደቆምኩ አቀበቱን ማተርኩ። ባለራዕዩ እንዳለው የሆነ መሰለኝ። "በለስም በብርቱ ነፋስ ተናውጣ የቃሪያዎን ፍሬ እንደምትጥል የሰማይ ከዋክብትም ወደቁ።" እንዳው በቅንብቢት አቀበት በወዳደቁ ከዋክብት ተኩሱ ተመለከትኩ። ትዝ ሲለኝ ነገ ተክልዬ ስለሆነ ጧፍ ነጋዴዎች ሌሊቱን ቦታ ቦታ ይዘው ያድራሉ። የጧፍን ሽታ ተንቀዋላዩ ነፍስ እያዘለ ለአፍንጫ ያደርሳል። ከብቅ እንቅ በላይ አልፎ አልፎ ጫካው ውስጥ የወዳደቁ ኮከቦች ያበራሉ።

"ታለ! ታለ?..."

የሊሊ ድምፅ እንደሆነ ወዲያው ለየሁት። ብስጭት ተሰማኝ። በሀይወት መንገዴ ላይ ኑሮዬን ለማስጠየፍ ሆን ብላ የወደቀች ወቀሳ መሰላ ታየችኝ። ቀድመው ቦታ ቦታ ወደያዙት የኒብጤዎች ሄጀ መዝገፍ አወጣኋት። በጧፍ ብርሃን እየታገዘኩ ስገመግማት ልጅ ከማዘኋ በስተቀር እንዳለፈው ጊዜ በድራቶ አልተድበለሰሰችም?

"አይ! ለእናቱ ንግድ እንደምጀምር ስላልነገርኳት! ገንዘብ ከየት አመጣሁ ማለቱ ስለጨነቀኝ! ባለግሽ እንዳትለኝ ስለፈራሁ ወንድሜን አዝዬ ሰልመና ወጣሁ! እዚህ አድርና ነገ ሳልለምን ወደ ቤቱ እሄዳለሁ..."

ዝም! ምን ይባላል? ምርቃናዬን እያቀጣጠለ ሙቀቱን ካባባለው ገዴት ወጥቼ እጁን ይገፍ ወደቤቱ ወሰድኳት።

"እዚህ አደሪና ነገ ትሄጃለሽ"

መንታ ጭንቅላት እንደመሰለች ፀላዳ ጋቢ ያከናወነችው ወንድሟ...

...እናቷ የራሳቸውን ብልግና ትተው ይቺን ልጅ በገላገሏት፤ ጭራሽ የራሳቸውን ትተው አሷን እንዳትባልግ ይቆጣጠራሉ? ጉዝጓዙ ላይ ገረባ መካከል እንደተቀመጠች ይጠቅማሉ።

በሊሊ ፈንታ፤ አሷ ያየችውን ለማየት እዚህ መንገድ ዳር ማደር አለች። ጃክን በአይኔ ማተርኩት፤ ነፀብራቅ ካባረረችው በኋላ በኩርሬያ ቤቱን ዘወር ብሎ አላየም፤ ይህ ሶልዳቶ...

...አቀባቱን ተያያዝኩት። የወደቁት ከዋክብት መንገዱ ላይ የክሰመች ብርሃን እንጥፈዋል። በየዛፎቹ መካከል፤ በቅጠሎች ሽውሽውታ የወደቁት ከዋክብት በእንቅልፍ ሰመመን ውስጥ ያሉ አስመስሏቸዋል። ብርሃናቸው ይሰለመሰማል። እንዳች ተፈጥሯዊ ትዕይንት ውስጥ እየተጓዝኩ ልደታ ግርጌ ድሬ ሠፈር ደረስኩ። ረድ ሠርዌ ትዝ ስላለኝ ወደ ሠቀላው የሚወስደውን አቋራጭ አቀብት ተያያዝኩት።

የወደቁት ከዋክብት የረድ ሠርዌን ሠቀላ በጥቂቱ ከበዋል። የቆመ ሰው አይታይም። ሁሉም ነጭ የተመለሰ አፈር መስለው ተኝተዋል። ወደ ሠቀላዋ ስቀርብ ከአፈር ክምሮቹ አንዱ

"ወዴት ነው?" አለኝ

"እዚህ"

"እዚህ የት?" ወደ ግራዩ ዞሬ ሳወራ ከበስተቀኝ መጣ። መጉዳት ቢፈልግ ሳላየው ይጠቀልለኝ ነበር።

"እዚህ አባታችን..." ተንተባተብኩ።

"በዚህ ሰዓት?" አህል ውኃ የማያሰኝ ቆመጥ ይዟል።

"እንተዋወቃለን..."

"አትመስልም፤ ነጠላ እንኳ ትከሻህ ላይ ጣል ሳታደርግ..." ሌላኛው ከወደ ግራዩ ሲሰማኝ።

"ዘመድ ነን"

አልኩ አደጋ ላይ እንደወደኩ ተሰምቶኛል።

"የመነኮሰ ምን ዘመድ አለው?"

የቁም ተስካር ያበላ ቀን መሞቱን ገንዘን እርማችንን እናወጣ የለም?" ሌላም ተጨመረ። ሽባ አድርገው ደብድበው ለእስጠባቲያቸው መያ መስራታቸውን ለማስመስከር የቸኩሉ ይመስላል።

"ተዉት" ከወደ ሰቀላው አንዳች ድምፅ መጣ።

"አባታችን?"

"ተዋቸው! ይግቡ"

"ከምን እንደገቡ? ምን እንደረገጡ ይታወቅና ፀሎት ቤት..."

"ይተዉዋቸው"

ቅር እየተሰኙ ለቀቁኝ። ሰቀላው ከቋሚ ውጭ ላጋ አልተበደለትም። መካከል ላይ ከጋን ትንሽ ከፍ የምትል ጎተራ መሰል ጎጆ አለች። ውስጧ በምንጣፍ ተንቆጥቁጧል። ጫማዬን ሳላወልቅ መግባቴ ስህተት ሆኖ ተናነቀኝ። ረድ ሠርዌ ወይባ ለብሶ የሰንሰለት መታጠቂያ ታጥቋል። ጀምብ ለበቅ አንድ ጥግ፣ በሌላው በኩል ማሪያም ልጇን ታቅፋ የሚያሳይ ምስል በብዙ የክብር ጨርቅ ተከቦ ተሰቅሏል። መግቢያው ገደማ የብረት ዘንግ ግድግዳ ተደግፏል። ግድግዳው ዙሪያውን የጥዋ ልብስ በመሰለ ጨርቅ ተሸፍኖ ጎጆዋ ከውጭና ከውስጥ ፍፁም የማትገናኝ ሆና ተሸክፋለች።

"ድሃው አልአዛር"

አጠራሩ ውጥረቱን ቀነሰልኝ።

"እነሆኝ ረድ ሠርዌ"

ፈገግ ሲል ቸንቹ ተሽከርምማ ብቅ አለች።

"ከሰንት ያምና ፀሎት በኋላ ትናንት ማታ አራሱን ገለጠ"

“ማን?”

“ፔንመ.”

“እርሱ ማነው?” መቀመጫ በአይኔ ማተርኩ የለም። ዛሬ ቆመን ማደራችን ነው።

“ፔንመ አራተኛው የአጋንንት አለቃ ነው። እንደዚያ በምና በፀሎት እየተገለበጠ ሲቃጠል ያለእሱ ይሄን ያህል ቀን የሚችል ሌላ አጋንንት የለም። ትናንት ማታ ግን ‘ተቃጠልኩ’ እያለ መጣ።

“ለምን መጣህ? አልኩ።

“ለምን የምመጣ ይመስልሃል? አለኝ።

“እኩል ማውራቱን ተውና የተጠየከውን መልስ አልኩት።

“ገርሞኝ እኮ ነው’ አለ። በወዳጅነት ልብ የሚያነሆልለው እንዲያ ጨዋታ በማለዘብ ነው።

“ካልሆነ ከፀሎት ቤቱ ውጣ፤ እንተም በሚቻልህ እኔም በጀመርኩት ስለው ተርበተበተ።

“በእነ ሔኖስና በነቃይናን ዘመን እንዳደረኩት፤ አመጣጤ በጠላትነት ጌታዬ አስነስቶኝ ነው።

“እኮ ተልዕኮህ ምንድነው? ስለው

“እርኩስ ትምህርትን ማስፋፋት ነው፤ ጥንቆላ፤ ሚርት፤ ስመ አጋንንት እንዲጥፉ ማበረታታት ነው። እንዳንዴ ራሼ አስተምራለሁ። ሳልሮህም ቀርቤ እንደባለቅኔ እያንሸካሸኩ ምስጢሩን ሁሉ በጆርአቸውና በአይናቸው አጠግባቸዋለሁ። ይሄንንም ብዙ ሊቆች ገልጠው ፅፈውበኛል። ይሁንና ሰው ዝንጉ ነው። በመጣሁ ቁጥር እንደ አዲስ ይቀበለኛል። ታዲያ፤ ጠምና ጠሎቱን ይቀንሱልኛል?”

“እሱማ እንዴት ይቀነሳል? ባይሆን ይጨመራል እንጂ አልኩት። ‘የሚማልዱኝ አልካለሁ፤ እኔም ፍጡር ነኝ፤ ተቃጥለህ ኑር የሚለኝ የለም’ እያለ እየወደቀ እየተነሳ ሄደ።”

ዝም፤ የፀጥታ አብዮት ውስጥ ወደቅን።

“ፎንሙ ቁልቁል ከተንከባለሰ ማረፊያው የእኔ ቤት መሆኗ ነው።

“ፎንሙ የሐሰተኛው መሲህም መንገድ ጠራጊ ሆኖ ወደምድር እንደተላከ ገብቶኛል። እውነተኛዎን ትምህርት በሐሰተኛዎ መቀየጥ የእሱ ተልዕኮ ነው። እንክርዳድ ይዞ ይዞራል። ጥሩ ስንዴ ሲያገኝ ይበርሃል።”

በዚህ መካከል ከወደ ውጭ ድምፅ ተሰማ

“አባታችን ሌላ እንግዳ መጥቶ ካልገባሁ ይላል”

“መልሳት! መች አጣጧት?”

“ሦስተኛ ሌሊታቸው ነው። እንዴ ቢያናገሩኝ እያሉ ነው።”

“ፎንሙ የከተማዎን ቆንጆ ለማሰናከያ ልኳት ነው። መች አጣጧት?” አለኝ ወደእኔ ዞር።

“አልችልም”

“ደግ! ነገ ልሞክር እያሉ ነው”

“እንጃ! ከሆነልኝ” ብሎ ጆሮውን ወደውጭ እንደጣለ “እንበለ መከራ አይትረከብ ጸጋ” አለና “እርግጥ ነው! ያለመከራ ጸጋ! ያለድካም ዋጋ አይገኝም።”

“ባለፈው ቀን ሀሰተኛው መሲህ እኔጋ መጥቶ ነበር” አልኩ ድንገት

“ኖላዊ?”

“አዎ”

“ምን ፈለኩ አለ?”

“ምንም አላለም! መምጣቱን እወቁት ብሎኝ ሄደ።”

“ውሻ አጥንት እንዲማትር እሱም ነፍስ ወዳለው ሁሉ መቋመጡ ተፈጥሮው ነው። ጭፍራ! ጅራ! ጆሌ! ጋሻጃግሬ! ደቀመዝሙር! አርድለት... ይፈልጋል። ጊዜው ስለደረሰ ጌትነቱ አጭር መሆኑን

አውቋል። እኔንም እንጋገር እያለ ይወተውታል። ይህንን ምን ፀሎት እንዳገባደድኩ እንደ ሌት መጥቼ ቤቱን እደግምበታለሁ። ማዶ አዘጋጅተህ ጠብቀኝ የተፀለየበትን እንረጫለን። አይዞህ፤ የመጨረሻው መፍጨርጨር ነው።"

በጠፈር ውስጥ በወደቁ ከዋክብት መካከል ግብኔን እያወዛወዝኩ ወደቤት መመለሴን ቀጠልኩ።

"ሁሉን በሚያውቁ፤ የፊቱን መጨውን በጎበኙ ትንቢት ተናጋሪዎች ይህቺ ቀን አልተፃፈች ይሆን? የትኛው ትልምና ግብ የእኛ ይሆን?"

ብቅ እንቅ ስደርስ ከበስተኋላዬ የሴት ድምፅ ሰማሁ። እንዲት የተከናነበች ሌት በወዳደቁ ከዋክብት መካከል ወደ እኔ ስትመጣ አየሁ። አጠገቤ ስትደርስ በጮልጫላው የጧፍ ብርሃን መልካን አየሁት፤ አላውቃትም። ነጭ ቀለም የተቀቡ ጉቶዎች መስለው የተቀመጡት አጣን ሻጮች ተረጋግተው የተኙበት ቦታ እኔን ምን አስፈራኝ?

"ምን ነበር?"

ሐምራዊ ክንብንቧን ከላይዋ ላይ ገፍፋ በእንገቷ ሰላምታ ሰጠችኝ። እንገቷ በታላቅ ወርቅ ተንቆጥቁጧል። ንጥር ሽቱዋ ለመላው ቅንብቢት ሳይዳረስ አልቀረም።

"እባታችንን ጉዳይ ኖሮኝ ብመጣ ይኸው ለስተኛ ቀኔ ስመላለስ። ከሩቅ ነው የምመጣው።"

"ምን ነበር ጉዳይሽ?" በተጨማሪው ብርሃን ውስጥ እንኳ ራቷ ጋይል አውጥቶ ሊረታ ይጣጣራል። ብስል ቀይ ናት። እንገቷና ሽንጧ የተመዘዘ ነው።

"እሱስ የምነግራቸው ለራሳቸው ነበር። ግንባር ለግንባር የሚያገናኘን በኖረና..." አይኖቿን አንከባለለችብኝ። ጋኔን ከአገር በመልክ መርጦ ለአስናካይነት ያቀረባት እርሷ ናትና ማን ወንድ ይቋቋማታል?

"ጥብቅ ምስጢር ነው"

ከጋኔን አለቃ ፔንሙ ጋር በምን ተዋውላ ይሆን? የሥምራት ሪፖርት ታቀርብለት ይሆን? 'ዛሬ ሁነኛ' ዘመዳቸውን አግኝቼ ግንባር ለግንባር ሊያገናኘኝ ቃሉን ሰጥቶኛል' ትለው ይሆን?

ፔንሙስ? ቀልደኛ ይሆን? 'አንቺስ ምን አደረግሽለት?'

አየተሽኮረመመች "ገና ነው"

መንታ ጦር ይመስል በሁለት አቅጣጫ ገጥማ እየተቀበቀበች በምን ትቻል?

"ነገ ሌሊት ልሞክርልሽ! መቼም ዛሬ ተመልሼ አልሄድም"

"አረ ነገ ሌሊቱን ይደርሳል! ታዲያ እርስዎ ለለፋብት..."

ዝም! ሊሊ እቤት ባትኖር ይገባል ልሄድ ኖሯል? የታላቁቱን ጋለሞታ ከዝሙቷ ወይንጠጅ ከሰከሩ ልቆጠር?

"ግዴለም! ከሆነ በኋላ ይደርሳል?"

"አድባር ትስጥልኝ..."

"ለመሆኑ ስምሽ ማነው?" ስል ጠየኳት። በዝሙት ወይን ጠጅ ሰዎችን ሰካር ላይ የጣሉ የብሉይ ዘመን ሴቶች ስም አእምሮዬ ላይ አልደረደርልህ አሉኝ።

"ኡ-ል-ሳ-ቤ-ት" ቀስስ እያለ ስሟ ጆሮዬ ላይ ሲለፋደድ መደንገጥ መታኝ።

ኤልሳቤት

ኤልሳቤት

ኤልሳቤት

ቀድሜ ፊቱን ወደታች መለስኩ። ከምድር መፈጠር በፊት የነበረ! ስም ይሄ ነው?

ቤት ስገባ ሊሊ ወንድሟን አዝላ ጉዝጓዜ ላይ ተኝታለች። ከማዘል ትካት የምትገላገለው መቼ ነው?

ለቡናዩ ወደገና ተወካይ ሸሽ።

አልሳቤፕ

አልሳቤፕ

አልሳቤል

አልሳቤል

አልሳቤል.

አልሳቤል!!

፮ ዓለግቲ ገላጺ

እመንዝራዎች በታጠቡበት በሰማርያ ኩሬ ከኤልሳቤል ጋር ስንበጫረቅ ብንን አልኩ። ደስታዬ ሰጋጢያት ምትክ እንደተሰጠ የበኸር ልጅ ጨካኝነት። ጉሮሮዬን ፈጥርቆ ከመግደሉ በፊት ተመንጭቄ ነቃሁ። ይሄ ምልክትነቱ ምንድርነው? ለወትሮው ህይወት መስከንተሪያዎ ወደፊት አልነበረምን? ስለምን የእኔ ህይወት ካለፈ ዘመንና ታሪካቸው ከተጠናቀቀ ሰዎች ጋር ተቆራኝ? ስለምንስ ህይወቴ ልመልሰው በማልችለው ጥያቄ ተሞላ?

Life is not a problem to be solved ያለው ማን ነበር? ህይወት ከመከፈቻዎ ጋር የተጣጣች ክርኝም ንጉንቸር አይደለችምን? ስለምን ፈላስፋው ህይወት ምላሽ የሚያስፈልጋት ጥያቄ አለመሆኗን ማወጅ ላይ አተኮረ?

"Life is not a problem...?"

አዎ... አስታወስኩ Soren Kierkegaard ነው። ጠይቆ፣ ጠይቆ... ልቡ ላይ ምላሽ ሲያጣ Life is a reality to be experienced አለ። ህይወት ልምድ የሚቀሰምባት ተጨባጭ ዕውነት ብቻ ብትሆን የእኔ ነገር ከተፈፀመ ዘመንና፣ ጊዜያቸውን ከጨረሱ ሰዎች ጋር ምን ያደርጋል? ሐሰተኛው መሲህ ከእኔና ከደጃፊ ጋር ምን አለው? ኤልሳቤል ስለምን እውነቱንና ህልሜን ጎበኘች?...

...ከዚህ በኋላ መምህርነቴ ቢቀጥል ነፍሴ ከስንት ፈላስፋ ጋር ተላትማ ትዘልቀው ነበር? አርስጣጣሊስ የተፈጥሮ ህግ መዘነፍና መቃረን ሳይኖርበት የሚካሄድ ሥርዓት እንደሆነ አላስተማረምን? የእኔን ህይወት ምን ከተፈጥሮ ህግ ውጭ አደረገው? ፈላስፋዎች ሁሉ ነገር የላቱ ናቸው። ህይወት ከህግ ውጭ በከንቱ ውልደት ጀምሮ በከንቱ ሞት የምትጠናቀቅ ከንቱ መናወዝ ብቻ ናት!

...ካንት ለመከንየ (Reason) እና ተግባር (Experience) ለአውቶትና አውነት ጥያቄ፣ ግብአቶች እንደሆኑ አልመሰከረም? እኔ ህይወት ውስጥ ለመከንየና ተግባር ለየትኛው ዕውቀት እና ዕውነት እንለገለገ? ኑሮዬ በእርኩሳንና ቅዱሳን መዘላበድ ከተጨባጭነት አልወጣም?

ወደ መጻሕፍቶቹ ማተርኩ። መጽሐፍቶቹ ያለሁበትን ሁኔታ ለመሸሽ የሚጠቅሙ አዘራዳቾቹ ናቸው። ፍርድደ መጻሕፍት ዕውነታን መሸሽያ መሣሪያዎች ናቸው ብሎ ያሰጣል። አውነትነት ሳይኖረው አይቀርም። ደራሲነት ደግሞ ከልፍ የወጣ ለፋፍ አይነት፣ ሳንፈልግ የልቡናችንን የምንሰፈልፍበት ሙያ ነው። ተነሰቼ መጻሕፍት መደርደሪያው ላይ አፈጠጥኩ። ወዲያው አንድ ነገር ተከሰተልኝ። አፈትጉሃን የናኤል "በእየሱስ ላይ የሆነ ነገር ለመጻፍ ያለብክ ትመሰላለህ" ያለኝ አውነት ነው። እምነት እና የእምነት መሪዎች ላይ የተሳቆ መጽሐፍት ሳይጠቡ አይቀርም። እስኪ... እስኪ...

"The Case for Christ" ጥሩ መጽሐፍ ነው። እየሱስን በተመለከተ የሚነሱ ጥያቄዎች ሁሉ ለመመሰስ የተሳፈ ነው። በእርግጥ እየሱስ መስቀል ላይ ሞቷል? ለምን የመስቀል ላይ ስቃዩ በሦስት ሰዓት ብቻ አበቃ? መስቀል ላይ ሆኖ "ተፈፀመ" ካለ በጊዳ ጎን? ሲወጉት ደምና ውኃ ለምን ወጣ? የልቡ ምት አልቆመም ነገር ማለት ነው? የእየሱስ ህይወትና የአሕዛብ ለማልከቶች ሁኔታ መግጣጠም እንዴት ይታያል?... ለሚሉ አጥጋቢ ምላሽ ይሰጣል። ደራሲው Lee Strobel ሌሎችም መጻሕፍት አሉት። እኔ ግን ይህ በቅቶኛል።

ተቋንጠነጥኩ

"Jesus papers" የStrobel መጽሐፍ ላይደርሰው በመቅረቱ መልስ የተሰጠባቸውን ጉዳዮች መልስ እንዳደሰ የሚያነሳ ደራሲ የሃፊው ነው።

"The murder of christ" እንሳሁት። አጠገቡ "The life of Christ" አለ። አውነትም እየሱስን ለመታደግ ወይንም ለማጥቃት ሳላውቀው እየተዘጋጀሁ ነገር። "Jesus A new Vision" እና "Jesus in contemporary scholarship" የተሰኙ ሁለት መጻሕፍት የሃፊው አንድ ደራሲ ነው። Marcus.J.Borg.

ይህን ከመጽሐፍት ጋር መዘላበድን የተደግሙ አርታኢ ቢኖር ቆርጦ ይገለጻ እንደሆነ ለሌሎች ነኝ። ሁኔታዬ ለእሱ መታበይ

ይመስላል። ብልዝ ጥርሱን እያሳየ "አውጥቼዋለሁ" ይለኝ ነበር፤
ነፍሱን ይማረውና።

"God is not Great (How Religion poisons everything)"
ይሄንን ያ የጋኔን አለቃ ፔንሙ አራሱ የሃፈው ሳይሆን እይቀርም።
ፔንሙ ቀለምና ክርታስ በእጁ ይዞ ርኩስ ትምህርቱን እየሃፈ መጽሐፍ
አድርጎ ያሳየ አራተኛው የአጋንንት አለቃ ነው አሉ።

"Some mistakes of moses" የራሴን የመጽሐፍት ስብስብ
አራሴ ፈራጊኛው። የሆነ ቀን እነዚህን ስብስቦች የገመገመ ረድ ሠርዌ
የሰላቅ ላቅ ሲያመልጠው አይቼ ነበር።

"ምነው?" ስል ጠየኩት።

"እንደውነው፣ ግና ልቡናን ማንቃት ይበልጣል"

"ከምንድነው ልቡናን ማንቃት የሚበልጠው?"

"በዙ መጽሐፍት ከማንበብ።"

ሳልናደድ አልቀረሁም። ቆይቶ

"እብዝኖ መጽሐፍት ያዘነግእ ልብ ይልብሃል" ጥቂት ቆይቶ
ተረጎመው። "መጻሕፍትን አብዝቶ ማንበብ ዝንጉነትን ያመጣል ሲል
ነው። በፅሁፍ ያገኘኸው ሐሳብ ነው ሀብት የሚሆን።"

የመደርደሪያው ታችኛው አግዳሚ ላይ እንደ የተጣጠፈ ወረቀት
ተቀምጦ አገኘሁ። አነሳሁት። ስገልጠው የነፀብራቅ እጅ ዕሁፍ
ተጋፈጠኝ። መቼ መጥታ ነው? እነበብኩት።

"ታለስ፡-

ቤትህን ለውሻ፣ ለመሸጣቸው እናትና ልጅ
ትተህ የለህም። Really its Awesome, anyways
ለአስቸኳይ ጉዳይ ፈልጋህ ነበር። ከቻልክ ነገ አምስት
ሰዓት ላይ ግቢ እንገናኝ። ድባብ እጠብቅሃለሁ።

(ነፀብራቅ)

የትኛውም ወንድ የየራሱን ኤልዛቤል በሰቃይ ከገራ ጎኑ ይነሳል።
ሀይወቱ የኤልዛቤሉና የአማካሪዋ የእባቡ ነው፤ ኤልዛቤሉ ከእባቡ ጋር
ከምታደርገው ምክክር ምን መደናቀፊያ እንደሚፈጠር የሚያውቅ ወንድ
የለም። ስለምን የነቢዩ ኤልያስን መደናቀፊያ ሴት ለረድ ሠርዋ እና
ለእኔ ማዳረስ አስፈለገ?...

ሔርዲያዳ ለዮሐንስ መጥምቁ፣ ደሊላ ለሦምሦም፣ የጸጥፋራ
ሚስት ለዮሴፍ መጥፊያ እንደሆኑ ሁሉ...

...ደጃፊን የሚያግደረድር እጅ በራፊ ላይ እንዳለ ሰማሁ። ጸክ
ኩርፊያው አልቆበት በሶልዳቶ ተንኮል ድንበር ሲገፋ መስለኝ ነበር።

ናትራ ናት!

ቷ! ድንጋጤ

ናትራ! ናትራ! ናትራ!...

ጻ! ንዴት።

"ምን ፈልገሽ መጣሽ?" ለመጸሕፍት መደርደሪያው ትኩረቱን
ሰጠሁ። እጅ ላይ የነፀብራቅ ደብዳቤ አለ፤ አጣጥፌ ያገኘሁበት ቦታ
መለስኩት። ከበስተጀርባዬ እንቅስቃሴ አለ። ናትራ በሁኔታዬ ደንግጣ
አልሄደኝም ማለት ነው። ወዲያው መብራቱ ጠፋ። ከበስተጀርባዬ
አቅፋቷ ተሰማኝ።

ጻ! የሆነ ነገራ...

ጉንጫ ማጅር ግንዴ ላይ ተለጥፏል። በሽቶ ተጥለቅልቃለች።
ነፀብራቅና ናትራ ተደባለቁብኝ። ነፀብራቅን በሽቱ፣ ናትራን በተፈጥሮ
ሽታ ነበር የምለያቸው። ጥላቻ በሚመስል ሰሜት ሰውነቱ ሲሸማቀቅ
ሰማሁ።

"ታለ? ታለ? ትናንት የሁለታችንም እዚህ ድረስ መጡ።"

"እነማን ናቸው የሁለታችን?" ንግግሯ ላንባዬን ድዝዝዝጧ...

"የእኔ መምህራ፣ የእኔ ደሞ ያቺ፣ ፈልጋህ የመጣች
የማትመስለው..."

"እና?"

"እና የእኔ አግቢኝ አለኝ... እድሜ ላንተ አልኩ..."

"ጥሩ"

የድል ቀኔን እናክብር ልትለኝ ነው የመጣችው? ወይንስ ድጋን ለእኔም ልታካፍል?...

"እና..."

"ቆይ... እምቢ እንዳትለኝ፤ እሺ በለኝ መብራቱ እንደጠፋ አቀፈኝና ትንሽ አረፍ ብዬ እነግርሃለሁ።"

ዝም አልኳት።

ከጀርባዬ ዞራ መሬት እንደተዘረፈጥኩ ጭኔ ላይ ተቀመጠች።

"ታለ? ታለ? ታለ?... እሺ በለኝ፤ እሺ በለኝ..." አቀማመጧን ከጎን ወደፊት ለፊት አድርጋ ወገቤን በጭኖቿ ዋጠቻቸው።

ምን እያደረገችኝ ነው? ወዴት እየመራችኝ ነው? እንዴት እንድንዘልቅ ልታደርግ ነው?...

...አ! አንቺ የኔይቱ ኤልዛቤል ከጎኔ አጥንቴ አጥንት ነስተሽ... ሳቄ መጣ። በቅጡ የተፀነሰ ስሜት...

...ወገቤ ላይ እንደተጠመጠመች ወደጉዝጓዜ ይገኛት፤ በጨለማ ግርዶሽ፤ እውነትና ሀፍረትን ብርሃን ነስተን- በድክመታቸው ተጠቅመን...

"ወይኔ! ወይኔ! ጉዴ! ጉዴ..."

"ይቅር?"

"አይ-አይቅር!..."

ልቤ ዝቅ ካለችበት እንሰራርታ አቀበቱን ትያይዘዋለች።

"ቆይ! ወይኔ! ቆይ ጉዴ!"

ደስ የሚል ነገር አለበት? ዝም ብዬ ማድመጥ ዝም!...

"እሺ ቆይ፣ ወይኔ ጉዴ፣ ቆይ... እሺ፣ እሺ አየር አጠረኝ..."

"ይቅር"

"እይቅር፣ ጉዴ! ጉዴ! ጉዴ!...ጉ...ዴ!... ጉ.. ዴ... ጉ... ዴ... ጉ..."

ፀጥ! ፀጥታ ውስጥ ስንት ያልተመዘገቡ ጥያቄዎች መልስ ያገኛሉ? ይህንን ፀጥታ ለዘልአለም ማግኘት ይሆን ዕድቅ? እረፍት ያለበት ፀጥታ! እረፍት እና ፀጥታ እንደባልና ሚስት ቁልፍ ተቆላልፈው ማገናዘብ ለሌለበት ለተፈጥሮ ሕግ አሳልፈው ሰጥተውናል። እረፍትና ፀጥታን ለማግኘት ስንት ሌሊት ናትራን ቃበዝኩ?

ናትራ፣ ንጥር ሽቶዋን የተፈጥሮ ጠረፏ አሸንፎት ናኝ። ፊቷን ወደ ግድግዳው መልሳ ፀጥ ብላለች። እንደእኔ እረፍትና ፀጥታን እያጣጣመች ይሆን? ወይስ እንዳለፈው ሌሊት አይኔን እስጨፍናኝ ልትጠፋ? ዘልአለማዊ አዙሪት ውስጥ ገብቼ ይሆን? ናትራን ማግኘት... ናትራን ማጣት... ደግሞ ናትራን ማጣት... ደግሞ ናትራን ማግኘት...

"ታለ?"

"እ?" ዓይንህን ጨፍንና ልሂድ ልትል?...

"ወሬውን ልጨርስልህ?"

"እ-ሺ" ሽገኝ? ከሴት ጋር በኩስታራ ወሬ መግባባት የሚከብደኝ ይመስለኛል። ከሰሜት ቅብብል ያለፈ ትልም ያካተተ የሴት ልጅ ጨዋታ...

"መጣች"

"እሺ"

"ከታለ ጋር ልንጋባ ነው አለችኝ።"

"እ?"

"እሱም ቀደም መጥቶ አንጋባ አለኝ።"

ዝም! የድል በዓል የሽንፈት በዓልም ውስጡ አለ ያለኝ ማን ነበር? ናትራ በሀይወት አንድ እንዳሸነፈች ቆጥራ በሌላ መሸነፍ አፊቷ ቆሟል።

"አንተም እኔም በፍቅር የተበደልን ጎረቤታም ወፎች ነን። እሱ የሚያገባኝ ሊጎዳኝ ነው። እሷም አንተን የምታገባህ ልትጎዳህ ነው።"

ወዴት! አንዴት እየወሰደችኝ ነው?

"ሁለቱንም አናገባቸው"

ዝም

"ታለዩ"

"ወዩ! ፈተናዩ?"

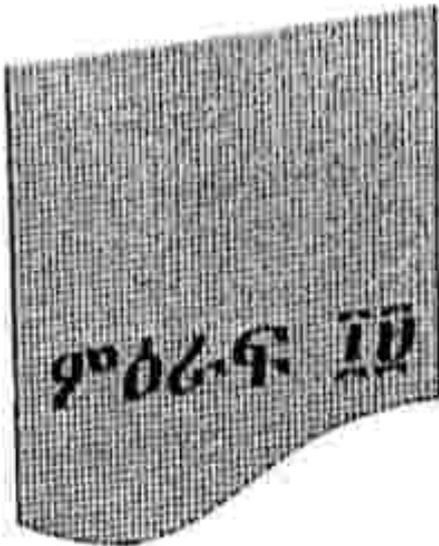
ዝም አለች! የሆነ ነገር ሳይገባት አልቀረም።

ዝም አልኩ! የሆነ ነገር ገባኝ...

ወጥታ ስትሄድ የበሩ ወጋገን የፈጠረው የቤቱ ደብዛዛ ብርሃን ሲጋረድ ታወቀኝ።

ቀላል ፈተና...

...ከአፍ ባልወጣ የሆድ ምላሽ ሁሌም እንዲህ መግባባት ቢኖር...

ሐሰተኛነት

ከሌል፣ ሥር ካሉ መንትያ ባለመዘገያ ሳጥኖች ውስጥ ከአንደኛው የተጣጠፉ ልብሶቹን አወጣሁ። እምክ፣ እምክ ይሸታሉ። ሰው እይቶ እንዳይጓጓና ልውሰድ እንዳይል የተዘጋጀ የመጽሐፍት መደበቲያ ሳጥን ነበር። ልብሶቹን እያራገፍኩ አልጋው ላይ አሰጣጊቸው። ዲዛይን ያለው ሹራብ፣ ሰማያዊ ጨርቅ ሱሪ፣ ከውስጥ የሚለበስ ሸሚዝ...

ሌላኛውን ሳጥን ከፍቼ ካሉት ሦስት ጫማዎች ከሱሪዬ ጋር የሚመሳሰለውን ስክ ጫማ መረጥኩ። እንዲህ ያለ አለባበስ ግቢ ስሄድ የማዘወትረው ነበር። መምህርነት በሁሉም ጠንቃቃ ያደርጋል። ተማሪዎች ፊት ተዘረከርኩ መቆም የመማር ማስተማር ሃይቱን እንደሚጎዳ እሙን ነው።

ነውብራቅ ለትላንት ወይም ለትላንት ወዲያ ከእኔ ጋር ቀጠሮ ይዛ ነበር። መልክቱ በደረሰኝ ማግሥት የተቀጠርኩበት ሥፍራ መገኘት ለእኔ ኃላፊነቱን እንደመወጣት ነው። በግዴለሽነት የሚያስተቸኝም እንዳልሆነ እምናለሁ።

ልብሶቹን በየተራ እያነሳሁ ወደአፍንጫዬ አስጠጋሁ። እምነኩ፣ ልብሶቹን እንደጻክ ተጠግቶ ወደ ደባልነት ሳይሸጋገር አልተረጎም። አራግፊ መለባበስ ጀመርኩ። ታክሲ ሳልይዝ በአግራ እየተናፈሰኩ ልብሶቹንም ማናፈስ ሳይኖርብኝ አይቀርም።

ከቤት ስወጣ አይኖቼ ጻክን ቃበዘ፣ የናትራ ግንድ እንደተሸናፊ ጠላት ተንጋሎ ቀርቷል። ወደመንገዴ ስገባ ድንገት ፊት ለራቴ ሐምራዊ መጎናጸፊያ ጣል ያረገኝ ሴት ተጋፈጠችኝ። ሽቶዋ የእጣን ጢስ ተደባልቆበት እካባቢውን ኖኝቶታል። ከንብንቧን ከላይዋ ላይ ገፍፋ በአንገቷ ሰላምታ ሰጠችኝ። አንገቷና ጆሮዋ በወርቅ ተንቆጥቶዋል። ጣትዋ ቀለበት፣ የእጃ ለገሽ ጅግና ተገጥግጦታል።

"አስታወስክኝ?"

"ይመስለኛል" በወንድ ድክመት ላይ የተመሰረተ ውበት ተሰጥቷት እንደምን ትዘነጋለች?"

"የአባታችንን ነገር እንዴት አደረክልኝ? ሁለት ቀን አለፈው"

"ተመልሼ አልሄድኩም" አለቃዋ ፔንሙ በረድ ሠርዋ ያም ፀሎት እንደጠንቋይ ማረፊያ ግንድ በቁሙ እየተቃጠለ ሁለት ቀን መጠበቁ በንዴት አንበልብሉት ኤልሳቤጥ ላይ ሳይሙሀባት አልቀረም።

"ቃልህንኮ ሰጥተኸኝ ነበር" አይኖቿ ከቀን ብርሃን ጋር እየተጮከከሩ ያበራሉ። ክብ ፊቷ ላይ እንደ አልማዝ ፈርጥ ለውበት ሁኔታ ላይ የተሰካ ዓይን...

"እንደምታውቁው ቦታው... ሰዎቹ..."

"እንተ ቤት ገብተን እናውራ?"

"ቀጠሮ..." ለከሸፈ ቀጠሮ ያንሳሳኝ ሆን ብሎ ፔንሙ ይሆን እንዴ?

"አልቆይም..."

የአይኖቿ ልመና ፈጥርቆ ያዘኝ። "እሺ" ብዬ ፊቴን መለስኩ። ከሰባተኛ ላይ መሆኗን ሳሰብ...

...ቤት ገብቼ እራሴ የምቀመጥበት ነገር አጣሁ። ለካ ቤቴ ለጥሩ አለባበስ አይሆንም? ወደ አልጋው ጠቆምኳት። ስትቀመጥ ፀሐይ እግኝቷቸው የማያውቁ ባቶቿ ተጋልጠው እንፀባረቁ። ጉዝጓዜ ላይ...

"ሠርዋን-ማለቴ አባታችንን ለምን ነበር የፈለግሽው? ማለቴ የፈለግሽቸው?..."

ሳቅ ስትል ሌላ ፈተና ከከንፈሮቿ ጀርባ አሸመቀ። የጥርሷ ግጥግጥ...

"እንተም አባታችን ትለዋለህ?"

"እንዴት? ማለቴ..."

"ረድ ሠርዌ የሚለውን የሽሙጥ ቅጥያ አልረሳልኝ ያለው እሱ ብቻ ነው ብሎኝ ነበር"

"ተገናኝታችሁ ነበር እንዴ?"

"መመረቂያ ፅሁፌን ስለራ እንገናኝ ነበር።"

ምንድነው? ግራ አጋባኝ! ቆንጆ ሴት ከመልካ መመኪያነት ውጭ ብዙም በትምህርትና በንባብ የምትተጋ አይመስለኝም" ነበር።
ፔንሙ ከከተማው ሀሰሳ በጊላ እንደ አለላ የመዘዛት..."

"የምን መመረቂያ? ማለቴ..."

"የብሉይ ኪዳን ተፃራሪ ሴቶችን ከFeminist Theory እንግር የተቸሁበት ወረቀት ነበር። ሠርዌ በጣም አግዛኛል"

"የትኛዎቹ ሴቶች!"

"አስቴር፣ ሩት፣ ደሊላ፣ ኤልሳቤጥ... ዲቦራ...እ..." ወደላይ ስታንጋጥጥ የአንገቷ ጌጦች ፊቴ ላይ ፈለቁ፣ የትኛውን ብርሃን አጥምደው ለቀቁብኝ? ነው ብርሃን ይታሰባሉ?

"እ... ኢያዔል..."

"ማናት እሷ?"

"የሔቤር ሚስት፣ መጽሐፈ መላፍንት ታሪካን የሚያወሳው በጥሩ ሥራ ነው። እኔ ግን ጭካኔዋ ነው የታየኝ"

"እንዴት?" ከሴቶች ጋር በዕውቀት ላይ ማውራት ከወንዶች ይለያል። ስሜት የተሞላ አይነት ይሆንና ግን ኮስታራ..."

"እንዴት? እኔ አላውቃትም"

"በእስራኤላውያንና በአሶር መካከል ጦርነት ተካሂዶ ነው። የእስራኤላውያን ኃይል እያየለ ስለመጣ የአሶር ወገን የሆነ ጦር መሪ... ስሙ ማን ነበር?... እ?..."

ሥም በትፈልግ አንጋጣ ለዚያ ለምትጸልይ የሴት አምላክ ውበት ይነበብባታል። ባላገኘችውና ለዘልአለም እንዲሁ በቀረች ስል አሰብኩ።

“አ-ዎ፣ ሲሳራ ይባላል። እና ሸሽቶ ኢያዌል ድንኳን ይደርሳል። አስገቢኝ፣ ሸሽጊኝ ሰውም ቢፈልገኝ በዚህ የለም በይ ብሎ ይለምናታል። እሺ ብላ ካስገባችው በኋላ የድንኳን ካስማ ነቅላ...”

ሲዘገንናት ሌላ ውበት፣ እንደዘገንናት በቀረና ዘልአለም ደስ ባለኝ...

“መደሻ ይዛ በሲሳራ ጆሮ ውስጥ ካስማውን ትመታዋለች። ሲሳራ ከመሬት ጋር ይጣበቃል። ክፉ አይደለች? ጨካኝ! በዚህ ሥራዋ ግን ትጸድቃለች?...”

“በጥናት ነው ኤልሳሌል የሆነችው?” ስል አሰብኩ።

“የት ነው የምትሰራው?” አሁን ይህ ጥያቄ ለምን አስፈለገ?

“ትምህርት ቢሮ”

“ከትምህርት ቢሮ ነው ፔንሙ ይዘሽ የመጣው? የመንግሥት መዋቅርን ተቆጣጥሮታል በይኛ”

“እ?”

ያሰብኩ መስሎኝ ነበር።

“ማነው ይዘኝ የመጣው?”

“ሚስጢሯ ተገለጠ ይሆን? በፔንሙ ተራዳኢነት ምን ታደርገኝ ይሆን? ይህ ሁሉ ውበቷ ወደመጨረሻው አስቀያሚነት ይለወጥ ይሆን? ዘመኗን ሁሉ በውስጠ ታዋቂነት ያጠራቀመችው ዕድሜ እንዴ ይከመርባት ይሆን?” ተይው”

“አልተወውም” የሀሳብ ትንቅንቅ ያሰኛት ትመስላለች። የእጇ ሸዋሊያ ተቅጨላጫለ።

“እርሺው”

“አልረሳውም”

ሳቅሁ

“ምን ያስቃል?”

“በራሴ ነው”

“እንዴት?”

“ይኸውልሽ! የመጀመሪያ ቀን ሳገኝሽ ማንን መስለሽኝ ነበር መስለሽ?”

“ማንን?”

“መላቅ የለም” ከእራሷ ጋር ከሴሰኑና ከዝሙቷ ወይን ጠጅ ከሰከሩ ወገን እንዴ ተፅፎአለሁና ነገሮች ከፍጥነታቸው በላይ እየፈጠኑ ሳይሆን አይቀርም።

“አልሰቅም፣ ሙ...ት!” እጇን በአየር ላይ ለመሃላ አወናጨፈች።

“ኤልሳቤት ስትይኝ ኤልሳቤል ያልሽ ነበር የመሰለኝ። ከረድ ሠርዌ ጋር ስናወራ ፔንሙ የሚባል የአጋንንቶች አለቃ መሰናከል እየፈጠረ ነው ስላለ...” ምን አዘገበደኝ።

እንዳሰብኩት አልላቀችም። አይኗን ጨፍና ጭንቅላቷን ወደጎላ ጋለል አደረገችና ቆየች።

ንግግሪ እንደቀልድ ካልታየላት አንዳች የተደበቀ ዕውነቷን ነክቴዋለሁ ማለት ነው።

“ዋናው አጋንንት ጓደኛህ ነው።”

“እ?”

“አ-ዎ፣ እሱ ነው አጋንንት። ይህን ሁሉ የሚያደርገው ለምን እንደሆነ አውቀሃል? የሚከተሉት ሰዎች የፈጠረው? ብቻውም በፆም ፀሎት ሰበብ ዘግቶ የተቀመጠው? እ?”

“አላውቅም”

"እኔን ሽሽት ነው። ያደረገውን ሁሉ ብናገር የትኛው የሱ ተከታይ ያምናል? እ? እኔን ተጥቅጠው አይገድሉኝም? ይገድሉኛል?"

ግንፍልፍል ያለ ንዴት ውስጥ ገባች። ብዙ ምዕተ አመታት ተከድኖ የበሰለ ንዴት...

"ምንድነው? ማለቱ?..."

"ንደኛህ ከእኔ ልጅ አለው፤ የሚሸሸው ይሄንን ነው። ትምህርቱን የጨረሰኩት እንደ ዓመት ዘገይቼ ነበር። ጥናት አሰራለሁ ብዬ ሰራልኝ... አረገዘኩ። ከእሱ ምንም አልፏልግም፤ ግን"

ይሄ የእሷ እውነት ነው? ወይስ የፔንመ ከም ፀሎት ፍላጎት የማምለጫ ደባ... በዚች ህይወት የትኛው ላይ እርግጠኛ መሆን ይቻላል? የትኛውን ተቀብሎ የትኛውን ገሸሸ ማድረግ ይቻላል?

"ሊከድ አይችልም፤ ቁርጥ እርሱን ነው... ግን እንደነገርኩህ እንዳትነግረው። ከቻልክ አገናኘኝ፤ ካልቻልክ እንደ ቀን እንደበረርኩ እገባለታለሁ።"

የምለው ጠፋኝ...

"እንዳልከው 'ኤልሳቤል' እያለ የሚያስተዋውቀኝ በተከታዮቹ አስቀጥቅጦ ለማስገደል ነው። ደሞ ያደርገዋል፤ ያደርገዋል..."

ሌላ ረድ ሠርዌ እያስተዋውቀኝ ነው? ወይስ ምንድነው? በህይወት ሥም ቅዠት ነው የተሰጠን። ቅዠት! መዳከር... የሚያባርረንን በቅጡ ላናውቅ በሽምድምድ ሽሽት ልብ ማውለቅ...

ሐሰተኝነት

ከዚህ ለላም ደባ እና ትንግርት ጋር የሚያስተናገድኝ ምንድነው?
እዚህ ሠፈር፣ እዚህ ከተማ፣ እዚህ ሀገር የቀረኝ አለ? አሥር የያዘኝ
ዝምድና ሆነ ሀብት አለኝ? ሌጣዬን እንደተወለድኩ አይደለሁምን?
በጥቂት ጊዜ ልመና ከሚገኝ ሀገር በላይ እዚህ ክፍል ውስጥ የተከማቸ
ምን አለ? ...ከቻልኩ ሀገሩን፣ ካልቻልኩ ከተማውን፣ ካልሆነልኝ ደግሞ
ሠፈሩን ጥዬ ለመከብለል የሚከለክለኝ ምንድነው? እንግዲህ
ሐሰተኛውም፣ እውነተኛ ሐሰተኛ መሲህ ከሆነ እንደውሻ አንፍንጭ
ይድረሰብኝ። አልዛቤልም በማያንቀላፋው ተንቀሻቻዎች ጊታዎ
እየተጠቆመች ትምጣ። ረድ ሠርዌም የእግዚአብሔር ሰው ከሆነ
ሥራው በፈጣሪው የተከናወነለት ሰው ሆኖ ሳይለፋ በኮከቡ እየተመራ
ያገኘኝ...

...ጥቂት መጻሕፍትና ጸክተር አሮን የተወልደኝን ካርቱን ብቻ
ይገኛ ወጣሁ። የጣሊያኑን የጻክን ትዝታ ሳላደምጥ፣ የብሉዝ መጫወቻ
ድምፁን ሳያፍታታ ቅንብቢትን መልቀቁ ቅር አሰኘኝ። ጻክ ፓስታ ከበላ
በጊላ በስተርጅና ወብርቶ ጥላ ፈልጎ መጋደሙን ትቶታል።
እንደጉበዝና ወራቱ በሴት ወደሚነሳ የከላባት ጦርነት ዘምቷል።
ናትራን የተሰናበትኳት ጉዝጓዜን ወደጊላ ትታ ከእኔ በራቀች ሌሊት
ነበር።

"ላላም ለኪ ቅንብቢት፣ ቅንብቢት የየካ ተራራ ቤተ-መምላሳን
ሆይ! ላላም ለኪ"

ረድ ሠርዌ እውስጡ ለሁለት ተሰንጥቋል። የሚናፍቀውና
የሚያስፈራው። የሚያስፈራውን እርቆ የሚናፈቀውን ማግኘት ቢቻል...

"ላላም ለኪ መምላሳን ቅንብቢት!"

ወደጊላ ላለማየት እየተጠነቀቅሁ ቅንብቢትን ለቀቅሁ። የቀበናን
ሙት ወንዝ ስሻገር ልቤ ቅጥ ባጣ ሁኔታ ከፋኛ ደረግጥ ጀመር።

ንጉሥ ሰሎሞን ሳሚ የቁድሮንን ፊፋ እንዳይሻገር ባለማለቡት መንገድ ትንቢትን ላለመልቀቅ ቃሌን የሰጠሁት መንፈስ ይኖር ይሆን?

"ለላም ለኪ ቀበና!"

በሳሚ ላይ ዳዊትና ልጁ ጠቢቡ ሰሎሞን እንደደለቱት ያለ ቃል ጆሮ ላይ ቃጨለ።

"ያማልክቱን ንቆ የቀበናን ደፍ ተሻግሯልና ሽቦቱንም ከደም ጋር ወደመቃብር አውርድ"

ሽቦት አውጥቻለሁ ይሆን? ፊቱን በመስታወት ካየሁ እንደቆየሁ አስታወስሁ። ምን መስዬ ይሆን? በፀጉሮቼ መካከል የተንጨፈረሩ አንዳንድ ሽቦቶች ብቅ፣ ብቅ ብለው ይሆን? እራሴን ከዘመናት በኋላ እንደ አዲስ ስተዋወቅ ምን ይሰማኝ ይሆን?...

...የመኪና ጡሩንባ ተደጋግሞ ሲያናፋ ከሀሳቤ ባንንኩ። ነፀብራቅ መኪና ውስጥ ሆና እጇን ነቀነቀችልኝ። ቆሜ ስመለከታት የተቃራኒ አቅጣጫዎን ቀይራ የኔን አንፃር ያዘኝ።

"ግባ"

ገባሁ ሽቶዋ...

"ወዴት ነው?"

"ወደየትም" አፍንጫዬን ኮልኩሉ መንፈሴን እንቃውሽቶዋ...

"ዝም ብለህ ነው ዕቃህን ቀርቅቦህ ከቤት የወጣኸው?"

ዘወር ብዬ እየኋት፣ ፀጉሯን በአጭሩ ተቆርጣ ቀይ ቀለም ተቀብታዋለች። ፊቷ ላይ ደርቦብ ያለ ደም መሳይ መንፈስ እንደ እይነርግብ ተጋርጿል። ዲያብሎስ በስምዖን ልጅ በአስቆሮቱ ይሁዳ ልብ አድሮ አሳልፎ እንዲሰጥ አሳብ እንደገባበት ሁሉ በነፀብራቅም እንዲሁ ለማድረግ ምን...? ካልሆነ፣ የመንፈስ ምሪት ከሌለ፣ በዚህ ሰዓት እዚህ እንድትጠብቀኝ እንዴት ሆነ?

"ከላስ የለሽም?"

“ዝም ብዬ፣ አሳይመንት ሰጥቼ ተማሪዎቼን ላይብራሪ ላኳቸውና መጣሁ...”

ጥርጣሬ፣ እንዴት...

“ወዴት እንደምትሄድ አልነገርክኝም?”

ዝም፣ የምሸሸው ከአሷም ጭምር አልነበረም?

“ምንድነው በካርቱን የቀረቀብከው?”

“መጽሐፍ”

“ቤት እየቀየርክ? አይደል? እኔን እየሸሸህ?... አይደል? Really its Awesome!”

ዝም! የወንድና የሴት ግንኙነት ወደ ጭቅጭቅ የሚያመራበት ቦታ፣ ጊዜ፣ የሙቀት መጠን... መጠናት አልነበረበትም?

“እሺ ወደየት መሸሽ ነው የፈለከው? ላድርስህ...”

ዝም

“ለካ እየሸሸኸኝ ነው? አይደል እንዴ? መሸሸህን ካወከብህ ምኑን ሸሸኸኝ? ግን ምን እየሆንክ ነው? ምን እየሆንኩ ነው ልበል እንጂ...”

ዝም፣

መኪናዎን የንዴቷ ተካፋይ አደረገች። ለግሯን በተራ በተራ እየረጋገጠችበት አስፈነጠረች። ሠፈር፣ ከተማ፣ አገር... ላይሆን ዓለምን ለመልቀቅ ነበር ከቤቴ የወጣሁት፣ የቅንብቢት ኑሮ ላይሆን ህይወት እራሷ ኖራለች የቸከችኝ።

“እግርሽ እንዲህ ያምር ነበር ግን?” ስል ጠየኳት።

“Really? በዚህ ሰዓት የታየህ የእግራ ውበት ነው? እየሞትን እንደሆነ አልታየህም? አብረን እየሞትን ነው።”

ከመፍራት ይልቅ አልህ መጣብኝ፤

“አብሮ ከመኖር ይሻላል”

"እ?"

"እዎ! አብረን ከምንኖር አብረን መሞታችን ስቃይ ይቀንሳል"

መኪናዎን አበረደችና ጥግ ይዛ አቆመች። የጃንሚዳ ሽንጣም ጎዳና ላይ እንዳለን ገባች። ጥቂት በአነዳጂ ብትቀጥል ኖሮ አንበሳ ግቢን ጥለን፤ የአንበሳውን ፍርግርግ ገልብጠን የአንበሳ ጥሩ ምሳ እንሆን ነበር። ጥሩ! እንደ ህንዳዊ የሃይማኖት አባት ያለው ትክክል ሆኖ ተሰምቶኛል። የሰው ልጅ ብቻ ነው ከተፈጥሮ የመብላት መብላት ህግ ውጭ ሲሞት ሥጋውን የሚቀብረው። ማህቪራ ይባላል። እሱ በመሰረተው በጃይኒዝም እምነት ሰው ሲሞት አይቀበርም፤ አይቃጠልም። ምኑንም፤ ምኑንም በልቶ እንደኖረ የተፈጥሮ ዕዋውን ያወጣል። አስከሬኑ እየተመተረ ለጥንብ አንሳ ይሰጣል። ከጥንብ አንሳ ጋር ተዋህዶ ይቆይና ወደሌላ ሥጋ በል ይተላለፋል እንዲህ... እንዲህ የመብላት ዕዳውን በመክፈል ዘልአለም ሲሰለቅ ይኖራል።

ነፁብራቅ መሪውን ለቃ ፊቷን ሙሉ በሙሉ ወደ እኔ አዙራለች። ይሄ ሁሉ ቁጣ የት ነበር?

"ጥቂት በመንዳትሽ ብትቀጥይ ኖሮ ዛሬ አዳራችን አንበሳ ሆኖ ውስጥ ነበር። ተቃቅፈን፤ አየሽው አንበሳ ግቢን?" ማለዘብ ፈለኩ።

"አሆሆሆሆይ! ምን ጉድ ነህ ግን? Really its Awefull!" አለች።

"እኔ ግን ከንስር ይልቅ ፈጣን፤ ከአንበሳም ይልቅ ብርቱ ነኝና እንደ ሶምሶም አንበሳውን አሰብራለሁ።"

"አሆሆሆሆይ!"

ይኼ አሆሆሆይ የመሀይማኑ እህቶጅም ነበረች። አሆሆይ ምሁርና ጨዋ በእንደ ላይ የሚኖሩበት የጋራ አጋኖ ሥፍራ ናት።

"እ? ምን አልሽ?"

"ስለምኑ?"

"ስለንስርነቴ፤ ከአንበሳ ስለመላቁ" ደረቴን ነፋሁ።

"ዕኑዕ ልቡም እንደ አንበሳ ልብ የሆነው ፈፅሞ ይቀልጣል።" አለችና የመኪናውን ሞተር ቀለቀለች።

ማለብያዩን ለመምቻነት ተጠቀመችበት። ልቤ ፈፅሞ አስከቆልጥ እንደምትጠብቅ አውቃለሁ። ነፀብራቅ የግቢው ዓይን ነች። መምህር ከነተማሪው የሚቃብዝላት። ወደ ሥነ ልቦና አማካሪዎች ከሚሄዱ ወንድ ተማሪዎች ግማሹ ነፀብራቅን አፈቀርን የሚሉ እንደሆኑም አውቃለሁ። ግን ይህ ለእኔ ምን ነው? እንደ ሰሞን መግቢያና መውጫያዎ ላይ በሰልክ እንጨት ስልት ተተክልኩ። በቃ! እሷም ለሰውነቴ ሳይሆን ለቅምጥነቴ ነበር ልዩ ትኩረት የምትሰጠው። ሌሎች ላይ ፈፀማ ለመኩራቷ የእኔም አስተዋፅኦ አለበት።

"ምላ እንብላ?"

"ከዛስ?"

"ከዛ የት?"

"አውቶቡስ ተራ ትወስጂኛለሽ"

"ለምን?"

"እንደ ጓደኛ አለኝ፣ ቤቱ እዛ ነው..."

"እና? እዚያ አሳድረኝ ለማለት ነው ቤትህን የለቀከው? ሰውኩ እንደ ቀን ቢያሳድርህ ሁለተኛ አይደግምም"

እዘንኩ! እዘንኩ እየተጫወተች ነው። እንደ ፀጉሯ የተቅላላ ንዴት ውስጥ እንደሆነች ያስታውቃል።

"የምሄደው ብር ልሰጠው ነው።"

"የምን ብር?"

"ዶክተር እርን እኔጋ አስቀምጧል! ለተቸገሩ ጋዜጠኞች..."

"እንተ ብቻ ነህ የተቸገርከው። ብዙዎቹ ወይ እስር ቤት ናቸው፣ የቀሩትም የፈረንጅ እግር ሥር ተነጥፈው..."

"ቢሆንም! አልቸገረኝም አልፈልገም ማለት ያለበት አሰ ነው።"

"እስኪ ጅል አትሁን፣ ገንዘብ እንከርፍፈህ ስትሄድለት አልፈልገም የሚል አለ? Really?"

ዝም

“ማነው ለመሆኑ?”

“ሙሴ ፀሊም ይባላል” ለሙሴ ፀሊም በጥላቻ ሳልሰጠው ተርቺ መንፈሴን ከማጉደፍ እራሴን መከላከል አፈልጋለሁ። በዚህ ላይ ከቻልኩ ከተማዋን ስለቅ ሳልከውን የቀረሁት አደራ እንዲኖር አልሻም።”

“አውቀዋለሁ፣ እሱ ተርፎት ለሌቶች አንጻንድ ነገር ሲገዛ የሚውል አይደለም እንዴ?”

“አውቃለሁ “ላዳ” ታክሲ አለኝ ብሏል ግን...”

“እኔን “ላዳ” ያድርገኝ 'እንትን፣ ምንድነው እሱ'ቴ...አይደለም እንዴ...”

“ስለማንም ምንም ነገር ካንቺ መስማት አልፈልግም። ደግሞኮ ተራ ነገር ላይ ማተኮር የምሁር ዘርፍ አይመስለኝም።”

“Really its Awesome!”

ለኩርሬያ አንድ ጋት የቀረው ኩም ያለ ዝምታ ውስጥ ገባን። ይሻላል።

* * *

ትዳር የገደለው ፍቅር አጋድመን የእንባ ማድረቂያ ምላ በላን። ሳንጋባ መጋባት በየትኛው ቀዳዳ ሰርጎ ገባ? የቡራኬ ቁራሽ አልሰጠኋትም እንጂ ቁርጥ ትዳር፣ ያውም ወልዶ፣ ወልዶ የደከመው ትዳር... በእንዲህ አይነት ትዳር ሳለመድከም አባቴን ሆኖ መፈጠር ይገባል። እሱም ቢሆን በአገር ፀብ እየገባ ስልቶንት ውስጥ የሚከተውን ትዳር ነክ ድግግሞሽ ሲያናጥብ ስለኖረ ይሆናል...

“የት አልከኝ?” ጠፍቷት ሳይሆን ሐሳቤን ቀይራ እንደሆነ ለማረጋገጥ ይመስላል።

“አውቶቡስ ተራ”

ወሬ የሚሻሻሉት እኔ እና አይኖቿ ረንግል እንደገባቸው ጫፍቶች ፀጥ ብለዋል። ፀጥ ያሉት እግሮቿና አጃቻም ጭምር ናቸው።

"ታላ?"

"እ?" ደሞ ፍቅር ለሞተበት ትዳር ወይዬ ልበል?

"ካንተ ጋር እግኝተነው አብረን እንመለስ?"

ዘወር ብዬ ለየጊት ከንፈሯና አይኖቿ ለወሬ ሽሚያ ተነቃቅተዋል። አንዳንድ ጊዜ ከእሷ ባህርይ ጋር የማይሄዱ ጥያቄና ምላሾች አሏት። የሚርበደበዱላት የግቢው ልዑካን ተሰባስበው ይሄን ጥያቄዋን ቢሰሙ ተፈጥሮ ውሏን የሳተች ሳይመስላቸው አይቀርም።

"እሺ አልክ?"

"አድርሰሽኝ ትመለሻለሽ እኔ እመጣለሁ"

"እሺ፣ እዛው አካባቢ ልጠብቅህና ስትጨርስ አብረን እንመለሳለን።"

"ይጨንቀኛል፣ ተረጋግቼ መቀመጥ አልችልም።"

"ኅንተኮ ስል ነው ተማሪዎቼን..."

"እንደ ትልቅ ውለታ አትደጋግሚው" ቀስ በቀስ መብቶቿና የበላይነቷ እየተኮረከመ፣ በመጠን እየተሸማቀቀ ሲሄድ ይታወቀኛል። ዛሬ ይፈራል መስሏት የመጨረሻ አማራጫን በአብሮ መሞት...

"እሺ በላኝና ለእኔ ውለታ ዋልልኝ"

በእኔ ጥንካሬ ነው ከተለማማጭቿ ጋር ያልተሰለፍኩት? አይደለም! በድክመቴ ነው። ለምንም ነገር የምሰጠው ትኩረት ዕድሜው የአጭር አጭር፣ አጭር ነው። ይሄ ደሞ እሷን አልህ አጋብቷታል። መውደዷን ማሳየቷ ለእኔ እንደ ድል አያከበርኩ የማጣጥመው ሳይሆን ህይወቴን በመከራ የሚሞላ ድግግሞሽ የሚሆንብኝ ነው። እሰቃይቶ መሰቃየት ይሆንብኛል።

"ዕቃዎቼን ይዘሽ ተመለሽ! እኔ ጉዳዩን እንደጨረሰኩ ተሳፍሬ አመጣለሁ።" ወፍራም ፈላሽ በሚመስል መሰልቸት ውስጥ ሰጥሜ ዋጎቼ ለመውጣት እቸገራለሁ። ወይ መተንፈስ አለመቻሌ አይገድለኝ ነገር...

"ምንም አይነት ዕቃ ያንተ መያዣ እንደማይሆን አውቃለሁ፤ ተደብቆ ሽኝ ስትጠፋኮ ነው የደረሰኩብህ? ዛሬ ከተለያዩን መቼም ቢሆን እንደማላገኘህ መንፈሴ ነግሮኛል! መቼም!"

በለንጠብራቅ የሚወፍ ሰው ካለ እርሱ ሁልጊዜም ተወቃሽ ይሆናል። የእሷ የሆኑና የእሷ ያልሆኑ ባህርያት ተደልድለው በጉርዋ ውስጥ አይከሰቱም። ልታደርጋቸውና ልትናገራቸው የሚገቡ ነገሮች ጉራማይሌነት ይበዛቸዋል። በዚች ሰዓት ቁጣም ሆነ ልምምጥ ሁለቱም በጠብራቅ ዘንድ ውጤት እንደማያመጡ ይሰማኛል።

"አሺ! እንደራደር"

"ምን? በምን እንደራደር"

"አንቺ ጋ አመጣለሁ፤ የተወሰነ ጊዜ ብቻዬን መሆን አፈልጋለሁ። እንኳን ሰው እግዚአብሔር ቢፈልገኝ እንኳን አታገናኝኝም፤ እንደውም አንቺ ጋ መኖሪ በፍፁም መታወቅ የለበትም።"

በፍተሻ አየችኝ

"እ? እንስማማለን?"

"ታለዩ"

"ወዩ! ፈተናዬ" አመለጠኝ።

"የምን ፈተና አመጣህ? ፈተንኩህ? Really? So shameful, Any ways ምን የሚበላ ነገር ሰርቼ ልጠብቅህ? አብረን እራት... ካልፈለክም ከፍልህን አዘጋጅቼልሁ... ካልፈለክም ቁልፉን... ካልፈለክም..."

ጥርሷ እስከገባ እንደምግቧ በማንኳያዋ እየኮረኮረች የምታስቀኝ፤ ከእሷ ፈፅሞ የማይገኘውን ነፃነት አያሳዩች...." የበቂዋን ያህል ነፍሴን

ከድኩዳ፣ እንዳልገዛችኝ፣ ካልጨለመ የማልታቀፍ ዕዩፍ እንዳላደረገኝ
አሁን ምን ይሁን ትላለች?

“ታለ? ሳስብ ነው ያደርኩት፣ የሆነ መጥፎ ነገር feel
አድርጌለሁ። ለዚህ ነው ሁሉንም ጥዩ ወዳንተ የመጣሁት። ባልወደህ
እንደዛ ይሆናል? አ? ይሆናል? አ?...”

ከንፈሯና አይኖቿ በነገር ሲተባበሯት አፈራቸዋለሁ።

“እሺ?”

“አዎ”

“Really?”

“definitely!”

የቀን አሳሳሚን አልተወችም። አቅፋ ጀርባዬን እያሻሸኝ ጀርባ
ውስጥ የመሳም ድምፅ ከተተኝ። ሊፒስቲካ እንዳይበላሽ ነው እንዳልል
ምሳ ስንበላ በሶፍት ጠርጋ ጥላዋለች... በሶፍት የተጠረገ ሊፒስቲክ
ወደተጣለበት ተዙሮ ይፈለጋል? እንዲያ እየሆነ ነው አሁን...

...እዚህ ዓለም ላይ አይሆንም ተብሎ በእርግጠኝነት
የሚደመደመው ነገር የቱ ነው? ነፍሴ አፈክፈክኝ። በጥፍር ተርቶ
በማረሻ ቢታረስ የማይዘለቅ ጭንጫ ደረመን ነፍሴ ላይ ፈስሷል።

ደ ስጦት ስጦት

እውቶቡስ ተራ አንድ ድንቅ ነገር ሆነ፤ የከተማ እውቶቡስ ሊወጣብኝ ለጥቂት ሳተኝ። መጀመሪያ ደነገጥኩ፤ ቀጥሎ ከመጸሐፉ ጋር አጣቀስኩ። ነብዩ ዮናስ ከዕጣፊንታው ሲሸሽ አይደል ዓሣ ነባሪ ሆኖ ውስጥ ሦስት ቀን እንዲቆይ የተደረገው? እኔም ምናልባትም ከተልዕኮዬ ስላፈገፈኩ ይሆናል የከተማ ዓሣ ነባሪ ሊውጠኝ የነበረው።

የከተማው ዓሣ ነባሪ የብዙ ሰዎችን ትኩረት ወደእኔ ስቦ ሂደ።

"ወንድሜ አይተህ ሂድ እንጂ"

"ፍሬንድ! እየተጠነቀቅክ"

"ልጅ ሀሳብ ኅዳና ላይ፤ ሀሳብ እንደሁ አያልቅ..."

"ፍሬንድ" ያለኝን ጥቁር ልጅ ጠርጅ ጠየኩት።

"ሙሴ የሚባል ጋዜጠኛ? እዚህ እውቶቡስ ተራ? ላዳ ታክሲ ያለው? ቆይ አስቲ?... አጠገባችን ወዳለ ሙዚቃ ቤት ሂዶ ጠይቆ መጣ። ፊቱ ላይ የሽሙጥ ሳቅ ያነበብኩ መሰለኝ።

"ሙሴ የሚባል ጋዜጠኛ እኛ፤ ከእውቶቡስ መናኸሪያው ጀርባ አለ፤ ና ላላይህ"

"ከዓሣ ነባሪው መናኸሪያ ጀርባ" አልኩ በሆዴ፤ ቀደመ ተከተልኩ... ፊት ፊቱ እያለ ያወራ ጀመር።

"ሙሴ ዘመድህ ነው?"

"አይደለም፤ አብረን እንሰራ ነበር?"

"እሱ ጋ ልትኖርነው የመጣኸው?"

"አይደለም" ህይወት እውስጡ አርራለች

"ከሆነ አንድ ምስጢር ልነግርህ ነው"

ይህ አራራ ምን ያስቀጥረዋል? አልኩ በሆዴ። "የምን ምስጢር?"

"እነዚህ አውቶብሰ ተራ "ላዳ" ማለት ታክሲ ሳይሆን..." ዓይኖቼ እንደ ሐሰተኛው መሲህ የተቅላሉ ናቸው

"እ?"

"ትናንሽ የሽሌ ቤቶች አሉ፣ የሚከራዩ..."

"እና?" ጠባብ አፋ ምን መጥፎ ነገር ሊተፋ ይሆን?

"እነሱን ነው "ላዳ" የሚሏቸው። ጓደኛህ አልጋውን ለሌተኛ አዳሪ ለቆ ቆጥ ላይ እያደረ..."

ቆምኩ። ጅምት የሚሸመቅቅ ምስጢር ሰምቼ... "እርግጠኛ ነህ?"

"አዎ"

እንደቆምኩ ቀረሁ...

"ጓደኛህ እንደውም በቀን እይደለም የሚያከራየው፣ በተደፋ ነው የሚቆጥረው..."

"በተደፋ ምንድነው?" የሆነ ነገር ቅልብሽ ሊለኝ ደረቱ ላይ መራራጥ ጀመረ።

"ፍሬንድ ይቅርታ ግን ብታውቀው ጥሩ ነው ብዬ..."

"ገባኝ" እንዴት ላይገባኝ ይችላል?

"በተደፋ' ማለት ሴቷጋ ወንድ ገብቶ ሲወጣ የምትደፋውን ውኃ መቁጠር ነው። በተደፋ አስር ብር ይቀበላል።"

ማንን? የት ውስጥ ነው የተወሸቅነው?...

"በፊት አልፈልግም ብሎ ለሌላ ሰው ሰጥቶት ነበር፣ አሁን ሥራ ሲያጣ ነው መልሱልኝ ያለው። እና ባለ "ላዳ" ከሆነ..."

የት ጠብቂ የሙሴ ፀሊምን "መስቀል" ላግዘው? መስቀል ከተዋረደ ህይወት ስለይ ይከበላል? ሚስጥሩን እንደሥጋው ደመ።

አልቆረብኩበት ይሆን? ከዚህ የቅጡት አዘቅት ውስጥ ተመገጠህ ወጥተህ እንደምን ሌሎችን እክብረህ ልትይዝ ትችላለህ?

“ፍሬንድ?”

“አ?”

“ቤቱን ከፍቅ አሳይቼህ ለመለስ--እረንጓዴ ቁታ የተሰጣበት፣ ቀይ ላሰቲክ የተጋረደው ...እ...”

“ተወው! አልገጣም። እንተ ለሌላህበት ትንሽ ብር ልሰጥህ...” ኪሌ ገብቼ ነጥዬ ጥቂት ኖቶች መዘዘኩ። ሰጠሁት። በዝቶበት እንደቆመ ቀርቷል። እኔ መንገዴን ቀጠልኩ። ብዙ የሬሳ ሳጥን የመሰለ ቤቶች ደጃፍ ላይ ሴቶች ተኳኩለው ቆመዋል። በቀን?...

...መሴ ፀሊም ቤት ጋ ከመድረሴ በፊት ባለቅያሽ ታጥፈ ወደዋናው መንገድ ተቀላቀልኩ። ፈጣሪና ፍጡሩ ለመሴ ፀሊም አጣብቂኝ ህይወት ግድ የሰጣቸው አይመስሉም። ይተረግመሳለሁ። ፈጣሪ የእያንዳንዱን ፍጡር ህይወት ከምን ጋር እያነካካ ጻፈው ይሆን? “ለፍተህ፣ ጥረህ፣ ግረህ፣ በግንባርህ ወዘ ብላ” ማለት ውስጥ ስንት የፈጣሪ ነውር ተሸፋፍኖ ኖሯል?

ወደ ለማኑኤል የሚወስደውን ጎዳና እንደ አፈትጉሃን፣ እንደ በሁለት ሚማ ጥፍጠፋ እየተራመድኩ ቀጠልኩበት። ፍሬደሪክ ኒቼ ይሄን እውነታ ይሆን እፈራዋለሁ ያለው። (I'm afraid of the real world.)

የተቀጠበልን ህይወት ነውር ከሆነ ነውርነቱ የቀጣቢው አይደለምን? እውነት ያስጠላል! ምድር የልጆቿን በዚህ መልክ መዋረድ እያየች ምን አስቻላት? በፍካሬ እየሰሰ ዘመን እፍ አውጥታ ፈጣሪዋን አልጠየቀችምን?

“ምን እደረግሁ ጌታዬ”

“ባንቺ ያለው ሰው ሁሉ እኔን አላወቀምና ይህን ምልክት ማድረግ እንዲያውቁት ነበር” ሲል የምድር ፈጣሪ አልመለሰላትም? ዛሬስ? የሰው ልጅ የያኔዋን ምድር ያህል በውርደት መቅሰፍት ሲመታ እያየች በለምን ዝም አለች?

“ምን እደረገ? ልጅ ምን አጠፋ? የውርደት ደረመን ነፍሱን ወርሶት! ቆላስሎ፣ መግሉና ተልቶ በጎዳና መውደቅ ምን ይሉት ፍርድ ነው?...” አትልም? @OLDBOOKSPDF

ከበሰተኝነት ሥራ ዘሉ ጆርጅ ገብቶ ከውስጠኛው አለም መንጭቆ ውጭኛው ዓለም ላይ ጣለኝ፤ ዞርኩ። ደነገገኩ። መሱ ፀሊም ቱታ ለብሶ በተዘረከረከ አራራጥ ወደእኔ ሲመጣ አየሁት። ወፍሯል፤ የእግዚአብሔርን የሰባ ውርደት እርሱ ተሸክሞታል። አጠገቤ ሲደርስ "መምህር ሆይ" ብዬ አግሩን በአንጻዬ ማጠብ አሰኝኝ።

"ታለ? አል-አ-ዛር..." ትንፋሽ ለመዋጥ ጉልበቱን ይዞ ቆየ።

በፊት 'ታለ' ብሎ ነበር የሚጠራኝ? 'ላጽቂት' አልነበር ያወጣልኝ ስም? ስለምን ዛሬ? ውርደቱ ላይ አንፍንፊ የደረሰኩ ስለመሰለው መለማመጡ ይሆን?

"ታለ? የት መጥተህ ነው? ሰው ይፈልግሃል ብለውኝ ስወጣ፤ ያ-መጻፊት መስሎኝ፤ አንጻንዬ ሲቸግረው እኔጋ ስለሚመጣ..."

ነውር ላይ ተዛዘለን፤ እስከ አንገታችን

"...አንተን አየሁህ፤ አንተንም የፈለክኝ? ልጆች ቤቱን አላዩህ?..."

ነገሩን የክፋ የሚያደርገው በነውሩ ሀፍረት የሚሰማው ከሆነ ነው።

"እዚህ ሠፈር ነህ አንዴ? እኔ ወደ አማኑኤል ሰው ለመጠየቅ..." ይበቃል። አጀን ኪሴ ከትቼ የያዘኩትን ሁሉ ብር ሰጠሁት። "ማማሹ ያንተ ነው። የቀረውን ለዮሐንስ እና ለስምዖን ዘአምድ ሰጣቸው። አሁን እቸኩላለሁ"

"ግን ለምን ሰጠኸኝ?" ማነሴን አወቅህ? ማለቱ እንደሆነ የገባኝ ክራቅሁ በጎላ ነበር።

ኡፍፍፍፍ...

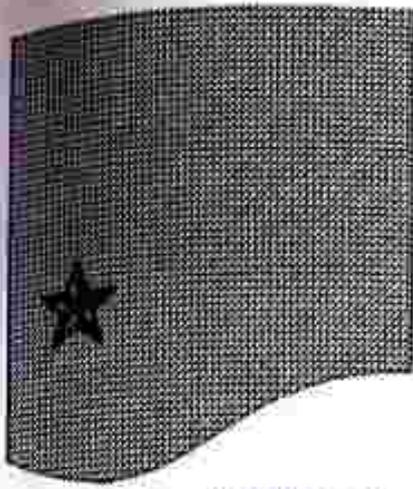
...አይጥ፤ ጉርጥ፤ ምስጥ፤ ጊንጥ፤ መጻፊት፤ ላጽቂት፤ አንቁራሪት፤ እንሸላሊት፤ አንበጣ፤ ፊንጣ፤ ዝንብ፤ ተርብ እባብ... የምታፈላ መካነ ነፍሳት ናት ይቺ ህይወት!!

"Man is a helpless toy in the hand of nature force" ያለው ማን ነበር?

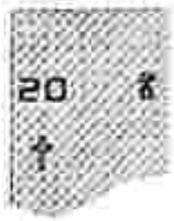
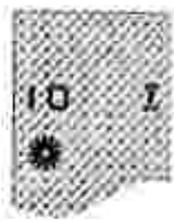
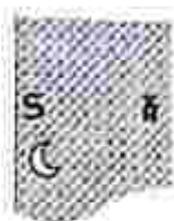
2274-10000

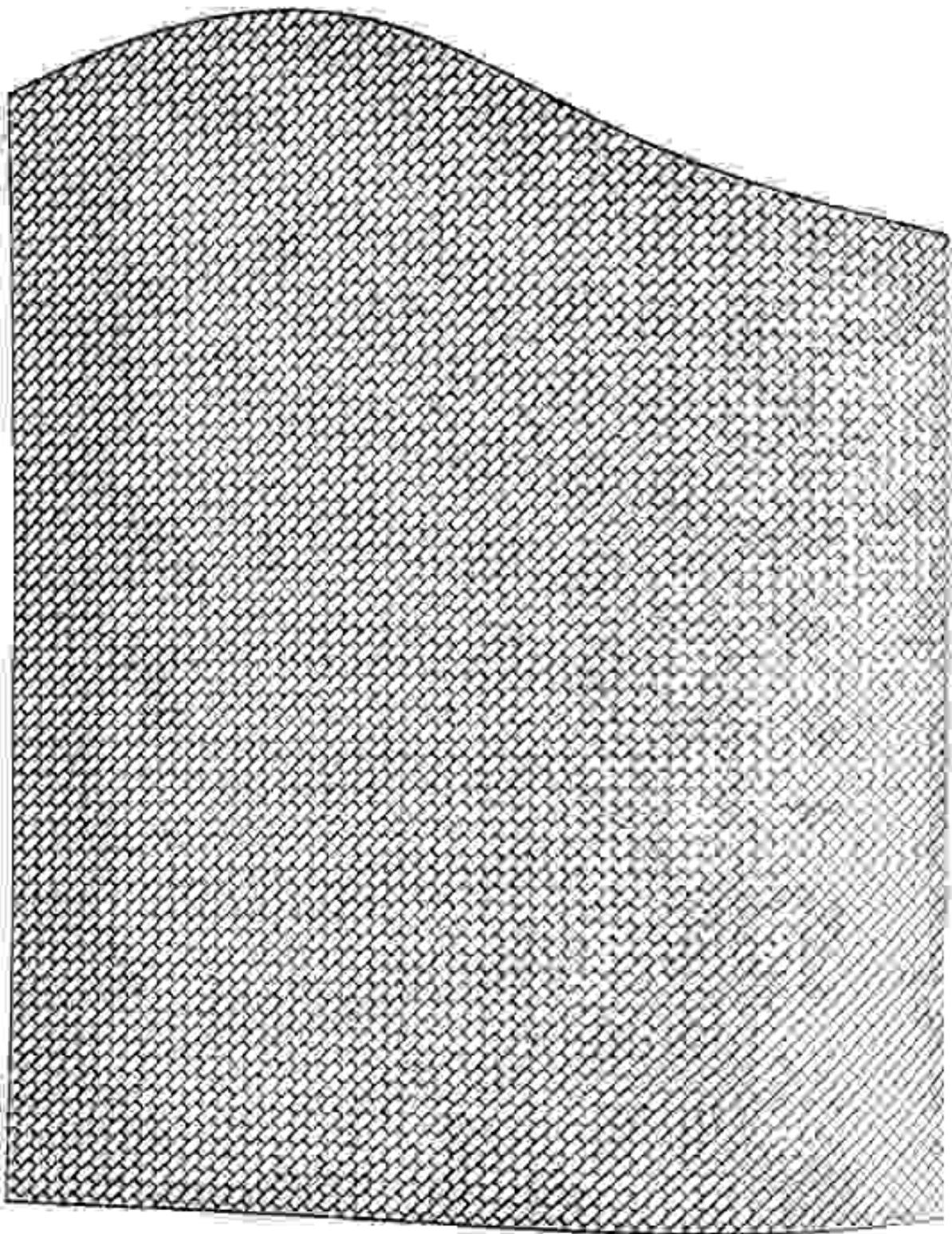
ቅሬታ ሆከት

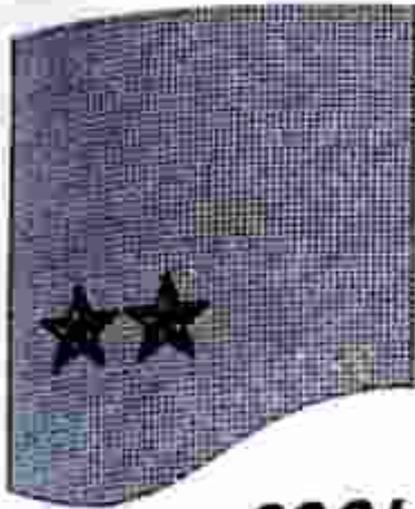
ወደ ዓይነታዎህ ሰዎች

Handwritten text in a non-Latin script, possibly Urdu or Persian, located to the right of the large flag illustration.

ዓለግታዊ

የዓይነምሣ ሠር ለሠር

የዓይነምሣ ሠርመዴ ላይ ስፈናጠጥ ወደፈለኩት ለቅጣጫ መብረር የምችል ሆኖ ይለማኛል። ሽቅርቅር ምድር ላይ ሆኖ ለማይን መቃባዝ ምን ለመጣው? ስለዚህ መብረር ብችልም ላያስፈልገኝ ቀርቶ ለተወዋለሁ። የዓይነምሣን ሠርመዴ ከሩቅ ሳያት ወገሷ ላይ የደመና ድግ ታጥቃ ለናቷ ላይ የበረዶ ለክሊል የደፋች ይመስለኝ ነበር። ግን ጉልበቴን በርታ-በርታ ለያልኩ ወደ ለናቷ ስቃረብ በውርጭ የገረጣ የደጋ ሣር ሆኖ ለገኘዋለሁ። ጠጅ ሳር መስሎኝ ከመሬት ነጥቁ ለፍንጫዬ ሥር ሳስጠጋው ቀድሞ ቅዝቃዜው ለሰርኔ ይደርሳል። ነጭ ችፍርግ... ነጭ ቅጠል... ነጭ ግንድ... ነጭ ፍሬ... ያላቸው ብዙ ተከሎች ሠርመዴን ያፈረሰ ቁስ ለስመስለዋታል።

የዓይነምሣ ሠርመዴ ለዲስ ለበባን ቁልቁል ለማየት የሚያስችል ሁነኛ በታ ብትይዝም የጉም ለይነርግሷ ግርዶሽ ሆኖ ዓይንን ለያላውሰም። በከንቱ ማዶ ከማማተር ለግሬ ስር ወደሚካሄደው ተፈጥሯዊ ውብ ትዕይንት ለተኩራለሁ። በአቅፍ የሚያዙ ድንክ ቀበሮዎች የደጋ ለይጥ ለማጥመድ የጉድጓድ ለፍ ላይ ዓይናቸውን ስከተው ያለአንቅስቃሴ በንቃት ይጠባበቃሉ። ጥበቃቸው የእንድ ለንግር ለይደለም። መንታ ነው። ስታደባ የሚያደባባት ሌላ በላተኛ ይከሰት ይሆናል። ይህ መቼም የማይበጠስ ተፈጥሯዊ ማተብ ላልቆ የሚታየው የሰው ልጅ ዘንድ ብቻ ነው። ሰው ስለበለጠው ብቻ በእንባ መታደን ቢቀርሰትም! በራሱ ሰው ከመበላት የማይተናነስ ዕጣ-ፈንታ ተጥለብት የክፋት ወጥመድ ተዘጋጅቶለታል።

ከድንክቹ ቀበሮዎች ከፍ የሚሉ ሌሎች የለይጥ ዝርያዎችም ለይቻለሁ። መፃቢት ለሱ ይሆን? የነጣቂ ንቃት ያለው? ፀጉሩ የሚያብረቀርቅ ልም ነው። ድንኳ ቀበሮ ገባ ጠረኑ ሲደርሳት ትረተለካለች። ይህኔ መፃቢት ለንደመጣ ለረጸፍ ሳልንቀሳቀስ ለጠብቀዋለሁ። ሲያየኝ ተጠንቅቆ ይመለሳል። የሰው ልጅ በሁለት ለገሩ

@OLDBOOKSPDF

ሒያጅ እንግዳ እንስሳ መሆኑ ግራ ያጋባ እንደሆነ እንጂ በቅልጣሬ ከአይጥ መብሰጡን ያልተረዱ ይሸሹታል ስል አስባለሁ።

ዕጣ ከፍላ ከሰው ልጅ ጋር የሚመሳሰለው ጥንቸል መራት ለመፍገር ጡብ ጡብ አያለች ቁጥቋጦ ተገን ይዛ ትቀመጣለች። እንዲያው ምድር ጫሪ ሌላውን የሰማይ አጣሪ አድርጋ የደለደለችው ተፈጥሮ ብቻ ናት? ወይስ ፈጣሪ በነገረ ሰሪነት ተሰቆባታል?

የዓይነምሳ ሠርመዴ በጉም ጢሳጢስ ታፍኖ ተክሎቿ በረጋ ሁኔታ ሲያረግጹ ስመለከት የእግዚአብሔር መንፈስ በዚህ ያረፈ ይመስኛል። ለተፈጥሯዊው ሽቅርቅር ትዕይንት በዳኝነት ሳይሆን በጎብኝነት መንፈስ፣ የዕድሜ ቁጠት ሳይቋጭ፣ በተበይ ክፉ ዕጣ ሳይቆጭ... መደመም ብቻ።

ከዓይነምሳ ሠርመዴ ላይ ትንሽ ዝቅ ሲሉ ሰገነት ያላት ደርባባ የእምልክ ዛፍ ከጉም ግርጌ ተንሰራፍታ ትታያለች። እንደጠንቋይ ማረፊያው ዛፍ አላረረችም። ቀሚሷን እንዘርፍፋ የልጅ በረከቷን በአርምም የምትቃኝ የተረት ውስጥ እናት ትመሰላለች። እዚህ እየኖሩ እንዴት እንደ እስራኤላውያን ከአንድ ለው በላይ የማያናግረውን ድብቅ አምላክ መቀበል ይቻላል? ምድር አለመፍከቷ በራሱ ከሚታዩ ለማልክት እንዲ አያደርጋትም? ጥንቹት የመሰሉት የሠርመዴው ላይ ሳሮች፣ ቸምችም ቸፍርሳች፣ የዱር ሐረጎች፣ አውጦች፣ አጋምና ቀጋምች፣ የዋንዛ ፍሬዎች፣ ያጋቱ ላሞች፣ ቁራ፣ ጨሌዎች፣ የበሬ ጨዎች፣ ምንጮች... አያንዳንዳቸው ለእንዳንድ አምላክነት ያንሳሉ?

የሠርመዴ ሥር ምንጮች እንዳንደቹ ፍልቅ ፍልቅ ሲሉ ቁጠ ጣለትነት ይታይባቸዋል። አንዳንዶቹ ምንጮች በፀጥታ፣ አልፎ፣ አልፎ ድንብል የመሰለ የእየር ቋጠሮ ይለቃሉ። ለውበት የሚጨነቁ ጣዖቶች መሆናቸው ነው። ምንጮቹን ቀረብ ብዬ የመፍለቂያ ስርጉዳቸውን በዓይኔ ለርስሬ ለመመልከት አምክራለሁ። የዓይነምሳ ባላባቶች እንደሚሉት ሠርመዴው መራት ያልረገጠ ባህር ላይ የሚንሳረፍ የድንጋይ መርከብ የመሰለ ነው። እስሩ ብዙ አይነት የውኃ ውስጥ አውራዎች አሉ። ድንብል መሰሉ የዓየር ቋጠሮ እነሱ የሚተነፍሱት ይሆን? አንዳንዴ መኖሪያ ጎጆዬን የሚያርገፈግፍ ነገር ሲገኝ ለገላገላው ከሠርመዴ ባህር የከበለለ ጉርምጥ፣ ሽርጠን፣ ሰደፍ... ወይም ኤሊ መሰል አሳ... ምሳሌ የረገጠው መሠረት ውስጥ ተቀርቅሮ እየመሰለኝ ይጨንቀኛል። እንደ ውኃ ጠጥተን ለጭንቁ ሳልደርሰ ልቅር? መተዛዘንና መፋተርጥ ገደግ ያደር ልጅን ወግ ነው።

በመንገድ ላልፍ ወይም ደጃፊን ለመክፈት ስለንፍ

"ኬሱማ" (አንግዳ)

"በርሲሳ" (መምህር)

"በርሲስ አዲስ አበባ" (የአዲስ አበባው መምህር) እያሉ እየጠፋ ጠላ ወይም በርበሬ በተን ያለበት ልድልድ እርጎ የሚያጠጡኝ ስለየትኛው ዋጋየ ነው? ኋላ ላይ ብቸኝነቴ ቢጨንቃቸው የትምህርት ቤቱን አትክልተኛ በባልንጀራነት ሳይመድቡልኝ አልቀረም። ጋሽ ቢራራ በጠየቅ ይመጡና ደጃፊ ላይ ቆመው ይጣራሉ።

"ኬሱማ?"

ዝም እላለሁ።

"ደርገንሳ" (ጎረምሳው) ዕድሜዬን ለማስላት እሞክራለሁ።

"ኢልማ ወለጋ" (የወለጋ ልጅ)

"እኔኸ የወለጋ ልጅ አይደለሁም" ያልኳቸው ቀን አልቀበል ብለው።

"ቁርጥ የወለጋ ልጅ፣ እንዳንተ መልከመልካሞች ናቸው ወለጎች፣ ቁመታቸው ይምጣብኝ" አሉ። ቁመቴን ከራሳቸው ቁመት አንጻር እያዩ መሆን አለበት።

"አቦ ቢራራ" እላለሁ፣ ድምፃቸው በርበሬ በተን እንዳለበት ልድልድ እርጎ ወፍራም ነው። "አቶ ቢራራ" ቢሏቸው እንደማይወዱ አውቃለሁ። "በርሲሳ" ሲባሉ ነው ደስ የሚላቸው። አትክልተኛ ቢሆኑም እንዳንዴ ተማሪዎችን የአትክልት መደብ ደልድለው ስለሚያስቆፍሩ አራሳቸውን እንደ መምህር ይቆጥሩታል። በሩን ከፍቼላቸው ወደ ጠፍር አልጋዬ ተመለስኩ።

"አደኬ ታቴ" አሉኝ። አንዳንዴ ቋንቋ አለመቻሌን ይዘነጉታል።

"ማል ና ጀዳን?" (ምን አሉኝ) ኦርምኛ አለመቻሌን ማንቂያ ጥያቄዬ ናት።

"ያልኩማ ብቸኛ ሆንክ ነው።"

በዓይነምግዎች ብቸኛ መሆን አድባሯን የሚያስወቅስ የማገበረሰቡ ድክመት ነው።

"መኒ ኪ ቀበናዪ" (ቤትህ ቀዘቀዘ) ፊቴን በማየት የትዳር ነገር መነሳቱን እንዳልወደድኩ ያውቃሉ። አይናቸው ሥር በቅላ የሞተች ትልቅ ኪንታሮት አለች፤ በጣታቸው ያሻሻታል።

"ሂን ቆሩ አረቁ ዱጋ ጂራ"

"ማልና ጀዳን?"

"ያልኩማ ብርድ ነው አረቁ እንጠጣ ነው"

ያላዘኑኛል። እኔ ብቸኛ ሆኑ አልሆኑም፤ ምን አስጨነቃቸው? በፍጥነት ለባብሼ የወታደር ጫማዬን አድርጌ እንወጣለን። የሞተች ኪንታሮታቸው እንዳገኘችው የብርሃን መጠን መልካን ትቀያይራለች። ኪንታሮቷ ያሙለቀች ፀሐይ በጨረር ዘንን ስትጠቁማት ሐምራዊ ቀለም ይረብባታል።

ውጋ ጠጥቶ መትፋት የጀመረው መሬት መንገዳችንን በእርጥብ ድምፅ አጀቦታል።

"ጨፍ! ጨፍ! ጨፍ...."

"እንግዲህ ዓይነምግ የተባለበትን ጠየክ አይደል?"

አንዴ ጠይቁ ስንቴ እንደመለሱልኝ ዘንግተውት ይደጋግሙልኛል። ከቸከኝ ሌላ ጥያቄ አቀርብላቸዋለሁ። ካልሆነ ዝም አላቸዋለሁ።

"የዓይነምግና የእካባቢዋ ባላባት! የእኔ አያት ማለት ነው፤ እካሽ አባ ተምሳሥ ምኒልክን ጋብዘው "ግዛቱን እየልኝ፤ ህዝቤን መርቁልኝ" አሉ። አቤት የተጣለ ሠንጋ፤ አቤት የተወራረደ ብርንጾ በጌላ

"ተምሴ" አሳቸው ቁልቁል አዲስ አበባን አያዩ

"ጃንሆይ! የእኔ ሥምኮ ሰቁልምጫ አይመችም" አሉ እካሽ

ተሣሣቁ

“ይቺን ቦታ ምን አልካት?”

“ምንም አላልካት! ዝም ብዬ ገዛኒት” አሉ።

“በል ይቺማ የዓይን ቁርስ ምሳ እራት ናት። በዚህ ጥራት”

“እይ ጃንሆይ ይሁን ካሉ ይሁን እንጂ...”

“ምነው?”

“ሰው የዓይን ቁርስ፣ ምሳ፣ እራት ሲል ይውላል? ባልፈቀድነው ጠርቶ ያስከፋናል።”

“እንግዲያው የዓይኔ ቁርስ ምሳ” በላት።

“ጃንሆይ ከእርሶ አላውቅም”

“ምን አሰብክ?”

“ምሳ ቁርስንም እራትንም ያማክላል። ዓይነምሳ ትባል”

“ደግ፣ ይሁን አሉ። ይቺን አውቃለሁ።”

“ጨፍ፣ ጨፍ፣ ጨፍ...” የእግራቸው ዳና በውኃ ላይ ታትሞ ለአፍታ ይቆይና ይጠፋል። ምናልባትም ዘልአለም እንዳለ የሚያቆያቸው የእይናቸው ሥር ሐምራዊ ኪንታሮት ብቻ ነው።

ኬላ ወርደን አረቄ እንጠጣለን። ኬላ ከተማ ለመምሰል በረጅም ዘመን ጣዕር የምትሰቃይ መንደር ናት።

ጋሽ ቢራራ አረቄ ሲጠግቡ ልብላቸው ያበጀውን ጤዛ በመቀታቸው ማትነን ይጀምራሉ። እንደ ዓይነምሳ ሠርመዴ በሚንላፈፍ ጉም ይሸፈናሉ።

“እኔ ቢራራ ብዙ አውቃለሁ” ማለት ይጀምራሉ። ያኔ ተደጋግፈን ወደየቤታችን።

ይሄ የሚሆነው ትምህርት የሌለ ዕለት ነው።

ትምህርት ካለ፣ ከተማሪዎች ጋር ያለኝን ክፍለጊዜ ጨርሼ ወደቤቴ ሳቀና ሆኜ ብዬ ጋሽ ቢራራ የሚገኙበትን የጓሮ በር

አመርጣለሁ። ጋሽ ቢራራ በራሳቸው ጉም ተከበው እንደሠርመደ
የደመና ድግ ታጥቀው እገኛቸዋለሁ።

"በርሲሳ" አላቸዋለሁ ያሉበትን ስሜት ስለማውቅ።

በመጠኑ ፈገግ ይሉና አይናቸው ሥር ያለቸውን ህምራዊ ብደ
ይነካካሉ።

"ማልታቴ?" (ምነው?)

"እስካሁን የግል ማህደራ 'አትክልተኛ' ይላሉ ለሉ። መለስም ብደ
አላየሁትም አንጂ።"

ገንዘብ ከሌለኝ አስተዛዝኜ አለያቸዋለሁ። አያስችላቸውም።
መንገድ አጋማሽ ይደርሱብኛል።

"ፈርሶ አሳዳግኑ በርሲሳ በርሲሳ ወል ሀጀኑ" ይሉኛል።
በወፍራም ድምፅ ብሉዝ የምሰማ መለሰኝ።

"ምን ለሉኝ?" አላቸዋለሁ።

"ያልኩማ ጠላ እየጠጣን 'መምህር፣ መምህር' እገባል ነው።"

ዓይነምሣ ላይ አየኖሩ መጥፎ ነገር የሚታሰበው መቼ ነው? እኔ
ክፋው፣ ከከተማ ሲሚንቶ ጋር ነፍሴ ተቀላቅላ የቀዘቀዘች ከፋ ማሰብ
የምችልበት ጊዜ ካጣሁ፣ ማን? ሌላ ማን? መሬቷን! አየሯን! ጋሽ
ቢራራ የትምህርት ቤቱን አጥር፣ የጠላ ቤቱን ጉበን... ሁሉንም መሣፍ
ያምረኛል።

ጠላ የምጠጣው ጋሽ ቢራራ ቤት ከሆነ ወደጓር ዞረን ታዛው
ሥር እንቀመጣለን። ጭጋግ እስኪጋርደን ድረስ የምናየው ውበት ልቤን
ይነሳኛል።

"ያ" አያሉ የሚጥመለመለውን ጭጋግ ይጠቁማሉ።

"ያ፣ አዲሳባ ስድስኪሉ ነው። ባቡር መንገዱ አይታይም፣ ያ
ተበታቹ የምኒልክ ቤተመንግሥት ነው። አፈር ይብላኝ አምቆ አሳቸው
አውነትም በሳቸው ቤት ያ-ክፋ ገባበት"

"መንግሥቱ"

"ከሱ በፊት"

"እንዴ እሳቸው ምን አደረጉ ደሞ?!"

"ያረገ ነገርማ እንዲህ ነው። በጠፍ መንግሥት ዘመን ደጃዝማች እያለ ልጅ ኢያሱ ደጅ አስጠንተውት፣ ቀን-ቀን ቤተ-መንግሥት እየዋለ ማታ ማታ በበቅሎ ዓይነምሣ እየመጣ ያድር ነበር። እዚች ቤት ከአባቴ ጋር እንዳንዴ እዚች ታዛ ሥር ሲያወጉ ያድሩ ነበር። "አባይነሽ! ፋርሳስ ኑፊዲ አካይ ወጂን" (አባይነሽ ጠላውን አምጪ፤ ቆሎ ጨምሪና)"

ከዓይነምሣ ላይወጡ አባይ በምን አባብሏቸው የመጀመሪያ ልጃቸውን አባይነሽ አሏት? አባይነሽ ጠላውን በገንቦ አስቀምጣ ትሄዳለች። ተመልሣ የምኒልክ ዋንጫ ታመጣና ትቀዳለች።

"ሰእኔ በብርሌ አድርጌልኝ" ይላሉ ጋሽ ቢራራ "ቦጭ ሲል ፊቴ ጠላ ብቻ ይሆናል።"

ፊት ልጃቸው እኔን እያየች "እሲኒፋ ማሊን እሳኒ ሀተኩ?"

"ምን አልሸኝ?" በአማርኛ እንድታደርግልኝ

"ሰርሰላ በምን ልስጦት አልኩ"

"ሰእኔ ዋንጫው ይሻለኛል።"

"ከዛ በኋላ ሲነግስ አባቴን ዞር ብሎ ሊያይ ነው? እዚህ ራስ ካሣ ግብ፣ በፊት አጥር ጥጋቸው ያላስደረሱትን ሲነግስ ይጋብዙታል። ካባውን መሬት ለመሬት እየጎተተ መጥቶ እዚህ ላይደርስ ይመለሳል። በኋላ ካረጀ፣ አባቴም ከሞቱ በኋላ ድንገት እዚህ መጣ። እምይዝ የምጨብጠውን አጣሁ። ቤቱን መለስ ቀለስ አድርጎ አይቶ፣ አጀቡ መቼም እንዲህ ከእንዲህ አይባልም፤ በሰርቆሽ በር ሊወጣ ሲል ባርኔጣውን የአፈጠጠ የአጥር እንጨት ላፍ እያደርግበትም። ደነገጥን፣ ደነገጥን..." ቆሎ አፈሱ፣ ቃሙ።

...በኋላ "እኔ ቢራራ" ብዬ እንጨቱ ላይ ፎክራ መጥረቢያ ላመጣ ስለ በተንኮል እያየኝ

"ቀድሞ ነበር እንጂ፣ አይኔን እንዳወጣኸው አቆጥረዋለሁ" አይልም።

"ጉድ ፈላ አልኩት። እንጨቱ ያለው አጥሩ ወገብ ላይ ተገኘ። የነገር ሆኖ እንጂ ሲሆን፤ ሲሆን ቀበቶ ያወልቃል እንጂ ቶብ ይገዛል? ለወትሮም የእሱ ቁመት!" ጠላ ተጎነጨ

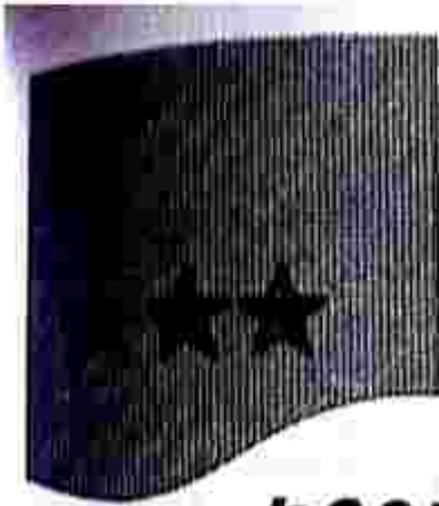
"አብዮቱ ቢቀድማቸው ነው እንጂ ዓይን ለዓይን ብለው በባርኔጣው ፈንታ ዓይኔን ያስወልቁኝ ነበር። በዚህ ቂም ይገዛ ለወርሳ ከተማሪዎች ጋር ሌባ፣ ሌባ ብያለሁ። ይቺን አውቃለሁ።"

የሚታየው ገር፣ የሚጠጣው ገር፣ የሚበላው ገር፣ የሚደመጠው ገር... እዚህ መሀል ሰይጣን ቢኖር ሥራ አይፈታም? ሀሰተኛው መሲህ ትዝ አለኝ? እኔጋ ከመጣ አመት ሊሞላው ነው፣ እንዴት ሆኖ ይሆን?...

"አሃ፣ አሃ፣ አሃ... ንጉሥ መጥቶ እኔ ቤት ካረፈ በጊላ ቤቱ 'መነቆዳ' ተባለ።"

"ምን ማለት ነው?" ረድ ሠርዌ ከሰንት ጊዜ በጊላ ታወሰኝ? ትርጉም በእርግጥም ለተርጓሚው ዕዳ ነው።

"መነቆዳ አይደለ? እንግዲህ ምን ማለት ነው? 'ንጉሥ መተባባህ' ነው።" ትምህርት ቤት ሆነው አረቁ ያስነሳው ጭጋጋ ከጻፈው እንዳልነበር ጠላ በላዩ ሲደፉበት እረገቦ ቁልጭ ብለው ይታዩ ደመር። ሀምራዊ ኪንታሮታቸው ካረቁውም፣ ከጠላውም ደርሷት የተነቃቃች ትመስላለች።

ፍ ልዎቹ ገላጋይ

ከዓይነምሣ ባሻገር

እንዳንዴ በምሽት፣ እዲስ አበባ መሬት ላይ የተነጠፈች ሰማይ ትመስላለች። እንደ ከከብ ጭልጭል የሚሉ የብርሃን ጤዛዎች ይታያሉ። እንዳንድ ቦታዋ የብርሃን እባብ ይዝለገለግባታል።

"ደርገጌሣ" ይሉኛል ድምፃቸው ካፋቸው በወፍራሙ ሲመጣ ደርብብ ብሎ ነው።

"አ?"

"ይኸውልህ የዓይነምሣ ነገር እንዲህ ሆነልህ" ጠላቸውን በብርሌ ሲያንቀረቁሩ ገፈቱ ቀጥታ ወደጉርሮዋቸው እንደሚወርድ ይታወቀኛና የእኔን ትናጋ ይበላኛል።

"እንዴት?" በምኒልክ ዋንጫ ጠላዩን እያንበጫበጭኩ

"ከሩቅ የሰድስት ኪሎን ጎዳና እናያለን፤ መንገድ የለንም... ከሩቅ የምኒልክን ሆስፒታል እና ያለን መታከሚያ የለንም፤ ከላይ የእዲስ አበባን የውኃ ጋን እያየን ቧንቧ የለንም።"

በዓይነምሣ ላይ የከተሚነትን መላት እየጠሩ ይመስለኛል። ቶሎ የነገር መምሪያውን ወደሌላ አቅጣጫ እጠመገዛለሁ።

"እውነት ግን ዓይነምሣ ሥር ሥሯን ባህር አለ?"

"እንዴ? ምንትላለህ? ዓይነምሣ ማጠንፈፊያ አላት። ውኃው ወደውስጥ ይሰርጋል፤ አፈርና ድንጋዩ ከላይ ይቀራል። እስር ያልክ እንደሆነ ዓሣ ነባሪ ሁሉ አለ ይባላል። በከረምት ከትል ከፍ ከፍ የሚሉት ዓሣዎች ወደ ላይ ስለሚገነፍሱ ዓይነምሣ በዓሣ በል ወፎች ትወረራለች፤ ይህንን አውቃለሁ።" ህምራዊዋ ኪንታሮት ከፀሐይ መግባት ጋር ከሰማለች።

የእኔ ትግር የያዘኩትን ዝቅ፣ ዝቅ ማድረጌ እንደሆነ የገባኝ ጋሽ ቢራራን ስግባባ ነው። እላቸው ሲያወሷት ዓይነምሣ ባላት ላይ ትወጃምራለች እንጂ አትቀንስም። ጥሩ፣ ጥሩው እየተመረጠ ለዓይነምሣ ይሰጣል።

“ታዲያ ዓይነምሣ ሰው አላጣችም። ከዘፋኝ ጥላሁን ገሠሠ የዚች የዓይነምሣ ልጅ ነው። ያው ትንሽ ዝቅ ካልክ ፈረንሳይ ለጋሲያን ነው። በፊትማ እዚች ቤት ሲሰራ ነበር አሉ፣ ዓሣ ነባሪውን ፈራ። ብዙነሽ በቀለም እዚሁ ነበረች...”

ናትራ በሰንት ጊዜ ትዝ እለችኝ? እኔ ግን ምንድነኝ? ‘ወይኔ ጉዴ! ወይኔ! ጉዴ!’ ጆሮዬ ላይ ተላከከ።

“ከስፖርተኛ ያልክ እንደሆን አበባ ቢቀላ፣ ዋሚ ቢራቱ ሆነ ማሞ ወልዴ የዓይነምሣን ውኃ ጠጥተው የኖሩ ናቸው...”

በወፍራሙ የተገመደ ድምፃቸው፣ ምናልባት እንደማግ ፈትል የቀለጠ ሰም ላይ ቢልኮሰኮስ ትልቅ የእላሽ ጧፍ ሳይወጣው አይቀርም። ፈገግ አልኩ

“እንድ ጊዜ! ያኔ ገና አትክልተኛ ነኝ፣ እንዳሁኑ መምህር አልሆንኩም...” ብርሌ አንስተው ለራሳቸው ያልተዋጠላቸውን ንግግር በጠላ ለማወራረድ ሞከሩ...

“ኢትዮጵያ አሸንፋለች አሉ፣ እንዴት ዝም እንላለን አረንቻታ እንጠጣ ፈረንሳይ ወርደን! አልኳት የልጆቹን እናት ነፍሷን ይማርኛ። ያኔ አባይነሽ ተወልዳለች? እንጃ ብቻ

“እሺ ጥሩ ነዋ! እንጠጣ አረንቻታ” አለችኝ። ተያይዘን ፈረንሳይ። ስንደርስ አረንቻታ እዘዝን! ሆ! ሆ! ሆ! ይባላል። እንዳላወቀ ጠየቅን።

- “ምን መጣ?”
- “ ‘ኢትዮጵያ አሸንፈች’
- “ማንን አሸንፈች?”
- “ ‘ጣሊያንን’
- “ ‘ደገመችት?’

" 'ይላሉ' "

" 'ስንት ማረከች ኢትዮጵያ?' "

" 'ምንም!' "

" 'ስንት ገደለች?' "

" 'ምንም!' "

" 'ታዲያ እንዴት ድል አደረገች?' "

" 'በሩጫ!' "

" 'ሸሽታ?' "

" 'አይ ተወዳድራ' "

" 'ምን ታሸፋለች! እንደው ዝም ብሎ ሥራ ማስፈታት አለ? አረንጎችን ታከስራለች?' "

"አረንጎችንን በመወዘቻ ገልብጠን ይዘን መጣን! ሳምንት ጠጣው! የድሮ አረንጎች" "

አንዳንድ ጊዜ የሥነ ፅሁፍ መፈተኛ ጥያቄዎች እንሳባቸዋለሁ።

"መወዘቻውን ከየት አመጣችሁ? ነው ወይስ መወዘቻ ይዛችሁ ትዘራላችሁ?"

ትንሽ ደንቀፍ ያደርጋቸውና "የባለቤቱ እህት ልጅ ኬላ ትኖራለች! የሷ ነው መወዘቻው"

ፈትራ ስይዛቸው አሳዘኑኝ። እንደወትሯቸው ይሄን አውቃለሁ ሳይሉ ጨዋታ መደምደማቸውን ከእኔ ማደናገሪያ ጥያቄ ጋር አያይገጩ በመጠኑ ተፀፀትኩ።

ጨለማው ልጥልጥ እያለ ሄደ። አዲስ አበባ በየደመናው መካከል እንደ ጅብ የሚያበሩ አይኖቿን ታጮልቃለች። የምለው ጠፍቶኝ ዝም ብዬ ጠላዬን በምኒልክ ዋንጫ እንቦጫቡጫለሁ። ዕቃዎች በሙሉ በፋሽን መተካካት ከከተማ ሲገፉ እንደ ዓይነምሣ ያሉ መኖሪያዎች

መሰደዳቸው ይሆናሉ። በምኒልክ ዋንጫ ጠጥተን፣ በምኒልክ ትሪ
በልተን፣ በካሊም ተከናንበን የጠፍሮ አልጋችንን እናጥቃለን። ጋሽ
ቢራራን ወደ ጎን ማተርኳቸው። ከኪንታሮታቸው ጋር ይጨዋወታሉ።

"በርሲሳ አዲስ አበባ" ሲሉኝ

"በርሲሳ ዓይነምሣ" ተሸቀዳድሜ

ጨለማው ላይ ዓይናቸውን እንደተከሉ ፈገግ ሲሉ አየኋቸው።
ካስኳቸው ይሆን? የዓይነምሣው መምህር' ማለት እንደጦርሜዳ ኒሻን
የሚከሩበት የህይወት ጀብዳቸው የሆነው ለምንድነው? መምህርነትን
በለማይመጥኑ?

"እርሞ ሲመርቅ 'ኩልፊና ዱከና አሲኒ ሀኬነ' ይላል።"

"ማል ና ጆዳን" አልኳቸው

" 'የጨለማን ግርማ ሞገስ ይስጥህ' ማለቱ ነው። አየሁልኝ
የዚህን ጨለማ ግርማሞስ? በምን ይገሠሣል? እማራ ጨለማን
ይፈራል፣ እርሞ ጨለማን ያከብራል። ይሄንን አውቃለሁ።"

ከግርማሞገሣው ጨለማ ጋር ፊት ለፊት ተፋጠን ዝም አልን።

* * *

ልጆቹ ያልተላገ ውልግድግድ የባህር ዛፍ ግንድ ላይ ተቀምጠው
ሲማሩ እንጅትን ይበሉታል። አዲስ አበባ የምኒልክ ዋንጫዋንና
የምኒልክ ትሪዋን እንጂ የመማሪያ ቁሳቁሶቿን ወደዓይነምሣ
አትልክም። ትምህርት መምሪያውም በትምህርት ቤቱ ሁኔታ
ይኩራራበታል እንጂ አያፍርበትም።

"እንተ ዛሬ መጥተህ ነው፣ የዛሬ ዓመት እዛ ጥላ ስር ነበር
የምናስተምረው" ይላል ዴሬከተሩ ከአዲሱ ግድግዳ ላይ ጥርስ
መጎርጎሪያ ጭድ እየመዘዘ።

በትምህርት ቤቱ ላይ ያስመዘገቡት ድል እስኪያረጅ መሟላቱ
እንጂ መጉደሉ ላይታያቸው ነው በቃ? ይሄ ፊት ለፊቱ ጥርሱን በጭድ
የሚጎረጉር ጎረምሳ ሰኔ የነገረኝን ድሉን ስንት ሪፖርት ላይ ጠቅሰት
ይሆን? OK ከፍለቶች እንደተገኙ በነፃ አጻጻፍ ለምን የተማሪዎቹን

መቀመጫ አልሰሩም? ለሌላ ድል ወደጌላ ብለውት ይሆን? ወይስ ለእኔ ትተውልኝ?

"ትናንት ከትምህርት መምሪያ ሰው ፈልጎህ ነበር። እዚህ ድረስ መጥተው."

የምንጭሩን ግራ ጎን ከፍ አድርጎ በጭድ እየነካካ ሽመጥ እንዳለበት ገባኝ።

"ትናንሾቹ ነገሥታት የሚፈልጉትን ይምጣ ይላሉ እንጂ እዚህ ድረስ መጥተውም አያውቁ"

የፈለገኝ ማን እንደሆነ እምብዛም ሳልጨነቅ ደርሼበታለሁ። አንድ የእኔ ተማሪ የነበረ ወጣት ነው። እኔ ባላስታውሰውም ጠርቶ ሠላም ሲለኝ ማነጋገር ሳልፈልግ ቆምኩ። የትምህርት መምሪያ ኃላፊ እንደሆነ ሲነግረኝ ሥራ እንዲፈልግልኝ ጠየኩት። ግር እንዳለው በሚያሳብቅ መንገድ ሲያፈጥብኝ...

"ለልምድ ፈልገው ነው" አልኩት።

"እንግዲያው አንድ የከተማ ገጠር ትምህርት ቤት አለ" ብሎ እዚህ መደበኝ። እሱ ምን ያህል ከፍ ዝቅ እንዳለ አላውቅም። ለእኔ ግን የመምሪያ ቤት ስቀይር እንኳን ያንን ያህል አልተቸገርኩም። እሱ ነው እዚህ ድረስ መጥቶ ሲፈልገኝ የሚችለው።

"ጥሩ" (እንደጠና ጋሻው)

"ይቺም ቦታ ሆና ጠላት ላፍራ?"

ከመረዘ የማይለቅ ሽማግሌ መስለው ታየኝ።

"ወጣት አይደለህ? እንዴት እንደዚህ ታስባለህ?"

"ምን ላድርግ? እኔ አላመንኩም እንጂ ከትምህርት መምሪያ ላይሆን ከትምህርት ቤር ነው ይባላል እዚህ ድረስ መጥተው የፈለጉህ ምን ላድርግ?"

ጭዱን በምላሱና በከንፈሩ አጣብቆ አፈናጠረው።

ጉዳዩ ምንድነው? በእግረመንገድ መውደዴ ከሰው ወደ በታ ተሸጋገረ? የእኔ ጭማሪ መውደድ ለዓይነምሣ ምኒ ነው? ቆስቆሽ መውደዴን ካጋባሁ በኋላ በግዴባሽነት መለያየት የውርደት ስራ አይደለምን? በእንዲህ አይነት ሁኔታ እዚህ ምን ያህል ጊዜ አቆያለሁ? እንደሌቶቹ የዓይነምሣም ወረት ማብቃቱ ይቀራል? ያኔስ?

የትምህርት ቤቱን የሰርቆሽ በር ትቼ ወደዋናው መውጫያ አመራሁ። ዳይሬክተሩ ከጎሳዬ እየተከተለ ማልጎምጎሙን ቀጥሏል።

"ሰው ትልቅ ነገር ትቶ ከትንንሾች ጋር ትንንሽ ነገር ላይ ይሻማል? የኒሸርሲቲ ሌክቸረር የነበረ... የምን ሥጋ፣ አልጋ ሲሉት... ምንድነው?..."

በፊትም ከከተማ ለፈለሱ ሰዎች የንቀት አመለካከት ማላደሬ ትክክል ነበር። ተማሪዎች ከመለቀቃቸው በፊት ፈጥኔ ግቢውን ለቀቅሁ።

"በርሲሳ፣ አካም ጅርታ"

የማላውቃቸው፣ ወተት አይብ እና ቅቤ ተሸክመው ወደ ከላ የሚወርዱ ባተሌዎች

"አካም" ሠላምታ የነፍስ ምሣ እና አራት ነው! በፊት ሰላምታ ሲያቀርቡልኝ አላሳልፍ ያሉኝ ይመስለኝ የነበረው እንዴት ነበር?

"ኬሰማ፣ አካም ጅርቱ?"

ሥጋችንን አሸር ባሸር ምግብ ቶሎ እንደምትለየው ሁሉ ነፍሳችንም የለበጣ ሠላምታ በፍጥነት ይጎሰብጣታል። በእኛ አመል ተነካክቶ እጅ እጅ ያለ ሠላምታ ከማቅረብ፣ የቀረ በስንት ጣዕሙ።

ዋናውን ጥርጊያ ተነጥላ አቀበቱን የምትላብ የእግር መንገድ ወደቤቱ ታደርሰኛለች። አሜጭሮቹ ሳሮች ባቱን ሲኮረኩሩኝ፣ ከሱሪዬ ዘልቆ እየተሰማኝ፣ ቀልዳቸውን ባለመሻት ረገጩ መንገዱን ተያያዝኩት። በዚህ ቅፅበት ፍሲያዊው ባለቅኔ ሌርሞርንቶቭ ምድር፣ ሠማይን አነፃፀር የተናገራት ተንድላ ታወሰችኝ። ምን ነበር ያለው?... አዎ!

እንደምን ከሰማይ አስበልጠን ከምድር ጋር ፍቅር ላለመው ደቅ እንችላለን? የገነት ደስታኮ የማይጨበጥ ህልም ነው። እንንብሶ የምድርን ላቦት በአፍንጫ መማግ የሚሰጠንን ፍላጎት ከእኛ በላይ ማን ሊንገበው ይችላል?"

ማንም!!

ምድር እርጣ ቁሬማ ስትሆን ተስፋ እንደጨረቃ ሰማይ ላይ ተንጠልጥላ በገነትነት ለመግተኞች ታበራለች። ወደ ሰማይ የሚያንጋጥጥ አማኝ ጨካኝ ምድር ወልዳ የከዳችው ብቻ ነው። ዓይነም፣ በማህፀኗ የሚንባቹ ሸርጣን፣ ጉርምጥ፣ ሰደፍ፣ ዓሣነባሪ፣ የውኃ ውስጥ ተሳቢ... እላት። መግባት፣ እንገዝ፣ ገበሎ፣ ሐንጻን፣ ለጽቂት፣ ቱልት፣ ፍጽል፣ እንፍርት፣ ጥርኝ፣ ፋደት፣... ገፅታዋን ሸፍነዋታል። ሰማይዋን ጨለቁ፣ ጭላት፣ ላሮስ፣ ዋናስ፣ ቡሊት፣ ለራኔ፣ ሸለቆ... ብርሃን ከልክለዋታል... እዚህ ሥር ያሉ ወደ ሰማይ ያንጋጥጣሉ? ሰማያትን እየከፋፈሉ ይመራመራሉ?...

...ጠፈር፣ ምጽነዐት፣ ሰማይውዳድ፣ ሔናስ፣ አዮር፣ አርያም፣ መገበረ ፀባዎት... እያሉ ሰማይን መበለት በምድር ተስፋ ማጣት አይደለምን? የሂራን መላእክት ለሰው ልጆች ምህረትና ይቅርታን መስመን ለምን?

የቀጭኗን መንገድ ትልም ተከትሎ ሰንዝ አከራዬን ከሩቅ ለየኋት። ደማቅ ብርቱካናማ ቀሚሷን በፊትል መቀነት ሸብ እድርጋ ትማስናለች። ብዙ ጊዜ ከእኔ ጋር እንገጣጠምም። ጠዋት ሥራ ስሂድ ሌሊት ያለበትን ወተት፣ ያጠራቀመችውን ቅቤ የቀቀለችውን እይብ ይህ ወደ ኬላ ወርዳለች። ስትመለስ የከብቶች በረት ታፀዳለች፣ ምናምን ትቀቅላለች፣ ጎንበስ ቀና ብላ ከብቶችን ከአረኞች ተረክባ በጊዜ ትተኛለች። ዛሬ ያገኘኋት ያለሰዓት በለመጣሁ ነው። እየቀረብኩ ስመጣ ጋሽ ቢራራ የሚጠሩበት የሽመጥ ሰሚ አፈ ላይ ደርሶ መለስኩት።

"ቃሊቲ" ይሏታል ጋሽ ቢራራ።

በአሮምኛ ብዙ የንዴት ቃላት ትወረውርና ወደ እኔ እያየች

"በጽንፍው ልንገረው?" ትላቸዋለች።

"ምናለ? ንገሪያ" ይላሉ ከነገር እያፈገፈጉ። ጥቂት እርምጃ ያገጡሉ።

“መካከለኛው ልጅ ይመስከር፣ በዳበላ ይታወቃል” ትላለች።

“ማሉ፣ ማሉ፣ ማሉ...”

የተባለውን ልጅ በአይኔ ፈልጎ አጤነዋለሁ። ሐምራዊ ኪንታሮት የለውም እንጂ...

ጋሽ ቢራራ፣ በቦረንትቻ እና በደንቃራ የሚያስፈራሩኝ ማታ ኮተት ብለው ሲመጡ እንዳላያቸው ይሆን?

“መምሩ እንደምን ዋልክ?” አለችኝ። መድረሴን ልብ አላልኩም ነበር።

“እንደምን ዋልሽ?” እንዲህ እየታተረ የሚማሰን የአምልኮ ቃልኪዳን ያሻዋል? ስል አሰብኩ።

“ቤቱ ተለቅልቋል፣ ታዛው ስር ለጊዜው አረፍ በል፣ አሁን ከው ብሎ ይደርቃል።”

ቤቱ እበት ከተለቀለቀ ለሶስት ቀን ከከብቶች ሽታ ጋር ልሰነብት እንደሆነ ገባኝ፣ ታዛው ስር ተቀመጥኩ።

እከራዬ በፊያሽኮ ጠላ ይዛ መጣች። ታቀርባለች እንጂ ትጠጣለህ ብላ አትጠይቅም። ትንሽ ቆይታ የቅጠል ጭስ ሽታ የሚያንገሩብብበት በበርበሬ የታሽ ትኩስ አይብ ከጥቢኛ ጋር አቀረበችልኝ። ፊያሽኮውን በእጅ ስዳስሰው ደስታ ይሰማኛል።

“በምትኩት መጠጫ ሳላመጣ ብላ ተመለሰች። ከትንሽ ቆይታ በኋላ ከጠላው ጋር ተላምዶ የጠላውን መልክ የያዘ ክቡር ዘበኛ ብርጭቆ አመጣች

“መምሩ?”

“እሜት?” የመምህርና የመምራን ልዩነት አላወቀችም? ወይስ...

“ሽማግሌ አላየህም?” ከፊያሽኮው ወደ ክቡር ዘበኛ ብርጭቆ ጠላ እየቀዳችልኝ።

“የቱ ሽማግሌ?”

በሽኩርምሚት ዓይን ገረመመችኝ

"አላየሁም፤ ዝም ብዬ፤ ወዲህ ወዲያ ሳልል ነው የመጣሁት።
መውደድ ያለባት ይመስላል። በቁር ተነስታ ስለምትገንጻገድ ጉንጫ
ላይ ቀጥ መሳይ ጥቁረት ያንኑብብባታል እንጂ ቀንጃ ነች። አንጻንድ
ሌቶች በጣም ካልቀረቡ የመልካቸው ሁኔታ በግልፅ አይታይም።

ትንሿ ልጄ መጥታ ቀሚሷን ያዘች። ከሽንሽን ቀሚሷ ጋር
ስትታይ የትልቅ ሴት ቁመና ይታይባታል።

"ፈርሶ ፊዳ" አለች የእኔ ፊያሽኮ አያለች።

እከራዬ ሆኗን በመጻፍ ደግፋ "እዚ ብዙ ነገር አለ፤ ያንተ
ሽግግሉ..." ብላኝ ሄደች።

የቀትር ፀሐይ በጉም ተጋርኗል። በጉሙ ሽንቁር አውታረ ፀሐይ
ሸልኮ መሬትን በስምንት እግር ለመርገጥ የሚጣጣር ትልቅ ሽረራት
መስሏል። ከስር የመጣሁባት የእግር መንገድ ጉብዝና ከተሰማው
የመስክ ሳር ጋር ትንቅንቅ ገጥማለች። ብቅ፤ ጥልቅ... አያለች፤
እየተደፈቀች መጥታ ከግቢው ካብ ጋር ተላስማ ትቆማለች። እንዲህ
ያሉ የእግር መንገዶች እንዴት ይፈጠራሉ? ስለምን ሰው ሁሉ በአንዲት
መስመር ላይ እግሩን ይተመትማል? አዲስ መንገድ መተለም የሰው
ልጅ ሁሉ ፍርሃት ነው? ለምን?... አንዲት የጎርኪ ግጥም ትዝ
አለችኝ።

"እረጅም ጎዳና ጠመዝማዛ መንገድ

መንደር መስክ አቋርጦ ተሻግሮ የሚሄድ

ለካፋ ወይ ደማ አልነካውም ከቶ

ኮቴ ነው የሠራው መንገዱን አስፋፍቶ።"

ሲራራ ነጋዴ ሸቀጥ በማቀጠል ብቻ ሳይሆን ሐገር ከሀገር
የሚያገናኝ የእግር መንገድ በመፈለምም አስተዋፅኦ አለው ማለት ነው?

ጠላዬን ተጎንጧሁ፤ እርጉብ ቅጠል ተማገዶ የተሞተው አይብ
ጣዕሙም ጥሱጥስ ይላል። ትክክለኛው የተፈጥሮ ጣዕም ሆኖ
ተሰማኝ።

"መምሩ?"

"እመት?"

"ነምቢ ለበር ባዴ ቱሬ"

"እ?"

"ሰው ፈልጎህ ነው ማለቴ ነው"

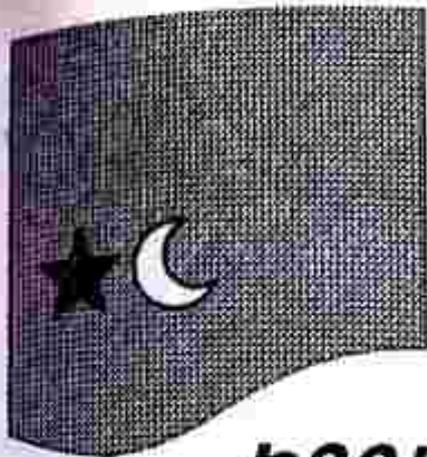
"መቼ?"

"ትናንት አይደለም፣ ከዛ በፊት"

"ምን አይነት ሰው?" ዴያሬከተሩ ትዝ አለኝ።

"ፀሐይ የመሰለች ሴት፣ ሚስት ጥለህ ነው እንዴ ካገርህ የመጣህ?"

ግራ ተጋባሁ፣ ናትራ መምህሩን እንደታየችው ተሸቀርቅራ መጥታ ይሆን? እሷን በመተዋ ልታስቆጫኝ? ላግባሽ ብዬ ደጃፋ ላይ እንድቆም?... ፈገግ አልኩ። ለመሆኑ እዚህ መሆኔን እንዴት አወቀኝ? ታላላቅ የሒሳብ ሊቆች ሊሳተፉበት የሚገባ ቀመር።

ዓለማዊ ገለጋይ

ከዓይነምሣ ወዲህ

ምሰሶዬ ሲነቃነቅ ነቃሁ። የዓይነምሣ የውስጥ ለውስጥ ጉርምጥ የምሰሶው መሰረት ውስጥ ተቀርቅሯል ማለት ነው። ጭስ የጠጣው የሣርክዳን እርጋሬ ተበተነ። በደብረብርሃን ብርድ ልብስ ላይ ካሊም ደርቤ ስለምተኛ ለቅገርት የሚዳርግ ሙቀት ውስጥ እዋኛለሁ።

ዓይነምሣ ባህር ላይ የተንሳፈፈች የማጥለያ ታንኳ ሆና ትታሰበኛለች። ከሁሉም ዓይነት ዘር ሳትሰስት በገፍ የጫነች የኖህ መርከብ። የካሊም መቃብሬን እንደ አልአዛር ፈንቅዬ ወደሀይወት አመለሳለሁ ስል የከብት እዳሪ የተለቀለቀው ወለል እግሬን አስፈራራው። ነጠላ ጫማውን በአይኔ ፈለኩ። አከራዬ መደቡ ላይ ስትላዋለች። በጣቴ ጡብ፣ ጡብ እያልኩ ከእነ አርጥበቱ ጫማዬን ሰካሁ።

ለካ ህልሜን የለወጠው የከብት ሽታ ውስጥ ስዋኝ ስላደርኩ ነው። ቀንዱን ተከርክሞ በሽኩናው እንደፀጉር እየደመደመ ሲያናግረኝ ያደረው ዜንጠ በሬ ትዝ ብሎኝ ፈገግ አልኩ።

መስከቴን ከፍቼ አፍንጫዬን ነፃ አወጣሁ።

“ሠላም ለኪ ዓይነምሣ”

ጻርዬ ቁልቁለት ላይ የተለቀቀ አዛባ ሰንበሌጦቹን እየረፈረፈ እላያቸው ላይ ተኝቷል። ፀሐይ ስለማያገኘው አልተጋነነም እንጂ ሽታው አገር ያዳርስ ነበር። ከአዛባ መፋሰሻ ግራ ጎን የእቃቅማ ጥላ ሥር ትኩስ ፈርስ በጥንቃቄ ተደፍቶ ይታያል። ተደፋ ከማለት ተቀመጠ ላይቀል አይቀርም። ለአንድ ሰው እንዲበቃ ሆኖ ተቀምጧል። እንዲሁ የቡና አተላም አለ።

መጀመሪያ ልቤ መታ፣ ቀጥሎ እራሴን የሚያረጋጋ ሀሳብ ማፈላለግ ጀመርኩ።

ፍጡር ሁሉ ከሰው ልጅ ግብር ያስፈልገዋል። ሁሉንም ጠቅልሎ የያዘው የሰው ልጅ ሌሎችን ፍጡራን ሁሉ የሚያስብበት መተዳደሪያ ሊኖረው ይገባል።

"መምሩ?"

እባብ! ነብር! ዘንዶ... ብቻ ሳይሆን ሌሎችንም እንስላት ማምለኪያና መገበሪያ ሥርዓት...

"ያ በርሊሳኮ"

"እ!" ልማድ ግድ ብሎኝ የጎጃዬን በር ሳልሸገረው ቀርቼ ኖሮ ለከራዬ! ፊቷን ብቻ አሾልካ ትመለከተኛለች።

"መስኮት ለምን ከፈትክ? አትከፈት!"

"ለምን?"

"ለምንም የእነ ጌቶቹ ሁሉ መዋያ ማደሪያ መጥፎ በታ ነዋ"

"እነጌቶቹ?" በትንሹ የተቀረፀች ትልቅ ሴት የምትመስለው ልጅ ፈልፍላ ገብታ የእናቷን ቀሚስ ያዘች። ሳያት "ፈርሶ ፈዲ" ያለች መሰለኝ።

"አዎ! እናንተ መጥፎ መገፈስ ትላላችሁ እኛ ጌቶች እንላለን።"

"ታዲያ እነ ጌቶች ሌላ በታ አጥተው ነው እኔ ንር! ራስጌዬ ላይ ውለው የሚያድሩት?"

"መምሩ?"

"ወይ"

"መስኮቱን እስኪ ዝጋው! ትንሽ አትፈራም?"

ዘጋሁት! ተዘውትሮ የማይታየው ጥርሷ ጉራማይሌ የተነተሰ ኖሯል። "ለምን እንቺ እዚህ አተላ ምናምን ትደፈያለሽ?"

"ስላልተደፋለት ይቀራል? ሰው ይደፋል እንጂ"

"ፈርሶ ካልተደፋልኝ ብሎ?"

"እዎ! ለሰውም ለከብቱም ጤና እይሰጥም። አባትና ልጅ እንዲህ ሆነው ተፈጠሩ፤ ምን ያደርጉ?"

"እነማን ናቸው አባትና ልጅ?" ወደ አልጋዩ አመራሁ።

"ቦረን እና ትቻ፤ አባትና ልጅ ከብት የሚተናኩ እንደሆኑ አታውቅም? እስኪ ሥም አታስጠራኝ!"

"አንድ ቀን ቦረንትቻ ስታከብሪ እስኪ ጥሪኝ"

"ምንቸገረኝ፤ የተማረ ሰው አስቸጋሪ ብዬ እንጂ አሁን ግንቦት ስለሆነ በዚህ ሰሞን አከብራለሁ"

"የት ነው የሚከበረው?"

"ቦረት ውስጥ"

"ምን ምን ይደረጋል?"

"ታየው የለ?"

"ባታከብሪስ?"

"ከብቶች ጤና ያጣሉ ዳፋው ለልጆችም ተራፊ ነው። አንድ ታማሚ ልጅኮ አለኝ።"

"እዚህ?"

"እዎ! አላየኸውም? ድንገት ነው! ወዲህ ወዲያ ማለት ከጀመረ አልጋ ያዘ። ጭንቅላቱ እየተለቀ! አንገቱ እየሰለለ! አንድ አይነት እየሟሸሸ..."

ድንጋጤ ነው የተሰማኝ? እንጂ! መስማቴን ትቼ የሀመምተኛውን ተክለ ቁመና ከማውቀው ሐሰተኛ መሲህ ጋር አነፃፀርኩ። ስንት ሐሰተኛ መሲህ ነው ያለው? ስንት የአርማጌዶን ጦርነት?... ስንት ጊዜ ሞተን ልንገሳ ነው?

"ይሄ ሁሉ የጌቶቹ ሥራ ነው" ብላ እስሯ የቆመችውን ልጅ ራስ ታሸሸ ጀመር።

"እራሱ ሞላላ፣ አንገተ ሰላላ፣ ቁመተ መላላ፣ አንድ የተከላሸች፣ ሌላይቱ ዓይኑ የተቅላላች፣ ከናዱ ረጅም፣ አሜጭር... አሰክ ጊዜው ሀመምተኛ፣ ጊዜው ሲደርስ ጠረፍ..."

አይኑ ጣቶቹ

አንዳንድ ነገር አንዴ ጭንቅላት ውስጥ ባይገባ ይሻላል።

"ሥራ አትሄድም እንዴ?" አለችኝ

"ስንት ሰዓት ሆነ?"

"እኔ እንኳን ኪላ ደርሼ ከመጣሁ የትና የት?"

የሰው ፊት ማየት ሊከተል ነው፤ ርዕሰ መምህሩ ለምን አንደቀረሁ ሲጠይቀኝ ኃላፊነቴን በአገባቡ በተወጣሁበት ወቅት አንደማናገረው ላልሆን ነው። ይቅርታ መጠየቅ፣ መለማመጥ፣ ምናልባትም መዋሸት ሊያስፈልግ ነው። እሱን ለመምሰል ከግድግዳ ላይ ጭድ መምዘዝ ሊያስፈልግ ይችል ይሆናል።

"ይቅር! ሥራው ይቅር!"

"እኔ ተኝተህ ማርፈድህን አላወኩም። ትምህርት ቤቱ ደጃፍ ላይ ስደርስ 'ያቻት' ያቻት' ይሉኛል። ምንድነው? ስል አንቺ ቤት የተከራየ ልጅ ተፈልጎ ይሉኛል። እሱም እኔ ከመውጣቴ ቀድሞ ነው ከቤት የሚወጣ፣ የለም! አላለሁ። እዚህ ስመጣ አለሁ"

"ማነው የፈለገኝ?"

"ያቺ ፀሐይ የመሰለች ልጅ ቁማ ነበረ"

ለባብሼ ወደ የዓይነምሣ ሠርመዴ ለመሄድ ቆረጥኩ። ከምንጩ አጎንብሼ አጠጣለሁ። አንዳንድ በውስጥ ግፊት ምንጩ ሲኖሉት ጉንጭ ላይ የሚድፍነፍን ጨቅላ የሚሰጠውን ደስታ ይቸራል። ይህ ነፃ የተፈጠረ መደለቻ የማን ዕቅድና ፈጠራ ነው? ነገሮች ያለ ራጣሪ ተፈጣሪ ሊሆኑ አይችሉም መቼም። እናስ? ተፈጣሪውን ብቻ ማየት የፈጣሪን መኖር ማረጋገጫ ይሆናል? ዛፋ፣ ሳሩ፣ ኩይላው፣ ምንጩ፣ ትላትሉ፣ ጉንዳኑ፣ ቁጫጫ፣ እራሱ ማየት መቻላችን፣ መለማየት ማሸተታችን፣ ስንዳብስ የምናገኘው ደስታ ሁሉ ባለቤት አይኖረውም ማለት ውሳኔ ቢሰ መሆን አይደለም? እና? ማየታችን ፈጣሪን ካላየው ማሸተታችን ላይ ካልደረሰ፣ ለመዳለሳችን ከራቀ... የእግዚአብሔርን

መኖር በምን ልናረጋግጥ እንችላለን? ዲቪድ ሒዩም እንዳለው የፈጣሪን መኖር የምናረጋግጠው በእምነት ብቻ ሊሆን ነው? እንኳን ባላየሁት ባየሁትም ማመን ካቆምኩ ለዘገየሁት ለእኔ እንዴት ያለ እምነት ይታዘዝልኛል?

ከቤት ወጣሁ! ተፈጥሮን በቁሜ ጠጣኋት!

...እዚህ መሬት አታርጥም፤ የዓይነምሣ መሬት አልተረገመችም። እሾህ አሜኬላ አታበቅልም፤ ሸኮና የሚነክስ እባብ የለም። የእባብ ጭንቅላት የሚረገጥ አዳም እዚህ አልተፈጠረም፤ እግዚአብሔር የዓይነ ምሣን ሰው በመፍጠሩ አልተፀፀተም...

የራስ ካሳን የጌሾ ጫካ ከሩቅ እያየሁ አቀበቱን ተያያዝኩት።

...መራራ ክፉ ቅጠል እዚህ የለም፤ ሥሩ መቅመቆ የሚመስል፤ መራራ፣ የፍሬው ገለባ ጉሮሮ ለመውጋት የተዘጋጀ ቀንድ ያለው ተክል ተፈልጎ አይገኝም። የሚነድፍ፣ የሚቀስፍ ለክፉ መሬት የተዘጋጀ ተላቢ አላየሁም...

"አቶ አላአዛር" የሆስፒታል ወይም የደሞዝ ክፋይ የሚመስል ጥሪ፤ ቶሎ አልዘርኩም

"አቶ አልአዛር ቢዘን"

ይኸዋ፤ የሰማይ ቤት መዝገብ በክርስትና ስም በመሆኑ ከላይ የተላከ እንዲህ ሊጠራኝ አይችልም፤ ተፅናናሁና ዞርኩ። መነፅር ያደረገች የቀይ ዳማ ሴት። ፊቷን በሂጃብ ጠቅልላለች።

"እኔን ነው?"

"አዎ" ከእርሷ ራቅ ብሎ፤ የዳገቱ መጀመሪያ ላይ የመስክ መኪና ቆሟል። መነፅሯን አወለቀች ከፊቷ ቀድሞ የአንገቷ ገጣጤ ጥቅር ተዋወቀኝ እንደ ነገር ታወሰኝ።

"ኤልሳ ነኝ፤ እረሳኸኝ?"

አስታወስኩ። "ኤልሳ" ብትለኝ የበለጠ ትውስታዬ ውስጥ በገባች ነበር። ኤልሳቤል፤

"ሃይ!" የምላሽ አይቀጥም።

"ወዴት ነው?"

"ወደዚህ! ወደመንገዳዎ"

"ሥራ ትተህ? እንደሌላ ሥራ እንዲያው አይደለም! በልጅ ህይወት ላይ ይፈረሳል?"

መዋሽት! መሽከርመም! ማስመሰል... የሚጠይቀው የአለቃ ፍጥጫ መጣ...

ኤልሳቤጥ ዞራ መኪናው ትምህርት ቤቱን እንዲጠብቃት ለሸፈኛ ተናግሮ ተመለሰች። እኔን ታፋጥጠኛለች? ምን ብዬ ላባራት?

"ወደቤትህ እንመለስ! እኔ ይህን ዳገት መውጣት አልችልም።"

"መጀመሪያ እዚህ መሆኔን በምን አወቅሽ?"

"ትምህርት ቢሮ እኮ ነው የምሰራው።" መነፅርን መልላ ደነቀረች።

ሁልጊዜ መሽሞንሞን አይሰለችም? ከሰው እይታ መደናገር ምን ላላት? በዚህ ልልከፋት?

"ቤቴ ሰልጥኛ መሰለኝ የወጣሁት" የቀረችንን አርቀት ለማጥበብ እንደ ሁለቴ ተራምዳ ድምጹን ዝቅ አድርጋ

"ብዙ ነገር ተነጋግረን ነበር! በምስጢራ ላይ ያወያየሁህ እንተ ብቻ ነህ..."

"እኔ ምን ላድርግ? ከምትይው ሰው ጋር ከተያየን ቆየንኩ" የረድ ሠርዌን ሥም መጥራት ከበደኝ? ወይስ...?

"ይቅርታ አድርግልኝና እሱንም በአይኔ ማረጋገጥ አፈልጋለሁ። ሠርዌ ምዕመናኙን በትኖ ከጠፋ ሦስት ወር ሆኖታል"

"እና?" አለመደንገጤ

"ይቅርታ ግን! እንተ ቤት አለመኖሩን በዓይኔ ማረጋገጥ አለብኝ።"

የቀደመ ይቅርታ የሚከተለውን ጥርጣሬ ከሰድብ ማስቆጠርን ይከላከላል። ይቅርታና ሌባ ነህ ቢባል እንደ ሰው... ትክ ብዬ እየጌት።

"እይቼ ብቻ! የማደርገው ስለጨነቀኝ ነው።"

ምንም ሳልናገር እንገቱን እንደደፋሁ አልፎአት የቤቴን አቅጣጫ ያዘኩ።

ማሳደድ! ጥርጣሬ! አለማመን... ከወደ ከተማ የሚመጡ ወረራሾች ናቸው። እንዲህ ያለ ለምለም ምድር ላይ አይበቅሉም። የሚሸመጥጡ የሚለበልቡ ባህሪያት የቁሬማ መሬት ብቃዮች ናቸው።

ቤቴ ደረሰን፣ ፀሐይ የመሰለች ሴት አስከትዬ ስመጣ አከራዬ ተሽኮረመመች። ጎሽ! ቤቴን ወግ አሳየኸልኝ የምትል ትመሰላለች። ያልተሸጎረ ደጃፊን ከፍቼ ኤልሳቤጥን አስቀደምኩ።

"እሺ! እሁን አመንሽ?"

"እውነት! ይህ ቤት እንተ የተከራየኸው ነው?" ሌላ ጥርጣሬ፣ በትንሽ ካርቱን ታጭቀው ከተቀመጡ መጻሕፍት ውጭ ምንም ማረጋገጫ የለም።

"ያንን ካርቱን ከፍተሽ እይ" አልኳት። ይህን ያህል እንድታምንኝ መጣር አስፈላጊዬ ነው? ኤልሳቤጥ አልፋ ስትሄድ የቤቴ መደብዘዝና መጨለም ከአሷ መንቆጥቆጥ ጋር ተነሳሳር መቃብር መሰለኝ። ቁጠጥ ብላ መጻሕፍቶቼን ማገላበጥ ጀመረች። በሩ ብርሃን እንዲያስገባ በእጅ ደግፎ ቆየጌት።

"Womens evolution»? ስለምንድነው? ማሉቴ እንግዳ ርዕስ ነው። የሴቶች ብቻ ዝግመተ ለውጥ አለ እንዴ?"

"Feminist የማይሉት አላቸው? እግዚአብሔርም ሴት ነው አያሉ ነው?" መውጋት ፈልጌ። ቀና ብላ አይታኝ እንዴ ፊቷን አበራችብኝና አቀረቀረች።

"ስለምንድነው?"

"ሴቶች በዝግመተ ለውጥ ያነበቱት ነገር እና ከወንዶች የሚበልጡበትን ከህሉት የሚያትት ነው። በአስተዳደርም ከወንዶች ይልቅ የሴቶቹ ሠላማዊ እንደሆነ ለማሳመን ይጥራል። እንደውም

ወንድች ከዘራቸው ውጪ ምንም የማያስፈልጉ እንደሆኑ ነው የሚያስረዳው።”

ትስቃለች

“ምነው?”

“እኔም ረድ ሠርዌን መፈለጌ ትክክል አይደለም፣ ዘሩን ሰጥቶኝ ሄዷል ማለት ነው።”

ማለት የፈለኩት ይህንን ነበር? ጠማማ ጭንቅላት ትርጉም ላይ መንጋደዱን ይገልጻል።

“መንታ ወንድም እንዳለው ታውቁያለሽ?” ሆን ብዬ ፍለጋዋን ላደናግርላት መነሳቴ ነበር።

ቁጢጥ ካለችበት ተነስታ አየችኝ።

በሩን ለቅቄ መስኮቱን ከፈትኩ።

“ታውቁያለሽ?”

“አውቃለሁ”

ያልጠበኩት ምላሽ ነበር። እንዴት ወደ አሰብኩት ማደናገሪያ መሄድ እንደምትችል ግራ ተጋባሁ።

“እንተም መንታ ወንድም እንዳለህ አውቃለሁ።”

“አ?”

“አዎ”

“ስለዚህ ተልዕኮሽ ሌላ ነበር ማለት ነው።”

“አዎ”

“ኤልዛቤል?”

“አዎ!”

እዚህ ላይ ምን ማለት፣ ምን ማድረግ ይቻላል? እራሴ ደርቄ ተረሰኝ። ከጥንት ትንቢት ጋር ፊት ለፊት መገፋፈሜ ሰዓቴ ደረሰ።

"ሐሰተኛውን መሲህ ታውቁዋለሻ?"

"አዎ"

"ስለዚህ ረድ ሠርዌ ጋ የላከሽ እሱ ነው?"

"አዎ" ቁጢጥ ያለችበትን ቦታ ትታ ጠፍር አልጋዬ ላይ ተቀመጠች።

"ረድ ሠርዌም እንተም ምሁር አይደላችሁም እንዴ? ማለቴ እንዲህ ያለ ተአምር እናንተ ባላችሁበት ዘመን ሲፈጠር ትንሽ እያንገኝችሁም? ለመመርመር አትነሳሱም? ምሁርነት እኮ የብዙሃኑን የዕውቀት ጥያቄ የመወከል ኃላፊነት አለበት። ለየትኛው ህይወታችሁ ፈርታችሁ ትፈረጥጣላችሁ? እንተ እዚህ ጨለማ ጉረኛ ውስጥ መደበቂያ የዕውቀት ደረጃ ላይ ነው ያለኸው? ለምን? ስለምን ትፈራለህ?"

ፊት ለፊቷ የተለቀለቀው መደብ ላይ ተቀመጥኩ።

"ስለዚህ ከረድ ሠርዌ አልወለድሽም"

"አዎ"

"የፈለግኸው ለማሳሳት ነበር?"

"ለማሳሳት? መጀመሪያ ከአፈታሪኮቹ ውጣ፣ እሱ የእኛ ታሪክ አይደለም። ማሳሳት ሳይሆን ማሳወቅ ነበር የፈለኩት።"

"ምን ልታሳውቁው?"

"እኔ ያየሁትን፣ እኔ የተረዳሁትን።"

"ምን አየሽ? ምን ተረዳሽ?"

"እኔ ካየሁትና፣ እኔ ከተረዳሁት የሆነ ነገር ለመገንዘብ መሞከር ጠመዝማዛና ያልተረጋገጠ ወሬ አይሆንብህም? ምሁር ቅድሚያ የሚሰጠው ለFirst hand Information ይመስለኛል"

አከራይ በፍን እያሸከረመመች ከፍታ ጠላ በፊያሽኮ አስቀመጠች።
ሁለት ቅጠልያ መልክ መያዝ የጀመሩ ክቡር ዘበኛ ብርጭቆ አኖረች።
ሁልጊዜም ይህን ላምጣ? ብላ ጠይቃ አታውቅም። አፍንጫዬን ስሰድ
ከላይዋ ላይ የእርጥብ ቅጠል ጭስ እየተነነ ደረሰኝ።

ኢልዛቤል አውሰጧ ያለው ወቀላ እያቁነጠነጣት አከራይ
አስከትወጣ ጠበቀች። ሆን ብዬ ተነስቼ ጠላውን በመቅዳት ሥራ
ተጠመድኩ። የምትናገረው አስፈርቶኛል። በአለፈ ጊዜ ተጠምዶ
ባልተጨበጠ ነገር መብክንክን እንዳለችው የምሁር ጠባይ መሆን
አልነበረበትም፤ ያሳፍራል። ሰይጣን ከነቀንዱ ቢመጣ የሰሙትን
በማየት... ያዩትን በመዳሰስ... የዳሰሱትን በመቅመስና በማሸተት
ጉዳዩን ከአፈታሪክ ነጥቆ ለላይንስ ማቅረብ እኔ የደረሰኩበት ደረጃዬ
ነበር። እኔ ግን አገሬን ጥዬ፤ አጎዛዬን ጠቅልዬ በፍርሃት ፈረስ...

"እንድትገናኙ አፈልጋለሁ"

"ከማን ጋር?" ጠላውን እያቀበልኳት። አልፈልግም ትላለች ብዬ
ሳስብ ቀምሳ ማስቀመጫ ትፈልግ ጀመር። ከአልጋው ወርዳ የካርቶኑን
እንድ ከዳን ገንጥላ ጠላዋን እሱ ላይ አስቀመጠች።

"ከማን ጋር አልኩሽኮ?"

"ከፈራሽው ጋር!"

መጀመሪያ መፍራቴን መቀበል ይኖርብኝ ይሆን? ፈርቻለሁ?
በእንደዚያ ያለ ሁኔታ ውስጥ እንዴት መፍራት ሳልችል ልቀር
እችላለሁ?

"አንቺ አልፈራሽም?"

"እስካገናዝብ መፍራት ተፈጥሮአዊ ነው። ግን ጭንቅላቴ ውስጥ
ያለው መረጃ እንደብዙዎቹ ምዕመናን ከእምነት አፈታሪክ ጋር የተያያዘ
ብቻ አልነበረም፤ ስለዚህ ብዙ rational ጥያቄዎች መጡብኝ፤ እነዚያን
አመክኑያዊ ጥያቄዎች ለመመለስ ህይወቴንም መስጠት ካለብኝ
ማፈገፈግ ውርደቴ እንደሆነ አመንኩ።"

እንዲህ የሚያስብ፣ እንዲህ ይንቆጠቆጣል?

ሳቀች

"ምነው?"

"ምንም!"

"ገገሪኛ" ፈሪነቱን ከመቀበል በላይ መሳቂያነት አለ?

"ቤትህን ስመለከተው የፍርሃትህ መጠን ምን ጉድጓድ ውስጥ እንደከተተህ ገባኝ። ቤትህን እይደለም ነፍሱህን ነው ያጨለምካት። ብርሃን የሌላት ጉርኖ ውስጥ የገባችው መንፈስህ ናት"

"ተይኝ!" ማለት አለኝ። ጠላውን ተጎነጨሁ። እሷም እንስታ ቶት አለች። ፍርሃትን እንደጠላው ገፈት የምላስ ጫፍ ላይ አስቀምጦ ማፈናጠር ቢቻል? ኤልሳቤል የእኔን ውስጥ ገፈት ባንቆጠቆጡ ጣቶቿ ተቀብላ! ካርቶኑ ጫፍ ላይ አኖረች። እኔ በዘፈቀደ ያፈናጠርኳት ቅገጣት ገፈት የት ተለጥፋ ይሆን?

"ዴዴብኢ ኢሲን ተበችሱ ዲሴ" አለች አከራዬ። ያንን የእርጥብ ቅጠል ጭስ የታጠነ እይቤ እምጥታ ምሰሶው ሥር አስቀመጠች። ለትወጣ ካለች በኋላ ተመልሳ ከጢብኛው ቆርሳ ከእይቤ አጥቅላ ቀምላ።

"ጋሪዳ አከዳቢታናን ጃይሜ" ብላ ወጣች።

እኔና ኤልሳቤል ተያዩን። በሁኔታው የተደሰተች ትመስላለች።

"እርምኛ ቻልክ? ምንድነው ያለችው?"

በአንጻንድ ቃላት ምሪት ምን ለማለት እንደተፈለገ መገመት ችያለሁ።

"መጀመሪያ 'እየተመላለስኩ አላጫወታችሁ አልኩ' ነው ያለችው። ቀጥላ 'ጥሩ ነው እንደነገሩ ቢሆንም ብሉ' አለች።"

እርምጭ ውስጥ ሆና ሳያት የጠፋብኝ ውበቷ እየጎላ መጣ።

"ፍርሃትህን እንድ ቀን እካፈልሃለሁ። እዚያ ፍርሃት ውስጥ እኔ የማልሞከረው ጀግንነት እንዳለ ገብቶኛል። ጅብ እየሮኤኸ፣ ያለ ሌሊትሪክ ብርሃን፣ ያለ ማንበብ.. ማደር? እምክረዋለሁ! ይቅርታ ገን! ፈሪነትህን ስነግርህ አለመቃወምህ በራሱ ሌላ ጀግንነት ነው።"

እደቤውን እቅርቤላት ጎን ለጎን ሆነን በፀጥታ በላን።

"ብይ እንጂ?"

"በቃኝ! ጣፍጦኝ ብዙ በላሁ! ይልቅ ይህን መጽሐፍ ልዋስሁ። የእኛን ዝግመተ ለውጥ ማወቅ ግዴታ አለብኝ አይደል?"

"ጥሩ" እንደጠናጋሽው።

"ሾፌሩን ባላስቀየው አድር ነበር! የእውነት! የማያውቁትን ኑሮ ከመድፈር በላይ ጀግንነት የለም! አንድ ቀን እኔ! አንተ! ኖላዊ! የሠርዌ እና የአንተ ወንድሞች ሆነን እንወያያለን። ከዚህ በኋላ እንደማትጠፋ እምነቴ ነው።"

ልቤ ነው ቃል የገባላት።

"ልሂድ" ለሰለሰች ልበል?

"ልሽኝሽ?"

"አትሽኝኝ ብልህ ዝም ብልህ ልትለቀኝ ነበር?"

ተሳሳቅን!!

ዳ. ሳላጣሁ ገላጋይ

የዓይነምሣ እድማሰ

ጋሽ ቢራራ ያለማድረግ ያወራሉ! እሳቸውም እኔም የጋራ ወቀላ አሰብን። የእኔን እኩራይ ጨለማ እየለበሱ የሚያደርጓት ከፍርሃት አይቆጠርም?

"እፍላ ሳለን ኬላም! ፈረንሳይ ሌጋሊዮን ጨለማ ነበር። ቤላ ብትሄድ ጭር ማለቱ! መዝናናት ሲያምረን ጠላና ጠጅ ቤት ያለው ስድስት ኪሉ ነው። ሌቶቹ ብርጭቆ ይመስላሉ።"

የእኩራይ ከቡር ዘበኛ ብርጭቆ ትዝ እለኝ። 'ከጠላ የዋለ ከቡር ዘበኛ ብርጭቆ ቅጠልያ ለብሶ ጦር ሠራዊት ይመስላል።' ብዬ ሳቅ እንደ ትንታ ተናነቀኝ።

"እሺ" አልኩ ሳልወድ በግድ።

ሆድዬ! የጠቆ ቤት ባለቤት ትንሽ አረጃች እንጂ እሷም ብርጭቆ ናት። የጣሊያን ቅምጥ ስለነበረች ጣሊያንኛ ይቀናታል። "ባፋንኩሉ" ትልና ቂጣችንን ትረግጠን ነበር። ለኛ ታዲያ ጨዋታ ነው። እንዘፍንላታለን።

ቤቷ ስድስት ኪሉ

እነሽምሽም ደጅ፤

ያለእግር ያስኬዳል

የሆድዬ ጠጅ" እንላለን።

እቤት ሳቅ፤ እቤት ጨዋታ! ሁሉም ቀረ፤ ይሄንን አውቃለሁ።

"የእኩራይ ሥም ማነው?" ነገር ነገር አለኝ እንዴ? ምናልባት ሆራዊ ኪንታርታቸው ኤልሳቤልን ስላስታወሰኝ ይሆናል።

"ማን? ቃሊቲ?"

"እኛ"

"ቡልቡላ ትባላለች" ከመሬት ምናምን ፈለጉ::

"ለምን ቃሊቲ ይሏታል?" ለምን ኤልሳቤጥን ዝም አልኳት?

"እንደው! የጨዋታ..." አቀርቅረው የሚማቸውን ጭቃ በሰንጥር መሳይ መነካካት ጀመሩ::

"ልክ ነዎት?" ልክ አለመሆንን ከመቀበል በላይ ጀግንነት የለም::

"አማላጅ ሁነኝ አለች እንዴ?" ድምፅ የሚወፍረው ምን ሲበዛበት ነው?"

"ባትልስ?"

"ሌላው ውስጥ ሰውስጥ ያማታል:: እቤቷ የሚሄድ የለም:: አየህ? እሷ የምትሰራው ጥሩ አይደለም::"

"ቦረንትቻ..."

"አይደለም:: ቦረንትቻ ማንን ይጎዳል? እኛም እናደርጋለን! ጤና መጠየቂያ ነው! የከብቶችና የልጆች::"

"ታዲያ?"

"መጥፎው ደንቃራው ነው:: የልጄን ህመም ወደሌላ ሰው ለማስተላለፍ ደንቃራ ትሰራለች:: ሰው ፈራ! የልጄ በሽታ ህይለኛ ነው:: እና ብትተውና ከሰው ብትቀላቀል አይሻላትም? የልጄን ህመም ወዳንተ ብታስተላልፍ እንደማለት ነው?"

በሰንት ጊዜ እናቴ ትዝ አለችኝ? የጉልት ውሎዎ፣ የጠንቋይ ቤት አምልኮዎ... እናቴ አባቴን፣ አባቴ እህቶቼን... እየጠሩ በአይነህሊናዬ ላይ ተሰልፈው አለፉ:: ቡልቡላ ቤት ያደረሰኝ ምናልባትም የቼቹን ዕዳ መክፈያ ጊዜዬ ደርሶ ይሆናል! አልፈራሁም::

አረቄ ጠግቤ በሚያስካካ የጅብ ሠርገኛ ታጅቤ ወደቤቴ አቀናሁ::

"ቡልቡላ!"

"ውይ!" ላትተኛ አትቀርም።

"ጠጥቼ መጣሁ!"

"አ-ሹ" እያለች ቡሉኮ አገልጅማ ከቤቷ ወጣች። እጇ ላይ ኩራዝ
እለ። ያልተሸጎረ ቤቴን ከፍታ አስገባችኝ። የእጇ ጥንካሬ! በአንድ እጇ
ፋና ወጊ ሆና በአንድ እጇ የማንጠልጠል ያህል ደግፋኝ አልጋዬ ላይ
ዘረገፈችኝ። ኩራዙን መስኮት ደፍ ላይ አስቀምጣ!

"ቡልቡላ?"

"ውይ"

"ጠጣሁ"

"አ-ሹ! እንኳን ጠጣህ! እዚህ ቤት ተኮራምተህ ሳይህ ይቆጩኝ
ነበር።"

"ልጆችሽን ትወጃለሽ?"

"እንዴ? ይጠየቃል? የቀይ ጥቁር የሆንኩት ለእነሱ መስሉኝ?"

"የሚያመውን?"

"አዎ! የበለጠ"

"ጥሩ! እኔ ላይ የእሱን ህመም አዙሪ! እኔ አልረባም! እናቴ..."

"ማሊ! ማሊ! ማሊ!..." እያለች ጮሃ አለቀሰች።

"ስወለድ ጤነኛ አልነበርኩም። እናቴ የእኔን ህመም ወደሌላ ልጅ
አዙራ ነው ጤነኛ የሆንኩት"

"ማሊ! ማሊ! ማሊ!... ይሄ የእናቶች ሁሉ ጣጣ ነው። ወልደናል
መቼም... ማሊ ማሊ! ኩኒ በላ አበለያን ኬናቴ"

"ስለሰከርኩ አይደለም"

"እኔ መቻ ሰከረህ ነው አልኩ?" ባሸረጠችው ቡሉኮ አጎንብላ ተናፈጠች።

"ሲሄር ሞሊሱ?"

"እ?"

"ልዳርህ? እንደእናት ደግሼ ልዳርህ?"

"ዳሪኝ ማለት በአርምኛ እንዴት ነው?"

"ኔሄርሞሊላ ኢንሳ"

"እንደሱ" አልኳት ሲያቅተኝ። ግንባራን ሳመችኝ። ከንፈሯ እንደናትራ ይቀዘቅዛል። በስንት ጊዜ ናትራን አስታወስኩ?

ያኔ ሳይሆን አይቀርም እንቅልፍ የወሰደኝ። ስነቃ ነግቷል። ወደትምህርት ቤት ልሂድ ልቅር? የሚል ሀሳብ በራስ ምታት ጋር ተባብሮ ጭንቅላቴን ወቀረኝ። ወደምንጭ ወርጄ በምንጩ ፍልቅልቆሽ ጉንጨን እየተሳምኩ፣ አጎንብሼ መጠጣት አማረኝ። የሰው ጣልቃ ገብነት የሌለው ቀዝቃዛ ውኃ።

"አቶ አልአዛር"

እድር፣ ዕቁብ፣ ደምዘ፣ ህክምና... ላይ እንደምጠራ ሆኖ ተሰማኝ።

በሩ በሽኩርምሚት ተከፍቶ ያልጠበኩት ፊት ታየኝ። የትምህርት ቤቱ ርዕሰ መምህር።

"እንዳትለፋ ልነግርህ ነው የመጣሁት?"

ተባረሃል ሊለኝ? ተባረሃል ማለት የሚሰጠው ደስታ አላደርሰ ብሎት እዚህ ድረስ መጥቶ ሊነግረኝ?

"እንዴት?"

"ለካ ትልቅ ቦታ ያለህ ሰው ኖረሃል።"

"ምንድነው የምትለው?"

"ከትምህርት ቤር ትልቅ ሰው መጥቶ ተለዋጭ ደብዳቤ እስከሰጠክ እቶ አልአዛርን ከሥራ ዕረፍት ሰጠው። የመንግሥት ሥራ አሰጣጥ አሉ።" ብሎ ከግድግዳ ላይ መዞ የሚያወጣው ጭድ መፈለግ ደመረ።

"እና?"

"ተለዋጭ ደብዳቤ እስኪደርሰኝ በቦታህ ተተኪ መምህር መደብላለሁ።"

ግራ ተጋባሁ

"እንደዚህ ያለ ትልቅ ሰው እኛ ትምህርት ቤት ይመጣል ብዬ አንዴት ልገምት? ትምህርት ቤር የሚሸቆጠቆጥለት? ያጠፋሁት ካለ ይቅርታ"

"ጥሩ" መገላገል ፈለኩ

"የማደርገው ነገር አለ?"

"አለ" አበሽቀኝ

"ምን?" ተሸቆጠቆጠ

"በሀብረተሰቡ ትብብር ከተገደገደ የትምህርት ቤት ግድግዳ ላይ ጭድ መምዘዝህን ተው!"

"እሺ፣ ግን ማን ነገረብኝ?"

"ሐሰት ነው?"

"እረ በፍፁም" ብሎ ከእኔ ግድግዳ ላይ የተማገረ ፍልጥ ፈልጎ ሰነጠረ።

"በል አሁን ሂድ"

"እሺ" ዞር ሲሄድ ከጌላው አየሁት። ጠርቼ በሩን ማዘጋት አማረኝ። እንዲህ ከመሆን፣ ሥልጣን፣ ሥራ፣ መብላት፣ ህይወት... ለምን ወይቀርም? የሰው ልጅ የትነው ያለው?... ኤልሳቤጥ ትዝ አለችኝ፤

...እንግዲህ የሐሰተኛው መሲህ መዋቅር ዛሬ ለእኔ እረፍት ከነደሞዙ በመስጠት ሥልጣኑን ማሳየት ጀመረ ማለት ነው። ከዛለን? የት ድረስ? እምን ድረስ ድብቅ ስልጣኑ የተዘረጋ ይሆን?...

...ምንጭ ሄጀ መንበጫረቅ ቢያምረኝም ሳልችል ቀርቼ እንቅልፍ ጥርግ አድርጎ ወሰደኝ።

"መምሩ?"

ባንንኩ፣ ለማረጋገጥ ዝም አልኩ። በህልሜ ይሆን?

"መምሩ?"

"ወይ"

ድምፅ ስትሰማ በሩን ከፈት አድርጋ ጭንቅላቷን አሰገገች።

"ዛሬም ትምህርቱ ጋ አልሄድክም?"

"አዎ"

"ለምን? ረፈደ?"

"አይ"

"እህስ?" ገባች።

"የአመት ፈቃድ ወሰድኩ" የወተትና የአይብ ዕቃ በነጠላዎ እንዳዘለች ነው።

"ለምን?"

"ልትድሪኝ አይደለም እንዴ? ሠርጌ እኮ ነው።" ቀልድ እያማረኝ።

"ታዲያ አሁን ነው እንዴ? ስንት ጣጣ አለው?"

"ምን ጣጣ አለው?"

"መጀመሪያ ልጃገረድ ትመርጣለህ።" ቆም ብላ ነገር አበላሽህ አይነት እያየችኝ "ያቺ ፀሐይ የመሰለችውን ነው የምታገባ?"

"አይ! እንቺ ታስመርጪኛለሽ"

"እንደሱ ከሆነ እንግዲ! ልጃገረድ አይደለም የምታገባ?"

"አዎ"

"ጥሩ የጋሽ በዳዳ ልጅ ጫዋ አለች። እዚህ እንደምትመጣ ፀሐይ የመሰለች በረሃብ አትገድልም። ሥራ ትወዳለች"

"መልካሰ?"

"መልክ ምን ያደርጋል? መሃን አትሁን! ገልቱ አትሁን እንጂ።"

"አይ መልክም ያስፈልጋል።"

"እንደሱም ከሆነ የጋሽ ቀልቤላ ልጅ አለች። ሔለን ናት"

"ሔለን የምትባል?"

"አዎ"

"አልፈልግም"

"ተምራለች! ሙያ ታውቃለች! መልክም ብትል እንደፀሐይ ባታበራም..."

"ትቅር! ይሄኔ ስሟን የቀየረችው እራሷ ናት"

"በምን አወከ?" የቅቤ አቃዋን እንዳዘለች መደቡ ላይ ተቀመጠች።

"እ-ሺ! የጋሽ ደበሌ ልጅስ?"

"የቱ ደበሌ?"

"ባለፈው ጊዜ የሞቱት? እዚህ ላይ ጫካው ውስጥ! እሷ ሀዘን ላይ ስለሆነች ታቆየናለች። ሌላ ይሻላል"

"ጥሩ"

"እ..." እያለች በአይነህሊናዋ የዓይነምሣን ልጃገረዶች ስታስስ አቋረጥኳት።

"ቆይ መጀመሪያ ወጪያችንን እናሰላው እስቲ..."

"ምን ወጪ አለ? ወልተኢ ወስደን..."

"የት ነው ወልተኢ?"

"የሙሽራ ልብስ የሚሰፋ። ያበሽ ቀሚስ ከፈለግን፣ ካልሆነ የፈረንጅ አበባ ያለው፣ የሙሽራ ነጭ ሹራብ፣ ነጭ ካልሲ፣ ነጭ ቆዳ ጫማ እናደርግና መሸፋፈኛዎን ነጭ ሻሽ..."

"እኔስ ምንድነው የምለብሰው?"

"እዛው ወልተኢ አለ፤ ነጭ ሱሪና ኮት፣ ነጭ ሹራብ፣ ነጭ ሸሚዝ፣ ነጭ ቆዳ ጫማ፣ ቆብ ታደርጋለህ፣ ፈረስ እንፈልጋለን።"

ያ-የአርማጌዶን ጦርነት ባይኖርብኝ እንደዚህ አድርጌ እዳር ነበር። ሐሰተኛው መሲህ እንደማያሸንፍ እያወቀ ከሚረግፉ ኮከቦች ጋር እብር መቀመቅ ለመውረድ ምናል በሰላም እንድንኖር ቢተወን? የማሸንፍ አድል ይኖረው ይሆን? ቡልቡላ ዝም ብላ ትመለከተኛለች።

"ድግሱስ?"

"ድግስ ውስጥ እንተ ምን አስገባህ? እኔ ጋ እንድ ወይፈን አለ አሉ ይበቃል"

ተነስቼ ባቅፋት? ብስማት... ገና አውቃ ሳትጨርሰኝ፣ እኔ ማነኝ? ይሄንን የዋህነት ማጣት በቁም እሳት ከመለብለብ ያንላል?

"ልታለቅስ ነው እንዴ? በልተወው፣ የጋሽ አገኞ ልጅ አለች መልክ ካልክ እሷ ደስ ትላለች። ማታ እንጨት ወደ ኬላ ይዛ ስትሄድ እንደዘበት አድርገን እኔ አቁሜ እናግራታለሁ። ትንሽ ሙያ ላይ..."

"ሙያውን አንቺ አታስተምሪያትም?"

"እስተምራለሁ እንጂ፣ ወተት ማለቡን፣ አንት እና አራራ ማውጣቱን፣ አይብ ደሞ፣ ቅቤ..."

"ከብት የታለንና ማለብ የምታስተምሪያት?"

"ሁሉም በእንደ ነው የሚገምገሙ፤ እኔ እንደን ጥገት እስጣለሁ።"

ስቃይ ያለበት መውደድ ተሰማኝ።

"ስሜ የከተማ ነው? እራሷ የቀየረችው?"

"የጋሽ አገኛ ልጅ?"

"አ"

"እሷ እቴጌ እናት አባት ባወጡላት ስሜ ናት። ሲፈን ትባላለች።"

ሰውነቴን ምን ተረተረው? ደረቴን ምን ደቃው? ሲፈንጋ ምን ተጎርዶ የቀረኝ ነገር አለ? ከሥሜ ጋር ምን አሰካክፈኝ? ከእሷ በፊትም፤ ከእሷ በኋላም 'ሲፈን' የሚለውን ስም አሰመስማቴ ለልክፍቴ መንስኤ ይሆን? ሲፈን፤ ሲፈን፤ ሲፈን...

"አዎ፤ ሲፈን" አለችኝ። ጨዋታዬ ሸምጥጦብኝ ነፍሴን መተረው። በጉዳዩ ላይ መቀጠል ተሳኝ።

የዓይነምሣ ደጀቻ

እግብኛ ይመስለኛል። ፈረስ ላይ እንደተቀመጥኩ በጎረምላ ታጅቤ
"ሆ!" ይባላል። "ሆ!" ፈረሱ በርግጎ ለልጋም እስኪያስቸግር ድረስ
ኮርቻው ፈረስ ላይ ላይሆን የዓይነምሣ ሠርመዴ ላይ የተቀመጠ
ይመስለኛል። ለልጋም ያስቸገረው ሠርመዴ ሲርገፈገፍ እላዩ ላይ ያሉት
ጥንቸሎች፣ ሽኮኮዎች፣ ፍልፈሎች፣ መጻጸፋች... ይንጠባጠባሉ።
እኔም ሠርመዴውን መቆጣጠር ተስኖኝ ቁልቁል መውደቅ ስጀምር
እንደምንም ተመንጭቄ ነቃሁ።

ሆሆታው እንደቀጠለ ነው! እንዴት? ድጋሚ መንቃት
ያስፈልገኝ ይሆን?

"ቡልቡላ? ቡልቡላ?" ወዲያውም ሰዓቱን ለመገመት ነበር።
ቆይታ እጂን በቀሚሷ እያደራረቀች መጣች።

"ይሄ ካሊም መቀት እየለቀቀብኝ በቀን እቃኸ ጀመር"

"ምን ቃዠህ?"

"ሲጨፈር"

"እኔን ከልላ ሳቀች። የጥርሷ ጉራማይሌ ያምራል እንጂ
አያስጠላ፣ ለምን ትሸፍነዋለች?"

"ትዠት አይደለም፣ አውነት ነው"

"እ?"

"አዎ፣ የጠገቡ ጎረምሶች ቅዳሜ፣ ቅዳሜ እንዲሁ ናቸው። ሌሊት
በጠላ ይጀምሩና ረፋድ ላይ በጭፈራ ያውካሉ"

"ጭፈራ ምን ያውካሉ?"

"ያውካል እንጂ ያለውቅቱ ሲሆን?"

"ምን እያሉ ነው የሚጨፍሩት?"

"ልታስጨፍረኝ አማረህ? ማሊ? ማሊ ማል ሲጀዴ?"

"ምናለበት ቡልቡላ? እኔና እንቺ ነን ያለነው።" ወዲያው ነፍስ ባለማወቅ ሁሉም ቤቱን የምትደፍረው የመጨረሻ ልጅ መጣች። እሷን ላይ 'ፈርሶ ፊዲ' የምትለው ይመጣብኛል። ቦርጫ ሽንሽን ቀሚሷን ሰቅሎት...

"ኧረ ምን አልኩህ?"

"እሺ ግጥሙን ከነዜማው ንገሪኝ"

ትንሽ ተሽከርምማ ልጇንም እኔንም ማትራ "ምንድነው የሚሉት እቴ?" እያለች ቆየችና ከእነዜማው አለችልኝ።

"ሺታዬ ኪያኮ ያሺታዬ ኪያ፣
ማልቱ ሲባሴ ቢያ፣"

"ድምፅሽ ያምራል"

"እንግዲህ ፋተታህን ተው"

"ሙች!"

"እ! እ! ሰውዬ ምን ነካ?" ልትወጣ ስትል?

"ቡልቡላ?"

"ወይ"

"ማታ ትንሽ ረበሽኩሽ እንዴ?"

"በፍፁም! አንተ ሞት ሲልህ ጨዋታ ብቻ ነው እንጂ..."

መደብ ላይ የተቀመጠውን ሱሪዬን ለማንሳት በውስጥ ሱሪ ስንሳ ወደብሩ ዞረችልኝ። ልጇ አፈጠጠች ተመልሼ ከኪሴ ውስጥ ብርቶ አውጥቼ እደን ዘረጋሁት።

"ምንድነው?"

"ጥቢት ኪራይ እና ጥቂት ደሞ..."

"እንተ ደሞ ዘመድ ሲሉህ ባዳ ትሆናለህ? ደህ ጥሩ ነገር ነው?"

"ሰራሴ ብዬ ነው። ሲያሰፈልገኝ ካንቺ አወሰዳለሁ። ደሞ ሥራ ስላቆምኩ..."

"ምንም ይሁን? ደህ ቤትክ ከተከራየ ሁለት አመቱ ነው። እንቱ ባትመጣም አይከራይም። ለዚህ ብር መቀበል ግፍ አይሆንም? ጭስ ልታሰራኝ ነው የምትፈልገው?"

"አልገባሽም። ሥራ አቁሜያለሁ። አስካለሁ ቡባላሽ መኖሪ አይቀርም። ስለዚህ ዛሬ ብርን ብትቀበይኝ የሌለኝ ጊዜ አይከብደኝም። እባክሽ ለእኔ ስትይ ተቀበይኝ"

"አይ ያንተ ነገር! ብቻ ይሁን! ታዲያ ደህ ሁሉ ብር ነው?"

"እንደተቀማጭ ቁጠራው"

"እየተነጋገድን ምንን ተዛመድን? እኔ ሁነኛ ዘመድ አገኘሁ ስለ እንዲህ ታደርገኝ? ማሊ? ማሊ? ማል ሲጀደ?" እያለች ወጣች። ወዲያው አርጥብ ቅጠል ሲጨስ ይሸተኝ ጀመር። ጭስ ጭስ የሚል ጥቢኛ ከአርጎ ጋር! ወይም...

...ቡልቡላ ሌማቷን ሳይሆን ልቧን ነው የምትከፍተው! ወጪቷን ሳይሆን ፍቅሯን ነው ጥጻ የምታበስለው! ማዕዲን ሳይሆን መውደዷን ነው ሰው ፊት የምታቀርበው። ጠላ ይዛ መጣች

"የወጣቶቹን ዘፈንክ አልተረጎምሽልኝም"

"መላም የለው?" ፊቷ ላይ የሚንገባበበው ጥቁር ነገር ከፀሐይ ስትመጣ ይገንናል።

"እንዴት? አስኪ ይተርጎምና ልስማው"

"ምንድነው የሚሉት አቴ? አዎ!"

"ሺታዬ የኔ! ቢያ ሺታዬ"

ማነው ካገር ያስወጣሽ ደመኛዬ፤' ነው የሚሉት።"

"ታሪክ አለው?"

"በሌት ሊጣሉ ሲፈልጉ እንደፈሊጥ የያዙት ነው። በፊት ሺታዩ የምትባል ሌት የተቀማ ሰው የዘፈነው ነው ሲሉ ሰምቻለሁ" ብለው ወጣች።

እኔስ ሲፈንን ለሚቀማኝ የማወጣው ዘፈን ይኖረኛል? በፍቅር መትከንከን የራሱ ጥቅም ሳይኖረው ይቀራል? በፍቅር አለመነካት በደል አይሆንም? ቡልቡላ እንኳን ከዚህ ሁሉ የሥራ ናዳ በጊላ ጋሽ ቢራራን ታስታውስ የለም?

"ሽማግሌ አይተሃል?" ትለኛለች በጨዋታ መሃል።

"ሽማግሌ አይተሃል? ትናንት?" እያሰብኩ ስትጠይቀኝ ደነገጥኩ።

"አላየሁም፣ ሰሞኑን"

"ጃርላ አዳ፣ ጀለቱ" አልጎመጎመች።

"አ?" የሚበላ እንደተከደነ አቀረበች።

~~"ካመ ሁጃ ሁቀብኒ አሲገዳ ካቱ" እየተትከነከነች መሰለኝ። እኔ አሆን ስሜቱን የጠራሁባት?~~

"ማልና ጀዳን?"

"አንተ? አሮምኛ ለመድክ እንዴት? ጉዴ? አሁን ምን አልኩ?"

"ሽማግሌው ናፍቆኛል አልሽ"

"እንደሱ አይደለም"

"እንዴት ነው?"

"አንተ እውቀው እንጂ"

"ነገ አውቀዋለሁ"

"እንዴት?"

"ሰው አጠይቃለኝ! ቃላቶቼን ይገለጹ።"

"ማሊ? ማሊ? ማል ሲጀደዱ? ማሊፊ! ማን አለ ቢሉህስ?"

"እነግራለኝ"

"ኦ! ኦ! ተዋረድኩ፣ እራሴ ያልኩትን ልንገር"

"እሺ"

"ይሄ ወረኛ ሽማግሌ ወሽኩቶ ወሽኩቶ... ይበቃል? አይበቃም? ልሟ የተሰበረ መሰለኝ።"

"ይበቃል"

"አውደልዳይ ሽማግሌ እንዲጋ... ነው ያልኩ"

ስሜቷ እንዳይነበብ ቶሎ ወጥታ ሄደች። የእኔም ልብ ለብ እንደተዘጋጀ ፈረስ ደረቱን ፎገረ። እኔም በሴቶች ላይ እንደጋሽ ቢራራ ያመፅኩ ሰሞን የሰንት አወያይ ልብ ደረት ደረቱን ደልቆ ይሆን?

ተመልሳ ስትመጣ ፊቷን እንደታጠበች ገባኝ።

"አትበላም እንዴ? ነገርና ገበታ አንድ ላይ አቀረብኩልህ? የእኔ ነገር"

"አብረን ጠላውን እንጠጣ፣ የሚበላውንም! ካልሆነ አልነካውም።"

"እኔ በዚህ ሰዓት ስንት ሥራ አለብኝ መሰለህ።"

በገዛ ገበታዋ አግደርድሬ አብራኝ የሚበላውን ቀማመሰኝ። ጠላውንም እንደ ከተሜዎቹ ቡላ ከብርዘበኛ ብርጭቋችንን እያጋጨን ጠጣን።

"ኦ! አባኩን በዴ" አለች የገዛ ጠላዋ ገፍትሮ ሊጥላት ሲሞክር "ወዮ፣ ወዮ... አንተ? ተዋረድኩ!"

"ትተኚያለሻ! ምናለ"

"ልጅብ? ሥራውስ?" እጁን አፏ ላይ ላትጥል በላላቀች ጉራግይሴዋ።

"ለዛሬ ይቅሩዋ!"

"መቼ እነሱ ይቅር ይላሉ?" ስለወበቃት የደራረበችውን ገላልጣ ደረቷን አራገበች። በዚህ መካከል የከሰመ ንቅሳት ከአገጭዋ ጀምሮ ቀልቀል ሲወርድ በሰመመን ታየች።

"እንዴ? ንቅሳት አለሽ እንዴ ለካ?"

"የዛሬውን ተዉና ዘናጭ ነበርን" ብላ ስታየኝ ለማሳፈር የጨረፍታ ዓይን ጣልኩባት። "መት የዛሬን አትይ፣ ፎቶ ምስክር አለ። ዛሬ! ዛሬ የሽማግሌ መጫወቻ መሆኔን አትየው"

በመትከንከን ሀፍረቷን የጋረደች ሆኖ ተሰማኝ።

"ዛሬ ምጣድ ላይ ሳልወድቅ አልቀርም፤ ኡ! ኡ! ማሊ? ማሊ? ማል ሲጀዴ?... " ወጥታ ሄደች። የሆነ ነገሯ ቤት ውስጥ የቀረ ሆኖ ተሰማኝ።

"ማሊ? ማሊ?... " አልኩ።

ድንገት በሩን በርግጽ

"እንዲህ ሲሆን፣ ሽማግሌን ሄደሽ እነቂ እነቂ ይለኛል። አዋርጂ፣ አዋርጂ ይለኛል። ያለበት ቦታ ላይ ሄደሽ ጉብ በይበት ይለኛል"

* * *

"በርሲሳ ዓይነምሣ" አልኳቸው፣ የተቋጠረ ፊታቸው አሁን ነፍስ እንደዘራ ሁሉ ለመፍታታት ሲንቀሳቀስ ታየች። ኪንታሮታቸው እንደዓይነምሣ ሠርመዴ ከስሯ ባህር ያለ ይመስል ዋለላች።

"ፈርሶ አሰዱግኑ በርሲሳ በርሲሳ ወልሀጀኑ" አልኳቸው ደግሟ የቤታቸውን ታዛ ለቅቀው ወደ እኔ ሲመጡ።

"እካምጅርታ ደርገጌሳ" ስላቸው አባይነሽ ወጥታ በእጄ አፏን ሸፍና ሳቀች።

"ጠላ ከሆነ እዚሁ አንጠጣም?" አሉ ውጭውን እንደፈሩት ሁሉ እደን ያዝ አያደረጉ።

"አይ፣ ያቸውን ታስረውጋለህ፣ እንደውም ጠጅ ብጠጡ ቢገኝ፣ ከስተር ያለ። ትናንት ደሞዝ ተቀበልን አይደለም እንዴ?"

"ጠጅ ከሆነ ቢላ ነው ጥሩ፣ ቢላ ሽምቡራ የምትጥለው ጠጅ፣ ባቻ ዋጋው አይቻልም።"

"ይሁን፣ ታዲያ መንገዱ አይርቅብንም?"

"በዚህ በጉራራ ወንዝ፣ በራስ ካላ ጫካ አድርገን እናቋርጣለን። ቅርብ ነው።"

መንገድ ገዝ።

"ጫካው አንዴት ያምራል?" ሳንባዩን ከፍቼ ብዙ አየር ለመላብ ሞክርኩ።

"እንደውም አሁን መንምኖ ነው። ራስ ካሣ አያሉ የረገፈ ቅጠል አያስለቅሙም ነበር። እዚህ ገብቶ የተገኘ ፍዳውን ያያል። የእኔ እክስት የራስ ካሣ አሽከሮች እዚህ አግኝተው፣ ደበደብዋት። ያም ሳያንስ ሦስት ቀን ሙሉ ጌሾ ሲያስወቅጧት አቆይተው ለቀቅዋት። ከዛ ጊዜ አንስቶ መቅኖ ራቃት። በዚያ ሳቢያ በወሩ ይሁን በሁለት ወሩ ሞተች።"

"አባቶት ባላባት አይደሉም እንዴ?"

"ነው እንጂ፣ ስን ኪያ ባላባት ነበሩ። ጃንጊያ ውለታ ረስተው ጀርባ መስጠታቸውን የሰሙ አሽከሮች አባቴን ለማዋረድ ያሉት ነበር እንጂ።"

"ይገርማል" መሬቱ የረገፈ ቅጠል በስብሰባት ሲረገጡት ይመቻል።

"ሰነገሩ የሥጋ ዘመዴ ራስ ካሣ ናቸው።"

"እንዴት?"

"እናቴ የራስ ካሣ የሩቅ ዘመዴ ሆና እቤታቸው ስትኖር ንጌን አረገዘች። ተጨነቀች፣ ተጨነቀች ራስ ካላ ቤት እንዲህ ያለ ስህተት

ተቀባይነት የለው ኖሮ በኋላ በአማካሪ ለአካባቢው ባላባት ሰጠች። ራስ ካላ ይሄንን ሲሰሙ የእኔን ቤት የልጅ መፈልፈያ ማድረግ ነው እንዴ? ብለው ተቆጡ።

"አባ ኪያ፣ አንተ ልጅ አትወድም፣ እኛ ልጅ እንወዳለን ምን ይታያል?" አሏቸው። እኔን የአባኪያ ሚስት እናቴ ሆነው ተቀበሉ። በአሮሞ ባህሪም ተጋርዶላቸው፣ ቅቤ ተቀብተው፣ በአዲስ አራስ ደንብ እየተጠየቁ ሰባት ቀን ቆዩ። አባኪያ እና እናቴ ምለዋል ይባላል።

"ምንድነው የሚምሉት?"

"ደንብ ነው"

"የመማል?"

"አዎ፣ 'ከልጅ ብለዋል ይለዩኝ፣ ከልጅ ባላንሰው ያላንሰኝ፣ ከልጅ ብቀርጠው ይቀረጠኝ...' ብለው ይምላሉ። አባኪያ ሲሞቱ ከልጅ ሁሉ ጋር ሀብቱን እኩል ተካፈልኩ። ከተጣልኩበት አንስተው ይሄን ማዕረግ ያላዩኝ አሮሞዎች ናቸው። ስጣላ እንኳን "አንተ ውዳቂ" ብሎ የሚሰድበኝ የለም። ተፈካካክቼ "ሁዱ አባ ኬቲ" ተባብለን መለያየት ብቻ።

ሀዘን ልባቸውን እንደወረረው ያስታውቃል፣ ገና ጠጁን ሳንቀምስ ጠጅ የተትረፈረፈበት ወሬ የጀመርን መሰለኝ።

"እሁን ግን ነገር እየተለወጠ ይመስላል። የአሮሞን ደም እናጠራለን የሚሉ ወጣቶች ነውር መስራት ጀምረዋል። እኔ ከአሮሞ በላይ ለአሮሞ አልሞትም? እሱ ተወለደ እንጂ ምን አገኘ? እኔ ግን ሰው መሆኔን ያገኘሁት፣ ብዙ ውለታ የተዋለልኝ በአሮሞ ባህሪ ነው። የተወለደ የሥጋ ጉዳይ አለበት፣ እንደኔ ከወደቀበት የተነሳ ግን የማተብ ጉዳይ አለበት? የቱ ይበልጣል? ወልዶ መታረስ የለባት ነው፣ ላይወልዶ አራስ ቤት ስለባዕድ ልጅ መታረስና የጎረቤት የአራስ ጥሪ ማምጣት እንዴት ያለ ባህልና ማንነት ነው? የወረሰኩት እኮ አባኪያ የኖረበትን፣ ወዙ ያረፈበትን ትልቁን ቤት ነው።"

ፀጥ! ብዙ ነገር ያረገዘ ፀጥታ! ይሄ ለጋስ ባህል የተገኘው ከዚህ ለጋስ ምድር ነው። እጥረት የሌለበት ተፈጥሮ፣ የቸር ማንነት ምንጭ ነው ስል አሰብኩ። የሚካውን ድባባማ ብርሃን ወጥተን ቤላን ከፍቶ የምናይበት ገላጣ ቦታ ስንደርስ ጋሽ ቢራራ አይናቸውን ደባበሉ።

"ያው የሽምቡራ ቤት፣ የው ገና ከዚህ ጠጁ ሲሸት" ሰውነታቸው ሲነቃቃ የጨመተቸው ኪነታሮት ልትፈካ ያሰበች መሰላ ታየች።

"ጠጁ አልሸተተህም?"

"አ" አልኩ ግን አልሸተተኝም ምናልባት ኪነታሮታቸው የአፍንጫቸው አንቱና ሆና ታገለግል ይሆናል ስል አሰቤ ፈገግ አልኩ።

በአየሱስ ቤተክርስቲያን አፀድ ስር ስናልፍ ጋሽ ቢራራ ግንቡን እየዳሰሱ ፊታቸውን ደባበሱ። አቆልቁለን ጥቂት እንደተጓዘን ብዙ የተሸለሙ ፈረሶች የታሰሩበት ባለበረንዳ ቤት አገኘን። የሽምቡራ ቤት መሆኑ ነው። ትልቅ የጫጫታ እና የደማቅ ቀለም ኩሬ ውስጥ ተዘፈቅን። ያንን ኩሬ እንደሙሴ ለሁለት ገምሰን ስንሸጋገር አንዳንድ ድምፆች ተነጥለው ይፈናጠቁ ጀመር።

"ሰኝ ቆንዳላ" (የባላባት ዘር!)

"ግጫቻ ገዳ" (ትልቁ ሰውዬ!)

"ኩቱ ገረና አስ ታኢ" (ና ወዲህ፣ እዚህ ቁጭ በል፣ የጥንት ወዳጅ!)

"ኬሱማ ቀብዴ ዳፍቴ" (አንግዳ ይዘህ መጣህ?)

"አባቢያ ዓይነምሳ!" (የዓይነምሳ ባላባት!)

ጋሽ ቢራራ ለሁሉም ምላሽ እየሰጡ እኩያቸው ወደሆነ ሰው ዘንድ ሄደው ተቀመጡ፣ አጠገባቸው ያለከፍት ቦታ በመጻፋቸው እየጠፈጠፉ እንድቀመጥ ጋበዙኝ። የሽምቡራ ጠጅ በጥንቄ የጫጫታ ሲትሮ ጠርሙስ መጥቶ ተገሸረ። ጠርሙሱ ከጠጅ የዋለ ሆኖ የቢጫነትን ጠባይ አምጥቷል።

ጨዋታው ሁሉ በአርምኛ ሆነ። አልፎ አልፎ ለአኔ የሚደርሰኝ ቃል።

"ሂተበቱ?" (አትጫወትም?)

"ተበዱ" (ተጫወት) ብቻ ሆነ።

ሽምቡራ ከወደ ጓዳ ብቅ ስትል ያ ሁሉ የንብ ሠራዊት ለአፍታ ፀጥታ ይመታውና መልሶ ወደ 'እምምም--ታው' ይገባል። ሽምቡራ ከወንብ በላይ እና በታች የእንድ ሰው ውሀድ የማይታይበት ቁመና አላት። ከወንብ በላይ ከሰማና ሆና ዝቅ ሲሉ የዓሌ ከምርጠኞች ጠቅን የሚያግዝ የእምሮት ስካር ጭንቅላትን ይመታል። ደግሞ ለማማሰል ለርፋ አትቀመጥም፤ ብድግ ስትል የእዳም ዘር ፀጥታ ይመታል፤ ለትቀመጥ ስትመጣ እንዲሁ ለመተንፈስ ተቸግረን፤ በጣዕረሞት የተግረከን መሰለን ፀጥ፤ ነፍሳችን መለስ ስትል።

"እንድ ጠርሙስ ለሽምቡራ" የሚል ድምፅ እንደሞት ህቅታ ይሰማል። ሽምቡራ በጭንቅላቷ ብቻ ታመሰግናለች።

እኔም ከጠጁ ጥቂት ከወሳሰድኩ በኋላ ሽምቡራ መጥታ ቁጭ ስትል እንደቢንን ጨዋታ ተሸቀዳደሜ

"እንድ ጠርሙስ ጠጅ ለሽምቡራ!" አልኩ። ጭንቅላቷን በምስጋና ነቅነቅ ስታደርግልኝ እኔን ማየቷ እራሱ እንድ ጠርሙስ ጠጅ እንደሚያንሰው ተሰማኝ።

"እንድ ጠርሙስ ጠጅ ድገም ለሽምቡራ" ሽምቡራ ወደእኔ መማተሯ እስካልተቋረጠ ድረስ ጠርሙስ ጠጅ ግብዣ መደርደሩን ሊቀጥል ሲሆን ጋሽ ቢራራ ጎሽም አድርገው አነቁኝ።

"እባቢያ! ኬሱማ ማልፈካቱ ዱፊ?"

(እባቢያ! ዛሬ ደም ምን እይነት እንገዳ ነው ያመጣኸው?)

"ዋን አትበርቴ ሂቤኩ ዲፊማ ጎዲፋ"

(የእናንተን ልማድ አያውቅም፤ ይቅርታ አድርጉለት)

"ደርገኝ! የእነሱ ልማድ ሌላ ነው። በሽምቡራ ይፍጠራሉ። ሽምቡራን የጋበዘ በልበ ድፍንነት ማንንም አልፈራም ያለውንድ ነው። ከዚህ ሲወጡ በዱላ ይፈላሰጣሉ" አሉኝ።

ጠጅ በደፈነው ልቡና "ቢሆንስ?" የሚል ሀሳብ መጣለኝ። ለሽምቡራ የማልቸለውን ምክቶሽ ገጥሜ እያገለበጡ ቢነርቴኝ ያንስባታል? ሽምቡራዬ! ሽምቡራ ኪያ!...

ጋሽ ቢራራ እንደሰከርኩ ገብቷቸው ሂሳብ ከፍለው ለመሄድ ተዘጋጀን። ካልከፈልኩ በዩ ሳስቸግር "ከከፈልክ የእኔ እንግዳ መሆንህን አይቀበሉም። እንድትጋብዙኝ ብቻ ይገርህ የመጣህ መሰላቸው ይተናኮላሃል።" አሉኝ።

ስንወጣ የእመሸሽ ፀሐይ በዕድሜ ማለት ትካዜ ተጠልላ ጠበቀችን። ብርሃኗ ወደ ብጫ ወስዷት የጠቆንና የጣሊያኑን ጠርመሽ ዘዩ የተከተለች እስመሰላታል።

"ጥሩ ቀን ዋለ" አልኩ።

"ሀይምኑ" (እንሂድ)!

ሄድን። በጠጅ ፈረስ ጫካውን ፉት ብለን ሲመሸሽ ዓይነምሳችን። ጋሽ ቢራራ ሰብቻዬ ወደ ቤቴ እንድሄድ ሲገፋፋኝ "አልችልም" አልኩ። "አድርሱኝ"

"ቀረብ አድርጌ ልልቀቅህ?"

"ጥሩ!"

ካቀረቡኝ በኋላ

"ሳታደርሱኝ አይሆንም"

በተንኮለኛ ዓይን ገረመሙኝና እንደማልለቃቸው ስለገባቸው ቀደም፣ ቀደም አሉ።

"ቡልቡላዬ ኪያ ኮ ያ ቡልቡላዬ ኪያ፣

ማልቱ ሲባሌ ቢያ፣" ልቤ በተደራረበ

ድምፅ ዘፈነላት።

ደህና ገቢ

የዓይነምሣ ጀምቦር

የሽምቡራ ጠጅ አንደንዳድ የሚያቃዥ ትኩሳት ይለቃል።
ከሊሙን ገፍፌ ጣልኩ፣ ምንም ትኩሳቱ ዝም ብሎ ከአያንዳንዱ
የሰውነት ክፍሉ ይፈልቃል። ከቤት ወጥቼ ታዛው ሥር ቁጭ አልኩ።
መነጋጋት ጀምሯል። ዓይነምሣ አንደኛው ትኩሳት ጭለማዎ ከሆኗ
ይፈልቃል። እንደ ቀን፣ ዓይነምሣን ብቻ የሚገልፅ ዳላሽ ልቦላድ መፃፍ
አሰብኝ። ምንም ታሪክ የሌለው፣ ዝም ብሎ ያለ ገፀህሪ መሬቷን፣
አገሰሳቷን፣ ተክሏን፣ የሆኗን ውስጥ ባህሯን፣ ባህሏን... የሚዳስስ።

ናሲያዊው ባለቅኔ ሚካኤል ሴርሞንቶቭ ከመቶ ሃምሳ ዓመት
በፊት የነበረችውን ሞስኮ በተመሳሳይ መንገድ ፅፏታል። "Panorama
of Moscow" በሚል ርዕስ። ያንን መነሻ አድርጎ "Panorama of
Ayenemessa"ን መፃፍ። ህይወትን ከከተማ ጋር አገኝቶ ለተፋ
ሰዎች ምላሽ የሚሆን ሥራ ይወጣዋል። የሰው ልጅ አካባቢውን
ከተረጎሞ ነጥሎ በሲሚንቶ ሲተካ አራሱም እንግዳ ጠባይ ወርሶ
ከሰውነት ተራ እንደሚወጣ የሚያሳይ ሥራ ይሆናል።

የሴርሞንቶቭ አገር ልጅ ማክሲም ጎርኪ በአንድ ግጥሙ
የመጀመሪያዎን ድንገል መሬት ምንም ጥቅም እንደማትሰጥ ድንጋይ
ቆጥሮ አግቢአብሔርን 'በዘበትነት ወረወርካት' ብሎ ይወቅሳል።
እንደጎርኪ እምነት ምድር ከድንጋይነት የወጣችውና ወደ
ዕንቁላዊነት የተሸጋገረችው በሰው ልጆች ተከታታይ ሥራ ነው።
እንደማስታውሰው እንዲህ አረግ እንዲህ የምትል ናት።

"You? Heck-you
Just threw her like a stone in the sky
But me, I made her in to a dear emerald.
...."

የእኔዎ ዓይነምሳ ይህንን የጎርኪ አቋም ትነታረካለች። ፈገግ አልኩ፤ 'ሳይወጠውጥ ወስከንቢያው ቂጥጥ' ማለት ይህ ነው። ገና ሳይፃፍ ለፍልሚያ...

ወገን ማለት በጀመረው የዓይነምሳ ሰማይ ሥር ቡልቡላ 'ጉድጉድ' ማለት ጀምራለች። ጭሱ የሚትጎለጎል ውኃ በቶፋ ይዛ ወደ ከብቶቹ ቤት ሄደች። ሰዓቱ ብዙ የዓይነምሳ እናቶች በተመሳሳይ ትርኢት የሚያሳልፉበት ነው። ጥቂት ቆይታ ጭሱ የሚትጎለጎል ትኩስ የታለበ ወተት ይዛ ትመለሳለች።

ይኸው! ቀጥላ ያጠራቀመችውን እርጎ ለመናጥ ወደማዕድ ቤት ትገባለች። ከዚያስ? ከዚያማ እሳት አንድዳ አይብ ለማውጣት እንሰራውን ትጥድ ይሆናል።

ቡልቡላ ድንገት መጥታ ወደእኔ ቤት አሰገገች። በሰላም ማደሬን ለማረጋገጥ ሳይሆን አይቀርም። ጉሮሮዬን ጠራረኩ፤ እንዲህ ትደነግጣለች ብዬ አሳሰብኩም ነበር። አደነጋገጧ አስደነገጠኝ።

"ማሊ? ማሊ? ማል ሲጀዴ" ጭንቅላቷን ደግፋ ቁጭ አለች። ድንጋጤው ሲያልፍላት "በዚህ ሰዓት ለምን ወጣህ? እኔማ ካለሙ መሬት ተጥሎ ሳይ ደነገጥኩ፤ እንደገና ድምፅ ስታሰማ ደነገጥኩ።"

"ማታ እኔን ትተሽ ሳታሰገቢኝ ቀረሽ፤ ለዚህ ነው ብድርሽ"

"ሽማግሌው ካንተ በልጠ?" እሽኩርምሚታም ሳቅ እየሳቀች ተነሳች።

"መብለጣቸውንማ ትናንት አየሁ"

"አንተም እንደሽማግሌ ነገረኛ ነህ? አሆሆሆይ" ወደ ጓሮ ዞረች። ከአፍታ ቆይታ በኋላ ትኩስ ወተት እምጥታ ቀምሳ ሰጠችኝ።

"ቁርስ እስኪደርስ ሆድ ይደግፋል"

"ወገብ የሚደግፍማ ምን ያደርግልኛል?" ዛሬ ምን ነካኝ?

"ኡ! ኡ! ኡ! አንተ? ምን ጉድ ነው የምታወራ? ሽማግሌ ሲጨቃጨቅ እዛ ምን አድርሰን?"

የዓይነምሳ ቀዝቃዛ ነፋስ ሙቀት ገና ብቅ ሲል እየጠለበ መድሀን ሆነች። ለሆድ ውስጥ ቃጠሎ ወተቱን እየረጨሁ ማበራረድ ጀመርኩ። ወገን ሲል ቡልቡላ የወተት ዕቃዋን ሸከፋ ቁልቁል ወረደች። እኔም በሙቀት የተጓደለ እንቅልፌን ላሟላ ገባሁ።

* * *

ከሀልም ወደ ሀልም የተሸጋገርኩ እንጂ የነቃሁ አልመሰለኝም። ታዲያ የማየው እውነት ከሆነ እንዲት ጥሩ የለበሰኝ ሴት እኔ ቤት ምን ታደርጋለች? ከኋላዋ ቡልቡላ መዝጊያውን ደገፋ ቆማለች። እውነትና ብርሃን አጥበረበሩኝ።

እራሴን አረጋግቼ ስመሰከት ነፀብራቅ መሆኗን ተረዳሁ። የሚንቀሳቀሱ ከንፈሯና ዓይኖቿ ጨርሰው ሞተዋል። ፊቷ ላይ ከፍተኛ ሀዘን ወድቋል። እይኔን ጨፈንኩ። የከሰል ጭስ እንደጠጣ ሰው አሸልቤ እስከወዲያኛው ባልነቃ መረጥኩ። እኔ ብሎ ለቡልቡላ ተቆርቋሪ።

"ስንት ቦታ ተንከራተትኩ? ስንት ሰዎች ጠየኩ?"

አየኋት፣ የያዘችውን የላሰቲክ ዘንቢል የቆመችበት ለቃ ወለሉ ላይ አስቀመጠችው። መጥታ አልጋ ላይ ስትቀመጥ የቤቱ ብርሃን ቀነሰ። ቡልቡላ መዝጊያውን ለቅቃ ሄደች ማለት ነው። ነፀብራቅ እግሯን አንስታ አልጋው ላይ አውጥታ ጀርባዋን ሰጥታኝ ጋደም አለች። ሰውነቷ ያተኩላል፣ በዓይነምሳ ብርድ ሰውነት የሚግለው የሽንጡራን ጠጅ በጠጠ ማግሥት ብቻ ነው። እንዳልነካት ተጠንቅቋ ትንፋሼን ዋጥኩ።

"ለምን? ይሄ ሁሉ ለምን?"

ሽቶዋን ምን አበነነው? የሚያውቃት አፍንጫይ አጣት።

"እራስህን ትጠላለህ?"

"እንዴት?"

"ቢሆን ነው እንጂ፣ ሰው እንዴት ይሄንን ያሽቆላቀላ ኑሮ ፈልጎ እዚህ ድረስ ይመጣል? ኩበት፣ ኩበት ትሸታለህ እኮ፣ የወለልህን ሽታ ሆነሃል።"

እኔ ለልታወቀኝም። እውነት ከብት፣ ከብት እየሸተትኩ ነው ሽምቡራን የተመኘሁት? ላቅሁ

"ትስቃለህ?"

"እዚህ መሆኔን እንዴት አወቅሽ?"

"ተንክራትቼ፣ ተንክራትቼ እዚህ ደረሰኩ። ደስ አለህ?"

ዝም!

"እንተ ምንም እያሰደሰትህም" ጫንጫን እየተነፈሰች ቆይታ...

"እንደ የፖስታ ግራጃዌት ተማሪ ስለአሳይመንት ሊያናግረኝ ቢሮ መጥቶ 'ገደኛሽ እኛ ጋ ሥራ ጀምሯል' ብሎ ነገረኝ። የእንተን ከፋት! የእኔን ጉዳት የተመለከተው እምላክ ቢሮዬ ድረስ..."

ጠጅ ቢሸታት ሌላ የወቀላ አጀንዳ ታገኛለች በሚል ዝም አልኩ።

"ቆይ ይሄንን ቤት ተከራይተኸው ነው? ወይስ አያትህ በገድ እንደተኖርበት በግዝት አውርሰውህ?" ከንፈሯና አይኗ እንደአልገዘገዘ ከመታን መንደር ተጠርተው መንቀሳቀስ ጀምረው ይሆን?"

"ነገረኝ እንጂ..."

ነገር ማቅለያ ስፈልግ ፋሲያዊው ባለቅኔ ሌርሞንቶቭ የገጠማት ትዝ አለችኝ።

"My house is every where

It's roof reaches to the very stars

From one wall to the other runs a road that can be measured by the soul.

But not by the eye"

"የከንቱዎች፣ የተሸናፊዎች ግጥም ነው። ቤትህ የትም የሚሆነው መፈጠርህ ላይ ምንም ሳትጨምር ስትቀር ነው። እንደተፈጠሩ ኖሮ እየተፈጠሩ መሞት የሰው ልጅ ሳይሆን የእንስሳት

ሆኖ ፈገገው ነው። የቤትህ ከዳን ኮከቦችን የሚዋሰነው መኖሪያህ የጎም የሚሆነው እንስሳ ስትሆን ነው።”

“እረፍ ጭንቅላት አለሽ፣ እስኪ ድገመው ሳትይ በአንድ ጊዜ ቀርቦሽ...” አበዛሁት፣ ጠጂ። ከማውራት ከተቻለ ማቀፍ...

“እረፍ፣ እጅህን...”

ሽምቅቅን ቀመስኳት። ተነስታ እግራትን አወረደች። መልሳ ሰቀለች። ትራሱን ስባ ግድግዳውን ተደግፋ ቁጭ አለች።

“እየተያየን እንድናወራ እፈልጋለሁ”

ዝም

“ተነስና ፊት ለፊቱ ቁጭ በል”

ዝም። እራሷ ወደግርጌ ወርዳ ፊቷን ወደ እኔ አዞረች። በአይኖቿ ልትግጠኝ ተዘጋጀች።

“መብራት የለም?”

“የለም”

“ጠፍቷል? እስኪሞክረው”

“መብራት የለም፣ ከራዝ ነው”

“Really? So shameful, any ways እንተን ፍለጋ የተንከራተትኩት ትክክል ነበር። እንተን የሚያውቁ ሰዎች እንድም አልቀሩኝም።” የተሰማኝን ለማረጋገጥ ፋታ ወስዳ አየችኝ። ቆልማጣ ከንፈሯና አይኖቿ መንቀልቀል ጀምረዋል።

“በአካል ያሉትን፣ የሌሎችን ሰዎች ሁሉ ታሪክ አዳምጫለሁ። የሁላችንም ቁስል ተመሳሳይ ነው። እንባችን በሰፊ እኩል ነው። ሲፈን... ለገነት... ሲሊ... ናትራ... እኔ... እናትህ... አባትህ... እህቶችህ... ጠናጋሻው... ቼቼ... የቼቼ እናት... ጠቱ የፈለሱ እንባዎችን እንደመንደር ውኃ መውረጃ ያለምንም ፀፀት ተሻግረሁቸው አልፈሃል።”

ምንድነው? የነፍስ ደረመኔ ማሳከክ ጀመረኝ። ነፁብራቅ ይህ
ናት። ለበቀል የተሳለች ሰይፍ ናት። በቀል ነው ግን?...

"በዙ ያልቋጨኸው ህይወት ውስጥህ አለ። ደፋር አይደለህም።
ጀግንነት ይጎድልሃል። መቋጨት ድፍረት ይጠይቃል። በሴት ህይወት
ውስጥ ጥያቄ እንደሆንክ ማለፍን ደጋግመሃል። መቋጨት ማግኘት
አይደለም። የምትሸሸው ትዳርን አይደለም። ህይወትህ እንደ ጆሮ ገጥ
ተንጠልጥሎ ትወዛወዛለህ። ለማረፍ አልታደልክም። ይህ ደም ከሌላው
ይልቅ በራስህ ላይ ጨካኝ መሆንህን ይናገራል። ከእኛ ጋር ሳይሆን
መጀመሪያ ከራስህ ጋር ታረቅ። ሌላውን ሳይሆን መጀመሪያ እራስህን
መጉዳት አቁም..."

የነፁብራቅ ንግግር "ጭ--ው" በሚል ድምፅ እየተደረበ-እየተደረበ
መጥቶ ጨርሶ ተዋጠ። ከንፈሮቿ ሲቆለማመጡ ይታየኛል። ከድክመቱ
ጋር ፊት ለፊት የሚጋፈጥ ማነው? ነፁብራቅ እንድታጠቃኝ ተመቻችቼ
ጠብቄአታለሁ። የምትናገረው እውነት ነው፤ የጠራቻቸው ሰዎች
በሙሉ በእኔ የተጎዱ እንደሆኑ ግን አስቤው አላውቅም። ልበድፍን
ያስመሰለኝ ይህ ነው። ሰው ለሆነ ሰው ለራስ ይቅርታ ከማድረግ የከበደ
ነገር የለም። ነፁብራቅ ያሰለችውን ቦታ ሁሉ ላስስ? ያገኘቻቸውን ሁሉ
ላግኝ? እንዴት በደፈናው ለራሴ ይቅርታ አደርጋለሁ? ከእንግዲህ
አይነምሣ የወቀላ ሥፍራዬ መሆኗ ነው። ነፁብራቅ ላገኘቻቸው ወቃሾች
በሙሉ የት እንዳለሁ ትነግራለች። አበቃ!

የአዋጅ-ገለጫ

ከዓይነምሣ

እገርን እንዴት ይሰናበቷል? ከዛፉ ጋር ተቃቅፎ ይላቀሳል? ወይስ ከምንጩ ጋር ይጨማጫሟል? በደመናው ይሸጃል? ወይስ ሽታውን ማስታወሻ አድርጎ በጉዲፈቻ ያሳድጋል? ሀመሙን ለመዋረስ ይጋጫዋል? ከመንፈሱ ይዋረሱዋል?... ወይስ?...

ነፁብራቅ ነፍስና ሥጋዬን ገድላ! ለጭዳ እንደታረደ ከብት የተጋደምኩበት ተራምዳኝ ሄደች። እውነቷን ነው፣ እንደ እኔ በካፋ ሙክት የገዛ መታረጃዬን ካራና የገዛ ማርመጃ አዋዜዬን አንገቴ ላይ እንጠልጥዬ የምዘር ከንቱ ነበርኩ። ያለአንዳች ውሸት መቀላቀል በገዛ እውነቴ የገዛ አንገቴን ሰጥቼ ታረድኩ። ያለበዳይ ተበደልኩ፣ ያለአጥቂ ተጠቃሁ፣ ያለገሬ ተገፋሁ... ማን ላይ አለቅሳለሁ?

"ሰው በድዩ ነበር እኔም እንደዋዛ፤

ቁናው ቁናዬ ነው ትንሽ ዙሩበዛ፤

ያሉት መኳንንት ማን ነበሩ?

ለውኃ ሙላት እንደዘፈነው አዝማሪ የሰው ዘር ተደበላልቆ ሲጎርፍ እያየሁ ዳር ይገር ስሜቴን ብቻ የሚያገለግል "ዘፈን" ሳቀነቅን ናራለሁ። እናቴ፣ አባቴ፣ እህቶቼ፣ ሲፈን፣ ለገነት፣ ሊሊ፣ ጠናጋሻው፣ ቼቼ፣ እናቱ... በእኔ ህይወት ውስጥ የስሜትና የላቦት አስተዋፅኦ እንደሌላቸው ሁሉ እንደ ሸንጎቡቴ ፀጉር ተላጭቼ ጥያቄዎቼ። ናትራ፣ ነፁብራቅ፣ ዶክተር አሮን፣ ረድ ሠርዌ፣ ጃክ፣ አፈትጉሃን... በእኔ ህይወት ውስጥ ማግኘት የሚገባቸውን አጥተው በማገበራዊ ህይወት ኪሳራ ላይ እንዲወድቁ የፈረድኩባቸው ናቸው። አብሮ መኖርን የሚሰነክለው ጠባዩ አስከመቼ ይቀጥላል? ቡልቡላ፣ ጋሽ ቢራራ፣ ዓይነምሣ... ለእርድ እንደቀረበ ከብት ጥሩ ጥሩ ፀባይ እየሰጠሁ አንጉል ተስፋ ያለባጋቸው ናቸው።

ቡልቡላ ፊቴ መጥታ ቆመች።

"ና ከብቶች ቤት"

"ምነው? ለምን?"

"ለከብቶች ጠባቂ ተደግሷል። ጥሪኝ አላልክም?"

"እሺ አመጣለሁ"

"ቤትዬ ዕቃዋን ጥላ ሄደች?"

ወደ ወለሉ ተመለከትኩ። ነፁብራቅ ያመጣችውን የላስቲክ ዘንቢል ትታው ሄዳለች። በዚህ ሰብብ ዳግመኛ ልትመጣ አስባ ይሆን? ስጋት ቢጤ።

ቡልቡላ ከቦት ለሚተናኮሉ መንፈሶች መለማመኛ ቦረንትቻ ደግሳለች። አባትና ልጆቹ ተፃራሪ መንፈሶች ከእኔ የበለጡ ተተናኪዮች ይሆኑ? እኔ ስታክል አባትና ሁለት ልጆች መሆናችን ነው። ቦረን፣ ታለና ትቻ።

ወጥቼ ወደ በረቱ ሄድኩ። ቦረንትቻ የቅድመ አያት፣ አያት፣ አያት... የልምምጥ ሥርዓት! ከመንፈስጋ በጋራ መቋደስ። በረቱ ልዩ ጠረን ተላብሷል! ከብቶቹ ሁሉ ግንባራቸው ላይ የሚታይ ቅጡ ተለጥፏል። ቡና እየተፈላ ነው ብዙ አይነት ቆሎ እና ቁጣ ተደርድሯል። ቦረንና ትቻ በበረት መስኮት ገብተው ከብቶች ስለሚፃረሩ መስኮቱ ሥር ከሁሉም አይነት ምግብ ተቀምጠላቸዋል።

የቡልቡላ ሦስቱም ልጆች አሉ። በዚህ ሰዓት አደብ መግዛትን በድግግም ስለለመዱት አይናቸው እንኳን አይርገበገቡም። ትልቁ ልጅ የእንገት ልብስ ተከናንቦ ወደ አንድ ወገን ጋለል ብሎ ተቀምጧል። ቁንቅላተ ሞላላ፣ እንገተ ሰላላ፣ አንድ አይነት የተኮላሽች፣ ለላይቷ አይነት የተቅላላች ናት። እናስ? አሁን እኛን አስከትሎ አርማጌዶን ላይ ለመዋጋት ያሰፈሰፈው ሐሰተኛ ነብይ ካልተሳካለት ይሄኛው የቀጣዩን ትውልድ ሐጢያተኞች አሰባስቦ ይዋጋል? እግዚአብሔር አንዴ ድል አድርጎ መቼ ያርፋል? ሐሰተኛው ነብይ በየትውልዱ ይነሳል፣ ከፍተኛ ጦርነት ያስነሳል! ፈጣሪ በየዘመኑ ይገላላል?

"ጥቁ አስ ታኢ" አላችኝ ቡልቡላ በልጁ፤ መደዳ የተደለደለ ትራስ ጠቤ ሳይ።

ተቀመጥኩ።

አጣን የፋመ ከሰል ላይ በተነችና አልጎመጎመች። የቦረንትቻ ሥርዓቷን ስታካሃድ ያቺ የማውቃት ቡልቡላ አልመሰለችኝም። ቤቱ እንደዳይነም፣ ሠርመዴ በማያስተያይ ጭጋጋ ተሸፈነ። በዚህ አለመተያየት ውስጥ አባትና ልጅ መናፍስቱ ብቅ ብለው ምሥክቸውን የሚቋደሱት። አምነን ከገበርንላቸው መደባበቁ ለምን አሰፈለገ? እንደ እኔ መወቃቀሱንም ሆነ መመሰጋገኑን አይፈልጉት ይሆን? እርኩስ ሆነ ቅዱስ ማን የነፀብራቅን ወቀሳ ይቋቋማል? እኔ ከሥረ መሰረቱ አልተናጋሁም? ከተበቀሉ አይቀር እንዲያ ነው። በቀላ ያበቃ አይመስልም፤ የላስቲክ ዘንቢሳን ተከትሎ ሌላ ጥቃት ትሰነዘርብኛለች። አባትና ልጅ መናፍስት ሳይከፈዱ አብረው ከብቶች ሲሃረሩ ስንት አዝማናት አላልፈው ይሆን? በአስራታቸው ሆነ በግብራቸው ሳይጣሉ። እኔ ግን አባቴን፣ እናቴን፣ አህቶቼን ሥጋነት ሳያግደኝ..."

ጉም በመሰለው ጢሳ ጢስ ውስጥ እጅ ብቅ ብሎ ጠራኝ። አለመንኩም እነዛ ተንኮለኛ አባትና ልጅ መናፍስት በአለቃቸው በጠቋር ምክር ጠርተው ጉድ ሊያደርጉኝ ቢሆንስ? መለስ ብዬ ቡልቡላን ስመለከት ጠሪዬን እጅ አይታ ኖሮ በጭንቅላቷ 'ሃድ' አላችኝ። ተነስቼ ወጣሁ።

ጋሽ ቢራራ ሐር የመሰለ ጥቁር በግ የፊት እግሩን ይዘው አገኘኋቸው።

"አሽከመኝ" አሉኝ

"ለምን? የት ልትወስዱት? እኔ ላድርስልዎት?" ሁሉም ጥያቄ የማያስፈልገ መሆኑን ከጋሽ ቢራራ ፊት ተረዳሁና የበጉን የጀርባ ቆዳ ጨምድጄ ከፍ አደረኩ። ጋሽ ቢራራ ትክካቸውን አሞጥመው በጉን ክብክብ አደረጉና ወደጋላቸው ፊታቸውን መለሱ ሄዱ። ሄዱ ብዬ ወደውስጥ ልገባ ስል በረቱን ዞረው በተቃራኒ በኩል በጉን እንደተሸከሙ መጡ። አልፈውኝ ድጋሚ የሄዱበትን መንገድ ተያያዙት። እንደሙሉ የሲና በረሃ ጉዞ፣ እንዲን ተራራ አርባ አመት እንደዞረ... መጡ፣ ጥላ ሄዱ፣ ትንግርት ሆነብኝ፣ መጡና በጉን አወረዱ።

"ምነው ጋሽ ቢራራ፣ መንገዱ ጠፋዎት?"

"ደንብ ነው"

"የምን ደንብ?"

"የቦረንትቻ ታዎት ቤተክርስቲያንን ሦስት ጊዜ እንደሚዘር እንዲሁ የቦረንትቻ እርድ በረቱን ሦስት ጊዜ መዞር አለበት። አንገቱን ያዝልኝ"

የተጋደመውን በግ መንጋጭላውን ከመሬት ጋር አጣብቄ ያዝኩላቸው። ባረኩት። ትቻቸው ልገባ ሥል።

"እገዛኝ እንጂ" አሉኝ። በጉን ሲገፉ የጌላ እግር ያዝኩላቸው

"አባወራ የሚያደርገውን ሁሉ ለቃሊቲ አደረኩ። ከእንግዲህ የዚህ ቤት አባወራ መሆኔ ነው። መቼም ገሌ ገብቼ በሰፈር ጎረመንሳ ሲዘፈንብኝ አልኖርም። አዛው እኔ ቤት ትግባ መሰለኝ። ይህ ሁሉ ያንተ የጠጅ ደባ ነው። ደሀና የሸሸሁትን...."

በጉን እየበለቱ እያንዳንዱን ብልት ወደ ምኒልክ ትሪ ከመጣላቸው በፊት እየቀነጠቡ በገል ላይ ያጠራቅማሉ

"የገሉ ቅንጥብጣቢ ሥጋ ለምንድነው?"

"ለጌቶቹ ነዋ፣ የእነሱ ግብር ነው።"

እነሱ በዚህ በንግሳቸው ሰዓት እዚህ ይኖሩ ይሆን? ካሉ የቱጋ ይሆናሉ? እንደውሻ ጭራቸውን እየቆሉ የጋሽ ቢራራን እጅ ይመለከቱ ይሆን? አይቦረንና ትቻ!

"የሴት ዘዴ ሌላ ነው! ሆነብላ የቦረንትቻ በግ ገዝታ ጠበቀችኝ። አባወራ የሌለበት ቤት። ትቼ ልሄድ ስል 'እንተ ነህ የምታርደው' አለችኝ። ያው በሌላ አነጋገሯ ገሌ ገብተሃል ማለት ነው።"

"ገሌ ምንድነው?"

"ገሌ ሴት ቤት መግባት ነው። በእርም እንደትልቅ ጥፋት ይቆጠራል።" የበጉን ሥጋ ላፋ ከድነው ምድጃ ማደራጀት ጀመሩ። አመድ እንጥፈው ጉልቻ ጎለቱ። ወደ ጓሮ ዘወር ብለው አርጌ ብረት ምጣድ አምጥተው ጣዱ። የማግኘቸው ግራ ገባኝ። ያለሥራ ከአላቸው ጋር ወዲያ ወዲህ ማለት ጀመርኩ። ጠቋርን እንደማገልገል ይቆጠርብኝ

ይህን? ገና ከሀላተኛው መሲህ ጎን ሆኜ የእግዚአብሔርን ሰልፍ ልገጥም አይደል? መኘነው ግን "ታጠቅ፣ ዝመት" የምባለው። እዚህ ጦርነት ውስጥ የእኔ ፋይዳ ምንድነው? እንዴት ያለ ጥቅሜን አስተባባሪሁ? ለሁን ካሉኝ የኑሮ መደብ በላይ ከፍ ብሎ መገኘት አልጋለሁ? ሀብት፣ ንብረት፣ ሥልጣን፣ ክብር የምኝ ነኝ?

ለመቀመጫነት ማዕዘን ያለው ድንጋይ ተደርድሮ አሮጌ ጨርቅ ተደለደለበት። አንድ ለምስት የሚሆኑ እንግዶች ተገኙ። አንዱ ጮሎ ብሔናቸው። በአሮምኛ ጋሽ ቢራራን አናግረው በእሽሚጣጭ ዓይን ይገረምሟቸዋል። ፊታቸው አዲስ የጭቃ ምርጊት ይመስላል። ጭቃ በመሳሰሉ ሰንበሮች የተሞላ ነው። ያ ርዕሰ መምህር ቢያገኛቸው ጭቃቸውን ለመምዘዝ አስር ጊዜ እጅን ወደ ጉንጫቸው ይሰድድ ነበር።

የተሸፋፈነ ድፎ ዳቦ ቀረበ፣ በቁጣ፣ በሽንብራ እና በጠመኝቱ ቆሎ፣ በኩግ ልጥልጥና በጉሽ ጠላ ታጅቧል። ከሁሉም እየተቀነጠበ የኩባቶቹ እዛባ የሚለቀቅበት ፉካ ላይ ተበተነ። ምርቃት የሚመስል ነገር በአሮምኛ ይኸጎደጎዳል። የጭላጭስ ዘር ተደበላልቆ ጣዕም ያለው ሽታ ለመናፍቃቶቹ በግብርነት ቀርቧል። እንግዲህ ቦረንና አባቱ ትቻ ከብቶቹን ላለመገረር፣ ላለማሰናከልና ለመላቸውን ላለማክፋት ቃል ይገባሉ። ይህንንም ለላካቸው ለጠቋር ሪፖርቱን ያቀርባሉ። እነሱ በመቅመስ የባረኩትን እኛ እንቋደላለን። የረጅም ዘመን የዕድሜ ባለፀጋ ሥርዓት አምልኮ ላይ የታደምኩ ሆኖ ተለማኝ።

ጋሽ ቢራራ የሰው ዓይን ቢበላቸውም እንደ ትንሽ ልጅ ከቆሎው ያዘገናሉ፣ ከጉሽ ጠላው ይቀዳሉ፣ ከሥጋው ያስይዛሉ። እኔጋ ሲደርሱ ማንቆርቆሪያውን ገፋ እያደረጉ ዋንጫዬን ሞሉና

"ንምኒ ሰበርባዴ ቱሬ" አሉኝ። ሰው ፈልጎህ ነበር እንዳሉ ገብቶኛል።

"ማናት? የትናት?... "ሁሉም ጦሩን እያሾሉ የሚፈልገኝ በወጥመድ የተያዘኩ ለውሬነት ተለማኝ።

- "ጳማ"
- "ግራ ተጋባሁ"
- "ነማእጅ ዳሜ"

"ማልና ጀጃን?"

"ያልኩማ ሰውዬ ጻይነሥውር ነው።"

"ጻይነ ሥውር?"

"አዎ፣ ጨዋታ ይችላል ሰውዬ፣ ሰው ሁሉ እንዲሁ ሲስቅ ዋለ። እንተን እፈልጋለሁ አለ! ሰው ሁሉ በደሞዝ ሰሞን ሊያስቸግር ስለመሰለው ችላ አለው። ተነስቶ ሄደ" ብለውኝ ሄዱ።

ዶክተር አሮን እኔ ዘንድ ያስቀመጠውን ብር ሰምቶ ለመጠየቅ ሲፈላልገኝ ቆይቶ አሁን ያለሁበትን የተጠቆመ መሆን አለበት ስል አስብኩ። ብሩ እንደሆነ ነፃብራቅ ዘንድ እንደተቀመጠ ቀርቷል። ይዘውት ቢመጡ ምን እለው ነበር? የቀረኝን የደሞዝ እርጋሬ ሰጥቼው ይጠቅመው ናሯል?...

ምሽቱ እየገፋ ሲሄድ ከጋሽ ቢራራ ጋር እኔ ታዛ ሥር ቁጭ ብለን ድግሱ በሰፊው ቀጠለ። የቦረንትቻ መስዋዕት ቢተርፍም ወደቤት ስለማይገባ ቡልቡላ የበጉን ጥብስ ከነብረት ቁናው እፈታችን አስቀመጠች። ከትካዜ ጋር፣ እንደ ሐሰተኛው መሲህ መሸነፋችንን አያወቅነው ጥብሱን ገጠምን። ቆይቶ በጉሽ ጠላው ፈንታ የተደበቀ ጠርመሱ አረቁ መጥቶ ፊታችን ላይ ተገሸረ። "ይሄኔ የበግ ጥብሉ በእኛ የመሸነፋ ነገር እርግጥ ሆነ።"

"የጉሽ ጠላ ወሬ ጉሽ ነው። ዝም ብሎ ሆድ ይነፋል" አሉ።

አውታቸውን ነው። እንደአረቁ የተነፋ ሆድ ሲበትን ደስ የሚያሰኝ ወሬ ተጀመረ።

"ሽምቡራን ድሮ አውቃለሁ፣ እናቷንም።"

ድምፃቸው ለበገና ይቀርባል። ከመልዕክቱ ባሻገር በዘለሰኝነት ሆድ ያንቦጫቡጫል። ቡልቡላ ሱስ የሆነባት ይሄ የበገና ውርርስ ያለው ድምፅ ይሆን?

"ያኔ ሽምቡራ ተደብቃ፣ ጓዳ ጓዳ ትል ነበር። እናቷ እንዳሁት እንደሽምቡራ እየተንጎማለለች በጎረምሳ ነፍስ ትጫወታለች። እኔ ክብራን ጠብቄ ስወጣም ስገባም ድምፅ አላሰማም። ለካ የሽምቡራ እናት ከጎረምሳ ሁሉ ተለይቻለች ናሯል። ስለእኔ ትጠይቃለች። ይነግሯታል።"

“እሱም የባላባት ዘር ነው፤ ጓዳ ገብቶ ይጠጣ ትላለች። ዘይ-
ነው። ገባሁ፤ ጓደኞቼንም አስገባሁ። ወሬ፤ ወሬ ሲሰማ ጎረምላ ሁሉ-
ለውብ ተነሳሳ። በዚህ መካከል አንድ ቀን ደረሰኝ። መኝታዋ በጓዳ አልፎ
ሰለሆነ ተከተልኩ። አንገራግራ፤ አንገራግራ ሰጠችኝ። ‘የትልቅ ሰው
ዘርነህ እንዳትነገር’ አለች ጎረምላ እኛ ያርፋል? ነገርኩ። አገር ተዳረሰ
‘አባቢያ ኮማሪት ቤት ገሌ ገባ’ ተባለ። ያኔ ኩራት አለ፤ ኮራሁ። እስቲ
ገረኝ የሚል በዛ። ‘ገነት ነው’ አልኩ።” ቡልቡላ ስትመጣ። ወሬ
ይጻፈጣል።

“ጃርሳ አዳ ጀለቱ” ትልና በተንኮል ታያቸዋለች። “የሽምቡራ ነገር
አነሳህ?”

“እኔ አላነሳሁም?”

“አታፍርም ግን፤ ሽማግሌ?” የቀልድ ነው። አሏን ትተው

“ዋናውን ሳልነግርህ?”

“እ-ሺ”

“ሂጂ እንጫወትበት፤ ቃምቡራ አቅርቦ አትጫወቱ አለ እንዴ?”

አፏን በእጇ ሸፍና እየሳቀች ትሄዳለች።

“ያኔ ሽምቡራ ለግላጋ ወጣት ናት። እንዳሁን አይደለችም።
ትላላከናለች። ጠጁንም የምታመጣልን አሏ ናት። ‘አባቢያ’ ትለኛለች።
ጓደኞቼ ሲተናኮሉ እከላከልላታለሁ። በጌላ ወሬ መጣ። የሌለ ነገር።
አባቢያ ሽምቡራን ገነ ተባለ። ስሰማ ኡ ኡ! አልኩ።”

“ውሸት! ውሸት!” እያለች ቡልቡላ ከተደበቀችበት ወጣች። “እሳት
የሌለበት ጭስ ይመጣል? እንደዛ ነው።”

“ማሊ? ማሊ?....” አሏት። ሁለቱ በፍቅር ሲኮራኮሩ ደስ የሚል
ሰጫት ያደርብኛል። ቡልቡላ ወሬውን በአሮምኛ ቀጠለችው። ጋሽ
ቢራራ እየተሸቀዳደሙ አፏን ይይዛሉ። አፏን ልታስለቅቅ
እየተወራጩት ጭናቸው ላይ ትቀመጣለች።

“አረቁ አቅርቦ አትጫወቱ አለ እንዴ?” አልኳት ለወሬው
መጨረሻ ጓጉቼ። ከጭናቸው ላይ ተነስታ እየሳቀች ሄደች።

"በኋላ ጠያቂ ሲበዛ 'አሹ ደግ አደረግኩት' ማለት ጀመርኩ።
ሲያሳፍሩኝ..."

"እናትና ልጅ? ሲሉኝ።

"ሉኩ ኛተኔ ከሌ ሂደ በላኒ?"

"ምን ማለት ነው?"

" 'ደሮ በልቶ እንቁላል አይደገምም?' አልኩ። አባቤያ እንዲህ
አለ እየተባለ እስከ ቅርብ ጊዜ..." አሉና ወደ ግቢው መሸላሰያ
አጫነቆሩ። 'ማነው? ቡልቡላ? ሰው ይታየኛል?'

እኔ በስካር ተጭበርብሬ ማየት ተሳነኝ።

"ማነው?"

"እኔ ነኝ፤ የመሸብኝ ደካማ እንግዳ ነኝ። አሳድሩኝ። እዚህ ዘመድ
አለኝ።"

ድምፁን ለየሁት።

"ረድ ሠርዌ?"

ገጽ ፳፻፲፱

የዓይነት ህልምና ህመም

ህልሜና የራስ ህመም ተጋግዘው እየወቀሩ አባነኑኝ።
"ከመጽሐፍ ጋር የሚገናኝ ተስጥኦ ያለው ሰው ከህይወት ውስጥ ከተቀዳ
ህልም ይልቅ ከህልም ውስጥ ሰወጣ ዕውነት ይማልላል" ይል ነበር
ደክተር አሮን። ከህልሜ ውስጥ የትኛው ዕውነት ይወጣ ይሆን?

የአረቁ ተረፈ ሰካር ጭንቅላቱን እየወቀረው ህልሜን ፈተሽኩ።
ሬድ ሠርዌ ይመስለኛል። ዐይኑን በአዳፋ ጨርቅ ሸፍኖ ይመጣል።

"ምነው?" ስለው

"ምነው? አልአዛር ዘአርምም? ነህ?"

"አዎ"

" በአይነብርሃን ፈልገው ያጡት በአይነሥውርነት ይከሰት'
የሚባለው ተረት ይሄ ነው።

የተረቁ እንግዳነት ሲያደናግረኝ ይቆይና...

"ለምን በጨርቅ ዓይንህን ጋረድክ?"

"አይኔን ተነቅሼ"

"ዓይን ይነቀሳል?"

"ሐጢያት እንደ አይነማዝ ሸፋሽፍት የሚያረግፍ ደዌ ሲሆን ምን
ያደርጉታል?" እጁን ጭንቅላቱ ላይ እንደሄሊኮፕተር እያሸከረከረ
ጨርቁን ተረተረና ዓይኑን አሳየኝ። ማቀፊያው ውስጥ የፈትል ጨርቅ
ተጠቅጥቆ።

የመከነ ጨሽት ጉሮሮዩን ፈጥሮ ይይዘኛል። አልወለድ ያለ
ደምፅ ያስጨንቀኛል። አንባ ብቻ ሲወርድ እንቃለሁ። በላብ

እንደተጠመቅሁ ቤቱን ስማትር ከነፀብራቅ የላስቲክ ዘምቢል ውጭ ወለሉ ላይ ምንም የለም።

“ቡልቡላ! ቡልቡላ!” እያልኩ ተጣራሁ፣ ሰዓቱንም ለማረጋገጥ ነበር። ስትዘገይ ወደኬላ የወረደች ስለመሰለኝ ተንኳትቼ ወርጄ የነፀብራቅን ፊስታል አነሳሁ። ውስጡ ጠንከር ያለ ነገር ዳሰሰሁ። ምን ይሆን? ስከፍተው ዶክተር አሮን የተወልደኝ ካርቶን ነው። እውስጡ ገንዘቡ አለ ማለት ነው። ባለፈው ስልብስ መግዢ የሰጠችኝን ብር ቀንሳ ይሆን?

“መምሩ ኪያ?” ገባች።

“ጠፋሽ፣ ማለቱ ወደኬላ ሳትሄጁ ቀረሽ?”

“እንዴት አድርጌ?”

“ምነው?”

“የማታ እንግዳ ጥዩ? አንተንም ባይህ፣ አልተነሳህም። ዝም ብዬ ቀረሁ።”

“የማታ እንግዳ?” ልቤ መታ

“አዎአ”

“ማነው?”

“ጃማ”

“ጃማ የሚባል?”

“አይ”

“አ?”

“ነማ አጅ ዳሜ”

“ምንድነው የምትይው ቡልቡላ?”

“ማለትማ ዓይነሥውር... ምንም አታስታውስም?”

ሀልሜ ነው እውነት? ወይስ ዕውነት ነው ሀልም?

“ማታ እኮ እዚህ አይመችም ብለን ትልቁ ቤት አሳደርነው።”

ለመጀመሪያ ጊዜ በረድ ሠርዌ ተማረርኩ። ‘ለምንድነው የተደበቅሁበት ድረስ መሪ ሀዘን ይዞብኝ የሚመጣው? የማታው ሁኔታ እንደግደነምሣ ጭጋ ለየጠራ የሚሄድ ግርዶሽ ያለው መሰለ። ቅስ በቅስ ተገለጠልኝ። በቃንቡራ (አረቁ) ድጋፍ ብዙ አልቅሻለሁ። እኒን ተከትላ ቡልቡላ...

“እስኪ ትልቁ ቤት ውሰጂኝ?”

“እሺ” ሳትል ፊቷን መልሳ ወጣች።

ትልቁ ቤት ለሁነኛ እንግዳ መስተናገጃ የተተወ፣ ተዘውትሮ የማይከፈት የቤተሰቡን ክብር ማስጠበቂያ እልፍኝ ነው። በሩ ከዋናው የግቢ ደጃፍ ጋር በትይዩ የተሰራ ባለግርማሞገስ ነው። ያለዛሬ አልገባሁበትም። ግድግዳው ላይ የነብር ቆዳ ተገድግዶበታል። ጦርና ጋሻ! ምናልባትም የቡልቡላ አባት ይሉብሉት የነበረ የዝንጀሮ ለምድ ፊት ለፊት ተቀምጧል።

የሀይወት ትርጉም የገባቸው፣ መድፈር ሲገባቸው ኑሮ ያላገኛቸው ጉምቱዎች መከባበሪያቸውን ለእኛ ትተው አልፏል። እኛ የሀይወት፣ የኑሮ፣ የፍቅር፣ የእምነት... ፍቺን ከማንብነብ ውጭ ያልኖርንበት ተተኪዎች፣ የጦር ዕቃቸውን ተከናኝን በፍርሃት ማሸለብ ውስጥ ከንቱ ዕድሜ እንቁጥራለን።

የፈሪ፣ ፈሪ፣ ፈሪ... ነኝ። የረድ ሠርዌን ዕጣ ፈንታ መጋፈጥ እንኳን ያልቻልኩ፣ ሁሌም ወደ ሀይወት ለምለም መስክ መፈርጠጥ ግብሬ የሆነ ፈሪ ነኝ።

“ቡልቡላ” አለ ረድ ሠርዌ። በስተግራ ሳር ላይ ቁርበት ተነጥሮለት ጋደም እንዳለ ነው። በሀልሜ ወይም በእውኔ ያየኋት ቁራጭ ፈትል ጨርቅ አይኑ ላይ እንደተጋረደች ነው።

“እኔ ነኝ” አልኩት።

“ጠረንህ የቡልቡላን ቁጭ” አለ። የአይኑን ሥራ አፍንጫውና ጀርዌ ተረክበውታል ማለት ነው?

"እሷም አለች" አልኩት፤ የጠረን መውራሪስ ሌላ ትርጉም እንዳይኖረው በመስጋት።

"እረ ወዲህ ወዳንተ አትጣጫ" ጆሮውን ወደ እኔ አቅጣጫ አቅንቶ በትክክል ያለሁበትን ጠቆመ። "እሷ አወዲያ ደጃፋጋ ናት"

የአይነትን መታወር በዚህ በእጭር ጊዜ ተቀብሎታል ማለት ነው? ይሄን ማድረግ የሚችል ሰው ሳይሆን እንስሳ ብቻ ነው። ጃክ ቢሆን ያለአንዳች ማማረር መታወቁን እንደሸምግልናው ተቀብሎ አረማመዱን ከዕጣ-ፈንታው ጋር ለማመጣጠን ብቻ ይጥር ነበር። ታዲያ? ረድ ሠርዋ?...

"ማታ አስጨነኩህ"

ዝም፤ ሆነ ብሎ ይሆን እንዴ ዓይኖቹን ያጠፋቸው? ወስኖ፤ አቅዶ፤ ተቀብሎ... ካላደረገው እንዴት ድንገቱ መታወርን በዚህ እጭር ጊዜ መቀበል ተቻለው?

"ለመንፈሳዊ አኗኗር ዓይን ትርፍ ነገር ነው። እንደውም እንቅፋት ሳይሆን ይቀራል?" ማዳመጤን ለማረጋገጥ ጆሮውን ወደኔ አቅንቶ ትንሽ ቆየ። ሆነ ብዬ ዝም አልኩት። የልቤን ምት፤ የትንፋሽን ስልት ይሆን የሚከታተሉው?

"አየህ? የሙሴን ህግ እንኳን ካየን ትዕዛዛቱ የሚጣሉት በዓይን መዘዝ ነው። ካላየህ አታመነዝርም፤ ካላየህ አትሰርቅም፤ ካላየህ አትገድልም፤ ካላየህ የባልንጅራህን ሚስት፤ ከብት፤ ሎሌና ገረድ አትመኝም። ካላየህ ባልንጅራህ ላይ በሀሰት አትመሰክርም። ለሁሉም እንቅፋት ዓይን ነው። እግዚአብሔር ሰውን ሳይሆን ማየትን በመፍጠፍ ነው የተሰጠው"

ይሄ መሰናኛ ይሆናል? ቡልቡላ መሄዷን ሳላይ የምቀመጥበት ዱካ ይዛ መጣች። እኔም ዓይኔን ሳይሆን ጆሮዬን አፍንጫዬን ብተማመን ገና ስትነቃነቅ አይዛት ነበር።

"ዓይነትን ሲገልጥ ቤት በብርሃን የተሞላለት የላሚህ ልጅ ናህ ብቻ ነው ሳይደነቃቀፍ በዓድቅነት ሀይወቱን የደመደመ። 'እስመ ተብሀህ ናንስ ኮነ ፍጹመ ትውልዱ' ተብሎለታል። የማየትንና የዓይን መልካምነትን እንቅፋት ሳይደነቃቀፍ ያለፈ እርሱ ነው።"

የምሰው የምጠይቀው ሲጠፋኝ ጥቂት ጠብቆ ጆሮውን ወደ እኔ አቀናና ቀጠለ።

"ጌታ የዓይንን አሰናካይነት ጨርሶታል" ብሎ ፈገግ ሲል በደብዛዛው ብርሃን ቸንቹን ፈልጎ አጣጧት። "ዓይንህ ብታሰናክልህ አሳቀም ወደማይጠፋበት ወደ ገሃነመ አሳት ከመጣል አንዲት ዓይን ናራህ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት መግባት ይሻልሃል ሲል አስተማረ።"

አንድ ነገር ከነከነኝ

"እራስህ ነህ ዓይንህን ያወጣኸው?"

በአይኑ ካሶች ፈንታ ጆሮውን እያንከባለለ ምስል ለማጥራት የሚሞክር መሰለ።

"ነው?" ኤልዛቤል ተንቆጥቆጣ ስትሄድበት ይሆን?"

"አይደለም። ዓይን አንባ የሚባል አገር ሄጄ አይኔን አጠፋኝ"

"ለምን?"

"የእናቱ ሀገር ነው። መንትያዬ በድህረው ኖሮ የበደሉን አፀፋ እርሱን አገኝን መሰሏቸው... አገሬው እንዳለ ሽፍታ ነው። መንግሥት አያውቀው! ንጉስ አይዳኘው። እርስ በርሱ በጉልበቱ ብዛት ተከባብሮ የሚኖር ነው።"

"አወይ ዓይን አንባ

የሁለት ፈሪ አገር

እነሱ አይመጡ

እኛም እንሻገር" ብለው በመንግሥት የዘፈኑ ናቸው።

መንግሥት ማደውን ሆኖ ዝም ብሎ ያያቸዋል። ለነገሩ ለማስገበርና ሥርዓት ለማስከበር ሞክሮ ብዙ ጊዜ ሳይቻለው ቀርቶ ትቶታል።"

ዝም! ጥልቅ ዝምታ!!

"እስመ ትካዝስ ሠናይት አባይ ደእቲ ይላል የሐንስ አፈወርቅ።" ተርጉምልኝ እንደለው በጆሮው እንደምጣድ ማሰሻ ፊቱን የደባበሰኝ መሰለኝ። ለካ 'ተርጉምልኝ' የምለው የሠላም ውይይት ስናካሃድ ነው። ያንን የሰላም ጊዜ ጨዋታ ናፍቋል! ወይም አይነ በመጥፋቱ ያስከፋኝን እንደበደል ወስዶልኛል። ከጥልቅ ቃጠሎዬ ጥቂቱን በትንፋሽ አስወጣሁ።

"ስለእግዚአብሔር ብለው የሚቀበሏት መከራ ደግናት ሲል ነው። አትታዘበኝና ወዲሁም አረፍት አለው። ብርቅርቁ፣ ድንቅርቅ፣ ብልጭልጩ፣ እንጠባራቂው፣ እኔን አዩኝ ባዩ ሁሉ ነፍሴን አስጨንቋት ቆይቷል! አርፊት ነው።"

ዝም! ዝም!

"ይቅርታ" አለኝ።

የእኔን ዓይን ተውሶ ነው እንዴ ያጠፋብኝ?

"ለምኑ?"

"አለህ ሲሉኝ አላስኸል ብሎኝ መጣሁ"

አይነን ያጣ እንባ ይኖረው ይሆን? ለዝንታለሙ እንደ ሳቁ ሁሉ ለቅሶውንም ተሰናብቷት ይሆን? ሀዘን ውስጤ ሲላወስ ተሰማኝ። ፊልጎ ከታወረ ለምን? ሳይፈልግ ከታወረ ለምን? የሚል ጥያቄ ፈጣሪው ላይ አለኝ።

ቡልቡላ የተነከረ እንቁላል ከጥቢኛ ጋር አምጥታ እፊታችን ደነቀረች። የዕንቁላልነቱን ሽታ የእርጥብ ቅጠል ጭስ ቀምቶታል። ሻይ እየቀዳች።

"ጋሪዳ አከዱቤ ታናን ጀዴሜ"

"ምን አለች?" አለ ጆሮውን ከቡልቡላ ወደእኔ መልሶ

"ተርጉም" አለች ቡልቡላ ኬላ ስላልሄደች ፀሐይ የሚያሳለው ቀጭ ደብዝሃ ቆንጆ ሆናለች።

"እንደነገሩ ቢሆንም ብሉ እስቲ' አለች"

ቡልቡላ ተነስታ አፏን ያዘች

"አንቲ? በቃ አንቲ ፊት ምስጢር ላናወራ ነው በቋንቋ?" ደስ ብሏታል።

"መላይካ ጃማ፣ ብላ" ወደ ረድ ሠርዌ ፊቷን መለሰች።

"ምን ማለት ነው?" እኔ ጣልቃ ገባሁ።

"የሱ ስም ነው"

"ትርጉሙስ?"

"አይነሥውሩ መላእክ ማለት ነው።"

ቶሎ ወደ ረድ ሠርዌ መለስ ብዬ አየሁት። ፈገግ ብሏል። ቸንቹ የደበዘዘው ለካ ተነቅሶት ነው። በቀሪው ህይወቱ ሁሉ ለመሳቅ መዘጋጀቱ ይሆን?

ቡልቡላ ጥቢኛውን አንስታ ቆርሳ እጁን ስባ መዳፋ ላይ አስቀመጠችው። ቀጥላ እጁን አየመራች ዕንቁላሉ ያለበትን የብረት ሰሃን አስዳሰሰችው። እሷ በተለመደችለት መሰረት ለመጉረስ አልተሳሳተም።

በሰው ዓይን መጠቀም እስካለ ድረስ፣ አሳሳች ነገሮችን አለማየት ብቻ ያፀድቃል?

በልተን ስንጨርስ ወደውጭ መውጣት ፈለገ። እኔም በዱካው መቀመጫ ተከራምቼ ስለቆየሁ ፍላጎቱን ደገፍኩ። ክርኔን ይዞ የግቢውን ካብ አልፈን እነስተኛ ተክል ስር አስቀመጥኩት።

"እግዚአብሔር የወይን አታክልት ሥፍራ እንዳለው ሆኖ ተናዕር ይናበባል።"

ዝም አልኩ።

"ኢየሱስ የወይን ተክል ነኝ ያለው ለዚህ ነው።"

ምን ሊያስተምረኝ እንደፈለገ ግራ ሳይጋባ አልቀረም።

"እና የወይን ተክል ባለው ሰው ተመስሎ እግዚአብሔር ስለአይነሥውራንና ስለሐንዛብ እንዲህ ይላል።

"ሐንዛብ በእግረ ዕውር ሐረ። ዕውርነቱ በወይን ሐንዛብ ነጸረ፤ ወበክልዳሆሙ ወይን ተመዝበረ" ማዶ ማዶውን የሚያይ መስሎ የዳይን መሸፈኛውን አድማሱ ላይ ተከሏል። በራሪ ጆሮውን ወደ እኔ ላከ።

"ምን ማለት ነው?" ትርጓሜ መጠየቁ የልቤን መለዘብ ስላስረዳው ንቅላታም ቸንቹን አስጎበኘኝ።

"አንዳ ለዕውሩ እግር ሄደ፤

ዕውሩም በአንዳላው ዓይን አየ፤

በሁለቱም የወይን አታክልቲ ተመዘበረ ሲል ነው። ወይን የኢየሱስን ሥጋና ደም ያጣቅሳል። ዕድቅ፣ በጎደለ ሲሞላሉ የምትገኝ እንደሆነች ያትታል።"

"በምን አነሳኸው?" ሳቱን ያደመቀለት የቸንቹን ንቅላት አሳይቶን ቀጠለ

"አንተ እይልኝ፣ ዓይነምሣን አስጎበኘኝ። እንዴት ያለች ነች?" ደስ አለኝ። የምፅፈውን አሰብኩ።

"ሜዳዋ ግንባረ በቃ ላም ይመስላል"

"እንዴት?"

"ሁሌም ግንባሯ ላይ ደመና ይወርዳል።"

"እሺ"

"ታች ታቸን ከሰርፍ፣ ከወላንሳ፣ ከውጥኒ፣ ከመክሞኒ... ሁሉ የሚያስንቅ ምንጻፍ ተዘርግቷል። ሽቱ በመቀባት ከመኖር የዳይነምሣን አየር መማግ ነፍስን ደስ ያለኛል።"

"የአፈወርቅ ዮሐንስን 'ተግሳፅ' እንብባሃል?"

"ድር፣ ለጥተኝ"

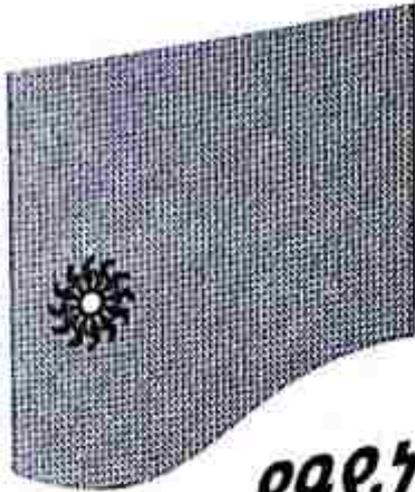
"ቆይቶ ተብላልቶ እንተን ሆኖ ወጥቷል። ቀጥልማ አፈወርቅ ወሊም።"

"ዓይነምሣ ውስጧ ጠለቅላቃ ናት፤ ጉርምጥ ያለበት ሃይቅ ላይ እያጠነፈፈች ታኖረናለች። ላይ ላይዋን ሀባኔ፤ ባለሻሽ ጉብታ አላት... የተክሉች፤ የእንስሳት፤ የአእዋፋት መጠጊያ ናት... አዲስ አበባ በምድር ነገሥታት ላይ የምትነግሰውን ኤልዛቤልን ተመስላ በታላቅ ከተማነት ዓይነምሣ ፊት ላይ ተጋርጣለች።"

ተመስጦ ጥቂት ከቆየ በኋላ...

"እንደ ዳዊት ከፊሉ ትንቢት፤ ከፊሉ ተግላፅ፤ ከፊሉ ተማፅኖ፤ ከፊሉ ጥበብ... የሆነ ሥራ የምታቀርብበት ጊዜ ደርሷል። ወልደሀይወት እንፍራንዛዊ "ለእመ ብክ ጥበብ ጸሐፍ" ይላል። ጥበብ ካለህ ዓፍ ማለቱ ነው። ፊት ለፊታችን እንተ ብቻ የምትፀፈው ታላቅ ታሪክ ይሰራል።"

ዝም፤ በዝምታ ውስጥ ብዙ፤ በጣም ብዙ ነገር የገባኝ መሰለኝ።

ሐሰተኛነት

የዓይነት ሥንብት

በሰዓይነት መጥፋት እኔን አዕናናኝ።

"ሀማማ ለዐይን ርዕዮተ ደላሊ" አለ።

"ምን ማለት ነው?" አልኩ።

"የዓይን ጠላት አለማየት ሳይሆን ጠላትን መመልከት ነው። ጠላት የሥጋ አይደለም የነፍስ ነው።"

ከብዙ ዝምታዎች አንዱ...

...ፅምናው፣ ድማሜው ያስፈራል። ከልቡ እኔን ባረከ፣ ከልቡ ያለሁበትን ባረከ፣ ከልቡ ሁኔታውን ሁሉ ባረከ። ለመሄድም ተነሣ።

"ወዴት?"

"ወደ ዓይን አንባ እሄዳለሁ። የታጨሁበትን አፈፅማለሁ። ከተማይቱ አጫኛዋን እንደምትጠብቅ ንፅህት ሴት እኔን ለማግኘት ንጉታለች።"

ሄደ።

እኔም የምሄድበትን መርቶኛል። ወደዚያ እሄዳለሁ። ከታሪክ ሁሉ የሚልቀው የታላቁ ህዝብ ታላቅ ታሪክ ሲፈፀም በዚያ እገኛለሁ። የድርሻዬን ተቀብዬ በዚያ የታሪክ ሥፍራ አኖራለሁ።

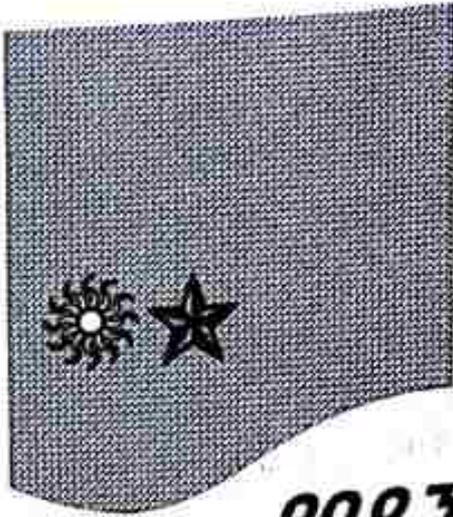
ጋሽ ቢራራን ጠራሁ፣ ነፃብራቅ ያመጣችውን ካርቶን እንዳለ እየሰጠኋቸው።

"ከመምህርነት የላቀ ሥራ እዚህ አለ። አርሱም ለተማሪዎች መቀመጫ ማሰራት ነው። ይህን ገንዘብ መነሻ አድርጉ" አልኳቸው። አዲስ ነገር የበራላቸው መሰሉ።

የቡልቡላን ግንባር ስሜ ተሰናበትኩ። ከበስተጊላዬ የእንባዋ ምንጭ ጠራርጎ የሚወስደኝ ያህል ሲፈስ ይሰማኛል። ለመጀመሪያ ጊዜ መሰናበቴ የከህደት መሰናበት እንዳልሆነ ገባኝ። ይሁንና የፍቅር ለቅሶዋ በቃላት ሲታጀብ እግሬን አሳሰራብኝ።

“አኒ በዴ... አኒ በዴ ማሊጎዴ፣ ማኒን በሌሌ?... አኮናቴ ጉዳ ነጎታ?... ዲፈማ ናጎዲ በሌሊስ የተኤ?... ጉዲ ኪያ ጉዲኪ ጉዲኪያ! ፊፊዋን አርጎነታ ፈካቴ! ሠርጊ ሆ ሰርጊ ሆ ሀፊ!... አርጀማ ኪያ! ገራሰፋ ኪያ! አደበማ ኪያ!...”

ሐሰተኛዎቻችን

የዓይን እንገባ ህልም

ልቤ እንደ አረሆ የቃላተኛውን ቅኔ ከአፉ እየተከታተለ ለቀመ።

“በቃኝ የኑሮ አጉራህ ጠናኝ

እፎይ የዕድሜ-አዘሜ ጠራኝ

አስለመለመ መብራቱ

በህይወት የመዋተቱ

የነግ-ነግ መንከራተቱ

መንከላወሱ ልፋቱ...

መከራ ሻማዋ ጠፋ

መሽ ቀኔ ላንቀላፋ

.....”

ይሄን ቅኔ በህይወቴ ካለዘብኩ እንዴት ከባለቅኔው ሥራውን ቀላወጥኩ? ለምንድነው ከራሴ ህይወት ያላነጠብኩት? ከፀጋዬ ምናብ የእኔ ልቡና አንሶ? ወይስ...?

...ወደሐሰተኛው መሲህ መገኛ እየተቃረብኩ ነው። ጥላቻ፣ ቁጣ፣ ጠብ፣ ክርክር፣ ቅዋሜ፣ ቂም፣ ጭቅጭቅ፣ ሽሙጥ፣ እርግማን፣ አምባጓሮ፣ ከሀደት፣ መዘባበት፣ ሐኬት፣ ጥርስ ማፋጨት፣ ውሸት... ያለበት ቤተመንግሥት ይመስለኛል።

አንዲት ተከፈተ! የሚንቀሳቀሱ ገሃነመ እሳት ጠብቁ ነበር። እሳት የሚከላከል የአልሙኒየም ጃንጥላ ተይዞልኝ ልገባ... እንደ እቶን ፍንጣቂ የሚገፀባረቅ ፈገግታ ተቀበለኝ።

"ታላ? ማን እየመራህ መጣህ?"

"የአጥቢያ ኮከብ" ፈገግ አልኩ። "ገና ዛሬ ጌጣጌጦችሽን ፈገግታሽ በለጠች።"

"ታዝበሽኝ ከርመህ፣ ጊዜው ሲደርስ አወጣህ? ግባ፣ ግባማ... ጠብ ሰዎች ጌጣጌጦ ለየተቅጨለጨለባቸው እኔን አያዩኝም።"

ገባሁ፣ አይኔን የተቀበለኝ ተላጭቶ እንዳቀመቀመ የጎረምሳ ጉንጭ በአጭሩ የተከረከመ የመስክ ቁጠማ ነው። እዚያ ውስጥ ለቅሶ ሳይሆን ፈገግታ ሲምነሽነሽ ታየኝ። ጥላቻ፣ ክርክር... ሳይሆን ፍቅርና መግባባት አጭልቀው ተቀብለውኛል።

"ምን ሠፈር ነው?" ስል ጠየኳት የመራችኝን የቀኝ አቅጣጫ ቀጭን የንጣፍ መንገድ እየተከተልኩ።

"Old airport (እርጌ አውሮፕላን ማረፊያ) የት ብለህ መጣህ?"

የተነገረኝን የከተማ አውቶቡስ ያዘኩ፣ እዚያታች ወረድኩ። በተነገረኝ አቅጣጫ መጣሁ..." ከትልቁ ቤት ጀርባ አነስተኛ ክፍሎች ተገጥጦጠዋል። አንዱን ከፍታ አስገባችኝ።

"ትንሽ አረፍ በልና ቤቱን አስጎበኝሃለሁ። መታጠብ ከፈለክ ካንተ ጎን ያለው ክፍል መቅ ውኃ አለው። እዚያ፣ ቁም ሳጥኑ ውስጥ የስፖርት ልብስና ፎጣ አለልህ"

ድርድርም የእግዚአብሔርና የተቃዋሚዎቹ ልዩነት ይሄው ነው። እግዚአብሔር በማትፈልጋቸው ነገሮች ይከብሃል፣ ሰይጣን በምትፈልጋቸው ነገሮች ያጠምድሃል። ይሄ ነው የእግዚአብሔር ሰባኪ የሚያስተናግደኝ ቢሆን "መጨነቅስ፣ የነፍስ ልብስ ለሆነው ስጋ ሳይሆን..." ይለኝ ነበር። ግቢ ጭር እንዳለ ነው። ምናልባትም ፈጣሪያቸው ላይ የሚደልቱት መሬት ለመሬት በተቆፈረ መሽሸጊያ ውስጥ ሆነው ይሆናል። ኩላሊትና ልብ የሚመረምረው፣ በኩላሊትና በልብ እየተመራ የማያገኘው እንዴት ያለ የመሬት ስር ጉራንጉር ነው?

ሙቁን ውኃ ትቼ በተገነቃዛ ታውብኩ። እድፌ ከገላዬ ላይ እንደደረፈ ቁስል እየተቀረፈፈ ወደተ። የሰው ልጅ የተፈጠረው ሰመደሰት እና እረፍትን ለማጣጣም በቻ ነው። እላዬ ላይ ውኃ በለተንቀረቀረ በቀላሉ ደስታና እረፍት የሚሰማኝ ከሆነ...

...በደርባዬ ተንጋልዬ እግራን፣ እጆንና ለእምሮዬን ዘና በማድረግ ሌላ ደስታና እረፍት ቃበዝኩ። እንደደረሰኩ ጠብና ከርከር ውስጥ የምጠለቅ መስሎኝ ለገላጋይነት እራሴን እዘጋጅቼ ነበር። እራሴን ለራሴ የሚተወልኝ ሁኔታ ውስጥ እንደምገኝ በምን አውቁ?

ከፍሷ ጠባብ ናት። ይሁንና የሚያነብና የሚዕፍ ሰው እንዲኖርባት ሆና ተደራጅታለች። አንዲት ትንሽ ጠረጴዛ ከትንሽ ወንበር ጋር ፊቷን ወደ ግድግዳ መልሳ ተጠቃሚ ትጠባበቃለች። አጠገቧ በቁመት ምንም ያህል የማትበልጥ መጽሐፍ መደርደሪያ አለች። ሦስት ወይም ሌላት መጽሐፎች ይታዩኛል። አንዱ እኔ ለኤልሳቤጥ ያዋሰኝ "Womens evolution" ነው። ወደመገባደጃ ገዎቹ ውስጥ ጠንካራ ወረቀት አልባት ተደርጎበታል። አጠገቡ "Mythology" የሚል ርዕስ ያለው ትልቅ መጽሐፍ ጥላውን ጥሎበታል። ሌላኛው "ገድለ ቅዱስ ላሊበላ" ነው። ረድ ሠርዌ የግዕዙን ሲተርክልኝ የእማርኛውን አምጣልኝ ባዬ አንብቤዋለሁ።

ጆሮዬን ወደ ውጭ ላኩ። አሁንም ምድረግቢ ፀጥ እንዳለ ነው። በልቦኔናንነት የሚያከላላ እንደ ድምፅ የጎረናበት ወፍ ብቻ ይደመጣል። የእኔን ክፍል ሳይጎራበት አልቀረም።

ምን ተማምኝ እንደሆነ ሳይገባኝ እንቅልፍ ጥርግ አድርጎ ወሰደኝ። ሰነቃ ጠረጴዛዋ ላይ የተከደነ ሰሐንና እንደ ቢራ ከሃፍርኪ መከፈቻው ተቀምጧል። የምክፍለው ሳይገባኝ የመስተንግዶ ልዩ እየተጣለብኝ ሆና ተሰማኝ። ተነስቼ ሳህነን ከፈትኩት የእንጀራ ፍርፍር እና የተነከሪ አንቁላል ጎን ለጎን ተቀምጠው ጥቂት ንጣይ ያሳያሉ ተጥሎባቸዋል። አፍንጫዬን አንጂክኬ የእርጥብ ቅጠል ጭስ ሽታ አሰሰኩ፤ የለም። ቢራውን አንስቼ ወደ አልጋዬ ተመለስኩ።

ጎረምላው ወፍ ደጋግሞ ጭኸ...

...አመሸሽ ላይ ኤልሳቤጥ ስትመጣ ለእርኩስ መንፈስ እምልኩ ልትጋብዘኝ መስሎኝ ከእኔ እስክታወጣው ጠበቅሁ።

"ቤታችን እንዴት ናት?" አለችኝ የመጸፊያ ወንበሩን ስባ እየተቀመጠች። የቤት ለቤት ልብስ ብታደርግም ጌጣጌጣ እንዳለ ነው።

"ሰው ቤት የለውም"

"እንዴት?"

"ረድ ሠርዌ 'ወኢን ሕንፀ እንክ ሕንፃ በዛቲ ዓለም ዘት-ጎልፍ' የሚል ፅፎ ሰጥቶኝ ነበር"

"ምን ማለት ነው?" የግዕዝ ትርጓሜ ስጠየቅ ኩራት ቢጤ ነካካኝ።

"ፈጥና በምታልፍ በዚች ዓለም ቤት አንስራ ማለት ነው። ይች ዓለም ፈጥና የማታልፈው ለልዕለ ተፈጥሮ፤ ለእግዚአብሔር ወይም ለሌጣን ነው።"

"እነ ልዕለ ተፈጥሮ ቤት ሲለሩ ፈጥና የምታልፈው ዓለም ላትሆን ቤቱ ነው። ለዝንታለም ዕድሜ ቢበዛ ሃምሳ ዓመት ብቻ የሚቆይ ቤት እየሰሩ፤ እየሰሩ መኖሩ አታካች አይሆንም? የእነሱ ቤት ለእኛ ድንኳን ማለት ነው።"

ጥሩ ጭንቅላት ያለውን በነገር ይሸኙታል እንጂ አያደርሱትም። ጀመር ካደረጉለት በቂ ነው ይቀጥለዋል። አንዳንድ መጽሐፍ ሳነብ የሰደበኝን ያህል የምናደደው እንደሆነን እጄን ይዞ የሚፈልግበት ድረስ ላድርስህ ሲለኝ ነው። ለምን የሆነ ቦታ አድርሶ አይለቀኝም?

"ምን እያሰብክ?" ከመቀመጫዋ ተደላደለች።

"ስለአንቺ ጭንቅላት፤ አሪፍ ማሰብ የሚችል ጭንቅላት አለሽ።"

"የማያስብ አለ እንዴ?"

"አዎ"

ዝም ስትል...

"የእኔ" አልኳት።

"አታሹፍ" ጌጣጌጣን የሚገዳደር ብልጭታ ከወደአፏ ፍልቅ አለ።
"ይልቅ መጽሐፍህን አነበብኩት"

ስለመጽሐፌ ሲያነሱ አልወድም። ዝም አልኳት። እንዳንደ
ገመናዩን አደባባይ ይገፍ የወጣሁ ይመስለኛል።

"ለምንድነው ጌጣጌጥ የምታዘወትረው?" ጨርሼ አልጋ ላይ
ያጋደምኩትን የቢራ ጠርመሱ እነሳሁ። ጠረጴዛው ላይ አቆምኩት።

"እራትህን ለምን አልበላህም? የማትወደው አይነት ሆኖ ነው?"

ዝም ስላት ገባት።

"አየህ፣ ጥሩ ጭንቅላት ማለት ይሄ ነው፣ የያዘውን ሲያስለቅቁት
ወዲያው የሚያውቅ። በነገራችን ላይ እንተም ስለጌጣጌጡ ያነሳኸው
ባስያዝኩህ ጨዋታ ላለመቀጠል ነው። ጌጣጌጥ የማዘወትረው ሳይለፉ
መገኘት ስለሚያናድደኝ ነው። ጌጣጌጥ ያየ ሰው ጊዜያን በሙሉ
መኳኒያ ላይ አሳልፌ ለጭንቅላቴ ምንም ሳላተርፍ የቀረሁ
ይመስለዋል። ባነሰ መንገድ ሲያስተናግደኝ ማን እንደሆነ ለማወቅ ዕድል
አገኛለሁ።"

"እኔ፣ ማን እንደሆንኩ ወዲያው አወቅሽ? ያኔ?"

"አይ፣ እንተን ቀድሜ አውቁህ ነው የመጣሁት።"

"ስለላ ተጧጡፎ ነበር በይኛ"

ተሽከረመመች ነው የሚባለው?

"ጌጣጌጥሽ የተረት ቤት ያስመስልሻል"

"ኤልዛቤልን?"

"አ"

ቡልቅ፣ ቡልቅ... የሚል ሳቅ።

"ና ግቢውንና ትልቁን ቤት ላስጎብኝህ"

ቀድሞኝ ወጣች። ነጠላ ጫማዬን ሰከቼ ተከተልኳት። የገባሁበት
ቀጭን ንጣፍ በእኛ ደጃፍ አድርጎ ያልፍና ቤቱን ዞር ከግቢው መስክ
ጋር ያጋጥማል። የመስኩን ጥግ ይዞ እንደ ጥንታዊ የእምነበረድ
ሐውልት ቆሟል።

"Hethor ነው?" ስል ጠየቀች።

"አይ! አቴቴ ናት። ሁለቱም የፀሐይ አምላክ ስለሆኑ ምልክታቸው አንድ አይነት ነው። ፀጋዬ ገብረመድህን 'አቴቴ ዱብራ ኦሮሞ' እያለ የተቀናላት ርህህት አምላኪት ናት።" ብላ ከፀጋዬ ግጥም ቆነጠበች።

"ሰካ እንደትዝታ አስታምሞ

እንደዘነጉት የእናት ጡት፣ ከዘመን ጋር አገግሞ

ምንም ቢርቅ ምንም ቢሸሸ፣ ህልሜ ከህልምሽ ተዛሞ

በዓይንሽና በአይኔ መሃል፣ የሀሰት ስልጣኔ ቆሞ

ባንተያይ ባንወያይ፣ አቴቴ ዱብራ ኦሮሞ

እንደልጅነት ስመሙን ለካስ ዕድሜም ያማል ከርሞ።

...."

ለእኔ የታየችኝ ቡልቡላ ናት። እንባዬ መጣ? አቴቴና ቡልቡላ ይዛነቃሉ። አቴቴም ላመለካት በእርጥብ ቅጠል ሽታ የታጠነ አይብ፣ በሸክላ ኩባያ ጥንጁት ጥንጁት የሚል ትኩስ ወተት ከማቅረብ ወዲያ የትኛው መደለቅ ፍቅሯን ይገልፀዋል?

ወደ ትልቁ ቤት ከመግባታችን በፊት አስፈቅጆ ነጠላሚማዬን አውልቄ ቀምቀሞ ቁጠማ ላይ ባዶ እግራን ቆምኩ። እርጥብ ነው። ወገቡ ላይ ስለታጨደ መሃል እግር ይወጋጋል። እነሆ ወደ ዓይነምሳ በዓይነ ህሊና ደርሼ ተመለስኩ። ኤልዛቤል በረንዳው ላይ ሆና ታየኛለች። የጅል ሥራ የሰራሁ ያህል ተሰማኝ።

የምድር ቤቱን አሳልፎ የሚያውጣጣ ደረጃ አለ። በረንዳው ላይ ሠፊ ባለሻተር መስኮትና ድርብ ደጃፍ ያለው በር በግርማ ሞገስ ቆሟል። መጨላለም የጀመረውን ጭንብስብስ ብርሃን እየተቀበለ የእምነበረዱ ቤት እጅግ ገዝፏል።

ኤልዛቤል ድርብ ደጃፉን አንዱን ወደውጭ ሌላኛውን ወደውስጥ ከፍታ አስገባችኝ። ሠፊ አልፍኝ። ግድግዳው ላይ የወርቅ ክፈፍ ያለው አንድ ትልቅ ምስል አለ። የአቴቴ ነው። በባላ እንጨት ውስጥ ፀሐይን ታቅፋ ይታያል።

"እኔ ግንቢ! እኔ ሐራ! እኔ ዱላ ነኝ። በሁሉም የሀገራችን አካባቢ ትክበራለች። ልጆች! ከብቶችንና አገርዕትን ትባርካለች ተብሎ ይታመናል። አልልታ ትወዳለች። በለምለምና በጨፌ ቀዩ ትጠብቃለች። በሦስት አይነት ጨሌዎች በሦስቱ ስሟ ትወክላለች። አክባሪዋ ጥቁር ጥለት ያለው የጨሌ ጥብቆ በማጥለቅ ከበራውን ያከናውናል። አምታታሁብህ?" ትኩር ብላ አየች።

"አሳክርሽብኝ አንጂ" ብዬ ሳቅሁ። "አንዴ ደፋሽብኝ"

"ይቅርታ"

"አውቋ ነው"

"ስለእኔ የተደረገ ጥናት ስላለ አሟልተህ ታነበዋለህ" ኩርፊያዋም ከጌጣጌጧ በላይ ጎልቶ የሚፈለቅ ነው።

እኔን ደግሜ አየኋት። ይህንን ፀሐይ አቃፊ ባላ ቡልቡላ ይዛ አንዲህ ፊቱ ብትቆም ላልሰግድላት ይቻለኛል?

ሳሎኑ ባለሦሥት አግር ዳካዎች አንዲት ጠረጴዛ እየከበቡ ሁለት ቦታ ከመያዛቸው ውጭ ሌላ ምንም አይነት ዕቃ የለም። ፀድቶ ተወልወሎ ሲታይ ለዓይን አረፍት ይሰጣል። ኤልሳቤጥ እየመራችን ከሳሎኑ ወጥተን የግራ ግድግዳው ሲያልቅ ወደ ምድር ቤት የሚያደርስ ደረጃ አገኘን። ወርደን የሳሎኑን ወለል ጣሪያ ያደረገ አንድ ሰፊ ክፍል ውስጥ ገባን። ሙሉውን ግድግዳ በመጽሐፍ ድርድር ተሸፍኗል። ልብ የሚያርድ ድንጋጤ መታኝ። ሐሰተኛው መሲህ በመንፈሳዊ ህይወት ከየሀገሩ በእውታረ ነፋስ እየጠረዘ ያመጣቸው መጽሐፍት መሆን አለባቸው። ተንደርድራ ፊታቸው ተገተርኩ። አልጋዬ እዚህ ቢዘረጋ ምን ያህል እደሰት ነበር? መጀመሪያ በተናጠል፣ ሲደከመኝ ደግሞ በጥቅል መጽሐፍቱን እያየሁ ቆየሁ።

"ይቅርታ! ብዙ አቆየሁሽ"

"አረ ግድ የለም፣ ያሉትን መጽሐፍት ካወቅህ በጎላ የምትፈልጋቸውን እኔ ክፍልህ ድረስ ይገድልህ እመጣለሁ። ካልፈለክም እዚህ ጠረጴዛና ወንበር ይገባልሃል።"

ይሄ ሁሉ መስተንግዶ ዋጋው ምን መክፈል ይሆን?

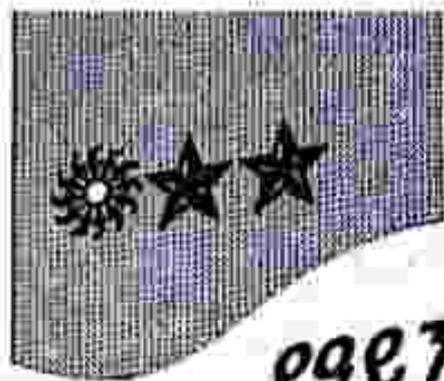
“እዚያ ጥግ በአቴቴ እና በሌሎቹም የእገር ውስጥ አማልክት ላይ የተደረጉ ጥናቶች በቅጂ ተሰብስበው ተቀምጠዋል።”

አቅጣጫውን በአይኔ ብቻ ማተርኩት።

“አማልክቶቹ በገዛ ሀገራቸውና ሀዝባቸው ከውጭ በመጡ አማልክቶች ‘ባዕድ አምልኮ’ መባላቸው ይቆራረጣሉ።” ቁጭት በሚነበብበት ድምፀት።

እውነት ነው! ልብ አላልኩትም ነበር። ይህንን ብሔራዊ ክፍተት መሠረት አድርጎ ሐሰተኛው መሲህ ኃይማኖታዊ ብሶት ሊያቀጣጥልበት ይሆን? መላውን ሀበሻ ከጎኑ ሊያሰልፍ?

ወደክፍሌ ስመለስ በአንዳች ሽታ ታውዶ ደረስኩ። ሽታው ወደ ዓይነምሣ የሚመልስ ትዝታ ቀሰቀሰብኝ። የኩበትና የባህርዛፍ ቅጠል ሽታ። ቡልቡላ የመጣችም መሰለኝ። በኋላ ግን ትዝ ሲለኝ ለብሼ የመጣሁትን ልብስ እዚህ ክፍል ውስጥ ጠቅልዬ አስቀምጬው ስለነበር ኖሯል። ሽታውን ስለየው ገንኖ ጠበቀኝ። ለአዲስ ሰው እንዲህ ስሸት ነበር ማለት ነው?

የዓይን እንገ ትልላም

የአገራችን ሚሊከር ተማሪዎች ሆኖ መቀመጫን እየሰለጠኑ መጣሁ። ለዓምንት ከመልካም መስተንግዶ በስተቀር "ማንህ?" የሚለኝ አጣሁ።

ብሉዝ ለመዝፈን ጥቂት የሚቀረው ባለጎርናና ድምፅ ጎረምሳ ወፍ እቤት ገብቶ አይቶኝ መሄድ ጀምሯል። እንደ "ጃክ" ቤቴን መዳበል ላይጀምር አይቀርም። ወለሉ ንፁህ ስለሚሆንበት የሚለቀም ሲያጣ ጥቁር ሰማያዊ ላባው ብርቱካናማ መንቁሩን አገልጥቷል። አብረቅራቂ የለ፣ አዚህ ግቢ ብቻውን ምን ይሰራል?

"እንተሰ" ብሉ በጎርናና ድምፅ እንደጋሽ ቢራራ ቢጠይቀኝስ? መልሴ ምንድነው? "ብቻህን እንተሰ አዚህ ምን ትሰራለህ?"

"ምንም!" ከማለት ውጪ አዚህ ግቢ የምመከበት የሥራ መደብ የለኝም። እንደ ሥራ ከተቆጠረ በኋላ መጽሐፍት ማንበቤን አሰመዘግባለሁ። እኔ የመረጥኩትን መጽሐፍት እያነበብኩ ነው? ወይስ በልዩ ዘዴ አላጻሪዎቼ የፈለጉትን እያነበብኩ? አላውቅም!

ቤቴ የዕውቀት ማዕከል ነው። የሚመረተው የማይታወቅ ማምረቻ በታ ሆኖ ይሰማኛል። ቅዱስ ትምህርት ከላሽና በራሽ ይሆን? ወደቤተመጻሕፍቱ ስሄድ መውጣጫ ደረጃው ላይ ፎንታን ባገኘው ምን አላለሁ? እንደ ረድ ሠርዌ በድንገተኛ ማማተብ ሰቅጤ እይዘዋለሁ? ማማተቤ በርትቶ ወደ ዘላቂ ፀሎት ሲቀየርበት ምን? ምን ይላል?

"እኔም ፍጡር ነኝ፣ አርፌ የተቀመጥኩበት የገዛ ቤቴ በፀሎት ተቃጠል የሚለኝ የሰም" ይል ይሆን? መቼም እንግዳው ሆኖ ከየት እንዳመጣው በማላውቀው አጋንንታዊ ሀብቱ ተንፈላስሼ ያለሀለብ እያነበብኩ ከርሜያለሁ። እንደ እንድ እንግዳ መጠን መተላለፊያው ላይ

ሲያጋጥመኝ "ጤና ይስጥልኝ" ብዬ ከንብንቤን እንፋሰሁ? ፒንሙ ነገረኛ ከሆነ በጥያቄ ይፈትረኛል።

"ማነው ጤና የሚሰጠኝ?" ይላል።

"እርሱ"

"እርሱ ማን?"

"ካለእርሱ ማን 'እርሱ' አለና እርሱ ማን ብለህ ትጠይቀኛለህ?"

"እንተም ካጠገቤ ከራክ 'እርሱ' ነህ"

"የእርሱ እርሱነት፣ ከሌሎች እሴቶች የተለየ እርሱነትነት መሆኑን ዘንግተህ ነው? ወይስ..."

መወጣጫው ላይ እንዳለን ስንከራከር መሸቶ ይነጋል። ለነጋቱ ሌላ 'ጤና ይስጥልኝ' ግድ ይላል፣ ያው ከርክራችን ይደገማል፣ ይደጋገማል...

...የበላነው ስንዴ ዳግም እንደሚመጣ፣ ያረድነው በግ ዳግም ካራ የያዘ እጃችን ስር እንደሚጋደም፣ በድግግሞሽ ተለምር የሆነ ከርክር። እንደ አዝርዕቱ፣ እንደ እንስሳቱ ከርክራችን ሞቶ መነሳቱ....

...እንደ አዝርዕቱ፣ እንደ እንስሳቱ እንዲሁም እንደ ከርክሩ የግብፁ ኦሲሪስ (Osiris) ከድንገል ይወለዳል፣ ይሞታል፣ ሞትን ድል አድርጎ ወደ ህይወት ይመለሳል... ደግሞ የፔርሽያን ሚትራ (mitra) ሆኖ ከምንም ድንገልና ተወልዶ፣ በኢራኖች ምድር ሞቶ ከሙታን ተለይቶ ይነሳል... የቻይናውን ፎሂን (Fohin) ሆኖ፣ ከድንገል ተወልዶ በሞንጎሎች ተገድሎ፣ ሞቶ ይነሳል... ወደ ጃፓን ይሃዳል? በድሩን (Beddru) ይሆናል? ካልሆነ እንዴት ከድንገል ይወለዳል? እንዴት ሲገድሉት ይነሳል? ወደግሪክ እንማትራስን አዶኒስን (Adonis) እናገኛለን፣ በእንበሳ ተሰብሮ ይሞታል፣ የነፋሱን አበባ ሆኖ ይነሳል... ወደ ሮም ይተላለፋል? ኩዩሪንስ (Quirinus) ሆኖ ከድንገል ይወለዳል? ይገደላል? ከሙታን ይነሳል? ያርጋል?... ወደፍልስጤም ምድር ይተላለፋል? ከርስቶስን ሆኖ ከድንገል ይወለዳል? ይገደላል? ከሙታን ተነጥሎ ይነሳል? ያርጋል?... እርሱ ማነው?

ፍርሃት፣ ፔንመ፣ መጻሕፍቱን ላይሆን ጭንቅላቱን የከለሰና የበረዘ ሆኖ ተለማኝ። ፍርሃቱ ውስጥ ሆኜም ጭንቅላቱ በያዘው፣ ነገር የመሰለቅ መንገድ ቀጥሎ ነበር።

"...የሶሪያው ታሙዝ (Tammuz)፣ የሀንዱ ክሪሽና (Krishna)፣ የሚክሲኮው ኪውዛልክት (Quetzalect)፣ የጌጋል ጃን (Jane)፣ የቲቤቱ ኢንድራ (Indra)... እነዚህ ሁሉ ከድንግል ተፈጥሮ፣ እንስሳና ሰው ተወልደው፣ ተገድለው፣ ሞትን ድል እድርገው የተነሱ እይደሉምን? እናስ? የትኛው አማልክት ቃል እንደገባው ተመልሶ መጥቶ መታገንን አስነሳ? ሃጥዕ እና ፃድቅን ጻኝ?... ነው ወይስ ሞቶ የመነሳቱ አዙሪትና ጡዘት ተከናውኖ አላበቃ ይሆን?..."

"...ሹክክ ያለ ጥላ ወደቤቱ የሰረገው እግረ ፀሐይ ላይ አረፈ። ፔንመ ሊተዋወቀኝ መጣ? ወይንስ ሐሰተኛው ነብይ እንደ ወታደሩ ቆጥሮኝ ሊጎበኘኝ?..."

"ሊተዋወቅህ የሚረዳኝ ሰው ይዜ መጣሁ" የኤልዛቤል ድምፅ ነበር። ገርቡብ ያለውን ደጃፍ ከፈተችው። ደማቅ የሚፋጅ የከንፈር ቀለሟ ቀድሟት ገባ። እንደ ሰው ከበስተጋላዋ አለ። የማንበውን Mythology መጻሕፍ ገፍቼ ከአልጋው ላይ ተነሳሁ። ለትውውቅ አራሴን አዘጋጀሁ።

" ግባ፣ ተዋወቁ" አለችው ገባ። ያልጠበኩት፣ ከተለምዶ የሚቆጠር ነገር ሰውነቴን ከሁለት ተረተረው። በመስታወት ነፀብራቅ ውስጥ አራሴን የምመለከት መሰለኝ። እጁን ዘርግቷል። ለጥቂት ጊዜ ዝም ብዬ አየሁት። እንደሱ እጄን ብዘረጋ ኖሮ የመስታወት ነፀብራቅንቱ አጠራጣሪ አይሆንብኝም ነበር።

"አልአዛር" አለኝ።

"አልአዛር" ካልኩ በጊላ ድንገት ልቤ ፍሬን ያዘች። "እንተም አልአዛር ነው ስምህ? ወይስ እየቀለድክ?" ስል ጠየኩት።

"እኔም አልአዛር ነኝ። እንደመስታወት ፈገግታዬን ለራሴ ደገመልኝ። ሲያዩኝ ይሄን አመሰላለሁ? ወደ ኤልዛቤል ፊቱን መለስኩ። በደማቅ የከንፈር ቀለሟ እና በጭንቅላቷ "አዎ" አለችኝ። የፔንመ ወይም የሀሰተኛው ነብይ ተለምዶ የተጀመረ መሰለኝ።

"ታውቀኝ ነበር?" ስል ጠየኩት

"በቅርቡ"

"እውነት ወንድሜ ነህ?"

"ካልሆንኩ ይህ ሁሉ መመሳሰል ከየት መጣ ትላለህ?" ልዝብ አይነት ይመስላል። እንደእኔ አልተደነቀም።

"ቁጭ በል" አልጋውን ጋበዝኩት

"ልሂድ" እኔም መሄዱን ተመኝቼዋለሁ። ለመጀመሪያ ጊዜ ፎቶውን ስመለከት የቴክኖሎጂ ተአምር ስለታወሰኝ ይሆናል እንዲህ አልተደናገጥኩም።

"ነገ ስለምሄድ ልሰናበትህ ብዬ ነው"

"ወዴት?"

"ወደ ዓይን አንባ"

ሌላ ድንጋጤ መታኝ። እንደ ረድ ሠርዌ አይነትን ሊያስወጣ? ወይስ... የተንከረፈፈ እጅን ጨብጦ ሄደ። ሰውነቴ ታመሰ።

ጠግቤ ብበላ ወደላይ ይለኝ ነበር። ኤልሳቤጥ ላይ አፈጠጥኩ። በተኳሉ አይኖቿ አጣብቃ ያዘኝኝ።

"እዚህ ተአምር ላይ አለቃሽ አለበት?"

"የቱ ተአምር?"

"ይህ እኔን የማባዛቱ ተአምር"

ላቀኝ። ገጣጌጣን ያቅጫለጫለኝ መሰለኝ።

"እንዴት ሊኖርበት ይችላል? ተአምሩ የተፈጥሮ ብቻ ነው። ግን... ግን አለቃዬ ማነው?" ማንበቢያ ወንበሩን ስባ ተቀመጠኝ። በስሱ የሚበን ሽቶ ተቀብታለኝ።

"ሰይጣን! ሀሰተኛው መሲህ! ወይም የጋኔን አለቃ የሚባለው ፔንሙ..." ውስጤ አምዖብኛል ተፈጥሮዬ ይህን የተፈጥሮ ተቃራኒ በታ ትቼ እንድሄድ ይጎተጉተኛል።

"እንደተማረ ሰው ብንነጋገር አይሻልም?" አይኖቿ አይኖቹን አጣብቀው እንደያዙ...

"ሰው ተማረ ሰው የሚሆን ምን ምልክት አለና እንደምሁር መነጋገር ይቻላል? ምን? የረድ ሠርዌ ነገር? ወንድሙ የተባለው? ሀሰተኛው መሲህ? አንቺ?... እዚህ የመንፈስ ድሪያ ውስጥ የእኔ ቦታ ምንድነው?"

"አትሊሰት እኔ መንፈስ ነኝ?"

"ምን አውቃለሁ?"

ከመቀመጫዋ ተነስታ በእጇ ከክርኔ በላይ ዳሰሰች፤

"ነኝ? መንፈስ ነኝ?"

"እንቋ!"

እጇን ከትከሻዬ በታች ባለ ጡንቻዬ በኩል አሳልፋ ደረቴ ላይ አሳረፈችው

"ነኝ?"

"እንቋ!"

እጇን ወደ አንገቴ ላከችው። ይሞቃል። ንዴት፣ ውሻገንብር ያበናል፣ ዓይኖቿ ተጨፍነው ወደ አይኖቹ ተጠጉ። ጨፍኝ ተቀበልኳቸው። እንዴት አለመቀበል ይቻላል? ሊፒስቲኳ ከንፈሬን ከከንፈሯ ጋር አጣብቆ ሲይዝ ታወቀኝ። ስትለቀኝ ከንፈሬ ላይ የመጎተት ስሜት...

"ነኝ?"

"ይሄ ማረጋገጫ ይሆናል? ብዙ ጊዜ በጣም ብዙ ጊዜ የሌሊት ንግሥት የሆነችው ህልመሌሊት፣ ሶፊያ፣ ስማኛለች። ስነቃ የለችም"

"ንካኝ፣ ዳሰሰኝ፣ እቀፈኝ..." ያልጠበኩት ሆኖ ግራ አጋባኝ። ለመጀመሪያ ጊዜ ከኤልሳቤል ጋር ስተዋወቅ ካደረብኝ ለሷ የመሳብ ስሜት ውጭ እንድ ቀን... የምናወራው ርዕሰ ጉዳይ ከሌት ጋር የሚያወሩት ዓይነት ስላልሆነ ይሆን?

“መንካት፣ መዳሰስ፣ ማቀፍ... ሳይኖር ህልመ ሌሊት ያለ ይመስልሻል?” ወደ ወንበሩዋ ተመልሳ ተቀመጠች። መተፋፈር የሚተካ መስሎች ቶሎ እንድትወጣ ፈለኩ።

“ይሄንን ሦስት ቀን ስብሰባ በዝቶብኝ እያመሸሁ ነበር የመጣሁት። እንዳልረብሽህ ብዬ ቀጥታ ወደክፍሌ መሄዴ ትክክል አልነበረም። ይሄ ሳይሆን አይቀርም ፀባይህን የለዋወጠው”

“ማለት?”

“ማለትማ ናፍቆት፣ እኔም ናፍቄሃለሁ።”

ጭራሽ ልታሳፍረኝ? ቀና ብዬ ልያት እስኪ... አዳገተኝ። አልጋው ላይ ተቀምጬ ወሬ ማስቀሪያ ነገሮች አሰብኩ።

“ይሄ ጌጣ ጌጥሽ...”

ከት ብላ ሳቀች።

“ላንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ልንገርህ? ይሄንን ቤት ስንክራይ የሚገባ የሚወጣው ሰው ሁሉ ድቁስቁስ ያለ ስለሆነ በሰው ዘንድ ጥርጣሬ በዛ። ስለዚህ እኔ መድመቅ ጀመርኩ። ጥርጣሬው አከተመ። እንጂ ጌጣጌጥ መሰካካት ያንተን ያህል ሳይከብደኝ ቀርቶ አይደለም። ገባህ?”

“ገባኝ” ስነዛንዝ ወደነበረው መጽሐፍ ዞርኩ። “ነገ መሄድ አሰብኝ?”

“ወዴት?”

“እንጃ! ወደ አንዱ”

“ለምን?”

“እዚህ ቤት ውስጥ አስፈላጊነቱ አልታይህ እያለኝ ነው። የአንጉል ምልኪ ተማራኪ... “ቀና ብዬ አየኋት።

“ምን እንዲሆን ትፈልጋለህ?” የሳመችኝ አልመስል አለችኝ።

“ምን እንድሆን እንደምትፈልጉ ያልነገራችሁኝ እናንተ ናችሁ”

"ትንሽ ከራስህ ጋር ቆይ ተብሎ ነው። እንብብ! እምስልስል..."

"ዛሬ ነው ማንቡብና ማምስልስል የምጀምረው? ህይወቴን ሙሉ ሳንብና ሳምስልስል አልነበረም?..."

"እኛን ከተዋወቅህ በኋላ ማንቡብና ማምስልስል ከቀድሞው አይለይም?"

"ይብቃኛል"

"እሺ፣ ነገ ሀሙስ አይደል?"

አራሱን በአዎንታ ነቀነቅሁላት

"የሳምንቱ የጋራ ሚዲያቸን ፐሮግራም እዚህ ግቢ ውስጥ አለ፤ ሳፍ ላይ። ከፈለክ ትሳተፋለህ፤ ካልፈለክ ፐሮግራሙ ሲያልቅ ከአባሎቼ ጋር እገናኝሃለሁ።" ተነሳች። ቁልቁል ስታየኝ የከንፈሯ ቀለም መድማማቁን ትቶ ተስለምልሟል፤ መፋጀቱን እኔ ሳልካፈለው አልቀረሁም። ሳቅሁ።

"ምነው?"

"ከንፈሬ ቀልቷል?" በደረቱ ተንበለበልኩ። ጀርባዬ ላይ ስታቅፈኝ ታወቀኝ። በቀኝ እጄ ቀኝ መንጋጭላዬን ደግፋ ወደግራ አዞረኝ። ግማሽ ከንፈሬ ላይ ሳመችኝ። ለምን እንዲህ ያሉ የተፋጠኑ ለውጦች ልቦለድ ላይ አይፈቀዱም? ይኸው በህይወት ውስጥ እየተከናወኑ አይደለም? ልቦለድ ብፅኖ ኖሮ የኤልሳቤጥን ልብ የሚያለዝብና ለመሳሳም የሚያበቃ መሳብ ለመፍጠር ጥቂት መቸገራት ይቀር ነበር? እንኳንም ህይወት ሆነ።

"አንድ ቀን፣ አይነምላ ሄደን እዛች እንተ ቤት ውስጥ በፍርሃት ተቃቅፈን እናድራለን፤ ጭለማ ውስጥ - እሺ?"

ከአርማጊዶን በፊት? ወይስ በኋላ? ሐሰተኛው መሲህ ወግነን? አሸንፈን... ማለት??...

ሳቅ!!

፳ ሳይንስ ገጽ

የዓይን እንግዳሌ

ከዓይነምግ የተረፈ ደመና ሳይሆን አይቀርም፤ ቁልቁል አዲስ አበባን ደቡብ ይዟል። ቤቱ መጨላላም ሲበዛበት ማንበብ ተሳነኝ። መብራቱን ስምክረው ኃይል ስለተቋረጠበት አምጥሎ በምንላድርግህ ስም ብሎ የሚመለከተኝ መሰለኝ። ጨነቀኝ።

መብራት ኖረ አልኖረ፤ ጭጋግ ወረደ አልወረደ፤ ግድ የማይሰጠው ጎረቤት ወፍ ማጉረምረሙን ትቶ በጊዜ ወደጎጆው ገብቶ ተወሽቋል። አልፎ አልፎ በእንቅልፍ ለቡ ሚዛኑን ሲበት መሆን አለበት ከንቀን እያርገበገጠ ከመውደቅ ይተርፋል። በዚህ አጋጣሚ በቅጡ የተደለደለ ጎጆ እንደሌለው ገባኝ። የሆነ ቀጭን ነገር (ምናልባትም የአሌክሳንደር ገመድ) በጣቶቹ ቆንጥጦ በወደኩ፤ አልወደኩ ሥጋት ደጋግሞ አየባኝ ያድራል ማለት ነው።

ቤቱ ውስጥ ተሰኳሽ ነገር እንደሌለ አወቅሁ። ሻማም ሆነ የእጅ ባትሪ በድንገገገዙ ፈልጌ አጣሁ። ነባራዊ ሁኔታውን መቀበል ተሳነኝ። የሰው ልጅ ከሌላው ፍጡር የሚለየው እዚህ ላይ ነው። ተፈጥሯዊ ጉዳዮች ሲቃወም መኖሩ። እንደጃክ ወይም እንደጎረቤት ወፍ ከተፈጥሯዊ ነገሮች ጋር ተስማምቶ ፀጥተኛ ህይወት መምራትን የሰው ልጅ ተነፍሯል። ለዚህ ነው ቅድስና ከተፈጥሯችን ውስጥ ተንጠፍጥፎ ማለቁ። በተመሰጠ ሆነ በጾም ፀሎት ብዛት ቅድስናን ወደማናገኝበት አርቀት ተገዘን ከተፈጥሮ ጋር ተጠፋፍተናል።

የጎረቤት ወፍ አከናፋት ለሚዛን መጠበቂያ ባሉበት ተርገጠን። በሩን ክፍት ትቼ ሎልጂላ ብርሃን አቃርማለሁ። ቡልቡላ ቤት ሳለሁ ከጆንበር መጥለቅ ጋር ብርሃን ማለሌ ያበቃ አልነበር?

በጨለማው ውስጥ ጭጋጉ ሲጥመለመል እንዳች ነፍስ ያለው ልዩ ፍጡር ይመስላል። የሐንሰ በራዕዩ ከዘንዶው፤ ከአውራውና ከሐሰተኛው ነብይ አፍ ሲወጡ ያያቸው ጓጉንቸር የሚመስሉ ሦስት እርኩሳን መናፍስት ትዝ አሉኝ። እኔም ራዕዩን ልፃፍ ብዬ ብንሳ ዛሬ እነዚህ ጓጉንቸር የመሰሉ መናፍስት መደገማቸው ነበር ማለት ነው?

©OLDBOOKSPDF

እዚህ ደጃፊ ላይ ማንም፣ ምንም ተአምር ቢያደርግ ልቤ የሚደነግጥ አልመስል እያለኝ መጥቷል። መጽሐፉ ብዙ ያለለት ሐሰተኛው መሲህ ከእኔ አንድ ምዕራፍ የማይሞላ እርቀት ተመሳሳይ ብርሃን ማጣት ውስጥ፣ ተመሳሳይ ቀዘማ ላይ አይደለ? ደግሞስ ሃያ አራት ሰዓት በማይሞላ ጊዜ ውስጥ ፊት ለፊት ልጋፈጠው ቀጠሮ ይገዜ የለም? እናስ?...

...ሐሰተኛው መሲህ የተሰጠው መለኮታዊ ኃይል ምን ይሆን? እንደሙሴ በትር ተሰጥቶታል? ባህር እንዲከፍልበት? ከድንጋይ ላይ ውኃ እንዲፈልቅበት? የፈርአንን ቃላተኛ በትር የሚውጥ በትር? ወይስ እንደ ዚየስ እና እንደ አቡዮ ጣዲቁ ገደል እንደእክርማ የሚሰነጥቁበት መብረቅ?...

...የት እንዳገቡብኩት ጠፍቶኛል፤ ጉዳዩ ግን አብሮኝ አለ። ስለሐሰተኛው መሲህ ነው... ሥሙ ሐሰል ከተባለው ተራራ ውስጥ ከሴቲቱ ይወለዳል። "እኔ አምላክ ነኝ" እያለ እራሱን ከእግዚአብሔር ጋር ያመሳሰላል። በፀሐይ ላይ፣ በጨረቃ ላይ፣ በከዋክብት ላይ በሚያደርገው ተአምርና ድንቅ ብዙዎች ይከተሉታል። ሙታንን ያስነሳ ዘንድ ሥልጣን ይሰጠዋል.."

ሐሳዊ መሲህ ከዋክብት ላይ የተሰጠውን ሥልጣን በማርገፍ ሲጠቀምበት ያየሁ መሰለኝ። ከዋክብቱ እየተብሰጨሰጨ ወደእኔ ቤት ተጠጉ... ቀረቡ... ደጃፊ ላይ ተገተሩ።

"ተኝተሃል?" የኤልሳቤጥ ጊጣጊጦች እንደረገፉ ከዋክብት የብርሃን ርጋሬ እየቃረሙ ደረቷ፣ ጆሮዎቿ፣ ጣቶቿ፣ ፀጉሯ፣ እጇ... ላይ ይፈልቃሉ።

"ተኝተሃል-አለህ?"

"አለሁ፣

የትውልድ ቅገርት እያባበልሁ

የገና ለገና ዕንስ እያረምሁ

የልብ እባጭ እያፈራረጥሁ

አለሁ!" ልቤ ተቀኘ?

“የፈራሁት የዓይነምሣ ጨለማ እዚህ ድረስ መጣ፤ እንተጋ ልሁን? ወይ ጨለማ ስፈራ!”

“ግቢ”

ገባች፤ በስሱ የተቀባችው ሽቱ በነፋስ ሲወሰድ ውሎ እንደእንክትካች በየልብሷ የክር መጋጠሚያ ተወሽቆ እዚህ ደረሰ። በአፍንጫዬ አሳደድኩት።”

“ዓይነምሣ እንዳለን አስበን፤ በፍርሃት ተቃቅፈን፤ በፀጥታ እንተኛ?”

ልጅ መስላ ታየችኝ።

“እኔን ለማቀፍ ምን ሰበብ ያስፈልጋል?” ስል አሰብኩ

“ጥሩ” ጠናጋሽው ይችን ‘ጥሩ’ መታወሻው አድርጎ ጥሎልኝ ሄዷል።

“አይነጥላቸው ያለው ከንፈራቸው ላይ ነው። እንዴ ሴትን ከሳሙና ከተሳሙ በኋላ ተመለሱ ቢባሉ የማይመለሱ ተጋፊ ይሆናሉ”

“እና?”

“እንተ ግን ስመሀም፤ ተስመሀም ዓይነጥላህ አይለቅህም።”

“አይናፋር ነህ እያልሽኝ ነው?”

“እ”

እውነት ይሆን?

“ሌሎቹ ወንዶች ቢሆኑ እንዴ ከተሳሙ መኝታ ክፍሌ ድረስ መጥተው ጎትተው...”

እንዲህ አድርጌ አውቃለሁ? ትዝ አልለኝ አለ

“እና የምትፈልገው በወንድ መጎተት ነው?” ነገር ነገር ብሎኛል እንዴ?

"እንተ ስትናገረው እንዴት ያስጠላል? ከድርጊቱ በላይ ከአፍሀ ሲወጣ ከብረነክ ይሆናል"

"ቆይ ለምን መጣሽ?"

"በጨለማም፣ በጅብ መከበብም የማትፈራ ስለሆንክ እንተ ኅን ተወሽቋ፣ በሙሉ ከሌላ መተኛት"

ዝም ብዩ አየኋትና "ዓይነምሣ መጥተሽ ያልሸውን ታስታውሻለሽ?"

"አዎ"

"አራስሽን እትቃረኚ"

"ያኛው ፍርሃትና፣ ይሄኛው ድፍረት ይለያያል"

ጉንጭ አልፋ ከርከር ውስጥ የገባሁ መሰለኝ።

"እዚህ ሁኔታ ውስጥ፣ በምን የልጅነት ተዕዕና አልፈን እንደመጣን አይታወቅም። ለምን ጨለማን እንደምፈራ አልገባኝም።"

ጋሽ ቢራራ ትዝ አሉኝ "ኡልፊና ዲከና አሲኒ ሀኬኑ" አልኩ

"ምን ማለት ነው?"

"አርምኛ ነው፣ የጨለማን ግርማ ሞገስ ይስጥህ የሚል ምረቃ ነው። ይሄንን አውቃለሁ" አልኩና ሳቅሁ። እራሴን ቀጥቼ

"ችግሩ የትጋ እንዳለ የኋላ ህይወትሽ ውስጥ ፈልገው። ከነመፍትሔው ታገኚዋለሽ"

"ሲመስለኝ፣ እናት የለኝም። ያሳደገኝ አባቴ ብቻውን ነው። እዘውትሮ ያመሻል። እሱ እስኪመጣ እንቅልፍ አይወስደኝም ነበር። በራሱ ቁልፍ በሩን ከፍቶ የሚገባ ቢሆንም ነቅቼ አጠብቀዋለሁ። ሲመጣ ነው እፎይ የምሰው። እቅፉ ውስጥ ስሆን ነው እንቅልፍ የሚሰደኝ።"

ድምጹም፣ ሁኔታዎም ወደ ትንሽ ልጅነት የተሰወጠ መሰለኝ። አልጋ ላይ ወጣች። ጥጉን ይዛ እንደመተኛት አለች።

"በሩን ዝጋው፣ አጠገቤ ተግኝ ከቀረኝ፣ ጨለማን መጋራጥ አልቻልኩም። ረድ ሠርዌን እንዳናገር በጨለማ ዘላክ ከራት ሰው ተመድቦልኝ በአትራቢያዬ ሆነው እየጠበቁኝ ነበር። አቤት ከፈራ... ፍ አቀፈኝ... እንደሱ... ዝም ብለን ትኝት። ትንሽ ቆይቶ እንቅልፍ ይወስደኛል። ቀድሞ እንቅልፍ እንዳይወስድህ! እሺ?... አዎ!... በቃ!... ተው ሌላ ቦታ እንዳትገኝህ አባት ይካለል?... ዝም!"

ዝናቡ እንደ አወረደው። ነጎድጓድ ተጨመረ፣ ድምፅና ብርሃን ወደ ጦርመሃሪያነት የተቀየሩ መሰሉ። አባ ነጎድጓድ ዘ ግሪክ (ዚያሱ) ትፅግሥቱ ተሟላ በምድርና በፍጡራኖቿ ላይ የተቆጣ መሰሉ። ኤልሳቤል አቅፌ እንዲበቃት ሆኖ ተጨባብጣ ደረቱ ውስጥ ገብታለች። ደረት ይክታል? የፈራን ሰው ማስጠሰል በራሱ የሚሰጠው የዕርካታ ስሜት አለ። ለበረደው ሰው የገላን መቀት እንደማጋራት የፈራም ሰው ፍርሃቱ ወደ አስጠላዩ ሰው ይተላለፋል።

ነጎድጓድ....

...ነገ የያዘኩት ተጠር ለዕለተ ምጽአት አንድ በመሆኑ ቀኑን ሰማይ በለቅሶ እየተቀበለው ይሆን? ምድርስ? ረድ ሠርዌን አዕፊ ካጠናጋቸው የግዕዝ ጥቅሶች እንዱን አስታወስኩ።

"እስመ ሰማይኒ ይጽዋፅ" ሰማይ ለምስክርነት ይጠራል፤ "ወይትናበሶሙ ለኑ ጽናፈ ምድር" ምድርም ለምስክርነት ትጠራለች። እና? ከሚፈረድበት ሰው በላይ ለምስክርነት የሚጠሩት ሰማይና ምድር ይጨነቃሉ?

ዝናቡ ጋብ ሲል መብራቱ ተክታትሎ መጣ። ኤልሳቤል በኢሊክትሪክ ትሰራ ይመስል ነቅታ አይኗን እያንከባለለች ዙሪያውን ማተረች።

"እንዴት ደስ ይላል"

"ምን?"

"በእንተ መታቀፉ፣ ጨለማን ማለፉ፣ አመሰግናለሁ!" ተለጥፋ ከነበረበት ደረቱ ላይ ተንኳታ ከንፈራ ላይ ሳመችኝ።

"እኔም አመሰግናለሁ"

"ሰምኑ?"

"ስለሳምሺኝ። መሳምሽ እንደበሰለ ወይን የሰው ልብ ደስ ያሰኛል።"

ስትደግመኝ በመሳሚ ተጣብቃ ጥቂት ቆየች። ዘለግ ያለ ደስታ። ደስታም ቁመት አለው?

"ዘም ብዬ ሳስብ ፍርሃት ያለብህ አይመስለኝም። ሌላው ቀርቶ ሐሳዌ መሲህ፤ የአጋንንት አለቃ፤ ምናምን... እዚህ ግቢ እንዳሉ አምነህ እንኳ አትፈራም። እንደውም እነሱን ለማግኘት ትገፋፋለህ። እስኪ ለራስህ አስበው? አትገርምም?"

"እገርማለሁ"

"አታሹፍ!"

"እውቴን ነው፤ የነገው ቀጠሮ እንደተከበረ ነው አይደል? ከነገ ማለፍ አልፈልግም"

"ስታገኛቸው ምን ትላቸዋለህ?"

"እነሱ የሚሉኝን ለመስማት ብቻ!"

"በሚሉህ ትስማማለህ?"

"እንዴት?"

"እኛን ምሰልፍ..."

"የሚያሳምን ነገር ካለው..."

"የማትስማማ ከሆነ ከጅምሩ በሚነግሩህ ላይ ተመስርተህ ወስን?"

"ማለት?"

"ምስጢር አትስማ"

"የምን ምስጢር?"

“እነዚህ ከላይ ተነሳችኋል። ምስጢር ነዋይ አብሯቸው የሚዘልቅ፣ በሚሉት ያመነ ብቻ የሚሰማው ምስጢር አላቸው። ያንን ምስጢር ካወቁ በኋላ ማፈገፈግ አደጋ አለው።”

“የምን አደጋ?”

“አፋ! አደጋ ነዋይ! ፊቷን ከአይታዩ ለመሸሸግ ወደ ደረቱ ተመልሳ በጣቷ ጫፍ የመጸጠጥ ያህል እየፋጨረች ቆየች

“ስለምወድህ ነው”

“ጥሩ”

“አልተዋጠልህም አይደል? ምስጢር ከሰሙ በኋላ መለየት አደጋ አለው። ዓይነትን እካባቢ ገጭ ውስጥ ያሉ ሽማግሌዎች ሁሉንም ነገር ይቆጣጠራሉ። “የአባቶች ጉባኤ” ይባላሉ። እንደ መስማማትህ ተገልጾ ለእነሱ መልእክት ከተላለፈ በኋላ ብታፈገፍግ አደጋ አለው።”

“የምን አደጋ? አደጋ-አደጋ ትይኛለሽ ይገድሉኛል?”

“እትጨህ! አዎ። ይገድሉሃል። እንደ ጋዜጠኛ ከተስማማ በኋላ ምስጢር ሰምቶ ስለጠፋ ገድለውታል”

“ማን ይባላል?”

“እነዚያን ያለሙ! አለምሰገድ...”

“ዓለማየሁ?”

“አዎ! መሰለኝ”

“የአባቱን ስም ታስታውሻለሽ?”

“ያልተለመደ አይነት ነው”

“ገላጋይ?”

“አዎ! መሰለኝ”

“እሱኮ እራሱን አጠፋ ነው የተባለው”

"እንደዚያ እንዲመስል ያደርጋሉ፤ ከ-4!"

ሀይወቱ የተራ ልቦለድ ታሪክ የተከተለ መሰለኝ። ቢሆንም ለየትኛው ተስፋ ወደጊላ አፈገፍጋለሁ? ረድ ሠርዌ የሄደበት መንገድ ለእኔ ያስፈራኛል?

"አንድ ነገር ልጠይቅሽ?"

"ጠይቀኝ"

"ረድ ሠርዌ መታወሩን ታውቂያለሽ?"

"አዎ" በረጅሙ ተንፍሳ በጣቷ ደረቴን አጥብቃ መፋጨር ጀመረች።

"ማነው አይኑን ያጠፋው?"

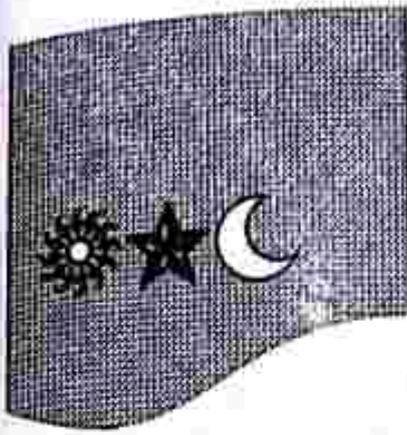
"ምስጢር ያልኩህ ይሄንንም ይጨምራል። ለአንተ እያሰብኩልህ እኔን አደጋ ላይ ትጥለኛለህ?"

ዝም! መቀመቅ የሆነ ዝምታ!

ነገ ሁሉንም ነገር ከእነሱ ስማ፣ ከመናገር ተቆጠብ፣ ወይይታችሁ እጅግ ጥልቅ እንዳይሆን ተከላከል፤ እንደታወቀው አልተፈቀደልህም የተባልከውን ሳታንገራግር ተቀበል፤ አትፍራ! ለነገሩ ፍራ ብልህም አትፈራም። ነገር ግን አንጉል አትዳፈር..."

ከምትወደኝ ሴት፣ ለእኔ በማሰብ የተሰጠ ማስጠንቀቂያ አልመስል አለኝ። እንደመውደዷ ድንገተኛነት ሁሉ ተልዕኮዋ ልቤን ማግኘትና ፍቅር መሻት ሳይሆን እኔን ለመጨው ወይይት ማመቻቸት ሳይሆን አይቀርም። በነገሩ አውቂ እንደገባበት ማድረግ የሚቻለው አሁን ኤልሃቤል እንዳደረገችው በመውደድ ቀርቦ አሳሳቢነትን ማንፀባረቅ ሲቻል ነው።

ልቤ ኤልሃቤልን ከደረቴ ላይ ገፍትሮ ለማስነሳት ተፍጨረጨረ።

፳ ሳለጣቸው ገላጋይ

ከብሉያት ዘመን አንዱ ነብይ ወገቡን አሸንፍጦ በቁጣ ከአንቅልፌ አነቃኝ። "እስከመቼ በሁለት ሀሳብ ታነክሳላችሁ? ዳይ! ቀጥሉ! ቀጥሉ" ከጊላችን ሆኖ ይነጻፍል።

"ወደየት?" እኔ አጠይቃለሁ።

"ወደቂሶን ወንዝ!" ነብዩ ቁጡው ኤልያስ እንደሆነ ገባኝ። ሐሰተኛ ነብያትን እየነጻ ወስዶ የአሳረደበት ቦታ ነው ቂሶን ወንዝ!"

"ዳይ! ዳይ! ቀጥሉ!"

ነብይ 'ዳይ' ይላል? ምን አጨቃጨቀኝ? ከአንቅልፌ ብነቃሰ? ነቃሁ። ይሁንና የሀልሜን ጭንቀት ህይወቴ ላይ አጋባሁ። በእርግጥ ሀልሜ ሀልም ብቻ ነው? ለምን በዚህ ሰዓት ኤልያስ ወገቡን አሸንፍጦ መጣ? መልዕክት ይኖረው ይሆን? ወይስ የእኔ ፍርሃት የፈጠረው የምናብ ትርኢት ብቻ ነው?...

ተነስቼ አጠገቤ ያለው ባዶ ክፍል ውስጥ በቀዝቃዛ ውኃ ገላዬን ተለቃለቅሁ። ስመለስ ኤልሳቤል መጻፊያ ወንበሬ ላይ ተቀምጣ አገኘኒት።

"መናፈሻው እንዴት እንዳሳረ..."

ዝም ስላት እጅን ይዛ ወደውጭ መራችኝ። የአጃ የወርቅ ሸዋሊያ አጥብቃ በያዘችበት መጻፊያ በኩል አድርጎ ወደ እጅ የተጋባ መለለኝ። ቅጭልጭልታው ልቤ ላይ ተሰማኝ። በቀጭኑ የጓሮ መንገድ ሄደን ከመናፈሻው ጋር ስንገጣጠም ድንጋጤ መታኝ።

እንደጎረምሳ ላሩን በአጭሩ የተከረከመው መናፈሻ እንደናትራ ደማቅ ቀለም ያለው የውስጥ ልብስ በለበሱ አበቦች ተሸፍኗል። እኛ ከፍል መድረስ የማይችለው የጠዋት ፀሐይ ለካባቢውን አድምቆት

አበቦቹን ቀልብ እንዲማርኩ ወደተመልካች ልብ አዝምቷቸዋል። እንደቤራቢሮ ሠራዊት አበቦቹ እየበረሩ መጥተው መናፈሻውን ወረሩት? ወይስ እንደ አቤሚሌክ አበቦቹ እስኪዘረዘሩ በእንትልፍ ብዙ ዘመን አሳለፍኩ?...

...ኤልሳቤጥን አየኋለች።

በአበባ ግቢ የሚያሳምሩ መጥተው እንዲህ ...አይገርምም...

...የማደግ ቤት አበቦች ናቸው ማለት ነው። ተዟዟሪና ተንክላዋሽ ወብቶች። እንደአበቃቀል ዘዩላቸው መልሰው ተተክለዋል። አሜሪካውያን የመናፈሻውን ጻር ጻር ይዘዋል። በረጅሙ ተመንድገው፣ ሐረግ ላይ ለሚበቅሉት አበቦች ከበላይ የሞተ እንጨት ተረብርቦላቸው መንጠላጠያ ሆኗቸዋል። ከኤልሳቤጥ ጋር አዳብዬ መናፈሻውን ሳየው የብሉይ ዘመን ህይወት የምመራ መሰለኝ።

"ደስ አይልም?"

እንደዛሬው ብርሃን ተወብ ሲወጣ ረድ ሠርዌ ቆም ብሎ አካባቢውን እያየ ያደንቃል።

"እንድቅትዮ?"

"ምን ማለት ነው?"

"ብርሃን የተፈጠረበት የልደት ቀን ነው። አታዩም ጨረሩ እንደ አበባ በአፍላጎት ሲፈነድቅ?"

እንደትናንቱ ዝናብ፣ እንደትናንቱ ጨለማና ቅገርት ዛሬ እንዲህ ውብ እና ብርሃናማ ይሆናል አላልኩም። የዛሬ እንዲህ አሽቃብሮ አለቱን መቀበል ምን ፍቺ ይኖረው ይሆን?

"የዛሬ የጋራ ተመስጦ እዚህ መናፈሻ ውስጥ ነው። Meditel አታደርግም?"

"አይመስለኝም" ቅር ያላት መሰለች። በጋራ መመስጥ፣ በጋራ መስመጥ እየመሰለ ታይቶኛል እንደውም። ጫማዬን አውልቁ ሳሩ ላይ ቆምኩ። ውስጤ ያለው የተፈጥሮ መራከት ፀጥ ሲል ተሰማኝ። ለከ ልብ እንደብረታ ብረት ትርክምክም ምቱ የባቡር ባጠገብ መንዝን ይመስላል? ፀጥ ሲል ነው የታወቀኝ። ለካ ጨጓራ የሚያፈላ የአርጌ

መኪና ምተር ነው? ውኃ! ውኃ! ውኃ!... ደም ለምን ፀጥ ብሎ አይገንገዝም? ምን እንደ አዋሽ ወንዝ አስገንፈለው?...

"ለእኔ ተመሰጠ ይሄ ነው" አልኳት ኢልዛቤልን፤ ጠልቻታለሁ? ምንድነው? ስትስቅ፣ ሲከፋት፣ ስትስመኝ... በራሷ ስሜት ተመርታ ሳይሆን ተልዕኮዋ ግድ ስለሚሳት እየሆነ ተሰምቶኛል።

"ዛሬ በሀልሜ ኤልያስን አየሁት"

"ኤልያስ? ኤልያስ?"

"ኤልዛቤል የዛተችበት። ነን በዚህ ጊዜ ነፍስህን ከእነዚህ እንደአንጻቱ ነፍስ ባላደርጋት አማልክት ይህን ያደርጉብኝ፤ ይህን ይጨምሩብኝ ብላ የላከችበት። አስታወሽው? በዛቻው ፈርቶ የተነሳው፣ ነፍሱንም ሊያደን የሄደው..."

"እኔ እሳውቀውም፤ ከአንተ ጋር ትተዋወቁ ነበር?" ይሄንን ፊት የማውቀው የት ነበር? ክፋት የተኳለበት፣ በቀል በቅርብ እንደሚመጣ ዝናብ ያጉረመረመበት... ፊት። ጫማዬን አድርጌ ወደ ክፍሌ አመራሁ። የመናፈሻው ውበት እስኖሮዬ ላይ በመድበብና ብርሃኑ በመደብዘዙ አየከፋኝ።

ለምንድነው ሁሉንም ነገር ጣጥዬ የማልሄደው? ምን ቀረኝ?... ረድ ሠርዌ 'ፊት ለፊቶችን እንተ ብቻ የምትፀፈው ታላቅ ታሪክ ይሰራል' ያለኝ ምኑን ነው? ይሄን ሳላረጋግጥ መሸሽ... የሞት ሞት ሞት አይሆንም?

"ወደ ዓይንአንባ አሄዳለሁ... የታጨሁበትን አፈፀማለሁ... ከተማይቱ አራፍዋን እንደምትጠብቅ ንፅህት ሴት... እኔን ለማግኘት... ጓጉታለች..." ረድ ሠርዌን እያሰብኩ አሸለበኝ። እንደድሯችን ሆነን፤ እየተገገገናን መሄድን ስንሄድ ከአውን ወደሀልም እያወቅሁት ተሸጋገርኩ። በመጨረሻ የረድ ሠርዌን መታወር አስታወሽ በአይናማነቱ እጅግ አድርጌ ደነገገኩ። አይኑ ጠፍቶ ካየሁት በላይ አስደነገጠኝ። ነቃሁ፣ ይህ ምን ማለት ነው። ከዛሬዋ ፅላት እኳያ ስትታይ ቅዠት ናት? መልዕክት?

ወዲያው ደጃፊ ላይ ከባድ ጥላ ወድቆ ቤቱን አጨለመው። የኤልዛቤልን ድምፅ ስጠብቅ ጎርንን ያለ ድምፅ ተከተለ።

"ወንድምዬ፣ ወንድሜነህ፣ ወንድምዓለም..."

እምሳያዬ ትዝ ብሎኝ ከአልጋዬ ላይ ተፈናጥሬ ተነሳሁ።
አውነቱን በውሸት ሊበርዝብኝ፣ ህይወቴን የተምታታ ቅጥ ውስጥ
ሊከትብኝ...

...ልቆጣ ሰወጣ ፊት ለፊቱ ሀሰተኛው ነብይ ቆሟል። ጭንቅላተ
ሞላላ፣ እንገተ ሠላላ፣ አንድ አይነት የተቀላላ፣ ክናደ ረጅም... በትንቢት
ሆነ በሌላ እንዲህ ትሆናለህ ተብሎ እንዲሁ መሆን በደል አይደለም?
በድንጋጤ ፊቱ ላይ አይኖቹን ለጥፌ ቀረሁ።

"ወንድምዬ፣ የእንተም የእኔም ክፍል ለመስድም፣ ለወግም
አይሆንም፣ ጠባብ ነው። እነዚያ መጽሐፍቱ ቤት አስነጥፎአለሁና
ልጠራህ ነበር አመጣጤ። አንጉል ከእንቅልፍህ አናጠብኩህ?"

"አረ የለም" ከትንቢት ጋር ፊት ለፊት ተጋፈጥኩ። አንድ አይነት
የጠፋች ብትሆንም የፊቱ ሚዛን አልተዛባም። ወደምታየው አይነት ገደድ
ብሎ አይታ ለማጥራት አይሞክርም።

"እንግዲያው እንሂድማ፣ እሺ በለኝ፣ አብረን ምሳችንን በልተን
እናውጋ" አለና የእደን አፅቅ አጫጭር ጣቶቹን ጠምጥም ያዘ። ከከቦች
የሚረገፉበትን፣ መሬትና ሰማይ እንደ ነት የሚጠቀሙበትን ጦርነት
የሚመራ ጀግና ቢሆን ነው። ታላቅ ጀግንነት ከእንዲህ ያለ ትህትና ጋር
አልገጥምልህ ብሎኝ ተቸገርኩ።

"አንድ ቀን እንኳ መለስ ብዬ ሳላይህ ወንድምዓለም" አለኝ።

ሰማይና ምድር ጆሮአቸውን ወደኛ አዘነበሉ፣ የምፅአት ቀን
ምስክሮች ናቸውና። ወንድሜ፣ ወንድሜ ሲባባሉ ሰምተናል ይላሉ
የህይወት መዝገብ በተገለጠበት ታላቁ ችሎት ፊት።

ዝም አልኩ። አጠገቤ ሲራመድ በአጠና ላይ ቆሞ ትርኢት
የሚያላይ ሆኖ ተሰማኝ። እንደምንም ፊቱን ለማየት ቀና አልኩ። ቁጣ
እንደችፍርግ ፊቱን ነክሳ አቆጥቆጣና ለምልማ የምመለከት መስሎኝ
ነበር። ግና አይደለም። ፊቱ ላይ የርሀራሄ ጀምበር መስጠም አቅቷት
ቆማ እንደተረገ አየሁ። ይህንንም ሰማይና ምድር ለምስክርነት
በቆሙበት ችሎት ላይ የምናገረው አውነቱ ነው። የትኛውም የሰሰጠን
ተዋናይ ይህንን ሊያደርግ አይችልም። ሐሰት በማስመሰል ትቢያ
ቢያለባብሷት የሆነ በታ ላይ፣ የሆነ አካሏ ተጋልጦ ይታያል።

እጁ እጅን እንደያዘ ለገበታ የተመቻቹ ሰዎች የተደረደሩበት ዘፍል ገባን። አቀማመጣቸው ለተመሰጠ እንደሆነ ሁሉ አገራቸውን አጣጥፏል። ጭኖቻቸው ላይ አስቀምጠው ነው። በእኩብርት ተነሱ።

"ቁጭ በሉ፣ ወንድሞቻችን" አለ። ለእኔና ለእሱ ሁለት ስፍራዎች ዘፍት ተትተዋል። ፊት ለፊት የሚያፋጥጡ መቀመጫዎች ናቸው። ሰዎቹ እስከንቀመጥ ጠብቀው ተቀመጡ እንጂ የኖላዊን ፊቃድ ተቀብለው አልተደላደሉም። ጠቡሳ? አምባገነኛውሳ? የሰው ሥጋ መቋደሱሳ? መታበይና አብሪቱሳ?...

...መካከል ላይ በረጅሙ የተነጠፈ የወፍራም ጨርቅ ገበታ አለ። እዚያ ላይ በዙፋይነት የብርቅ ቀን ምግቦች ተደርድረዋል። አስተናጋጅ መጥቶ ከተደረደሩት ሰሃኖች ለንጹን እነሳ፣ ዓይኑን ወደሐሰተኛው መሲህ ሲያተና

"ከእንግዳው ይጀመር" ብሎ ወደእኔ ጠቆመ። ከሁኔታው ይልቅ ሥርዓቱ ምስጢር ሆነብኝ።

አስተናጋጁ እኔን እያየ የደረሰበትን ወጥ ይጠቁመኛል። እሺታዬን በእንጉቱ ላላይ ይጨልፍልኛል። ዶር ወጥ፣ ከትፎና ጥብሳጥብስ አለ። ከዚያ በተጨማሪ የፆም ምግቦችም በየመካከሉ ተሰክተዋል። ጥቅልል እንጂራና ዳቦ ተጨመረ። ፊቱ ያለ የበቅሎ የማዕረግ ልብስ መረሻት የመሰለ፣ በወርቅ የተጠለፈ አራት መዘዘን ጨርቅ ላይ ሰህኑ ተቀመጠልኝ። ምግቡን መመገብ ሳልጀምር የገበታ አሰያዩም ሥርዓቱን ማጤን ጀመርኩ።

አስተናጋጁ የኖላዊን ሰሐን እንደእኔ ሳያስፈቅድ ይጨልፍ ጀመር። ሽር፣ ቅጠላቅጠል፣ እና ጥቂት ቲማቲም ቁርጥ አድርጎ አፊቱ እኖረለት። ከዚህ በኋላ ቤተኛ የሆኑ አራላቸው ተነስተው የራሳቸውን ሰሐን በሚፈልጉት ምግብ ሞሉና ተቀመጡ።

መብላት እንድንጀምር ይታወቃል ብዬ ስጠብቅ አስተናጋጁ እንድ በጨርቅ የተጠቀለለ ነገር በኩብር አምጥቶ ሐሰተኛው ነብይ ፊት እኖረው። በጥንቃቄ ፈትቶ አጫጭር መዳፎቹ ላይ በደረቱ ትይዩ ያዘ። ሀብስት ነበር።

"የአባቶች ጉባኤ በጥንቃቄ የሚያስጋግረው ሀብስት ነው።" አለ ኖላዊ ወደ እኔ እያየ።

ገበታው ላይ የታደሙት በአድናቆት አገረመረሙ።

“በጥንት ስርዓት ከወይራ ዘይት ጋር ምድር ላይ ያሉ ቅመሞች ሁሉ ተጨምረው፤ በሰጋው ሳይሆሙጥ የሚጋገር ህብስት ነው። አባቶች ይህንን ህብስት በሳምንት አንድ ቀን ከበሉ ሌላ ነገር ሳይቀምሉ አስከሚቀጥለው ሳምንት መቆየት ይችላሉ።”

አስተያየት መስጠት ወይም ጥያቄ ማቅረብ ይፈቀድ አይፈቀድ ስላልገባኝ ገም አልኩ። ህብስቱን ቆርሶ አጠገቡ ግራና ቀኝ ለተቀመጡት አቀበለ። በስተቀኝ የተቀመጠው የብረት ቆብ የመሰለ ከባድ ምንጭር ያለው ነው። ምንጭሩ ሌላው ቀርቶ ጥይት እንኳን የሚመክት ይመስል የደደረ ነው። ህብስቱን ቆርሶ ለራሱ አስቀርቶ ለሚቀጥለው አስተላለፈ።

“የመጨረሻውን አራት” አስታወለኝ። የቡራኪ ጸድቁ በሁለት አቅጣጫ ዞሮ እኔጋ ደርሶ ቆመ። ከሁለቱም ቆርኜ የማደርገው ሳጣ ናላዊ ተነስቶ አንዱን ተቀበለኝ። ሥርዓቱ ለካ ይህ ነበር? ግን ትዕምርቱ ምን ይሆን? ለማይና ምድር ይህንንም ለመመስከር ይንጃከኩ ይሆናል።

ናላዊ የተቀበለውን ወደአፋ ሳያደርግ “የምንበላው ለነፍሳችንና ለቃላችን የሚደርስ ይሁን” አለ።

“ይህ ምን ማለት ነው?” ቢል አሰብኩ።

“ከሥጋ ፍርሃት፣ ከመንፈስ ሞት የሚታደግ የነፍስ ቁርስ ያደርግልን”

እሜን አልተባለም። የቡራኪውን ጸድቅ ወደአፋ ሲያደርግ ሁላችንም ቀመስን። ወዲያው የፀጥታው ምሳ ቀጠለ። የሚጠጣ ነገር ያው አንዱ አስተናጋጅ ይዞ መዞር ጀመረ። ናላዊ ውኃ ተቀዳለት። ቢራ፣ ለሰላሳ፣ ወይን... አለ! ለምን ውኃ? የተጨለፈለት ወጥም ጥያቄ ፈጥሮብኛል። ይህንን ለማረጋገጥ ተቁነጠነጥኩ።

ጥቂት አንደቀማመስን ወሰኔ ተነሳሁ። አንዱን የሥጋ ወጥ ያለበትን ሳህን አንስቼ ወደናላዊ ሰሐን ተንጠራራሁ። ረጅም ከናዱን ዘርግቶ ተከላከለኝ።

“ባልደግስም የአክብሮቴን...” የሌላውን ሰው ስሜት መከታተል አላስፈለገኝም። ናላዊ የትህትና ጀንበር ፊቱን ነክሳ አንደቆመች

"ይቅርብኝ! ወንድምዬ"

"እኔ በሞቴ" ደረቅሁ።

"ከሆነም ከሽሮው አድርግልኝ"

አካባቢ ላይ ማላመጥ በመቆሙ ያልተለመደ ነገር እንዳደረሱ ገብቶኛል። ቢሆንም...

"ለምን?"

"ሥጋ አልበላም፣ ወንድሜነህ"

"ለምን?" ሀፃን ሆንኩ።

"Vegetarian ነኝ። አትክልት ብቻ ነው የምበላው።"

ከሽሮውም ሳላደርግለት ቁጭ አልኩ። የጠረጠርኩት ቢሆንም ለመቀበል ተናንቆኝ ነበር። የሰው ልጅ ቅድስናውን ከተፈጥሮ ህግ በላይ አሳልፎ መልአክትነትን ሲቋምጥ ለመብላት ነፍስ ማጥፋትን ተፀደቀ። የዘር ውርስ ሐጢያት መጣል የነበረበት ይህ ለመብላት ነፍስ ማጥፋት ግድ የሆነበት የተፈጥሮ ሥርዓት ነበር። ከእግዚአብሔር ይልቅ የሰው ልጅ ተፈጥሮን ቢዳኝ ይህን የመብላት ሥርዓት ያስቀጥላል? እንዲያውስ መብላት የሚሉት መቅሰፍት በተፈጣሪዎች ላይ እንዲጫን ይፈቅዳል? 'ለፍተህ ጥረህ ግረህ፣ በላብህ ወዝ ብላ' የሚለው የእዳም ውርስ እርግማን፣ መቅሰፍትነቱ፣ መልፋት፣ መጣር፣ መጋፋ ላይ ነው? አይደለም "ብላ" የሚለው የመብላት አዋጅ ላይ ይመስላል።

"ወንድምዬ ብላ እንጂ፣ እኔ በሞቴ"

ተናደድኩ በራሴ።

"በቃኝ"

"መኝ በልተህ?"

ዝም! ስንትና ስንት ወቀላ ያለበት ዝምታ!

"ወንድምዬ፣ አፈር ስሆን፣ አስቀየምኩህ? ሥጋ መብላት ካቆምኩ ስንትና ስንት ዘመን ሆኖብኻኮ ነው። ሻረ ወንድምአለም፣ ይቅር በለኝና..."

"በቃኝ! በቃኝ"

"በቃ እንግዲህ እንሱት"

ያለመድኩት ተጣጥፎ መቀመጥ ሀመም ለቆብኛል። መነሳት ፈልጌአለሁ።

የሁሉም ገበታ ተነሳ።

"እንደ የም የሥጋ ግድፈት፣ እንደፀሎት የነፍስ ብርታት ያድርግልን" ኖላዊ አሳረገ። አራት ሰዎች ብቻ ስንቀር ሌሎቹ እየተሰናበቱ ወጡ። አስተናጋጁ የጨርቅ ገበታውን ከመካከላችን ልጠ አወጣው። የክፍሉ ድባብ ተለወጠ። ለከንዳችን መከዳ መጣ። የምንጠጣበት ብርጭቆ ሲቀር የምግብ ሰሐኑን ሁሉ በተቀመጠበት ጨርቅ ጎትቶ ድምፅና እንቅስቃሴ ሳይኖር ልጠ እነሳው። ነገሩ ሁሉ እየገረመኝ ግራ ተጋባሁ። ያኔ በተሳሳተው ረድ ሠርዌ እየተመራሁ ብዙ ነገሮችን እከፋፍቼ ስጠብቅ መቆየቱ ስህተት ይሆን? ሐሰተኛው መሲህ በእርግጥ ሐሰተኛ ነብይ አይደለም? ታዲያ?... ወይስ ፈፅሞ በማይመረመር መለኮታዊ ማስመሰል ውስጥ እየተታለልኩ ነው?

የሰው የምሳ ሥርዓት ረበሽኩ። ፀፀት።

"ይቅርታ"

"ሻረ ምን አልክ ወንድምዬ?"

ያስቀዳሁትን ቢራ ያለሃፍረት ጨለጥኩ። አቀማመጤን ቀይራ መከዳውን ደገፍ አልኩና ወደጎን አዘመምኩ። አካባቢያችን በመጽሐፍት መደርደሪያ የታጠረ ነው። ጥቂት ቆይቶ የሚቃም ጫት መጣ። አሁንም ግራ ተጋባሁ። ከኖላዊ ቀኝ ጎን የተቀመጠው ድድር ምንጭር ጫቲን እንስቶ እንደማሸጥንምን አደረገና ከእኔ ጀምሮ ለሁላችንም አደለን።

"ሰበከት?" ሐሰተኛው መሲህ ተጣራ።

"ለበይክ" አለ በቀኝ ጎኑ የተቀመጠው ምንጭር

“ቅድም የነገርከኝን ደግመህ አጫውተን እስኪ”

“አይ! ምን ይረባል ብለህ?” አለ። ምንጭር ሲናገር ጥይት የማይበሳው የብረት ቶብ የመሰለው ምንጭር እንደልቡ አልገባቀስ እያለ ሳያስቸግረው አልቀረም። ንግግር እንገዳ ነገር አለበት።

“እኔን አስደንቆኛል መቼም! ወንድሞችም ይሰሙትና የራሳቸውን ብይን ይስጡ”

“ከሆነ ደግ” ለራሱ ያስቀረውን ቀንበጥ እንቆለጻጸሶ ንግግርን ቀጠለ።

“የካቶሊኮች ካህን የነበረው አልፎንሴ ኃይማኖታዊ ክርክር መግጠም እንደሚፈልግ ገልጾ ለንጉሡ አስታወቀ አለ። ንጉሡም ክርክር እንዲገጥሙ ለቤተ-ክህነት መልእክት ላኩ። የቤተ-ክህነት ሰዎችም ተከራካሪያቸው እጩ ወልደጊዮርጊስን አቀረቡ። ክርክር ተጀመረ። አልፎንሴ ደጋግሞ ይጠይቃል እጩ ይመልሳሉ። በኋላ አንድ ጥያቄ አቀረበ።”

“ምን?” አለ ናላዊ እንዳልሰማ ሆኖ

“የእግዚአብሔር ፊቱ ወዴት ነው?” ብሎ። ጉባኤው ላይ ፀጥታ ሰፈነ። ጥያቄው ከምን እንደመነጨ እጩ ገብቷቸዋል። በኋላ “መቅረዝ እምጡ” ብለው አዘዙ። ለእጩ መቅረዝ ከነ ጧፉ ቀረበ። “ለኩሱ” አለ። ተለኮሰ። ወደ አልፎንሴ ዞረው እንዲህ ሲሉ ጠየቁ።

“የዚህ መብራት ፊቱ ወዴት ነው?”

ናላዊ አዲስ እንደሰማ ሆኖ ሳቀ።

“Brilliant! Brilliant!” እያለ ጥቂት ቆየና ወደ እኔ በአንድ አይነት እየተመለከተ “እጩ እንዲህ መመለሳቸው የሚገርም ቢሆንም የአልፎንሴ ጥያቄም መነሻ አለው። በዚያ ዘመን እግዚአብሔር ወደ እስራኤል እንጂ ወደ ኢትዮጵያ አይመለከትም የሚል ጉምጉምታ ተነስቶ ነበር። መቼም ሳታውቀው አይቀርም በዚያ ዘመን “ሐሰተኛ መሲህ” ተብሎ የተንቋሽሽ ሰው ተነስቶ “እኔ ጥቁር ኢየሱስ ነኝ” ብሎ ነበር። “ከጥቁሪቷ ድንገል ማሪያም ተወልጀ” እያለ አስተምሮ በዙ ተከታይ አፍርቶ ነበር። በኋላ እኔ ዘድንገል አሰይዘው ቢጠይቁት ሳይፈራ እኔ ክርስቶስ ነኝ አለ። የሞትኩ የተነሣሁ፣ ወደ ሰማይ

ያረገው፤ ከድንገል ማሪያም የተወለደው እኔ ነኝ። አሁን ደግሞ ከዚህ ለሰራሊል ተወልዶ እኛን ባዕድ አደረገን አይባሉኝ ብዬ ከኢትዮጵያዊቷ (እረ እንደውም ከዚህ አሁኑኑ ነው ያለው) ከመርጻት ወንጌል ተወለደው አለ። ንጉሡ ጭንቅላቱን አስቀረጠ። ተከታዮቹ ጌታችን ከሙታን ተነስቷል የሚል ልፋፊ ሰጡ። መቸም ላታነበው አልተረገጠም።"

አራሱን በአዎንታ ነቀነቅሁ።

"የጥቁር ኢየሱስን ከሙታን መነሳት እንዴት አየኸው?"

ተንሸራትቼ፤ ሥነ ተረት በመሰለው ትረካ በኩል እዚህ የኛ ጥያቄን እንደደረሰኩ ገባኝ። ትክ ብዬ ሐሰተኛውን አየሁ። ፊቱ አሁንም ርህራሄና መውደድ እንጂ ለፈተና ማቆብቆቡን አያሳብቅም።

"ሥነ ተረት ለመሆን ተቃራኒ የከሸፈ ታሪክ ይመስለኛል።"

ተደንቆ በእንድ አይነ አየኝ። ብርሃን ከበስተጀርባው ሰላላ እንገቱ የበለጠ ሰልላለች። የተሰጠኝን ቀንበጥ እንስቼ መቀነጣጠብ ጀመርኩ።

"ሥነ ተረትንቱ ቢሳካስ ኖሮ?"

"እንዴት ሊሳካ ይችላል?"

"ቢሳካስ?"

"በዚች ዓለም ከተፈጥሮ ህግ ውጪ መሆን እንኳ ለሰው ለራሱ ለፈጣሪ የሚቻል አይመስለኝም። ይህንን ስለማውቅ አላምንም ነበር።"

ቤቱን ፀጥታ መታወ። ኤልሳቤል ያስጠነቀቀችኝ ትዝ አለኝ። ምን ለማትረፍ ወደኋላ አላለሁ? ከቻለ ሞቶ ይነሳና ያሳምነኝ።

"የኢየሱስ ሞቶ መነሳትስ?"

ሳናውቀው ተንሸራተን የክርክሩ ጡዘት ውስጥ የገባን መሰለኝ። ማርገብ አልፈለኩም።

"የኢየሱስ በሁለት ይታያል። በማመንና ባለማመን።"

"ማለት?" ወንድምየን እረሳት? "እኔ ማወቅ የምፈልገው ያንተን ነው።"

"በእኔ ተነስቷልም አልተነሳምም"

"ተነስቷል የምትለውን ይዘህ አስረዳኝ። ለእግዚአብሔርም ያልተፈቀደውን የዚች ዓለም የተፈጥሮ ህግ መጣስ ላትረላ"

የምለው ጠፍቶኝ ፈገግ አልኩ። አላስጨነቀኝም። እዚህ ላይ ጫዋቱን ያገዙለት።

"እንድ አስር ዓመት ይሆነዋል። ከፀጋዬ ጋር ተገናኝተን እንደዚሁ፣ በዚህ ርዕስ ላይ ተከራክረን ነበር"

"ፀጋዬ?"

"ሎሬቱ፣ ፀጋዬ ገብረመድህን። እሱም ኢየሱስ ተነስቷል ብሎ መከራከሪያ ያቀረበልኝ የእኛኑ ሥነ ተረት። ነባሩንና የመጀመሪውን የአባቶች አምልኮት ትርክት ነበር።"

"እንዴት?" የቀነጣጠብኩትን ጎረቤት።

"ከሙታን የመነሳት ትውፊት የጀመረው በካም እናት አድባር አቴቱ ከአሥር ሺህ ዓመታት በፊት በኢትዮጵያ ነው ይላል። ልጄ ይገዳደላሉ። አራ ወይም ላቦ የተባለው ልጄቿ በወንድሙ በሴተ ወይም ጉና ተገደለ። አቴቱ ከአህፉ ከነፍትየስ ጋር ሆና አራን ወደ ትንላኢ ልደት ይቀሰቅሱታል። አቴቱ ከጥንታዊ ኢትዮጵያ ወደ ጥንታዊ ግብፅ ከሄደች በኋላም ይሄው የወንድማማቾች መገዳደል ዕጣ ፈንታ ተከትሏታል። ግብፆች ሸሰሸሰ(አሰሰ) ይሏታል። ባሏን አሰሰን ወንድሙ ታይፎን (Typhon) በቅናት ይገድለዋል። አቴቱ ባሏን ወቅት እየጠበቀ እንደ አዝርት ደጋግሞ የሚነሳ ተምሳሌት አድርጋዋለች። እየህ ከዚያ በኋላ ነው ትውፊቱ፣ ሞትን የማሸነፍ ሥነ ተረቱ ወደግሪክ፣ ወደ ሮምና የተለያዩ ክፍለ አለማት እየተሸጋገረ መጥቶ ኢየሱስ ጋ የደረሰው። አቴቱ(አሰሰ) በድንግል ማሪያም ተተክታ መከሰም አስከትጆምር ድረስ ብቸኛዋ የሰውልጅ፣ የአዝርአትና የእንስሳት ሁሉ እናት ተደርጋ ተገቢው አምልኮት ይሰጣት ነበር።"

ቤቱ ፀጥታ ዋጠው፣ እንዲህ ያሉ ክርክሮች ሲያበቁ የሚከተለውን ፀጥታ ተመላልሼበታለሁ። አውቀዋለሁ። በማሸነፍ የበላይነትና በመሸነፍ የበታችነት የሚፈጠሩ ተቃራኒ ስሜቶች ውስጥ ውስጡን ይፍለቀሉቁበታል። ዛሬ እንደዚያ አልሆነም።

"በፊት ተራ የሥነ ተረት ቅብብሎች ትራፊ ትርክት ይመስሉኝ ነበር"

"ምን?" ንግግራችን ያበቃ መስሎኝ ነበር።

"የፀጋዬ Mythology፣ ግን በውቅር የድንጋይ ላይ ፅሁፎች፣ በሀውልቶችና በፍርስራሽ ቤተ-መቅደሶች የተደገፈ የጨለማው ዘመን ታሪክ ሆኖ አገኘሁት። እነ ዴ.ኤ.ሐሪስ፣ እነ ጆርጅ ፓዠኔ፣ እነ ኤ.ዋሊስ ባሻገር... ብዙ ተመራማሪዎች በመረጃ አስደግፈው ጥናታቸውን ያቀረቡበት ነው። እራ የመጀመሪያው የመለኮት ልጅ፣ የትንሣኤ ልደት አውነት፣ የበቀል ሳይሆን የይቅርታ ማስተማሪያ ገበታ... ነው።"

በስተቀኝ ያለው ምንጭር እንዴት አስፈቅዶ፣ እንዴት ተፈቅዶለት እንደሆነ ሳላውቅ ንግግራችን መካከል ተሰንቅሮ የራሱን አስተያየት መስጠት ጀመረ።

"ዩንግ (የሥነ ልቡናው ምሁር) ስለ ሥነተረት የሚሰጠው ድምዳሜ ለዚህ ጥሩ ምላሌ ነው 'ሥነ ተረት የተገኘበትን ምድርና የተራኪውን ማህበረሰብ ባህርያት ያንፀባርቃል' ይላል። በሥነ ተረት ትርክት ውስጥ እራ ትንሳኤ ሙታንን ለይቅርታ የተጠቀመ ብቸኛው የሁለንተና ልጅ ነው።" ሲናገር አፍንጫው ውስጥ የደረቀ ቁስል ያለ የሚያስመስለው እንደ ብረት ቆብ የደደረ ምንጭሩ ይሆን? በግራ በኩል ያለው ሰው ፀጥ እንዳለ ቀጥሏል። ሌላው ቀርቶ የሚያዳምጥ አይመስልም።

ኖላዊ ጫቱን ይቀነጣጥባል እንጂ ወደአፋ አይልም። እኔ ወደምፈልገው ምስጢር የምመራበትን የሀሳብ መክፈቻ ሳስብ ቆይቼ ያገኘሁ ሲመስለኝ፡-

"ታዲያ መቼ ይሆን የእኛን ትውፊት ትተን በሌሎች ህዝቦች ሥነ ተረት የተጠመድን? ማለቴ..." ኖላዊ ቀና ብሎ አየኝ። ፊቱ ላይ አሁንም የርሀራሄ ጀምበር ተገትራ እንደቆመች ነው።

"የሥነ ፅሁፍ መምህር አይደለህ?"

"አዎ"

"ጥሩ" ለሰና ወደ አፋ የማይቃጣውን ጫት መቀነጣጠብ ቀጠለ።

"የመጀመሪያው የአማርኛ ልዕላድ..." ሲል

"ጠቢያ" አልኩት ተሸታፊድሜ

"እዎ! ጭብጡን እንደምታውቀው ተራኩው "እረመኔ" በሚላቸውና በክርስቲያኖቹ መካከል በሚካሄደው ማባሪያ የሌለው ጦርነት ላይ ነው። ያኔ ንጉሱ የ 'እረመኔዎቹ' ነበር። ውቢቱን ጠቢያ እይቶ በመውደቁ አገር ክርስትናን ተቀብሎ ጠቡ ያበቃል። ትርክቱ ተራ ቢመስልም የሆነው እንዲሁ ነው። የአፈወርቅን ንግግር እንጥቀስ! 'ባንድ ነጋዴ ሰቡብ ሁሉ ዳነ! በእንዲት እሴት ምክንያት ሁሉ አመነ! በእንድ ንጉሥ ቃል ኢትዮጵያ ቆመ' ማለት ምንድነው? የራሱን ማንነት ትቶ በባላድ! ያውም ከእኛ የተቀዳ ትውፊት መቀላወጥ እራሱን የመናቅና ሌሎች አገር ሥር በፈቃድ የመውደቅ ጅምራ ነው። ሀገሩንና ሀዘቡን ለሚወድ ሰው ሞት የሚያስመርጥ ህመም አለው።"

ህመሙን ኖላዊ ላይ ያየሁ መሰለኝ።

"ያ በአፄ ዘድንግል ጭንቅላቱን የተቆረጠው ሀሰተኛ መሲህ ይሄንን ውርደት ለመቀልበስ የተነሳ አገር ወዳድ ነበር።"

ዝም! ተያይዘን ወደ ዝምታ እዘቅት ወደቅን።

ኖላዊ ድንገት ደምፅ አውጥቶ ላቀ። ቀና ብዬ አየሁት። ወዲያውም አቀማመጤን ቀየርኩ።

"የንግሥተ ሳባ ትርክት አለ ደሞ። ጥበብ ፍለጋ ወደ ንጉሥ ስለሞን ሂደች! ትሂድ! ከእርሱ ጋር ወድቃ አረዝች! ታርገዝልኝ ለአቅመ እዳም ሲበቃ ወደአባቱ ላከች! ትላክ! ይሄ ሁሉ ችግር የለውም። ግን እንዴት ልጁ አገሩ ላይ እንዲነግሥ የአባቱን ቡራኬ ትጠይቃለች? ያኔኮ ስሉሞን የእንድ የተኮማተረች ቀበሌ ትንሽ ንጉሥ ነው። እንዴት ይሄንን ታላቅ ሀዘብና ሀገር! ለዛ በእካባቢው ለተናቀና እንዳለ ለማይቆጠር ስርዎ መንግሥት አሳልፋ ትሰጣለች? ያኔ እኮ ኢትዮጵያ እስከ ህንድ ውቅያኖስ የምታስገብር ታላቅ ሀገር ነበረች። ወንድምዓለም ይሄ ነው የሆነው! ይሄ መሆኑ ደግሞ ያምማል! በጣም ያምማል!"

ንዴቱ ፈንቅሎ ፊቱ ላይ ታየኝ።

"ይሄንን ነቅፈው የፃፉ ብላቴን ጌታ ሀሩይ ወልደሥላሴ ብቻ ናቸው። ታላቅ ሕዝብ እዚህ ግባ የማይባል ትንሽ ሀገር እግር ሥር ማንበርከክ ተቀባይነት የማይኖረው ስህተት ነው አሉት። ወንድማለም የሆነው ይሄ ነው።"

ዝም!

"በእስራኤሎች ትውፊት ሥር በመሆናችን ምን አተረፍን? እንደውም ተናቅን? ተዋረድን! የእስራኤል ስርዎ መንግሥት ማቋቋማችን ከይዘታችን አሳነሰን! ከቦታችን አሰነሳን። ይሄ ነው የሆነው"

ጥያቄ ማቅረብ የሰው ንዴት ማግለብለብ ሆኖ ተሰማኝ፤ ቢሆንም አላስቻለኝም።

"ይሄንን ለመቀልበስ የተሞከረ ነገር የለም? ማለቱ ሀዘቡን..."

"ነበሩ"

ያልጠበኩት መልስ ሆነብኝ

"የመራ ወንድማማቾች ይባላሉ። ሌማዊያን ለለሞናውያን ነገሥታት ተዳክመው የኩሽ ስርዎ መንግሥት ሲቋቋም በመጀመሪያው ንጉሠ ነገሥት በመራ ተክለሃይማኖት ስም የተመሰረቱ ነበሩ። ዓላማቸው የባዕዱን ትውፊት አጥፍተው ነበሩን፤ የራሳችንን ሥነ ተረት በሀዘቡ መካከል ማቆም ነበር። መራ ተክለሃይማኖት ጉዳዩ ለሥልጣንም የሚያስጋውና በግዛቱ ሁከት የሚያስነሳ ስለመሰለው ፊት ነሳቸው። እነርሱም የመራ ወንድማማቾች መባላቸውን ትተው የሮሃ ባለቃልኪዳን በሚል ሥያሜያቸውን ቀይረው ንጉሡን ሳይቀር በጠላትነት ፈረጁ። ነገር ግን ብዙም ሳይቆዩ መካከላቸው ልዩነት ተፈጥሮ አለመግባባቱ እየከረረ እንደ አዲስ አስተሳሰብ የሚያራምዱ ብቅ አሉ። ነባሩን ትውፊት በአዲሱ ክርስቲያናዊ አስተምህሮ ውስጥ በመሰግሰግ፤ በተደባለቀ ሥነ ተረት ኢትዮጵያ የኢየሩሳሌምን ሥፍራ እንድትወርስ ማስቻል።"

ወዴት! ወዴት ሄድን? ኖላዊ ፊቱ እየረጋ የቀድሞው ርህራሄ ፍንትው ብሎ መታየት ጀመረ።

“ያ በእኔ ዘድንግል ጭንቅላቱን የተቀረጠው ከኢትዮጵያዊ፤ ከመርዓተ ወንጌል ተወለድሁ ያለው ጥቁር መሲህ የአዲሱ ድብልት አስተምህሮ ተርጓሚ ነበር። ‘ማገበረ ሳሊበላ’ ይባላል። የእኔ ሳሊበላ ድጋፍ ስለነበራቸው ብዙ ሥራዎችን ሰርተዋል። የሳሊበላ አብያተ-ክርስቲያናት ሲታነፁ የራሳቸውን ነባር እምነት ምልክት ደባልተዋል። ለምሳሌ የአቴቱ አድባር የፀሐይ መታቀፊያ በትር የሚወከለውን አጃይቭ (Ogive) ወይም እገ ቅርፅ ቤተ ገብርኤል እና ቤተረዮርጊስን ጨምሮ መቀሰቻ ሆኖ እንዲገባ አድርገዋል። የመቀሰቻ ትርጉሙና ሚናው የቤተ እምነቱ ዋስትና አስከመሆን የሚያደርሰው እንደሆነ የታወቀ ነው። የማገበረ ሳሊበላዎች እንቅስቃሴ የምድራዊት ኢየሩሳሌምና የሰማያዊት ኢየሩሳሌምን ትውፊት ወደ ኢትዮጵያ በማዞር ቤተ እምነቶቹን ለሁለት ከፍለው ሰይመዋል።”

ቀጥ ብሎ እንደተቀመጠ ነው። እንደእኔ አልተቀነጠነጠም። አቀማመጡ ለጨዋታው ያለውን ማቆብቆብ የሚያስታውቅ ሆኖ ተሰማኝ።

“የማገበረ ሳሊበላ ሥራ ተደጋጋፊ ሆኖ በሁሉም ረገድ አላማቸውን እንዲያሳካ ታስቦበት የተከናወነ ነበር ማለት ይቻላል። ኪነ-ህንፃውን በትውፊት ደግፈውታል። አንብቦኸው ከሆነ ገድለ ቅዱስ ሳሊበላ ለዚህ ማሳያ ነው። “ወደ ቤተክርስቲያንህም የገሰገሰ ሁሉ ወደ መቃብራ እንደገሰገሰ ይሆናል” የሚል ቃልኪዳን ከኢየሱስ ለቅዱስ ሳሊበላ ይተላለፋል። ይህ ምን ማለት ነው? “ሥጋህ የተቀበረበት መቃብርህም እጅ የነሳ ሥጋዩ የተቀበረበት መቃብራን እጅ እንደነሳን ይሁን።” ይህስ? ቀጥታ የኢየሩሳሌም ወራሽነት በሮሃ ለካባ ተከናወኗል ማለት ይቻላል።” ንግግሩን አቋርጦ ላት አለ። ቸንቹ እንደ ረድ ሠርጭ የተነቀሰ ነው።

“ምነው?” በሚል አየሁት።

“ዝም ብዬ አሻርጎደጎድኩብህ። ተመሳሳይ ርዕስ ሲነሳ ይኸው ነኝ። እንደ ስለአለቃ ገብረሃና የሰማሁት ቀልድ መሰል ትምህርት የማገበረ ሳሊበላን አላማ ያስተነትናል።”

“እንዴት?”

“እንደዚህ ነው ወንድምዓለም። አለቃ ገብረሃና ታዛቸው ሥር ቁጭ እንዳሉ አንድ ያስተማሩት ዲያቆን መጣ። ጉልበት ስም ሲያበቃ

'ልሰናበትዎ ነው የመጣሁ' አላቸው።

'የት ትሄድ ነው?' አሉት።

'ኢየሩሳሌም'

'ለምን?'

'የጌታን መቃብር ተሳልሜ ልመለስ'

'አካካካ-ጥሩ ነው፣ ጥሩ፣ ግን ባለፈው ቆረብኩ ያልከኝ መስለኝ'

'አዎ ብያለሁ'

'የጌታን ሥጋ ወደም ተቀብለህ?'

'አዎ ተቀብየ'

'እንግዲያውኮ የጌታ መቃብሩ እዚህ ነው' ብለው ሆዱን ሳሙት።

ሳላስበው ሳቅሁ። ሳስበው ተደመምኩ።

"አለቃ ገብረሃና የሚታሙትን ትተን፣ ግብራቸውን ስንመለከት የማገበረ ሳሊበላ ህቡዕ ተሳታፊ መሆናቸው ይገለጥልናል።"

"ያ ቅኔያቸውምኮ ዋዛ አይደለም" የደረቀ ቁስል አፍንጫውን የደፈነው ምንጭራም።

"የቱ?" አለ ኖላዊ፣ ሳይሰማው ቀርቶ ሳይሆን ለእኔ እንዲደገም ስለፈለገ መሰለኝ።

"ኮንኖ ኃጥእን አምላክ አይረብሐከምንተ

አፍቅሩ ጸለዕተክሙ እንዘ ትብል አንተ"

"Brilliant! Brilliant! አየህልኝ ወንድማለም? ኢየሱስን በራሱ ቃል ሲከሱቸ? ሽላቶቻችሁን ወደዱ ትላለህ አንተ ግን ጠላትህን ወደ አላት ትከታለህ እንደማለት ነው። Brilliant! Brilliant!"

ፀጥ አልኩ። ጫቱን እየቀነጣጠብኩ ለማሰብ ሞክርኩ። ይሄ ሁሉ መነሻ እንደምን ወደገ ይደረጋል?

"ላሊበላ የተጠነሰበትና የተወለደበት ቀን ከኢየሱስ ጋር እንደ ሆኖ ገድሎ ላይ ሠፍሯል። ይህም የአጋጣሚ አይመስለኝም። ገድሎ በሙሉ የአየሩሳሌም ቅዱሳንን ተገዳዳሪ ሆኖ እናገኘዋለን። የማስታወሰውን እንኳ ብንገርህ ከአብርሃም ጋር እንግዳ በመቀበል፣ ከሙሴ ጋር በፀሎት መና በማግኘት፣ ከዳዊት ጋር በወንድሙ በመሳደዱ፣ ከሰሎሞን ጋር በቤተ መቅደስ እንደ... ላሊበላ ቀደምቶቹን ቅዱሳን ተጭኖ እንዲወጣ መደረጉ ያለምክንያት አይደለም።"

እዚህ ለመድረስ የት አካባቢ ነን? እራሴን ጠየኩ።

"የሐሰተኛው ነብይ ትርክትና ጭንቅላቱ ከተቆረጠ በኋላ የመነሳቱ ተለምር እንደቅዱሳን ሁሉ መሲሁንም ወደ ኢትዮጵያ የማዘር ፍላጎት አለበት?" ጋዜጠኛ የሆንኩ መሰለኝ። ያውም ቀሽም ጋዜጠኛ።

"አዎ"

"በዚህ ዘመን ይህንን ከሙታን የመነሳት ተለምር የመድገም ትልም አለ?"

"በትክክል!"

"እንዴት?"

"ሙታንን የሚያስነሳ፣ እውር የሚያበራ፣ ሽባ የሚተረትር... መሲህ አለ"

"እንተነህ?"

ዝም! ፀጥ! መበርገግና መደንገፅ ያለበት

"እንተ ግን መሲህ ነህ?"

"እንተ አልክ" ብሎ በግራና በቀኝ ወደተቀመጡት ማተረ። በኢየሱስ መሻዘር "ነኝ" ማለት አይደለምን? ከሆነ...?"

"እንደ ኢየሱስ እየተዟዟርክ ታስተምራለህ?" የጠየቅሁትን ሳይመልስ

"ሰበከት?" ብሎ ምንጭራሙን ጠራ

"ለበይክ" አለ። ግን የሚታዘዘው ከመነገሩ በፊት ታዘዘ። ተነስቶ ሌላኛውን ፀጥተኛ ሰው አስነስቶ ክፍሉን ለቀው ወጣ።

"ምን ነበር የጠየክኝ?"

"ታስተምራለህ?"

"አዎ"

"እውር ታበራለህ?"

"አዎ"

"ጎባጣ ታቀናለህ?"

"አዎ"

"ሙታን ታስነሳለህ?"

"አዎ"

"ትወገራለህ?"

"አዎ" አንድ አይና መሆኑ በጀኝ እንጂ በሁለት ዓይኑ ነኩ።
ቢይዘኝ ይጥለኝ ነበር።

"ትሞታለህ?"

"አዎ"

"ከሙታን ተነጥለህ ትነሳለህ?"

"አዎ"

"ይህ ሁሉ እንደምን ይሆናል?"

"እርሱ ምስጢር ካልተገለፀልህ በስተቀር ልትረዳው አትችልም።"

"ይገለፅልኝ፣ ምስጢር ይገለፅልኝ።"

"በቃል መቁረብ ስለሆነ የቁርባን መሻር አደጋ አለው።"

"ይሆንብሃል የተባለው ሁሉ ይሁንብኝ"

ከወቀሳ በስተቀር እዚህ ምድር ላይ ምን አለኝ?

"እምነት ካለህ በጾምና በፀሎት፣ ካልሆነም በፅሞናና በተለቅቦ ለሦስት ቀን ከራስህ ጋር ምክር"

እስካሁን በዕምና አልነበርኩም? በተለቅቦስ አልቆየሁም? ሦስት ቀን? ረጃጅም ሦስት ቀናች?...

...ተለቅቦው እንዲፀና ለሦስት ቀናት ኤልሳቤል ደጃፊን ሳትረገጥ ቆየች። ማን ነገራት?

በሦስተኛው ቀን ኖላዊ መኝታ ክፍሌ ድረስ መጣ። ጎብደድ ብሉ ገብቶ ጎብደድ እንዳለ ተቀመጠ። ከረጃጅም ክናዱ ጋር በማይመጣጠን አጫጭር ጣቶቹ እንደ ትልቅ መጽሐፍ ይዟል። ምስጢር የሚገለጥለትን የሚያስምልበት መስሎኝ ነበር። ልብ ብዬ ሳየው "On the nature of things" የሚል ርዕስ አለው። ሮማዊው ባለቅኔ ሉክሪቲየስ የጻፈው የኢፒኩረስ ፍልስፍናን የሚያስተነትን ግጥም ነው። ስድስት ጥራዝ አለው። ልቤን አስንፎት ሳላነበው የተውኩት መጽሐፍ።

"ከልብህ ጋር ምን ወሰናችሁ?" ሲል ጠየቀኝ።

"ምስጢሩን ለመስማት ቆረጥኩ"

ሰማሁት...

...የጠበኩት ተለምር የለም።

"ተለምራችን መንትያነታችን ላይ ነው። ሁላችንም አብረውን ያላደጉ አምሳያ ወንድሞች አሉን" አለኝ።

"እንተም?" ስል ግር ብሎኝ ጠየኩት

"አዎ፣ እኔ መስቀል ላይ ስምት አርሱ፣ መንትያዬ በሦስተኛው ቀን ትንሳኤዬን ይፈፀማል። ረድ ሠርዌን ያሳወሩት ዓይንአምባዎች በአምሳያ ወንድሙ ዓይነብርቶ እንዲያዩት ይደረጋል። የእንተ መንትያ አልአዛርን ሆኖ ይሞታል፣ በእንተ ከሙታን ሲነሳ የገነዙት ሁሉ ተለምረ ትንሳኤውን ለዓለም ሁሉ ይመሰክራሉ።"

መጀመሪያ እጅግ አድርጎ ግር አለኝ። መቃወምም አሰኝኝ። Albert Camus "The only serious philosophical problem is that of suicide" እንዳለው እየሆነ መሰለኝ። እራስን የማጥፋት ፍልስፍናዊ ችግር ዓይነትን አፍጦ ሲመጣ ታየኝ።

"ብዙሃን ሳያውቁት ቀደም እንዲህ ሆኗል! አሁንም እንዲህ ይሆናል" አለ ያሰብኩትን የተረዳ ይመስል።

ረድ ሠርዌ “..ወበከሌኔሆሙ ወይንዩ ተመዘበረ” (በሁለቱም አታክልቴ ተመዘበረ) ያለው ይህን ሲያመሰጥር ይሆን?

ጭንቅላቴ ግራቀኝ ገርምሞ የተገናዘበ ድምዳሜ ላይ ለመድረስ የማይችል ጋላቢ እንደሆነ ተረዳሁ። ሰው የተነገረውንና ያየውን ቀርቶ የተሸሸገበትን ቆፍሮ አውጥቶ እንዳት መጠርጠሪያ ላይ ይደርስ የለም? ታዲያ? እኔ ምንድነኝ?...

...ጭንቅላቴ በተለምዶ ደዌ ተይዟል። የተማርኩና በአመክንዩ የማምን እንደሆንኩ ለራሴ በነግርም! ከእናቴ የማልሻል ጭፍን አማኝ ነኝ። ጋሊሊዮ ከስንት መቶ አመታት በፊት የደረሰበትን የሀዋ ቁመና ሥጋዬ እንጂ ነፍሴ አልተቀበለችውም። ዛሬም ለእኔ ሰማይ ማህሌታይ ያሬድ እንደተቀኘበት ያለ ባለሰባት ደርብ ከምድር በላይ ያለ ሰገነት ነው። ጠፈር... ምጽነዕት... ሰማይውዱድ... ሔኖስ... ኢዮር... አርያም... መንበረ ፀባዎት... የእኔ ሰማይ ምንዛሪዎች ናቸው። መላእክታት ሱራፌል ካህናተ ሰማይ፣ መብረቅ ለብሰው ለምሥጋናና ለሰው ልጅ ምህረት ይዘምራሉ... ይወርባሉ።

...ምድር የሰማያት እድፍ ጉድፍ መጣያ ገሃነም ናት። የተሰናከሉና የወደቁ ሁሉ አክናፋቸውን ተቀጭተው ይጣላሉ በአዳም ደም እንጥልጥሉሽ፣ እንደፈትል ቅንላ ትውልድ በመውደቅ እጣ ፈንታ፣ ከላይ ወደታች ተደርድሮ - - ይ

ም

ዘ

ገ

ዘ

ጋ

ለ።

